

KL

› KEND DIN KOMMUNE
KOMMUNALØKONOMISK FORUM 2020

NØGLETAL

KEND DIN KOMMUNE

BRUG NØGLETAL I STYRINGEN
2020

FORORD

Har I mange borgere i botilbud? Og har I høje udgifter hertil? Kommunerne har gennem en længere årrække været i gang med en faglig omstilling på det specialiserede socialområde, som sætter større fokus på rehabilitering. Omstillingen er et godt eksempel på, at faglige og økonomiske hensyn kan gå hånd-i-hånd. Omstillingen fokuserer på at styrke borgerens mestring af eget liv og medvirker samtidig til at dæmpe udgiftsvæksten på området i en tid, hvor flere borgere søger hjælp. Nøgletal, der siger noget om dette og alle mulige andre kommunalpolitiske prioriteringer, har vi endnu engang samlet til Kommunaløkonomisk Forum.

I Kend Din Kommune samler vi de vigtigste styringsnøgletal på forskellige sektorområder. For hvert nøgletal kan du se, hvor-

dan din kommune placerer sig i forhold til andre kommuner. Brugen af styringsnøgletal og sammenligninger med andre kommuner kan bidrage til at blive klogere på, hvordan man tilrettelægger en effektiv styring i kommunen. Det kan kortlægge potentialer for forbedringer og frigørelse af råderum til politiske prioriteringer.

Vi håber, at Kend Din Kommune gør dig klogere på hvordan din egen kommune ser ud i forhold til andre kommuner og giver inspiration til de politiske drøftelser om målsætninger, prioriteringer og nye tiltag.

KL, januar 2020

› NØGLETALLENE TIL KEND DIN KOMMUNE 2019

Nøgletallene til Kend Din Kommune 2020 er baseret på de senest tilgængelige data fra de angivne datakilder. Der, hvor det er muligt, er styringsnøgletallene lavet på baggrund af data fra det fælleskommunale ledelsesinformationssystem FLIS. Det sikrer den størst mulige aktualitet i datagrundlaget og giver de kommuner, der er tilmeldt FLIS, mulighed for at nedbryde nøgletallene og lave yderligere analyser. Data fra årets publikation vil kunne downloades igennem funktion KL Databank i FLIS.

Ændringen vises ved en grøn eller rød trekant eller en blå streg, der angiver, om din kommune i år har opnået en bedre eller dårligere eller samme placering på et bestemt område i forhold til andre kommuner. Din kommune kan fx godt have reduceret sygefraværet i forhold til sidste år, men samtidig opnå en dårligere placering, hvis sygefraværet er faldet mere i de øvrige kommuner end i din kommune. Hvis feltet er efterladt tomt er det et udtryk for manglende data i sammenligningsåret eller introduktion af et nyt nøgletal.

Løbende datakorrektioner og opdateringer kan gøre, at de præcise tal i publikationen er svære at genskabe lokalt. Ønsker I at beregne nøgletallene i jeres egen kommune kan I kontakte KL for definitioner og datagrundlag.

Find det hele på: www.kl.dk/kdk

INDHOLD

01 / ØKONOMI	4	02 / DAGTILBUD	14
Hvordan har serviceudgifterne udviklet sig i jeres kommune?	4	Hvor er jeres udgift til dagtilbud pr. 0-5 årig?	14
Er jeres økonomi i balance?	6	Hvor meget sygefravær har personalet i jeres dagtilbud?	16
Hvor meget bruger I på anlægsprojekter?	8	Hvad er normeringen i jeres daginstitutioner for 0-2 årige?	18
Hvor stor er jeres kassebeholdning?	10	Hvad er normeringen i jeres daginstitutioner for 3-5 årige?	20
Hvor stor er jeres gæld?	12	Hvor stor en andel af personalet i jeres dagtilbud er uddannede pædagoger?	22
		Hvornår starter jeres børn i skole?	24
		03 / FOLKESKOLE	26
		Hvad koster en elev i din kommune?	26
		Hvor mange af jeres elever er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. kl.?	28
		Segregeres der færre elever i din kommune ift. sidste år?	30
		Hvad er karaktergennemsnittet på jeres folkeskoler?	32
		Hvor mange elever i jeres kommune får mindst 2 i dansk og matematik?	34
		Hvor højt er lærernes sygefravær i jeres kommune?	36
		04 / UDSATTE BØRN OG UNGE	38
		Hvordan har udgifter til udsatte børn og unge udviklet sig?	38
		Hvor dyre er jeres anbringelser?	40
		Hvor meget satser I på forebyggelse til udsatte børn og unge?	42
		Hvor mange af jeres anbragte børn og unge kommer i institutionstilbud?	44

05 / UDSATTE VOKSNE OG HANDICAPPEDE .. 46	08 / BESKÆFTIGELSE OG INTEGRATION 78
Hvad er jeres udgifter til voksenhandicap? 46	Hvad er jeres udgifter til offentlig forsørgelse? 78
Hvordan har jeres udgifter udviklet sig? 48	Hvor gode er I til at få A-dagpenge- modtagere i selvforsørgelse? 80
Har I mange brugere på voksenhandicapområdet? 50	Hvor gode er I til at få jeres modtagere af kontanthjælpsydelse i selvforsørgelse? 82
Har I dyre botilbud? 52	Hvor mange borgere har behov for en uddannelsesrettet indsats? 84
Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig? 54	Har kommunen mange borgere med andre udfordringer end ledighed? 86
06 / ÆLDRE 56	Hvor dygtig er jeres kommune til at få flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i beskæftigelse? 88
Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg? 56	09 / ADMINISTRATION 90
Hvad er gennemsnitsalderen for nyvisiterede til hjemmehjælp? 58	Hvor meget personale bruger I på ledelse og administration? 90
Hvor stor en andel af jeres 65-79 årige modtager hjemmehjælp? 60	Hvad er jeres udgifter til central administration? 92
Hvor stor en andel af jeres 80+ årige modtager hjemmehjælp? 62	Hvor højt er jeres medarbejderes sygefravær? 94
Hvor mange timers hjemmehjælp får jeres 65-79 årige? 64	Hvordan har jeres personaleforbrug udviklet sig? 96
Hvor mange timers hjælp får jeres 80+ årige? 66	10 / INDKØB 98
07 / SUNDHED 68	Hvor meget konkurrenceudsætter I? 98
Hvor meget bruger jeres kommune på sundhed? 68	Hvor mange fælles forpligtende indkøbsaftaler tilslutter I jer? 100
Hvor mange færdigbehandlede sengedage pr. færdigbehandlingsforløb har I? 70	Hvor meget køber I ind for pr. indbygger? 102
Hvordan er udviklingen på genoptræningsområdet? 72	Hvor mange leverandører har I pr. 1.000 indbyggere? .. 104
Hvordan går det med sundhedsfremme og forebyggelse? 74	Hvor stor en andel af jeres fakturaer har en værdi på under 250 kr.? 106
Hvordan er udviklingen i syge- og sundhedspersonale? 76	Hvor stor en andel af jeres indkøb er e-handlet? 108

HVORDAN HAR SERVICEUDGIFTERNE UDVIKLET SIG I JERES KOMMUNE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

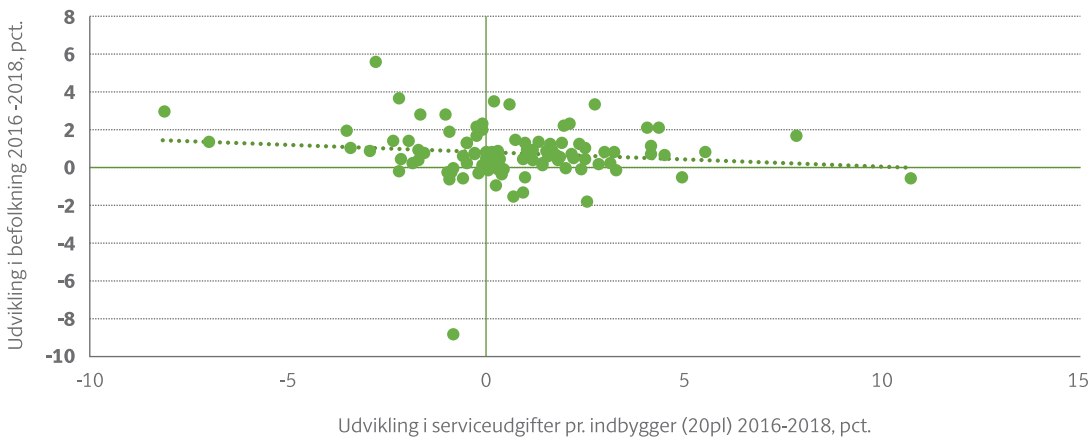
Kommunerne er fortsat udfordret af en demografisk udvikling der ligger pres på dele af serviceområderne. Den demografiske udvikling rammer kommunerne forskelligt, og der er stor forskel på om kommunen skal håndtere en befolkningstilbagegang, øgede fødselstal eller en aldrende befolkning. Der er grundlæggende forskelle på de rammevilkår kommunerne har, men også hvilke politiske prioriteringer der foretages. Kommunerne skal derfor årligt genbesøge deres befolkningsfremskrivninger så det kan blive vurderet politisk om serviceudgifterne er fordelt på den mest hensigtsmæssige måde.

TIL VIDERE DRØFTELSE

- › Afspejler udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger den politiske prioritering eller er der andre årsager til udviklingen i kommunen?
- › Hvordan ser kommunen befolkningsprognoser for de næste år ud?
- › Er der konkrete politikker i kommunen omkring håndteringen af den demografiske udvikling?
- › Bliver der foretaget de nødvendige udgiftstilpasninger som den demografiske udvikling i kommunen til-siger?
- › Er opgavefordelingen mellem det decentrale og centrale et udtryk for en politisk prioritering i kommunen?

SAMMENHÆNGEN MELLEM UDGIFTSNIVEAU OG DEN DEMOGRAFISKE UDVIKLING

Udviklingen i den enkelte kommunes serviceudgifter pr. indbygger afhænger grundlæggende af to faktorer; udviklingen i de absolutte udgifter og udviklingen i demografien. Tendensen fra 2016 til 2018 har ikke været helt entydig. Grundlæggende har de fleste kommuner haft stigende udgifter pr. indbygger over perioden, ligesom en række kommuner også har haft en befolkningsvækst. Når en kommune oplever et fald i befolkningsstørrelsen, kan det være svært at justere serviceudgifterne i samme retning, derfor er der en række kommuner hvor faldende befolkningsstørrelse resulterer i højere serviceudgifter pr. indbygger.

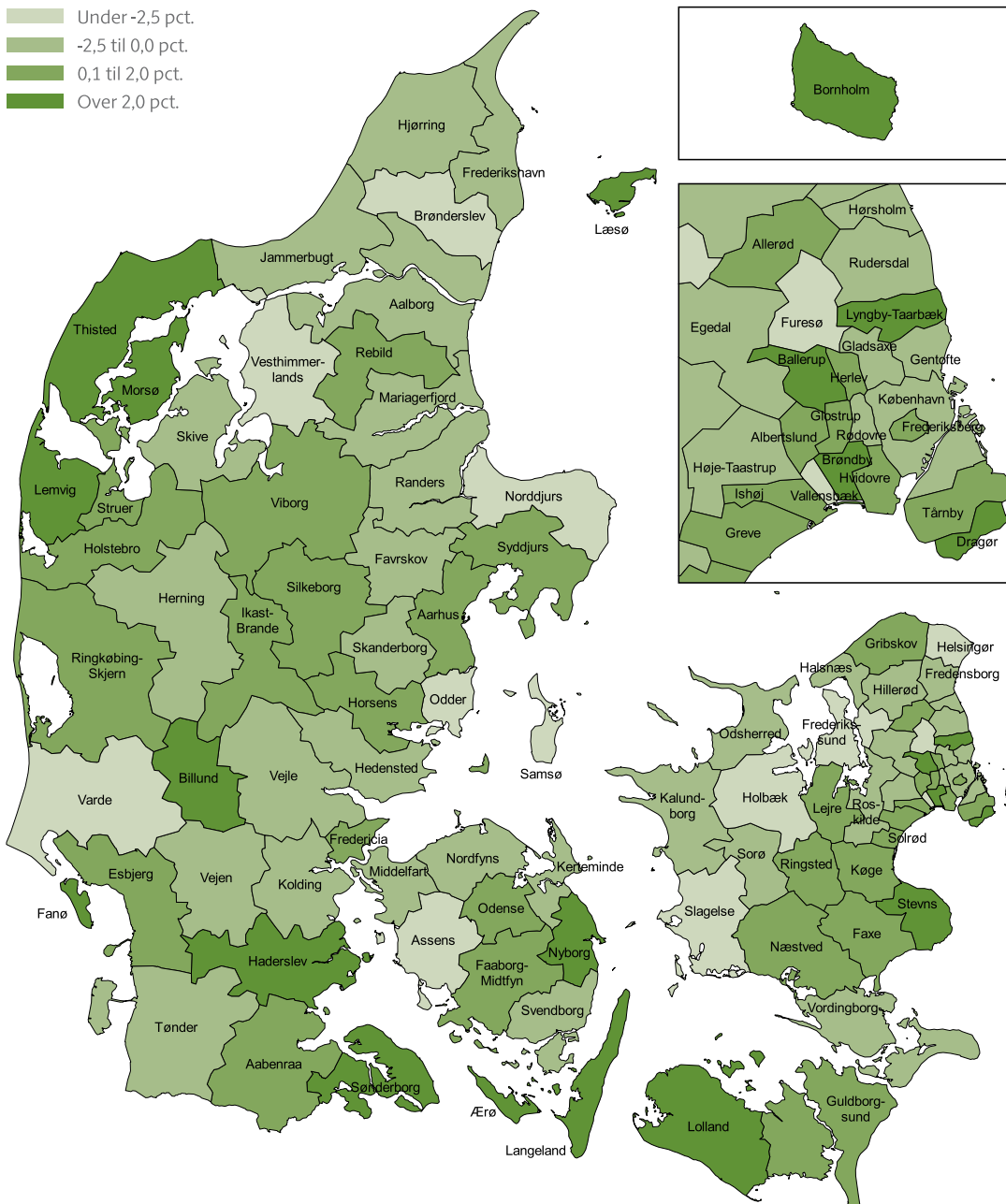

› Udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger fra regnskab 2016 til regnskab 2018, 20-pl, pct.

Holbæk	-8,9	▲
Samso	-8,6	▼
Frederikssund	-4,4	▲
Helsingør	-4,0	▲
Slagelse	-3,7	▲
Varde	-3,6	▲
Vallensbæk	-3,6	▲
Brønderslev	-3,3	▲
Odder	-3,1	▼
Assens	-3,0	▲
Furesø	-3,0	▼
Norddjurs	-2,8	▲
Vesthimmerland	-2,6	▲
Rudersdal	-2,3	▲
Egedal	-2,2	▼
Skanderborg	-2,1	▲
Randers	-1,9	▲
Hillerød	-1,9	▲
Roskilde	-1,8	▲
Hedensted	-1,7	▲
København	-1,5	▲
Hjørring	-1,4	–
Odsherred	-1,3	▲
Mariagerfjord	-1,3	▲
Halsnæs	-1,2	▲
Jammerbugt	-1,2	▲
Middelfart	-1,1	▲
Nordfyns	-1,1	▼
Svendborg	-1,0	▲
Fredensborg	-1,0	▲
Aalborg	-1,0	▲
Sorø	-1,0	▼
Hørsholm	-0,9	▼
Herning	-0,9	▲
Frederikshavn	-0,9	▲
Vejle	-0,8	▲
Kolding	-0,7	▲
Vejen	-0,7	▲
Vordingborg	-0,7	▲
Favrskov	-0,6	▼
Skive	-0,5	▲
Rødovre	-0,4	▲
Høje-Taastrup	-0,4	▲
Kalundborg	-0,2	▼
Gladsaxe	-0,2	▲
Tønder	-0,1	▲
Kerteminde	-0,1	▼
Gentofte	-0,1	▼
Horsens	0,1	▼
Greve	0,1	▼
Ringkøbing-Skjern	0,2	▲
Faaborg-Midtfyn	0,2	▲
Fredericia	0,3	▲
Struer	0,3	▼
Odense	0,3	▼
Allerød	0,3	▼
Aabenraa	0,3	▼
Tårnby	0,4	▲
Ishøj	0,4	▲
Køge	0,4	▲
Rebild	0,5	–
Ikast-Brande	0,6	▼
Solrød	0,7	▼
Hvidovre	0,7	–
Lejre	0,8	▼
Silkeborg	0,8	▼
Næstved	0,8	–
Faxe	0,9	▲
Ringsted	1,0	▼
Viborg	1,0	▼
Albertslund	1,0	▲
Frederiksberg	1,1	▼
Guldborgsund	1,3	▲
Syddjurs	1,3	▲
Aarhus	1,4	▲
Holstebro	1,4	▼
Esbjerg	1,7	▼
Glostrup	1,8	▼
Herlev	1,9	▲
Gribskov	1,9	▼
Ballerup	2,0	▲
Haderslev	2,2	▼
Billund	2,3	▲
Morsø	2,4	▲
Fanø	2,5	▲
Lolland	2,7	▼
Nyborg	2,7	▲
Lyngby-Taarbæk	2,8	▼
Brøndby	2,8	▼
Sønderborg	3,1	▲
Bornholm	3,2	▲
Stevns	3,2	▼
Ærø	3,6	▼
Thisted	3,8	▼
Dragør	4,1	▼
Lemvig	4,6	▼
Læsø	7,9	▼
Langeland	8,0	▼

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udvikling i serviceudgifterne

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i serviceudgifterne fra 2016 til 2018. Serviceudgifterne omfatter nettodriftsudgifterne på hovedkonto 0 og 2-6 fratrukket overførselsudgifterne og følgende udgifter: 0.25.19, 5.57.78, 5.68.91, 4.62.81, 5.22.07, 6.52.72, gr. 001 og 002. For at kunne sammenligne regnskab 2016 med 2018, er der taget højde for lovændringer samt øvrige tekniske korrektioner i perioden. Serviceudgifterne i regnskab er opgjort pr. indbygger 1. januar i hhv. 2016 og 2018. 20-pl.

Figur: Danmarks Statistik.

ER JERES ØKONOMI I BALANCE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Driftsbalancen viser forholdet mellem driftsudgifterne og indtægterne fra skatter, tilskud/udligning mv. i budgettet. Det er en god tommefingerregel, at overskuddet på driftsbalancen skal være tilstrækkeligt stort til, at det kan dække kommunens anlægsinvesteringer og eventuelle afdrag på gæld. Driftsbalancen repræsenterer bundlinjen for de politiske prioriteringer i budgettet, men indikerer også hvor mange indtægter der ikke er budgetteret med. De indtægter skal så dække anlægsinvesteringer, afdrag på gæld eller opbygning af kassebeholdning. Driftsbalancen skal i henhold til gældende lovgivning være positiv i budgettet.

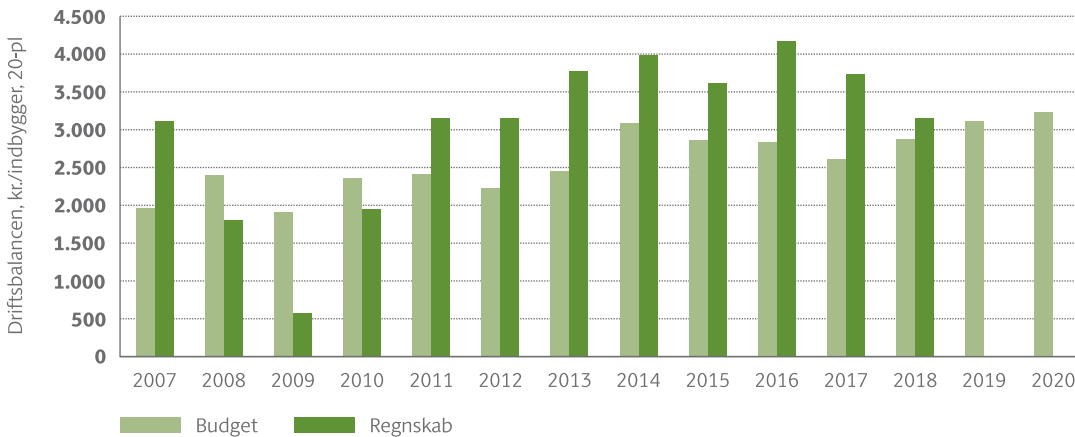
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Driftsbalancen giver anledning til overvejelser omkring kommunens forbrug på den løbende drift, hvilket er meget tæt forbundet med kommunens serviceniveau. Derudover er driftsbalancen relevant i diskussioner om kommunens udvikling og muligheder for anlægsinvesteringer. En række spørgsmål kan overvejes i denne forbindelse:

- › Har kommunen råd til sit nuværende serviceniveau?
- › Kan overskuddet på driftsbalancen anvendes på anlægsinvesteringer der kan effektivisere driftsudgifter?
- › Er der taget politisk stilling til om der skal være et mål for driftsbalancen?
- › Har kommunen for øje hvordan den demografiske udvikling fremadrettet vil påvirke driftsbalancen?

KOMMUNERNES REALISEREDE DRIFTSBALANCE RYKKER TÆTTERE PÅ DEN BUDGETTEREDE

I årene efter kommunalreformen, viste kommunernes regnskaber et betydeligt merforbrug, og derfor realiserede kommunerne lavere driftsbalancen end budgetteret. Den udvikling blev vendt i 2011, og har været fortsættende frem til 2018. Regnskabsresultatet for 2019 kendes endnu ikke, men den forskel der er mellem den budgetterede driftsbalance og den realiserede driftsbalance i årene op til er i særdeleshed grundet i, at kommunernes regnskaber på serviceudgifterne kommer tættere og tættere på de budgetterede udgifter.

› Gennemsnitlig driftsbalance i budget 2018-2020, kr./indbygger, 20-pl

København	7.666	–
Billund	5.617	–
Høje-Taastrup	5.441	–
Gladsaxe	5.262	–
Ishøj	4.926	▲
Vallensbæk	4.427	▲
Fredericia	4.407	▲
Guldborgsund	3.910	▼
Holbæk	3.799	▲
Rødovre	3.610	▲
Gentofte	3.603	▲
Ballerup	3.580	▲
Veje	3.578	–
Lejre	3.566	▼
Hørsholm	3.543	▼
Fredensborg	3.469	▼
Helsingør	3.450	▼
Vesthimmerlands	3.410	▲
Egedal	3.400	▲
Assens	3.340	▼
Frederiksberg	3.291	▲
Syddjurs	3.234	▲
Frederikssund	3.233	▲
Rudersdal	3.153	▲
Glostrup	3.092	▼
Mariagerfjord	3.033	▲
Norddjurs	3.029	▲
Sønderborg	2.923	▼
Varde	2.919	▲
Næstved	2.917	▼
Furesø	2.895	▲
Kalundborg	2.873	▼
Brøndby	2.792	▼
Faxe	2.780	▲
Vordingborg	2.763	▼
Kolding	2.756	▲
Hillerød	2.696	▼
Ærø	2.682	–
Samsoe	2.596	▼
Frederikshavn	2.579	▲
Horsens	2.560	▼
Lemvig	2.546	▲
Stevns	2.537	▼
Hvidovre	2.532	▼
Favrskov	2.528	▲
Hedensted	2.526	▼
Nordfyns	2.524	▼
Struer	2.485	▼
Herlev	2.480	▼
Gribskov	2.472	▲
Dragør	2.461	▼
Rebild	2.440	–
Middelfart	2.383	▲
Haderslev	2.370	▼
Silkeborg	2.305	▼
Odense	2.254	▲
Thisted	2.242	–
Roskilde	2.203	▲
Langeland	2.201	▼
Herning	2.163	▼
Svendborg	2.138	▲
Fano	2.129	▲
Aarhus	2.120	▲
Køge	2.076	▲
Jammerbugt	2.050	▲
Kerteminde	1.991	–
Albertslund	1.953	–
Tårnby	1.949	▼
Viborg	1.943	▼
Skanderborg	1.942	▲
Ringsted	1.929	▼
Hjørring	1.919	▼
Slagelse	1.915	▼
Holstebro	1.896	▼
Solrød	1.877	▲
Randers	1.870	▲
Greve	1.855	▲
Odder	1.847	▲
Tønder	1.822	▼
Lolland	1.815	▼
Søre	1.812	▼
Allerød	1.732	▲
Morsø	1.710	▲
Faaborg-Midtfyn	1.693	▼
Aalborg	1.656	▼
Esbjerg	1.645	▼
Nyborg	1.628	▼
Ikast-Brande	1.627	▲
Halsnæs	1.616	▼
Bornholm	1.562	▼
Odsherred	1.476	▼
Skive	1.468	–
Aabenraa	1.440	▼
Ringkøbing-Skjern	1.385	▼
Vejen	1.238	▼
Lyngby-Taarbæk	842	▼
Brønderslev	525	▲
Læsø	-123	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

HVOR MEGET BRUGER I PÅ ANLÆGSPROJEKTER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Behovet for anlægsinvesteringer varierer ikke bare fra kommune til kommune men også henover årene for den enkelte kommune. Tilsvarende er de økonomiske muligheder og politiske prioriteringer også forskellige blandt kommunerne. Som tommelfingerregel skal kommunens driftsbudget give et overskud som så kan bruges på anlægsinvesteringer – hvilket både skal dække over nybyggeri og renoveringer. Den demografiske udvikling kan skabe behovet for anlægsinvesteringer, men det er ikke det eneste der kan være medvirkende til et højt anlægsniveau. Finansiering, tilstanden af bygningsmassen, politiske prioriteringer og en række andre faktorer spiller ind.

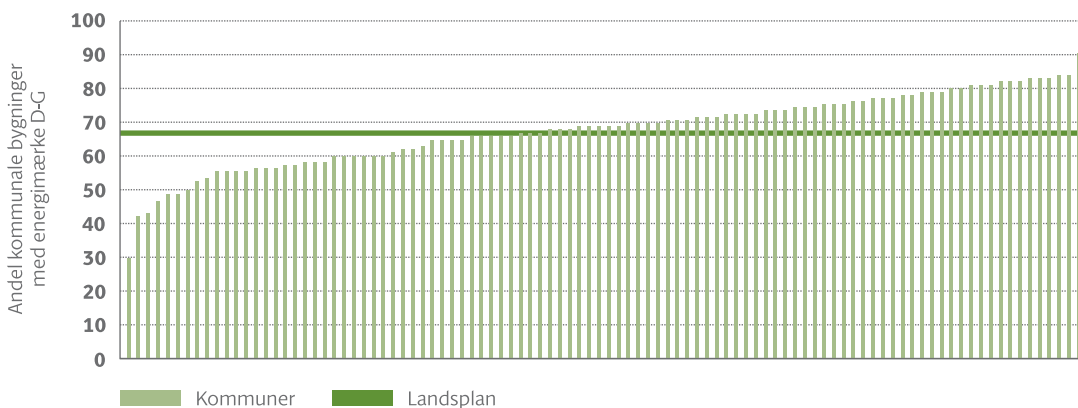
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Anlægsinvesteringer er en fast del af budgetforhandlingerne i alle kommuner. Anlægsniveauet bør afspejle det investeringsbehov, der er i kommunens eksisterende bygningsmasse, samt det behov, kommunens udviklingstræk skaber. Men investeringerne skal også kunne finansieres, og det er derfor en vigtig politisk beslutning at finde balancen mellem behovet og finansieringsmulighederne. Følgende spørgsmål kan overvejes:

- › Hvilke anlægsinvesteringer har kommunen brug for? – og kan kommunen finansiere dem?
- › Hvor stort skal råderummet til anlægsinvesteringer være?
- › Hvordan kan anlægsinvesteringerne anvendes strategisk i kommunens udvikling?
- › Hvordan kan anlægsinvesteringerne understøtte de politiske prioriteringer ift. driften?

HAR KOMMUNEN DRIFTSBESPARELSER PÅ ENERGIFORBRUGET INDE OVER ANLÆGSINVESTERINGERNE?

Ifølge Dansk Byggeri er 3 ud af 4 offentlige bygninger opført før 1980, og de bygninger har formentligt en dårlig energimærkning. Figuren nedenfor viser, hvor stor en andel af de kommunale bygninger, der har en energimærkning D eller dårligere. Kommunerne bør have energibesparelser med i deres tanker når de planlægger deres anlægsinvesteringer, og især investeringer såsom renovation af den eksisterende bygningsmasse. En besparelse på energiforbruget ville kunne mærkes direkte i driftsregnskabet.

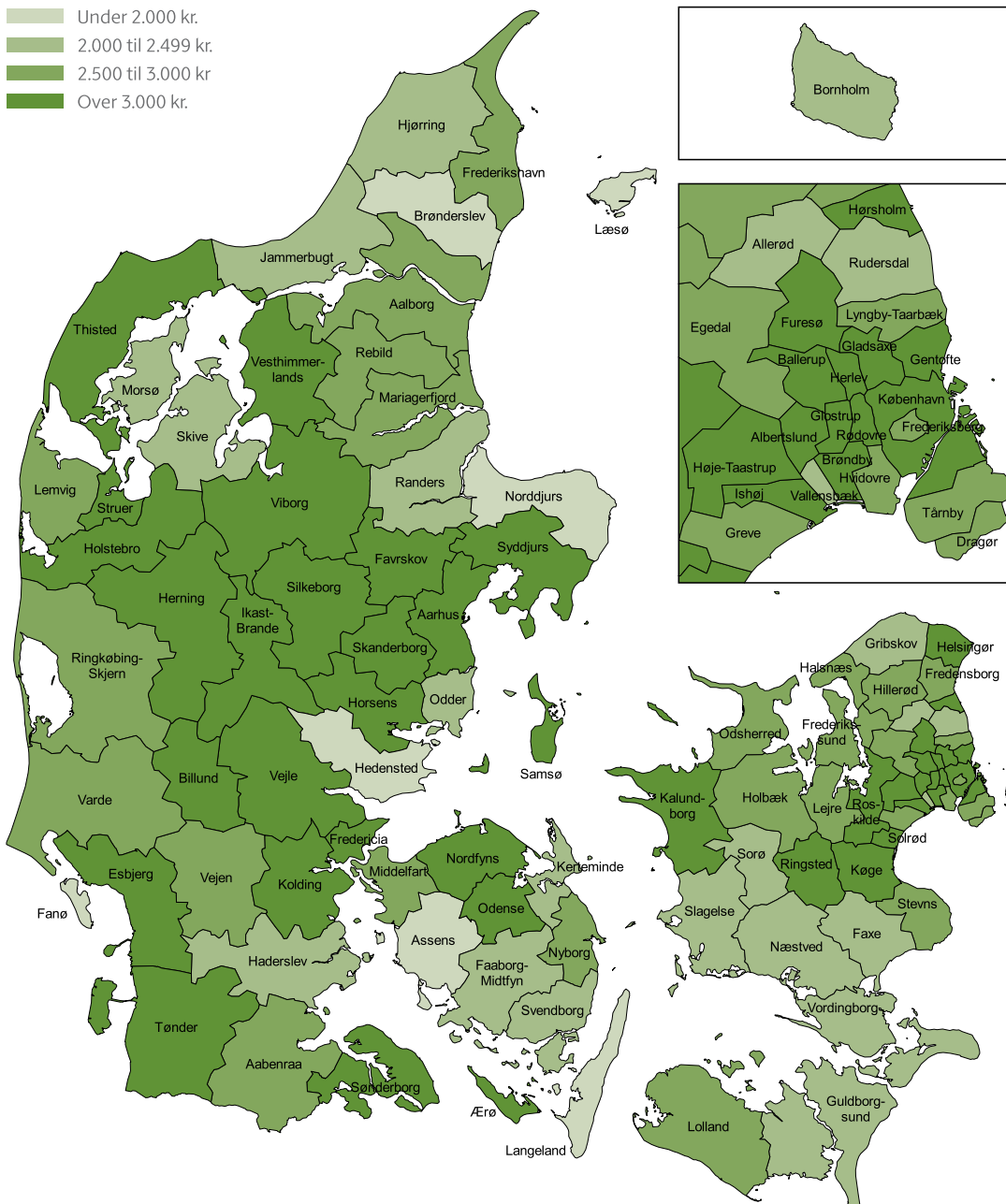

› Gennemsnitlig skattefinansieret bruttoanlægsudgifter i 2018-2020, kr./indbygger, 20pl

Langeland	930	▲
Brønderslev	1552	▼
Læsø	1618	–
Assens	1725	▲
Fanø	1746	▼
Norddjurs	1755	▼
Hedensted	1880	▲
Faxe	2028	▲
Guldborgsund	2036	▼
Odder	2045	▲
Sorø	2080	▲
Jammerbugt	2150	–
Rudersdal	2191	▲
Næstved	2199	▼
Skive	2208	▲
Hjørring	2234	▼
Allerød	2250	▼
Randers	2263	▲
Gribskov	2270	▼
Morsø	2294	▲
Vallensbæk	2294	▲
Kerteminde	2308	▼
Vordingborg	2316	▼
Svendborg	2327	▲
Slagelse	2351	▼
Faaborg-Midtfyn	2400	▲
Haderslev	2422	▲
Bornholm	2435	▲
Greve	2557	▲
Hvidovre	2575	▲
Aabenraa	2626	▼
Vejle	2628	–
Halsnæs	2633	▲
Varde	2636	▼
Ringkøbing-Skjern	2640	▼
Frederikshavn	2642	▼
Dragør	2648	▲
Rebild	2680	▼
Holbæk	2682	▼
Tårby	2711	▲
Maribo	2750	▲
Frederikssund	2764	▲
Lolland	2789	▼
Fredensborg	2795	▲
Lynby-Taarbæk	2800	▼
Nyborg	2821	▲
Lejre	2833	▼
Odsherred	2858	▲
Egedal	2888	▼
Middelfart	2909	▼
Aalborg	2910	▼
Stevns	2952	▼
Lemvig	2963	▲
Hillerød	2989	▼
Frederiksberg	2992	▲
Nordfyns	3002	▼
Odense	3003	▲
Vesthimmerlands	3020	▼
Furesø	3025	▲
Sønderborg	3055	▲
Syddjurs	3138	▲
Skanderborg	3143	▼
Roskilde	3156	▼
Vejle	3263	▼
Rødovre	3264	▼
Holstebro	3289	▲
Struer	3318	▼
Ishøj	3322	▼
Køge	3347	▲
Thisted	3388	▲
Herning	3432	▼
Samsø	3440	▼
Esbjerg	3455	▼
Tønder	3473	▲
Kolding	3495	▼
Viborg	3502	▲
Kalundborg	3553	▼
Ikast-Brande	3588	▲
Albertslund	3590	▼
Brondbj	3593	▼
Glostrup	3603	▼
Herlev	3684	▲
Favrskov	3757	▲
Horsens	3826	▲
Solrød	3878	▼
Horsholm	3890	▼
Silkeborg	3932	▲
Ringsted	3959	▼
Aarhus	4022	▼
Gentofte	4029	▼
Billund	4041	▲
Helsingør	4041	▼
Ballerup	4123	▲
Gladsaxe	4364	▼
Fredericia	4460	▼
Høje-Taastrup	4731	▼
København	5306	–
Æro	7164	–

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Gennemsnitlige skattefinansierede bruttoanlægsudgifter

› DATA

Tabel: Nøgletallet er beregnet som et gennemsnit af bruttoanlægsudgifter i regnskab 2018, budget 2019 og budget 2020, opgjort pr. indbygger 1. januar i det enkelte år (skøn for 2020). 20-pl. Danmarks Statistik
Figur: Danmarks Statistik

HVOR STOR ER JERES KASSEBEHOLDNING?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Likviditeten er et mål for hvor mange penge, der ligger i kommunens kasse. En betydelig del af likviditeten er typisk allerede prioriteret til håndtering af kommende og kendte udfordringer, fremtidige anlægsprojekter eller lignende. Derudover udgøres en del af likviditeten typisk af decentralt opsparede midler, der kan overføres fra år til år. At have en høj likviditet betyder derfor ikke nødvendigvis, at der er et stort aktuelt prioriteringsrum – uanset om der er styret målrettet efter dette eller ej. Likviditeten er her opgjort efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit over de seneste 12 måneder. Tallet er altså ikke et direkte udtryk for, hvad kommunekassen reelt indeholder lige nu.

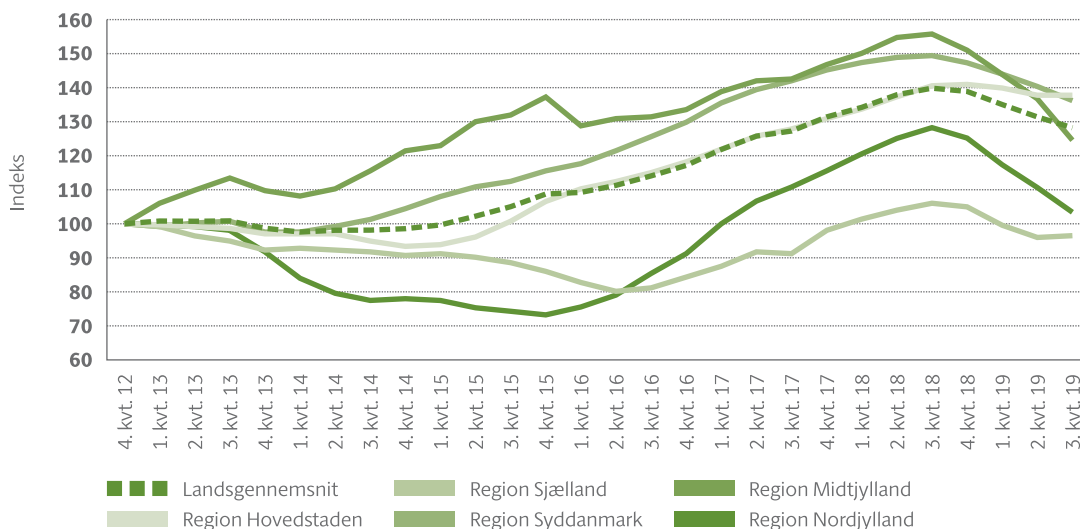
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det er svært at definere et mål for hvor stor en likviditet, en kommune bør have. Likviditeten bør dog være stor nok til at imødegå en pludselig vækst i udgifter, der ikke har været mulige at forudsæ, samt give mulighed for at håndtere et pludseligt stort forbrug af decentralt opsparede midler uden at kommunen kommer i konflikt med kassekreditreglen og dermed "sættes under administration". I denne forbindelse kan følgende spørgsmål overvejes:

- Har kommunen et mål eller pejlemærke for likviditeten og/eller for udviklingen?
- Hvis kommunen har et mål, er kommunalbestyrelsen så enige om, at man kan forpligte hinanden på det?
- Hvilken rolle spiller hensynet til likviditetsudviklingen, når budgetterne for service og anlæg aftales?
- Hvordan kan kommunen anvende et mål for likviditeten i sin økonomiske styring?

STIGNINGEN I LIKVIDITETEN FOR DEN KOMMUNALE SEKTOR SOM HELHED FORTSÆTTER IKKE

Figuren nedenfor viser udviklingen i likviditeten baseret på et indeks og regionalt fordelt. Bredt set har der været en stigning i likviditeten siden 2. kvartal 2014. Der har dog som figuren viser været regionale forskelle. For den kommunale sektor samlet set steg likviditeten 18 kvartaler i streg. Udviklingen blev vendt i 4. kvartal 2018, og den nedadgående likviditet fortsætter i 2019. Der er dog fortsat forskelle på hvordan udviklingen foregår regionerne imellem.

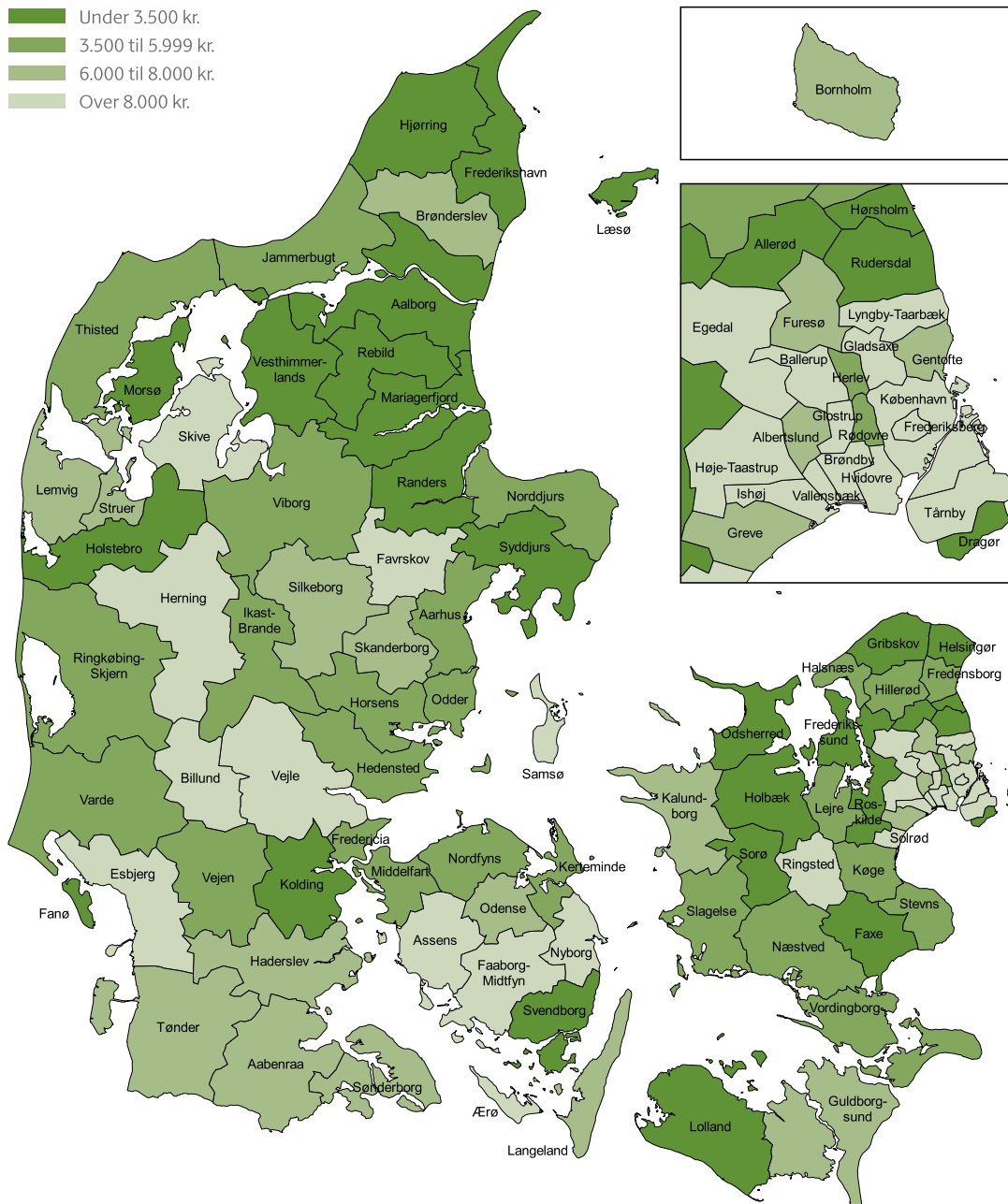

Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen ultimo 3. kvrt. 2019, kr./indbygger.

Tårnby	21.543	–
København	19.898	–
Gladsaxe	18.997	▲
Brøndby	17.486	▼
Billund	13.380	▲
Samso	12.823	▲
Vejle	12.376	–
Æro	12.043	▼
Lyngby-Taarbæk	11.916	▼
Hoje-Taastrup	11.115	▲
Solrød	11.088	▲
Hvidovre	10.961	▼
Frederiksberg	10.707	▼
Glostrup	9.856	▲
Assens	9.849	▲
Vallensbæk	9.764	▲
Skive	9.654	▲
Ishøj	9.595	▼
Nyborg	9.185	▼
Esbjerg	9.006	▲
Favrskov	8.859	▲
Ringsted	8.801	▲
Ballerup	8.657	▼
Egedal	8.490	▲
Herning	8.298	▼
Faaborg-Midtfyn	8.292	▼
Silkeborg	7.852	▲
Aabenraa	7.632	▲
Gentofte	7.471	▼
Kalundborg	7.437	▼
Tønder	7.318	▲
Guldborgsund	7.266	▲
Lemvig	7.089	▼
Sønderborg	7.081	▼
Odense	7.061	▲
Skanderborg	6.790	▲
Langeland	6.707	▲
Greve	6.651	▲
Furesø	6.528	▼
Haderslev	6.516	▲
Struer	6.454	▼
Brønderslev	6.398	▲
Albertslund	6.145	▲
Bornholm	6.111	▼
Fredensborg	5.984	▲
Ringkøbing-Skjern	5.916	▲
Thisted	5.872	▲
Næstved	5.708	▲
Vejen	5.708	▼
Stevns	5.615	▼
Fredericia	5.475	▲
Jammerbugt	5.414	▼
Horsens	5.382	▼
Herlev	5.222	▼
Hillerød	5.190	▲
Kerteminde	4.984	▲
Varde	4.972	–
Nordfyns	4.880	▼
Køge	4.778	▲
Viborg	4.677	▲
Aarhus	4.532	▼
Slagelse	4.408	▲
Halsnæs	4.208	▲
Middelfart	4.187	▲
Odder	4.004	▲
Norddjurs	4.001	▲
Rødovre	3.878	▼
Hedensted	3.736	▲
Vordingborg	3.718	▲
Lejre	3.622	▲
Ikast-Brande	3.535	▼
Frederikssund	3.492	▲
Dragør	3.466	▼
Allerød	3.458	▼
Mariagerfjord	3.381	▲
Frederikshavn	3.356	▲
Soro	3.304	▲
Syddjurs	3.300	▼
Morsø	3.279	▼
Rebild	3.238	▼
Vesthimmerlands	3.218	▲
Holbæk	3.200	▲
Helsingør	3.193	▼
Aalborg	3.133	▲
Faxe	2.889	▼
Hjørring	2.752	▼
Svendborg	2.628	▲
Fano	2.508	▼
Randers	2.402	▲
Rudersdal	2.394	▲
Kolding	2.340	▼
Lolland	2.311	▼
Holstebro	2.188	▲
Odsherred	1.977	▲
Gribskov	1.902	▲
Roskilde	1.797	▲
Hørsholm	1.406	▲
Læsø	1.213	▲

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 3. kvartal 2019. Tallet er udregnet som den gennemsnitlige daglige likviditet over de seneste 365 dage. Tallet er opgjort pr. indbygger den 1. januar 2019. Danmarks Statistik og Social og Indenrigsministeriet.
 Figur: Samme kilde.

HVOR STOR ER JERES GÆLD?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Kommunernes langfristede gæld viser den gældsbyrde kommunerne har på længere sigt. I modsætning til den kortfristede gæld, som typisk fluktuerer en del, så giver den langfristede gæld en ide om hvilke finansielle forpligtigelser kommunen har påtaget sig og typisk investeret i anlæg. Kommunen skal være opmærksom på, at anlægsudgifter normalt ikke kan lånefinansieres. Der er dog undtagelser for eksempelvis energibesparende foranstaltninger, ligesom der typisk afsættes lånepuljer i økonomiaftalerne.

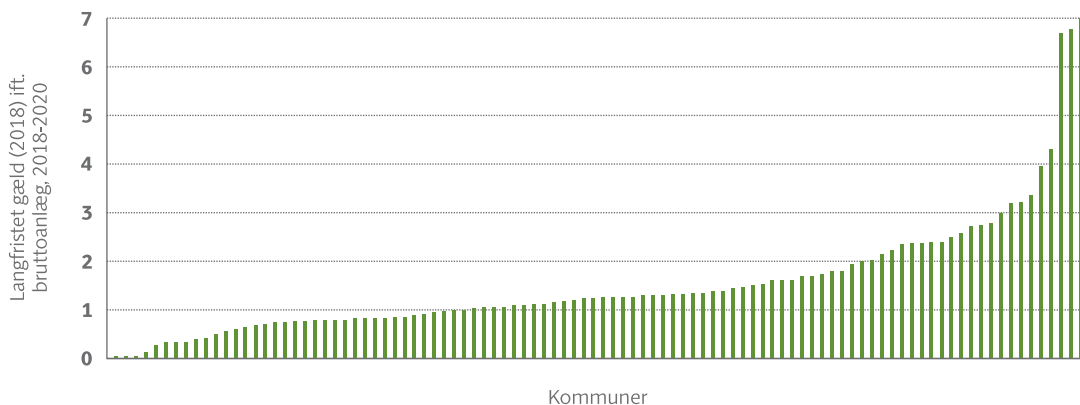
TIL VIDERE DRØFTELSE

Lån udgør en begrænset – men ofte central – del af kommunernes økonomi. Men én ting er, om der er mulighed for at lånefinansiere en anlægsinvestering. Noget andet er, om det er fordelagtigt, f.eks. med henblik på at opnå en reduktion af driftsudgifterne, samt om det er noget man politisk ønsker. En række spørgsmål kan drøftes i denne sammenhæng:

- › Har kommunen behov for at vedtage en finansiell strategi, der fastlægger retningslinjer for såvel lån som investeringer
- › Hvornår skal kommunen gå efter at lånefinansiere en anlægsinvesteringer, når det er muligt?
- › Hvor stor en gæld har kommunen råd til løbende at betale renter og afdrag på?
- › Har kommunen et politisk mål for størrelsen på gælden eller eventuelt udviklingen i gælden?

DEN SAMLEDE GÆLD I KOMMUNERNE SVARER TIL TRE ÅRS ANLÆGSUDGIFTER

I en række af vores nabolande udgør lån en meget betydelig del af kommunernes anlægsfinansiering. I Danmark svarer den samlede langfristede gæld i kommunerne til tre års anlægsudgifter. Dette er et forholdsvis lavt niveau, når man tager restløbetiden på gælden i betragtning, der er knap 18 år. Figuren nedenfor viser gælden sat i forhold til de samlede anlægsudgifter i perioden 2018 til 2020 jf. nøgletallet i tabellen. Kommuner med værdien 1 har således en gæld der præcist svarer til 3 års anlægsudgifter. For landet samlet set er værdien 1,005.

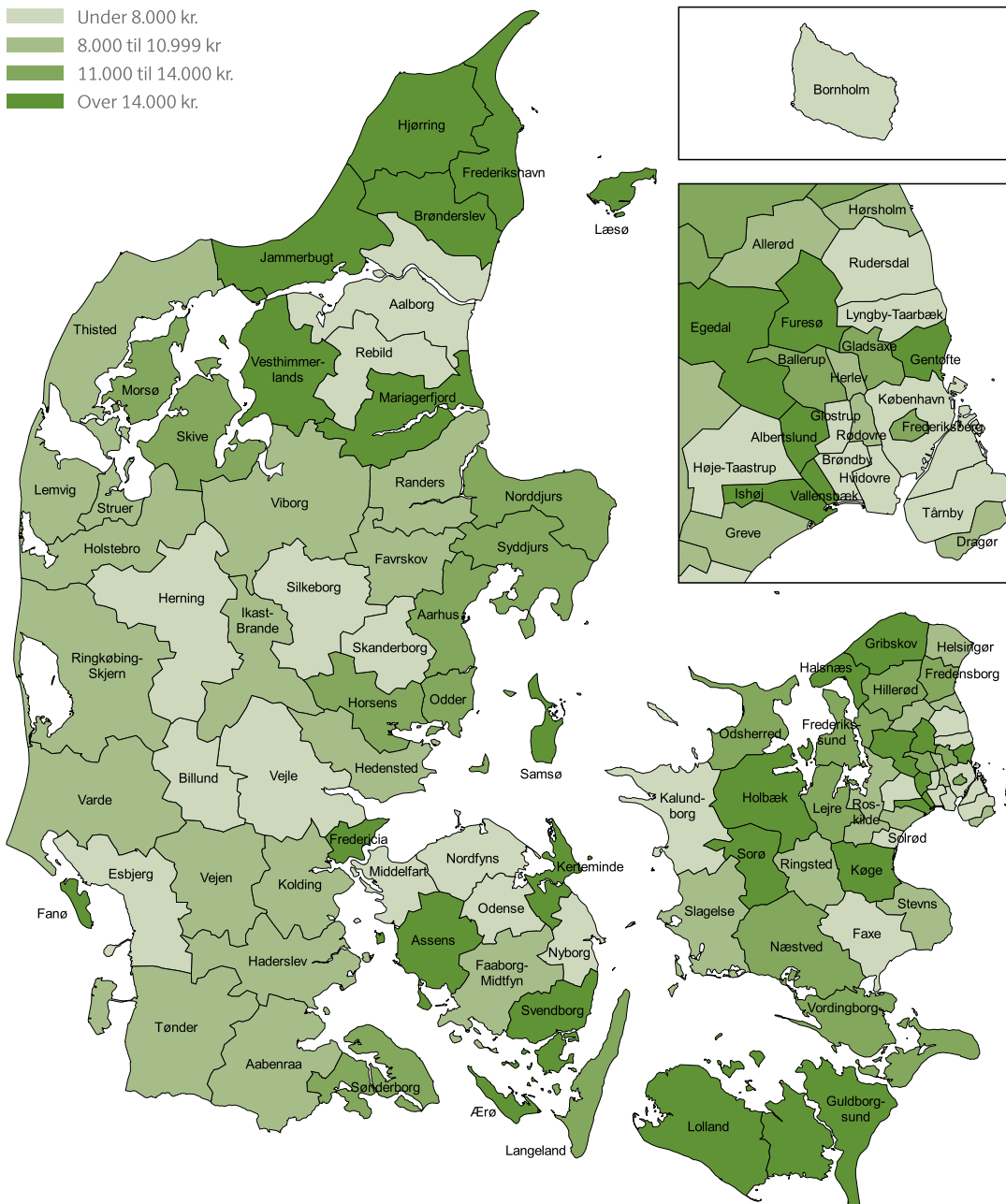

› Langfristet gæld ekskl. gæld vedr. ældreboliger i regnskab 2018, kr./indbygger.

Tårby	1	–
Billund	49	▲
Nyborg	125	▼
København	1.996	▲
Lyngby-Taarbæk	2.224	▼
Nordfyns	2.917	–
Herning	3.235	–
Silkeborg	3.810	–
Brøndby	4.156	▲
Hvidovre	4.499	–
Glostrup	4.561	▼
Odense	5.124	▲
Rudersdal	5.310	▼
Middelfart	5.873	▲
Aalborg	6.238	▼
Bornholm	6.417	▼
Skanderborg	6.963	▲
Høje-Taastrup	7.088	▲
Rebild	7.261	▲
Vejle	7.352	–
Kalundborg	7.611	▲
Faxe	7.625	▼
Solrød	7.641	▲
Esbjerg	7.833	▼
Tønder	8.055	▼
Thisted	8.338	▲
Viborg	8.579	▲
Varde	8.897	▲
Ikast-Brande	8.965	▲
Hedensted	9.019	▲
Stevns	9.089	▲
Dragør	9.181	▲
Allerød	9.242	▼
Faaborg-Midtfyn	9.258	▲
Slagelse	9.291	▼
Ringsted	9.374	–
Randers	9.399	▲
Hørsholm	9.429	▼
Helsingør	9.477	▲
Herlev	9.509	▼
Favrskov	9.515	▲
Vejen	9.579	▼
Lemvig	9.733	▲
Struer	9.754	▼
Ringkøbing-Skjern	9.957	▼
Roskilde	9.963	▲
Aabenraa	10.142	▼
Kolding	10.321	▼
Rødovre	10.487	▲
Greve	10.632	▲
Haderslev	10.723	▲
Holstebro	10.841	▼
Lejre	11.080	▲
Skive	11.157	▲
Frederiksberg	11.185	▼
Syddjurs	11.211	▼
Hillerød	11.343	▲
Fredensborg	11.390	▲
Sønderborg	11.596	▲
Ballerup	11.717	▼
Næstved	11.831	▲
Langeland	11.908	▼
Frederikssund	12.292	▲
Horsens	12.459	▲
Norddjurs	12.576	▼
Aarhus	12.715	▼
Gladsaxe	12.811	▼
Odder	13.151	▲
Morsø	13.749	▲
Vordingborg	13.789	▲
Ods herred	13.929	▼
Holbæk	14.004	▼
Fredericia	14.388	▲
Køge	14.479	▲
Vesthimmerlands	14.525	▼
Mariagerfjord	14.716	▼
Jammerbugt	15.501	–
Brønderslev	15.639	▲
Gribskov	15.896	▲
Gentofte	15.919	▼
Kerteminde	16.378	▼
Albertslund	16.453	▼
Hjørring	16.537	–
Assens	16.629	–
Fanø	16.765	▲
Ishøj	16.786	▼
Sorø	17.437	▼
Halsnæs	17.519	▲
Frederikshavn	18.714	▲
Svendborg	19.066	▼
Vallensbæk	21.042	–
Egedal	22.424	▲
Lolland	22.893	▼
Guldborgsund	24.056	▼
Læso	32.493	–
Ærø	40.896	–
Furesø	61.996	–
Samso	101.862	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Langfristet gæld ekskl. gæld vedr. ældreboliger**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser langfristet gæld pr. indbygger i regnskabet for 2018 fratrukket den del af gælden, der vedrører ældreboliger. Tallet er opgjort pr. indbygger den 1. januar 2019, da dette indbyggertal er sammenfaldende med opgørelsestidspunktet for gælden. Danmarks Statistik.

Figur: Samme kilde.

HVOR ER JERES UDGIFT TIL DAGTILBUD PR. 0-5 ÅRIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Dagtilbudsområdet udgør en væsentlig del af kommunernes serviceudgifter. Samtidig er der store forskelle på, hvor mange ressourcer kommunerne bruger pr. 0-5 årig. Forskellene kan skyldes lokalpolitisk prioritering af området, men det kan også skyldes en række andre faktorer såsom kapacitetstilpasning af tilbuddene i forhold til det aktuelle børnetal i kommunen. Børnetallet udvikler sig meget forskelligt på tværs af kommunerne i disse år. Nogle kommuner vil opleve et fald i børnetallet, mens andre kommuner vil opleve, at børnetallet vil stige - særligt for de 0-2 årige. Kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet er derfor fortsat vigtigt, således at antallet af pladser i dagtilbud tilpasses den lokale efterspørgsel.

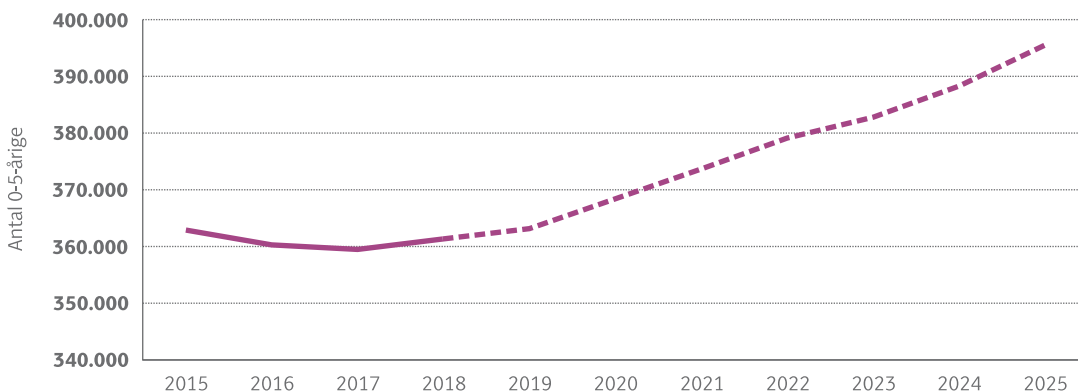
TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan ser befolkningsprognosen for de 0-5 årige ud? Og hvordan ser den ud for de 0-2 årige og de 3-5 årige?
- › Har I vedtaget nogle retningslinjer for, hvordan ændringer i børnetallet håndteres i kommunens dagtilbud?
- › Er udgiftsniveauet et udtryk for et politisk valgt serviceniveau eller er der andre årsager til det niveau, jeres kommune befinder sig på?
- › Hvordan er fordelingen mellem store og små institutioner i jeres kommune?
- › Løses de administrative opgaver som fx løn og indkøb centralt i kommunen eller decentralt i daginstitutionerne?

UDVIKLINGEN I ANTAL 0-5 ÅRIGE ER STIGENDE OG VARIERER PÅ TVÆRS AF KOMMUNERNE

De fleste kommuner har i de seneste år oplevet, at børnetallet falder. Mange kommuner vil dog fremadrettet opleve et stigende antal 0-5 årige. Det er specielt antallet af 0-2 årige, der er stigende i perioden. Forudsat at udgiften pr. 0-5 årige er konstant på niveauet i regnskab 2018, så vil udgifterne til dagtilbudsområdet på landsplan stige med 10 pct. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, hvordan børnetallet udvikler sig i jeres kommune, da det har betydning for tilrettelæggelsen af jeres pasningstilbud. Herunder, om der er behov for justeringer af jeres kommunes tildelingsmodeller.

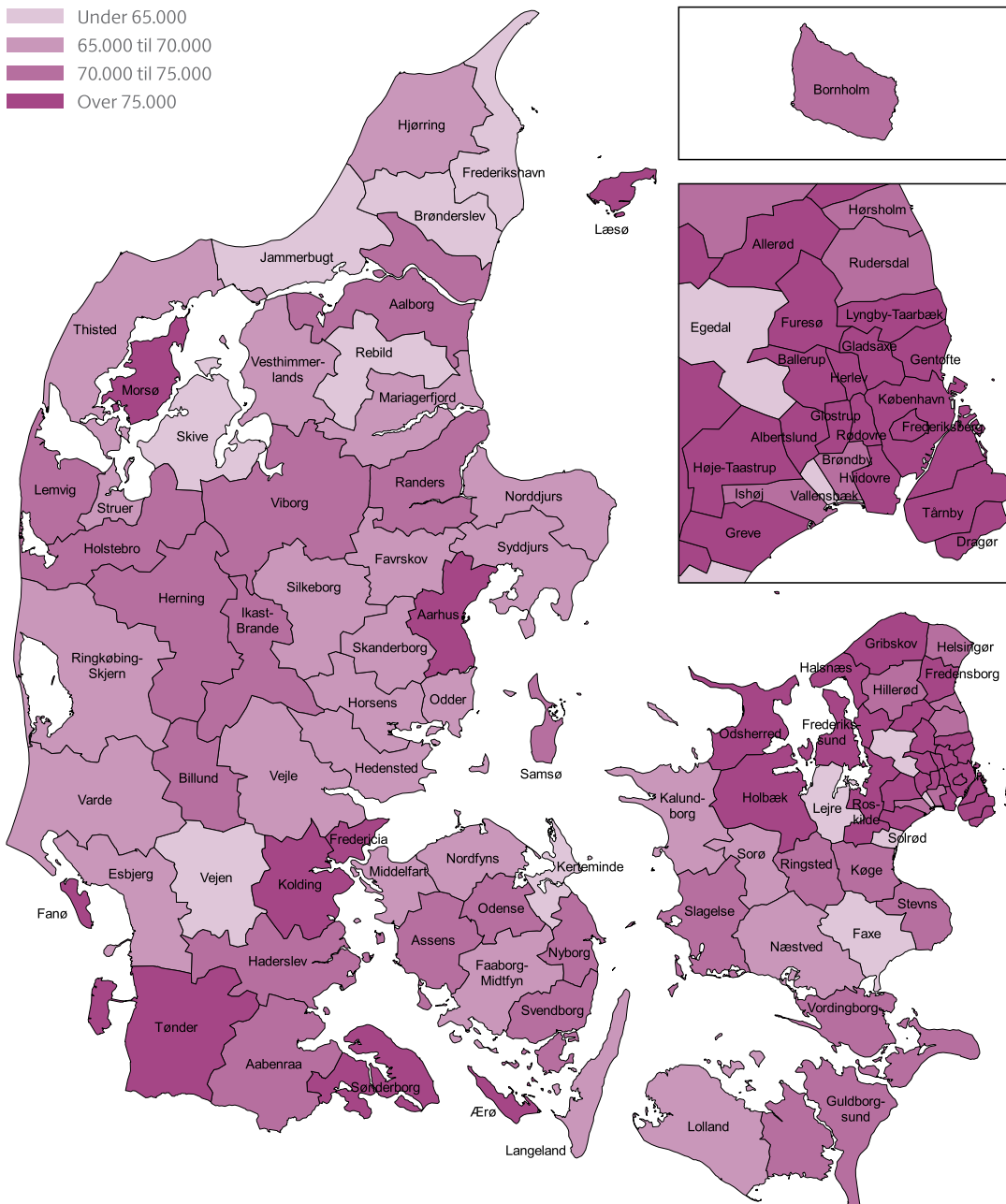

› Nettodriftudgifter til dagtilbud pr. 0-5 årige, 2018, 20-pl.

Jammerbugt	55.945	—
Solrød	58.117	▲
Lejre	59.284	▲
Kerteminde	61.971	▲
Vejen	63.003	▲
Frederikshavn	63.228	▲
Brønderslev	63.236	▼
Skive	64.625	▲
Faxe	64.789	▼
Vallensbæk	64.834	▲
Egedal	64.836	▲
Rebild	65.511	▼
Odder	66.048	▲
Mariagerfjord	66.135	▲
Midelfart	66.180	▲
Struer	66.330	▼
Norddjurs	66.345	▼
Syddjurs	66.429	▼
Varde	66.949	▲
Favrskov	67.092	▼
Hjørring	67.298	▲
Esbjerg	67.611	▲
Faaborg-Midtfyn	67.616	▲
Ringkøbing-Skjern	67.662	▼
Vejle	67.713	▲
Silkeborg	68.168	▲
Skanderborg	69.039	▲
Thisted	69.040	▲
Hilleroed	69.336	▲
Langeland	69.524	▲
Horsens	69.583	▼
Kalundborg	69.593	▲
Søre	69.960	▼
Viborg	70.000	▲
Nordfyns	70.046	▼
Hedensted	70.078	▲
Lolland	70.831	▼
Ikast-Brande	70.878	▼
Vesthimmerlands	71.032	▲
Lemvig	71.369	▲
Randers	71.387	▲
Næstved	71.391	▼
Odense	71.507	▼
Stevns	72.375	—
Aalborg	72.511	▲
Billund	72.606	▼
Nyborg	72.638	▲
Hørsholm	72.857	▲
Ringsted	73.042	▼
Haderslev	73.344	▼
Vordingborg	73.433	▼
Rudersdal	73.856	▲
Morsø	74.061	▲
Brøndby	74.303	▲
Aabenraa	74.432	▼
Holstebro	74.506	▼
Bornholm	74.621	▼
Sønderborg	74.713	▲
Slagelse	74.718	▲
Helsingør	74.850	▲
Ishøj	75.158	▼
Samsø	75.182	▲
Kolding	75.229	▼
Holbæk	75.518	▼
Frederikssund	75.772	▲
Herning	75.776	▲
Assens	75.827	▼
Tønder	75.903	▲
Guldborgsund	76.079	▼
Svendborg	76.781	▼
Køge	76.796	▼
Høje-Taastrup	77.154	▲
Dragør	77.412	▲
Allerød	77.650	▼
Herlev	77.921	▲
Roskilde	77.942	▼
Frederiksberg	78.136	▼
Greve	78.447	▼
Fredericia	78.475	▲
Halsnæs	78.513	▼
Gentofte	79.010	—
Rødovre	79.020	▼
Lyngby-Taarbæk	79.467	▼
Hvidovre	79.759	—
Læsø	79.914	▼
Gladsaxe	80.274	▲
Fredensborg	80.590	▼
Gribskov	80.903	▼
Ballerup	81.372	▼
Ods herred	81.502	▼
Glostrup	81.777	—
Tårby	82.209	▼
Aarhus	82.435	▼
Furesø	83.206	—
Ærø	83.822	▲
København	84.516	—
Albertslund	87.355	▼
Fano	98.319	—

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodrifudsgifter pr. 0-5 årig**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodrifudsgifterne for regnskab 2018 på funktionerne 5.25.10, 5.25.11, 5.25.13, 5.25.14 og 5.25.19 i 20-pl. Antal 0-5 årige er trukket fra Danmarks Statistik.
 Figur: Danmarks Statistik befolkningsfremskrivning.

HVOR MEGET SYGEFRAVÆR HAR PERSONALET I JERES DAGTILBUD?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Sygefraværet for ansatte i dagtilbud har historisk altid været højt i forhold til andre sektorområder i kommunerne. Det kan der være flere årsager til. Den tætte kontakt med børnene kan øge risikoen for, at pædagogerne udsættes for smitsomme sygdomme, hvilket øger sygefraværet, da de er udsat på en anden måde end mange andre grupper. Et højt sygefravær har konsekvenser for arbejdsmiljøet, kommunens økonomi og den enkelte medarbejder, men det har også betydning for forudsigeligheden i børnenes hverdag.

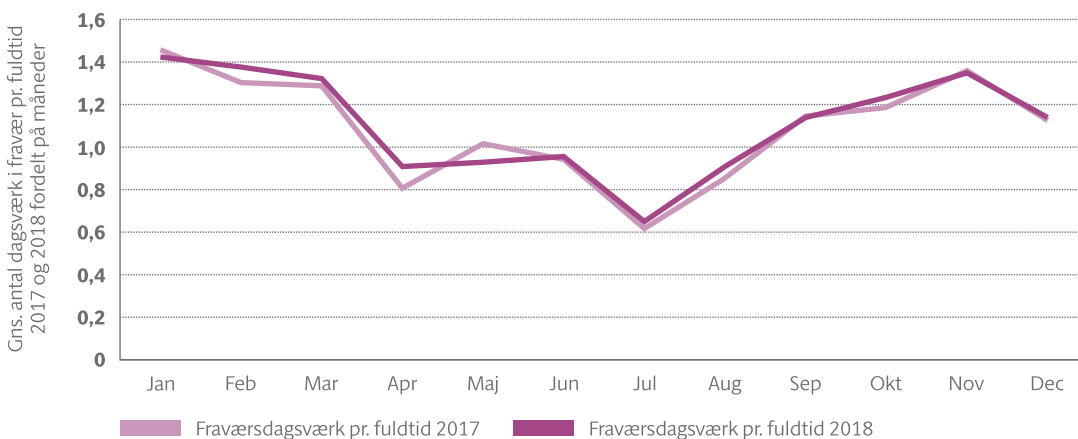
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Der findes ikke nogen entydige metoder eller løsninger til at nedbringe sygefraværet, men det er vigtigt at overveje, hvilke tilgange og metoder der virker i daginstitutionerne i jeres kommune. I den forbindelse kan det blandt andet drøftes:

- › Har min kommune udarbejdet en sygefraværspolitik?
- › Har man beskrevet, besluttet og formidlet en proces for håndtering af sygefravær?
- › Hvad gør kommunen for, at langtidssygemeldte kan komme tilbage på jobbet, fx nedsat tid?
- › Hvad er kommunens målsætning for sygefravær?
- › Hvad forventer vi af ledere og medarbejdere ved sygdom?
- › Følger I løbende op på sygefraværet i jeres daginstitutioner?
- › Er der stor variation i sygefraværet imellem jeres daginstitutioner?

SYGEFRAVÆRET ER STABILT

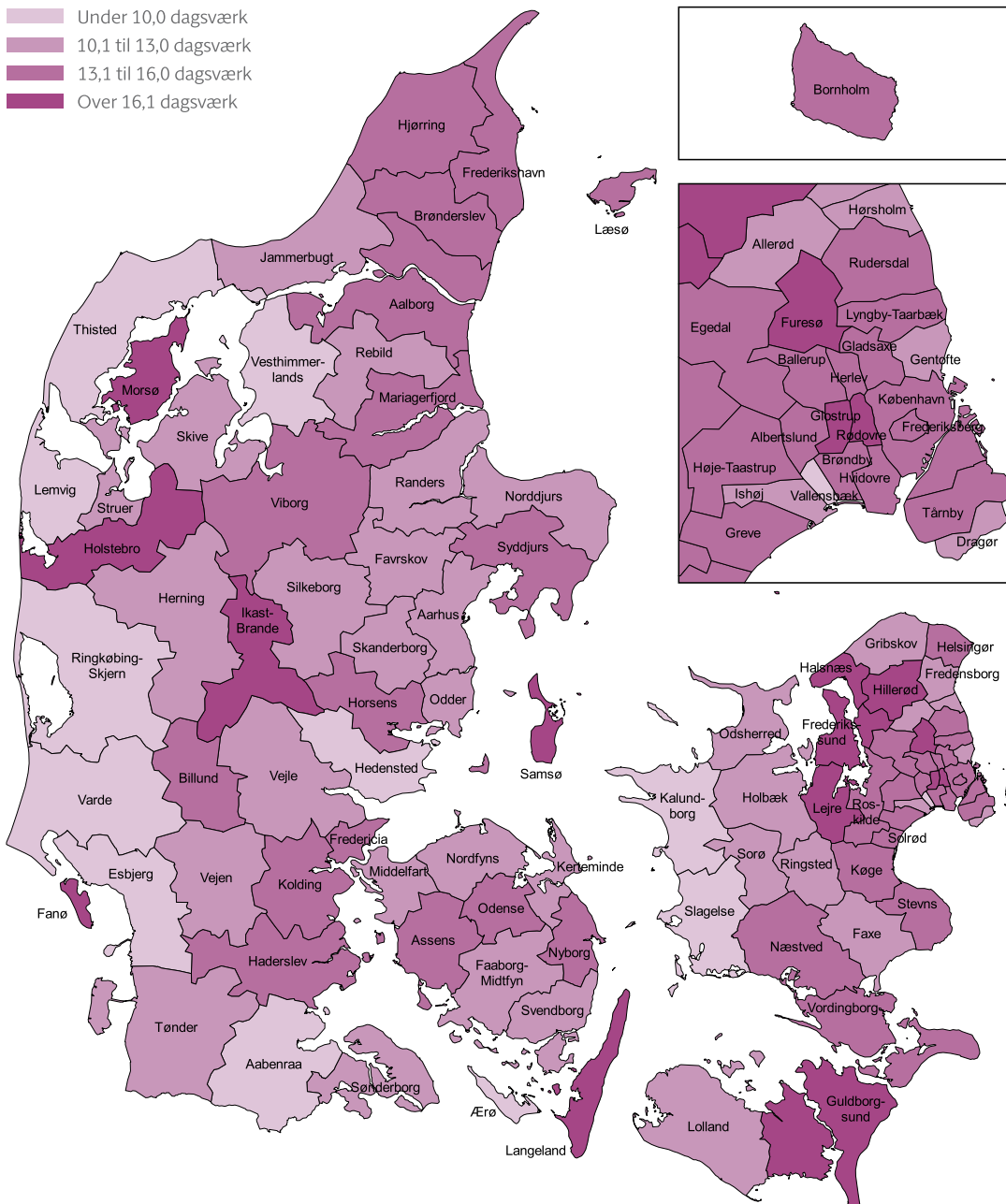
Efter en periode med stigende sygefravær, er udviklingen stoppet, og sygefraværet for det pædagogiske personale i dagtilbuddene var overordnet set på samme niveau i 2018 som i 2017. Faldet i sygefraværet er positivt - både for den enkelte, der er mindre syg, og for arbejdspladsen, der har medarbejderen mere til rådighed.

› Gennemsnitligt fravær i dagsværk pr. fuldtid, 2018

Æro	5,2
Thisted	8,0
Aabenraa	8,2
Kalundborg	8,2
Ringkøbing-Skjern	8,5
Lernvig	8,8
Slagelse	9,6
Vesthimmerland	9,8
Varde	9,8
Hedensted	9,8
Esbjerg	9,9
Vallensbæk	10,0
Soro	10,3
Struer	10,5
Tønder	10,6
Odde	10,8
Skive	10,8
Faaborg-Midtfyn	10,8
Ringsted	10,9
Fredensborg	11,0
Randers	11,1
Holbæk	11,2
Jammerbugt	11,3
Vejle	11,4
Favrskov	11,5
Dragør	11,8
Silkeborg	11,8
Vejen	11,9
Skanderborg	12,0
Rebild	12,0
Herning	12,0
Kerteminde	12,2
Nordfyn	12,3
Sønderborg	12,3
Lolland	12,3
Middelfart	12,4
Ishøj	12,5
Faxe	12,6
Gentofte	12,6
Gribskov	12,7
Svendborg	12,8
Hørsholm	12,8
Norddjurs	12,9
Allerød	12,9
Ods herred	12,9
Aarhus	13,0
Køge	13,1
Brønderslev	13,2
Gladsaxe	13,2
Hjørring	13,2
Odense	13,2
Næstved	13,3
Bornholm	13,4
Greve	13,5
Solrød	13,6
Tårnby	13,7
Kolding	13,7
Assens	13,8
Viborg	13,8
København	13,9
Haderslev	14,0
Egedal	14,0
Mariagerfjord	14,0
Syddjurs	14,0
Horsens	14,2
Aalborg	14,4
Nyborg	14,4
Hvidovre	14,7
Roskilde	14,8
Helsingør	15,0
Frederikshavn	15,2
Vordingborg	15,2
Frederiksberg	15,3
Høje-Taastrup	15,4
Fredericia	15,4
Rudersdal	15,4
Stevns	15,6
Ballerup	15,6
Brøndby	15,8
Herlev	15,8
Billund	15,8
Læsø	15,8
Albertslund	15,9
Lynby-Taarbæk	16,0
Guldborgsund	16,1
Rødovre	16,3
Halsnæs	16,5
Furesø	16,6
Morsø	16,7
Lejre	16,7
Langeland	16,8
Ikast-Brande	17,0
Hillerød	17,0
Holstebro	17,4
Glostrup	17,6
Frederikssund	18,8
Fano	18,9
Samsø	21,3

› **Kort. Gennemsnitligt fravær i dagsværk pr. pædagog/pædagogmedhjælper**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser fraværet opgjort i dagsværk pr. fuldtidsbeskæftiget for 2018. Data er fra KRL, med følgende afgrænsninger: Personalegrupper er 076 Pæd. pers., daginst./klub/skolefr., 082 Pædagogmedhj. og pædagogiske assistenter. Fravær er afgrænset til kontoplanen 5.25.10, 5.25.11, 5.25.13 og 5.25.14. Fraværsårsag er egen sygdom, arbejdsskade og fravær som ikke udgør en hel dag.

Figur: Samme kilde.

HVAD ER NORMERINGEN I JERES DAGINSTITUTIONER FOR 0-2 ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Normering er et mål for antallet af børn pr. pædagogisk personale i et dagtilbud, og er ét blandt flere forhold, der har betydning for de opgaver, som løftes i daginstitutionerne. Foruden normeringer påvirker indholdet af kommunernes pædagogiske indsatser, personalesammensætningen og personaleforbruget også kvaliteten og udgifterne i dagtilbuddene. En analyse fra KORA peger på, at kommunerne netop prioriterer forskelligt på daginstitutionsområdet. Fx ses det, at nogle kommuner med lavere normeringer prioriterer at have flere uddannede pædagoger i deres institutioner.

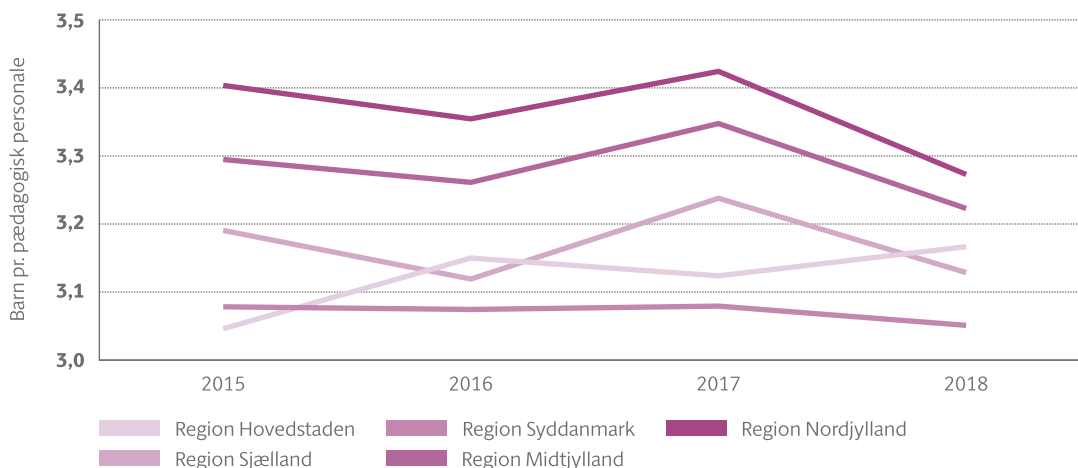
› TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvor stor en andel af det pædagogiske personale er uddannet pædagoger?
- › Hvor meget af det pædagogiske personales tid bruges sammen med børnene?
- › Er arbejdstidsplanlægningen baseret på data?
- › Hvordan ser befolkningsprognosen for de 0-2 årige ud? Er der store lokale forskelle på, om børnetallet stiger eller falder?
- › Er der sket strukturtilpasninger i jeres kommune? Har I fx store eller små daginstitutioner?
- › Er der ubeviste forskelle i normering institutionerne imellem?

FALD I NORMERINGEN

Efter en stigning i 2017 oplevede 4 ud af 5 regioner et fald i normeringen for de 0-2 årige i 2018, dvs. at antallet af børn pr. pædagog og er faldet. På nær Hovedstaden har regionerne en lavere normering end for fire år siden. Mange kommuner vil opleve, at børnetallet vil stige for de 0-2 årige, og kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet er derfor fortsat vigtigt, således at antallet af pladser i dagtilbud tilpasses den lokale efterspørgsel.

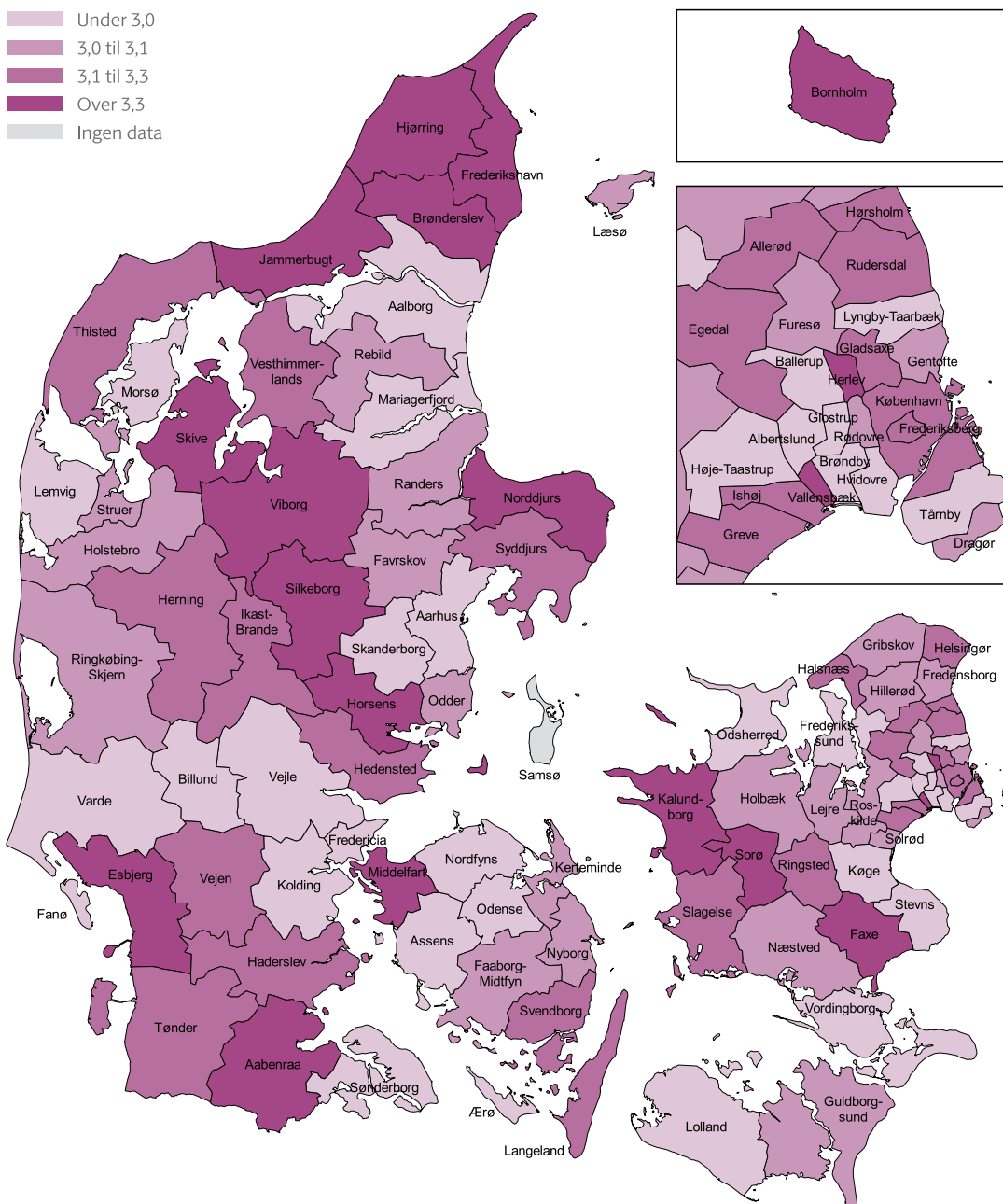

› Normering 0-2 årige, 2018

Jammerbugt	4,1	–
Soro	3,7	▲
Herlev	3,6	▲
Faxe	3,5	▲
Esbjerg	3,5	▲
Norddjurs	3,5	▲
Viborg	3,5	▲
Brønderslev	3,5	▲
Vallensbæk	3,4	▼
Kalundborg	3,4	▲
Bornholm	3,4	▲
Middelfart	3,4	▲
Aabenraa	3,4	▼
Horsens	3,4	▲
Silkeborg	3,4	▲
Skive	3,4	▼
Frederikshavn	3,4	▲
Hjørring	3,4	▲
Frederiksberg	3,3	▲
Ishøj	3,3	▼
Hørsholm	3,3	▲
Egedal	3,3	▲
Halsnæs	3,3	▼
Slagelse	3,3	▲
Haderslev	3,3	▲
Herring	3,3	▲
Hedensted	3,3	▲
Københavns	3,2	▲
Gladsaxe	3,2	▲
Allerød	3,2	▲
Helsingør	3,2	▲
Rudersdal	3,2	▲
Greve	3,2	▼
Ringsted	3,2	▲
Svendborg	3,2	▲
Langeland	3,2	▲
Tønder	3,2	▼
Vejen	3,2	▼
Syddjurs	3,2	▲
Ikast-Brande	3,2	▲
Thisted	3,2	▲
Vesthimmerlands	3,2	▼
Dragør	3,1	–
Gentofte	3,1	▼
Rødovre	3,1	▼
Furesø	3,1	▼
Fredensborg	3,1	▲
Hillerød	3,1	–
Roskilde	3,1	–
Solrød	3,1	▲
Gribskov	3,1	–
Holbæk	3,1	▼
Lejre	3,1	–
Næstved	3,1	–
Guldborgsund	3,1	–
Faaborg-Midtfyn	3,1	–
Kerteminde	3,1	▼
Nyborg	3,1	▲
Holstebro	3,1	▼
Struer	3,1	▼
Favrskov	3,1	▲
Odder	3,1	▲
Randers	3,1	▼
Ringkøbing-Skjern	3,1	▲
Læso	3,1	▼
Rebild	3,1	▼
Glostrup	3,0	▼
Hvidovre	3,0	▲
Høje-Taastrup	3,0	▲
Lynby-Taarbæk	3,0	▼
Køge	3,0	▼
Stevns	3,0	▼
Lolland	3,0	▲
Vordingborg	3,0	▼
Odense	3,0	▼
Billund	3,0	▼
Varde	3,0	▼
Vejle	3,0	▼
Lemvig	3,0	▼
Skanderborg	3,0	▼
Ballerup	2,9	▼
Brøndby	2,9	▼
Albertslund	2,9	▼
Tårnby	2,9	▼
Frederikssund	2,9	▲
Sønderborg	2,9	▲
Kolding	2,9	▲
Aarhus	2,9	▼
Morsø	2,9	▼
Mariagerfjord	2,9	▼
Aalborg	2,9	▼
Ærø	2,8	▼
Fano	2,8	▼
Odsherred	2,7	▼
Assens	2,7	▼
Nordfyns	2,6	▼
Fredericia	2,6	–
Samso	–	–

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Normering 0-2 årige**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser antal børn pr. pædagogisk personale for 0-2 årige i 2018. Danmarks Statistik.

Figur: Samme kilde.

HVAD ER NORMERINGEN I JERES DAGINSTITUTIONER FOR 3-5 ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Normering er et mål for antallet af børn pr. pædagogisk personale i et dagtilbud. Det er ét blandt flere forhold, der har betydning for de opgaver, som løftes i daginstitutionerne. Foruden normeringer påvirker indholdet af kommunernes pædagogiske indsatser, personalesammensætningen og personaleforbruget også kvaliteten og udgifterne i dagtilbuddene. En analyse fra KORA peger på, at kommunerne prioriterer forskelligt på daginstitutionsområdet. Fx ses det, at nogle kommuner med lavere normeringer prioriterer at have flere uddannede pædagoger i deres institutioner.

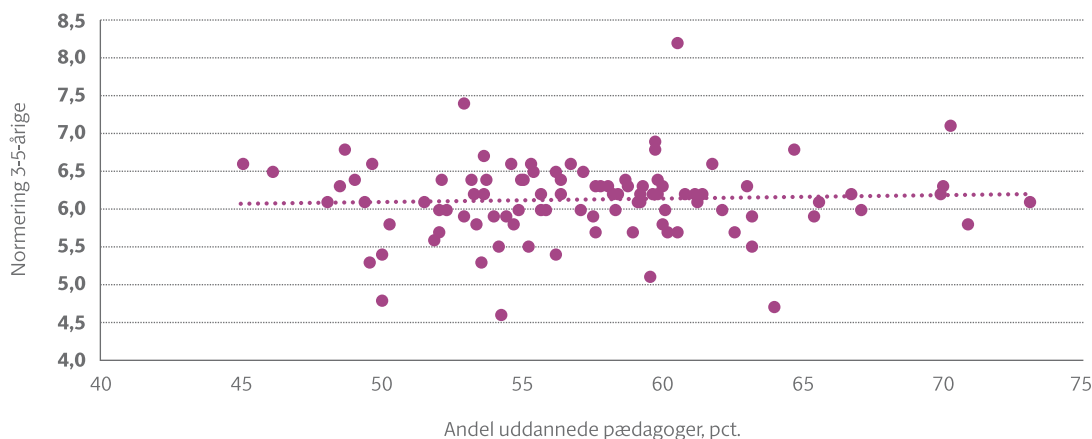
› TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvor stor en andel af det pædagogiske personale er uddannede pædagoger?
- › Hvor meget af det pædagogiske personales tid bruges sammen med børnene?
- › Hvordan tilrettelægges personalets arbejdstid i dagtilbuddet? Er arbejdstidsplanlægningen baseret på data?
- › Hvordan ser befolkningsprognosen for de 3-5 årige ud? Er der store lokale forskelle på, om børnetallet stiger eller falder?
- › Er der sket strukturtilpasninger i jeres kommune? Har I fx store eller små daginstitutioner

SAMMENHÆNG MELLEM UDDANNELSESGRAD OG NORMERING

Uddannelsesniveaet for det pædagogiske personale i daginstitutioner har, ligesom normering, betydning for rammerne for de opgaver, der løftes i daginstitutionerne, og kan således indgå som ét af flere forhold i den lokale prioritering. Derfor er det relevant at se på forholdet mellem normeringer og andel uddannede pædagoger. Af figuren fremgår det, at der ikke er en sammenhæng. Eksempelvis findes der blandt kommunerne med gennemsnitlige pædagogandele både kommuner med relativt høje og relativt lave personalenormeringer.

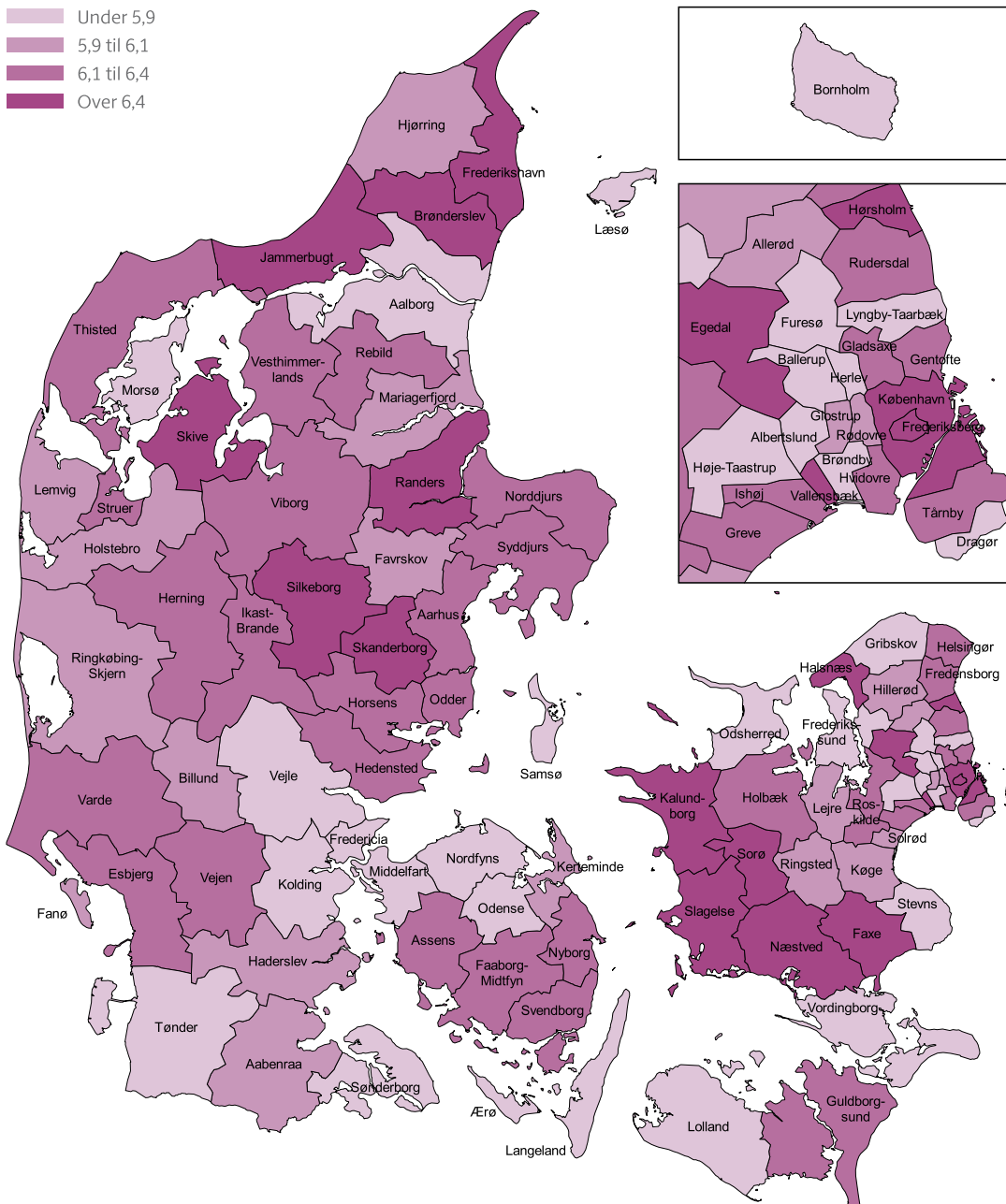

› Normering 3-5 årige, 2018

Jammerbugt	8,2	–
Faxe	7,4	▲
Skive	7,1	▲
Slagelse	6,9	▲
Vallensbæk	6,8	▼
Kalundborg	6,8	▲
Brønderslev	6,8	▼
Randers	6,7	▲
Frederiksberg	6,6	–
Hørsholm	6,6	▲
Egedal	6,6	▲
Sore	6,6	▲
Næstved	6,6	▲
Frederikshavn	6,6	▲
Københavns	6,5	▲
Halsnæs	6,5	▼
Silkeborg	6,5	▲
Skanderborg	6,5	▲
Gladsaxe	6,4	▲
Fredensborg	6,4	▲
Helsingør	6,4	▲
Rudersdal	6,4	▲
Greve	6,4	▼
Vejle	6,4	▲
Herning	6,4	▼
Norddjurs	6,4	▼
Thisted	6,4	▲
Hvidovre	6,3	▲
Ishøj	6,3	▲
Roskilde	6,3	▲
Assens	6,3	▲
Varde	6,3	▲
Syddjurs	6,3	▲
Aarhus	6,3	▲
Hedensted	6,3	▲
Viborg	6,3	▲
Gentofte	6,2	▼
Tårnby	6,2	▼
Holbæk	6,2	▲
Guldborgsund	6,2	▲
Faaborg-Midtfyn	6,2	▲
Nyborg	6,2	▲
Svendborg	6,2	▲
Esbjerg	6,2	▲
Horsens	6,2	▼
Struer	6,2	▲
Odder	6,2	▲
Ikast-Brande	6,2	▼
Vesthimmerlands	6,2	▲
Rebild	6,2	▼
Allerød	6,1	▲
Hillerød	6,1	▼
Solrød	6,1	▲
Kerteminde	6,1	▼
Haderslev	6,1	▼
Billund	6,1	▼
Aabenraa	6,1	▼
Favrskov	6,1	▲
Hjørring	6,1	▼
Glostrup	6,0	▼
Rødovre	6,0	▼
Køge	6,0	▲
Ringsted	6,0	▲
Lejre	6,0	▲
Fano	6,0	▼
Holstebro	6,0	▼
Lemvig	6,0	▼
Ringkøbing-Skjern	6,0	▲
Mariagerfjord	6,0	▼
Lyngby-Taarbæk	5,9	▼
Stevns	5,9	▲
Lolland	5,9	▼
Vordingborg	5,9	▼
Odense	5,9	▼
Vejle	5,9	▼
Høje-Taastrup	5,8	▲
Furesø	5,8	▼
Gribskov	5,8	–
Tønder	5,8	▼
Aalborg	5,8	–
Ballerup	5,7	▼
Brøndby	5,7	▲
Dragør	5,7	▼
Albertslund	5,7	▼
Midelfart	5,7	▲
Kolding	5,7	▲
Bornholm	5,6	▼
Frederikssund	5,5	▲
Odsherred	5,5	–
Sønderborg	5,5	▲
Morsø	5,4	▼
Læsø	5,4	▲
Herlev	5,3	▼
Nordfyns	5,3	▼
Langeland	5,1	▲
Samso	4,8	–
Fredericia	4,7	▼
Æro	4,6	▼

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Normering 3-5 årige**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser antal børn pr. pædagogisk personale for 3-5 årige i 2018. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik.

HVOR STOR EN ANDEL AF PERSONALET I JERES DAGTILBUD ER UDDANNEDE PÆDAGOGER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Kommunernes indsats på dagtilbudsområdet er præget af lokal variation, hvilket bl.a. også viser sig i andelen af pædagoguddannet personale, der er ansat i kommunens dagtilbud. Forskellene imellem kommunerne kan fx skyldes socioøkonomiske faktorer, politiske prioriteringer og geografi. Nogle kommuner, oftest dem med store geografiske afstande, har valgt at prioritere dagtilbud tæt på borgerne og anvender derfor dagplejere, der som oftest ikke er uddannede pædagoger. Andre kommuner har derimod valgt at have en højere andel af pædagoguddannede, og har så til gengæld færre, men større dagtilbud.

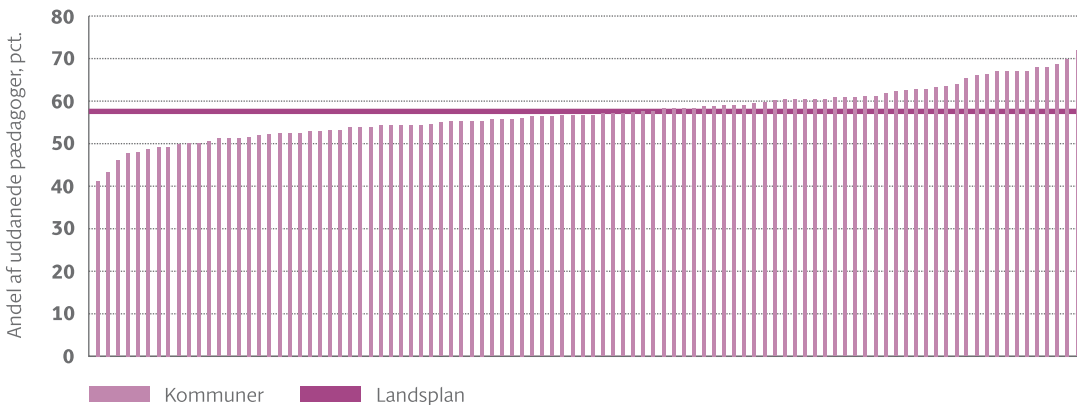
TIL VIDERE DRØFTELSE

Der er forskel kommunerne imellem, når det kommer til personalesammensætningen i dagtilbud. Det kan derfor være relevant at drøfte følgende i kommunen:

- › Er der politisk fastlagt et mål for andelen af pædagoguddannet personale i jeres dagtilbud?
- › Er der forskel på andelen af pædagoguddannet personale på tværs af dagtilbuddene?
- › Hvilken opgavesammensætning har hhv. de uddannede pædagoger og det resterende pædagogiske personale?
- › Hvilke overvejelser gør I jer for at løfte kvaliteten af jeres dagtilbud? Har I opstillet mål for udviklingen af kvalitet?
- › Hvordan er alderssammensætningen i det pædagoguddannede personale i kommunen?
- › Hvilken normering har I i jeres daginstitutioner?

STOR SPREDNING I ANDELEN AF PÆDAGOGUDDANNET PERSONALE

Tilrettelæggelsen af dagtilbud afspejler en lokalpolitisk prioritering, hvor der kan være flere forhold som fx geografi, sammensætningen af børnegruppen og økonomi, som spiller ind i beslutningen om, hvordan kommunernes dagtilbud skal se ud. Andelen af pædagoguddannet personale i dagtilbuddene svinger således fra 45 pct. til 73 pct. med et landsgennemsnit på 57,6 pct. En lav andel, kan skyldes at man har valgt at prioritere dagplejere i kommunen.

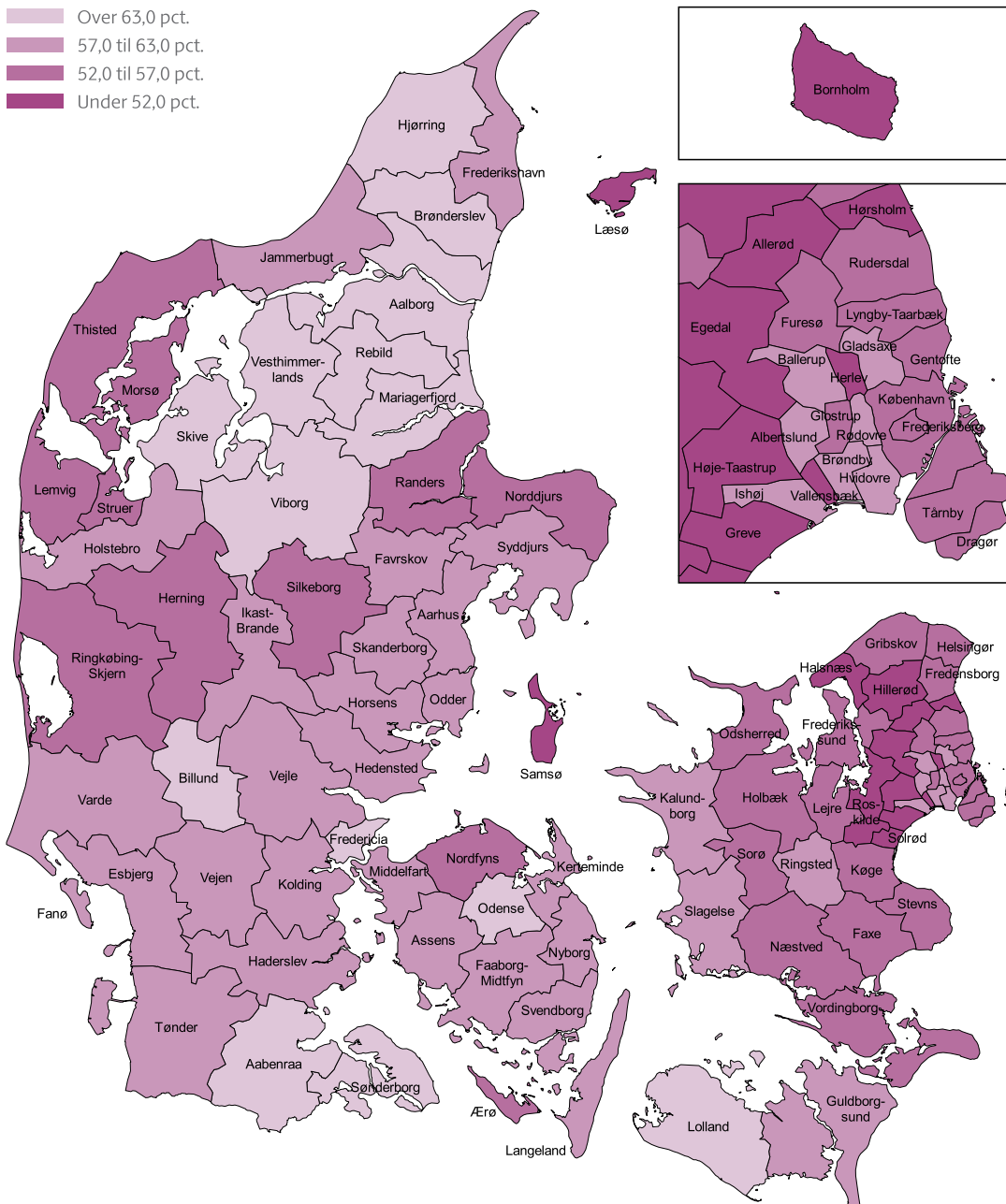

› Pædagogandel, 2018, pct

Billund	73,0	▲
Aalborg	70,9	▲
Skive	70,2	▲
Viborg	69,9	▲
Vesthimmerlands	69,8	▲
Hjørring	68,0	▲
Mariagerfjord	67,0	▲
Rebild	66,7	▲
Aabenraa	65,5	▲
Lolland	65,3	▲
Brønderslev	64,7	▲
Fredericia	63,9	▲
Odense	63,2	▲
Sønderborg	63,1	▲
Varde	62,9	▲
Kolding	62,5	▲
Holstebro	62,1	▲
Frederikshavn	61,7	▲
Faaborg-Midtfyn	61,3	▲
Favrskov	61,2	▲
Odder	61,1	▲
Nyborg	60,8	▲
Middelfart	60,5	▲
Jammerbugt	60,5	▲
Brøndby	60,1	▲
Fano	60,0	▲
Aarhus	59,9	▲
Tønder	59,9	▲
Guldborgsund	59,8	▲
Gladsaxe	59,8	▲
Kalundborg	59,7	▲
Slagelse	59,7	▲
Esbjerg	59,6	▲
Langeland	59,5	▲
Ishøj	59,3	▲
Kerteminde	59,2	▲
Svendborg	59,1	▲
Haderslev	59,0	▲
Albertslund	58,9	▲
Assens	58,7	▲
Vejen	58,7	▲
Horsens	58,4	▲
Rødovre	58,2	▲
Ikast-Brande	58,2	▲
Hedensted	58,0	▲
Hvidovre	57,8	▲
Syddjurs	57,6	▲
Ballerup	57,5	▲
Vejle	57,5	▲
Skanderborg	57,1	▲
Ringsted	57,0	▲
Næstved	56,7	▲
Struer	56,3	▲
Thisted	56,3	▲
Morsø	56,2	▲
Silkeborg	56,2	▲
Køge	55,8	▲
Glostrup	55,7	▲
Gentofte	55,6	▲
Københavns	55,3	▲
Soro	55,2	▲
Frederikssund	55,2	▲
Norddjurs	55,0	▲
Rudersdal	54,9	▲
Ringkøbing-Skjern	54,8	▲
Furesø	54,6	▲
Frederiksberg	54,6	▲
Vordingborg	54,4	▲
Ærø	54,2	▲
Odsherred	54,1	▲
Lynby-Taarbæk	53,9	▲
Helsingør	53,7	▲
Holbæk	53,6	▲
Randers	53,6	▲
Nordfyns	53,5	▲
Gribskov	53,3	▲
Tårnby	53,2	▲
Herning	53,1	▲
Faxe	52,9	▲
Stevns	52,8	▲
Lemvig	52,2	▲
Fredensborg	52,1	▲
Dragør	52,0	▲
Lejre	52,0	▲
Bornholm	51,9	▲
Hillerød	51,4	▲
Høje-Taastrup	50,3	▲
Samso	50,0	▲
Læso	50,0	▲
Egedal	49,6	▲
Herlev	49,5	▲
Allerød	49,4	▲
Greve	49,0	▲
Vallensbæk	48,6	▲
Roskilde	48,5	▲
Solrød	48,0	▲
Halsnæs	46,0	▲
Hørsholm	45,0	▲

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andelen af personale med pædagogisk uddannelse**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af pædagoguddannet personale i forhold til det samlede pædagogiske personale. Ledere indgår ikke. Data er fra 2018. Danmarks Statistik.
 Figur: Danmarks Statistik.

HVORNÅR STARTER JERES BØRN I SKOLE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Kommunerne har i de senere år øget fokus på overgangen mellem dagtilbud og skole. Flere kommuner har haft det som et indsatsområde og arbejder aktivt i dagtilbuddene med at gøre børnene klar til at starte i skole. Det øgede fokus har haft betydning for andelen af børn med sen skolestart, som er faldet fra 7,4 pct. i 2017 til 6,6 pct. i 2018. Ses der på kommune- og institutionsniveau er der dog store forskelle i andel med sen skolestart, hvilket kan give anledning til yderligere analyser i kommunen.

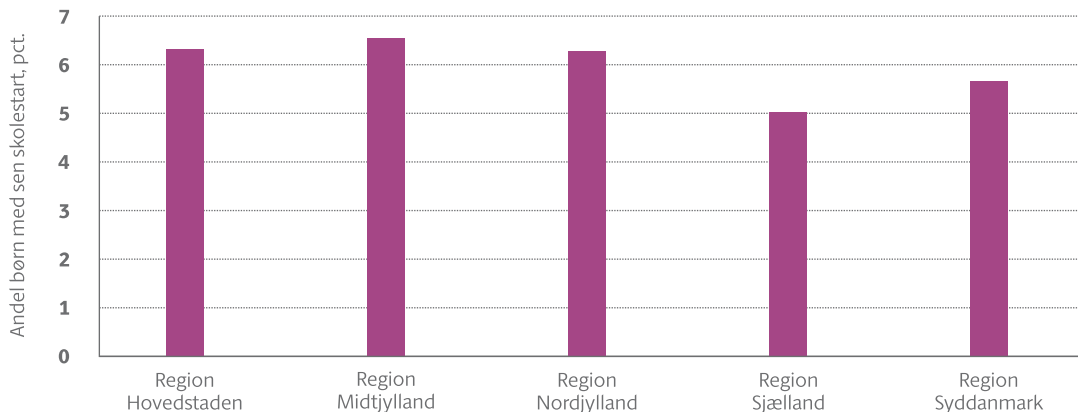
TIL VIDERE DRØFTELSE

Som udgangspunkt starter man i skole det år, man bliver 6 år, men det er en afvejning af, om det enkelte barn er skoleparat eller ej. Det er derfor vigtigt at gøre sig tanker om, hvordan man arbejder med at gøre børnene skoleparate og lette overgangen mellem dagtilbud og skole. Til brug herfor kan følgende spørgsmål drøftes:

- › Har I en politisk vedtaget strategi for, hvordan der arbejdes med overgangen fra dagtilbud og skole?
- › Hvordan samarbejder dagtilbud og skole i kommunen?
- › Er der forskel på samarbejdet imellem institutionerne i jeres kommune?
- › Hvordan sikrer I, at gode erfaringer fra samarbejdet mellem en daginstitution og skole udbredes til andre institutioner?
- › Hvad er kommunens målsætning for skolestart?

FLERE BØRN STARTER I SKOLE ALDERSTILSVARENDE

Figuren nedenfor viser, at der er små regionale forskelle på, hvor stor en andel børn der ikke starter i skole alderstilsvarende, dvs. at de er fyldt 7 år eller mere i det år, de starter i 0. klasse. I Region Sjælland er der færrest børn med udskudt skolegang, imens der i Region Midtjylland er flest børn, der starter senere i skole. Samtlige regioner har i forhold til sidste år færre børn, der starter senere i skole end deres jævnaldrende.

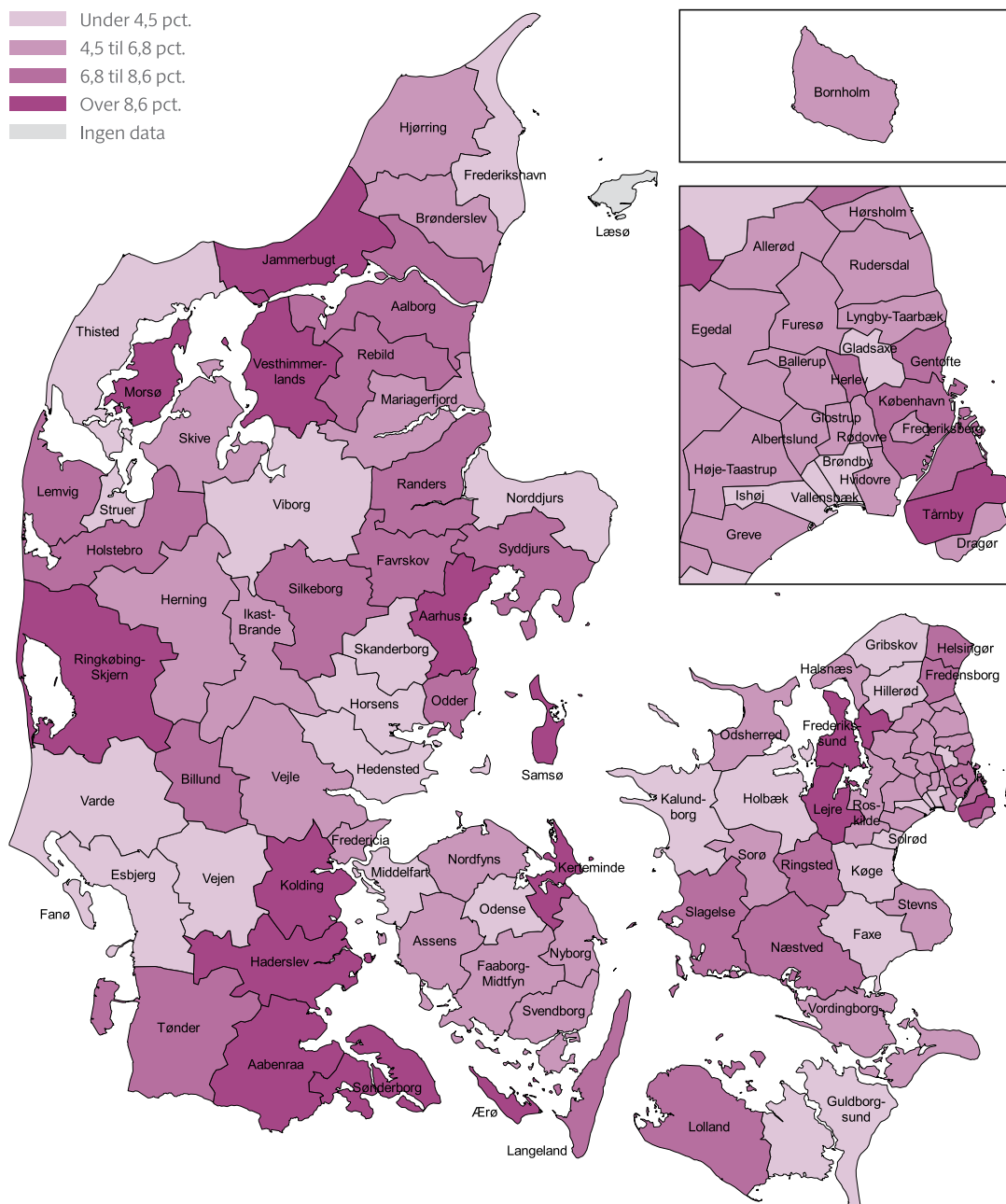

› Andelen af børn som fylder 7 år eller mere i det år de starter i 0. klasse, august 2018, pct

Frederikshavn	1,8	–
Esbjerg	1,9	▲
Kalundborg	2,2	▲
Viborg	2,2	▲
Gribskov	2,5	▼
Culdborgsund	2,6	▲
Middelfart	2,6	▲
Køge	2,7	▼
Horsens	2,8	▼
Vejen	2,8	▼
Ishøj	2,8	–
Norddjurs	2,9	▲
Skanderborg	3,2	▼
Struer	3,4	▲
Solrød	3,7	▲
Fanø	3,7	▲
Brøndby	3,9	▲
Hillerød	4,0	▲
Varde	4,2	▼
Vallensbæk	4,2	▲
Odense	4,3	▼
Faxe	4,3	▲
Gladsaxe	4,4	▼
Holbæk	4,4	▼
Thisted	4,4	▲
Hedensted	4,5	▲
Fredericia	4,6	▲
Vordingborg	4,7	▼
Herning	4,8	▲
Egedal	4,8	–
Glostrup	4,9	▲
Brønderslev	4,9	▼
Ballerup	5,0	▲
Nyborg	5,0	▼
Greve	5,0	▲
Skive	5,0	▼
Lyngby-Taarbæk	5,1	▲
Faaborg-Midtfyn	5,2	▲
Halsnæs	5,2	▼
Assens	5,2	▲
Stevns	5,3	▲
Furesø	5,3	▼
Mariagerfjord	5,5	▼
Hørsholm	5,6	▲
Albertslund	5,6	▲
Rødovre	5,6	▲
Hjørring	5,7	–
Bornholm	5,7	▲
Svendborg	5,8	▲
Rudersdal	5,8	▼
Roskilde	5,8	▲
Nordfyns	6,0	▲
Dragør	6,0	▲
Sorø	6,0	▼
Frederiksberg	6,1	▲
Vejle	6,4	▼
Høje-Taastrup	6,4	▲
Ikast-Brande	6,5	▼
Hvidovre	6,5	▼
Ods herred	6,6	▲
Allerød	6,6	▼
Gentofte	6,8	▲
Næstved	6,8	▲
Aalborg	6,9	▼
Helsingør	6,9	▲
Favrskov	6,9	▲
Tønder	7,0	▲
Københavns	7,1	▼
Lolland	7,1	▼
Lemvig	7,3	▼
Fredensborg	7,3	▼
Odder	7,3	▲
Slagelse	7,4	▼
Syddjurs	7,4	▼
Rebild	7,4	▼
Ringsted	7,7	▲
Herlev	7,8	▼
Billund	7,9	▲
Langeland	8,0	▼
Silkeborg	8,0	▼
Randers	8,2	▼
Holstebro	8,5	▲
Kerteminde	8,6	▲
Aarhus	8,7	▼
Ringkøbing-Skjern	9,4	▲
Ljre	9,6	▼
Kolding	9,6	▲
Haderslev	9,7	▲
Tårnby	9,9	–
Morsø	9,9	▼
Frederikssund	10,0	▼
Aabenraa	10,0	▲
Vesthimmerlands	10,5	▼
Samso	11,5	▼
Sønderborg	11,7	▲
Jammerbugt	13,1	▼
Ærø	16,6	–
Læsø	–	–

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel børn med sen skolestart**

› **DATA**

Tabel: FLIS nøgletal "Andel elever med sen skolestart, pct." viser andelen af børn, som fylder 7 år eller mere i det år, de starter i 0. klasse ift. alle børn, som starter i 0. klasse. Data er fra august 2018.
 Figur: Samme kilde.

HVAD KOSTER EN ELEV I DIN KOMMUNE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Danmark er et af de lande i verden, der bruger flest ressourcer pr. elev i folkeskolen. Men sammenlignes kommunernes udgifter, er der store forskelle på, hvor meget den enkelte kommune bruger pr. elev. Det kan skyldes forskelle i politiske prioriteringer eller forskelle i rammevilkår, som er svære at ændre på kort sigt. En analyse fra KORA viser, at ca. 46-50 pct. af variationen i kommunernes udgifter pr. skoleelev kan forklares af strukturelle forhold. Høje udgifter pr. elev kan også skyldes mere styrbare forhold som andel elever i specialklasser, forskelle i effektivitet og manglende kapacitetstilpasninger til faldende børnetal m.v.

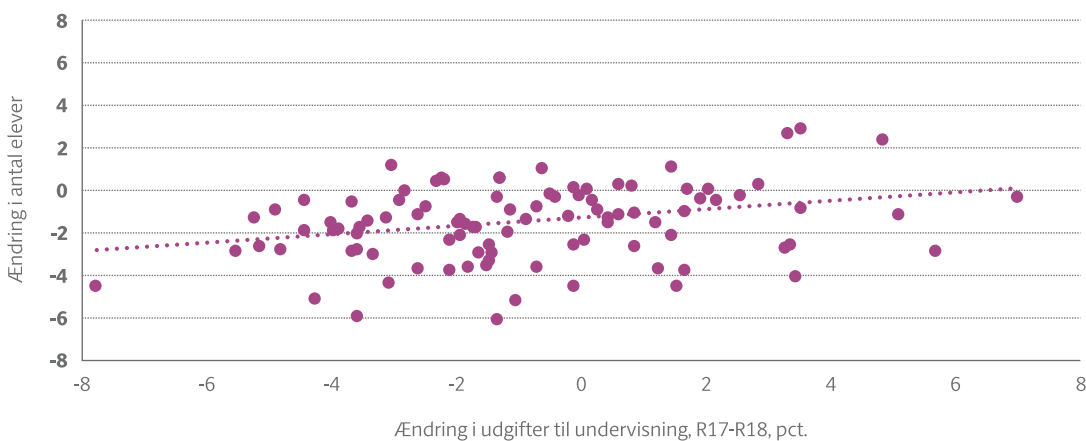
TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Er udgiftsniveauet et udtryk for et valgt serviceniveau, eller kan der være andre årsager til det niveau, jeres kommune befinder sig på?
- › Er der sket strukturtilpasninger i jeres kommune? Har I fx store eller små skoler og klasser?
- › Er der en lav elev-lærer-ratio, højt sygefravær eller en høj andel elever i et specialtilbud?
- › Hvornår har tildelings- og styringsmodellen i din kommune sidst fået et eftersyn?
- › Løses de administrative opgaver centralt i kommunen eller decentralt på skolerne? Tænkes der i fælles ledelse af skolerne?
- › Er der fokus på brug af digitale læremidler, og har kommunen en strategi for digitalisering?

KOMMUNERNE TILPASSER IKKE DERES UDGIFTER TIL DET FALDENDE ELEVTAL

Analysen viser, at kommunernes udgifter til undervisning og udviklingen i elevtallet ikke følges ad i mange kommuner. Flere kommuner har på trods af faldende/konstant elevtal stigende udgifter. Stigningen kan skyldes øget elevtal i specialklasser på folkeskoler samt øget brug af specialundervisning under 9 timer ugentligt.

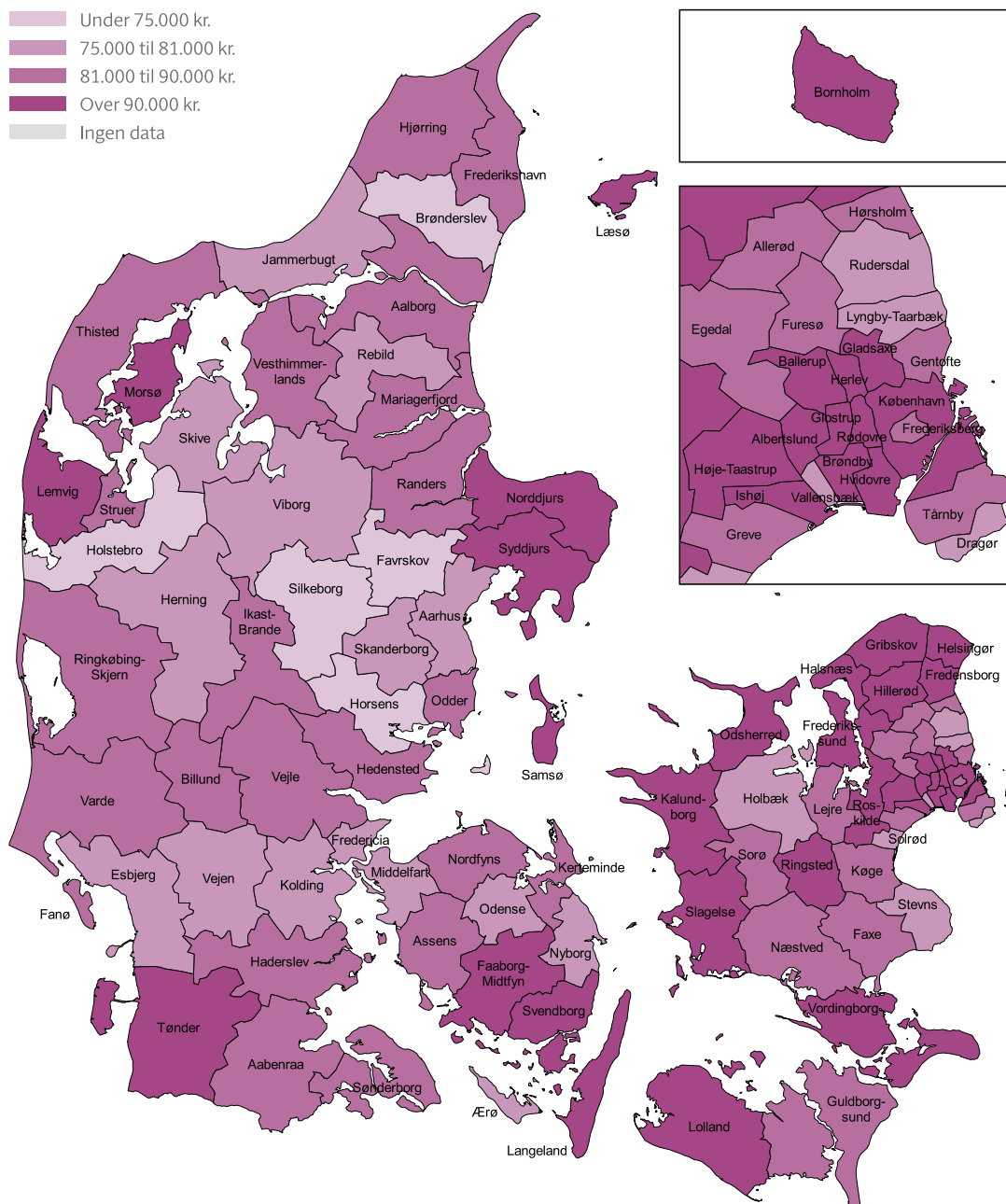

› Udgifter pr. elev inkl. Specialundervisning, 2018, 20-pl

Favrskov	71.941	—
Holstebro	72.774	▲
Brønderslev	73.715	▲
Silkeborg	73.988	—
Horsens	74.600	▲
Herning	75.047	▲
Rebild	75.864	—
Dragør	75.996	▲
Jammerbugt	76.776	▲
Vejen	77.105	▲
Viborg	78.092	▲
Stevns	78.256	▼
Kolding	78.569	▲
Esbjerg	78.599	▼
Holbæk	78.629	▲
Nyborg	79.146	▲
Lyngby-Taarbæk	79.257	▲
Vallensbæk	79.370	▲
Fredericia	79.404	▼
Solrød	79.482	▼
Skanderborg	79.679	▼
Skive	80.130	—
Rudersdal	80.246	▲
Odense	80.571	▼
Ærø	80.622	▼
Middelfart	80.635	▼
Aarhus	80.682	▲
Sorø	81.216	▲
Vejle	81.519	▲
Faxe	81.641	▼
Gentofte	82.084	▼
Hedensted	82.675	▲
Vesthimmerlands	82.870	▲
Thisted	82.960	▼
Nordfyns	83.173	▼
Aalborg	83.302	▲
Greve	83.528	—
Ikast-Brande	83.666	▲
Næstved	83.790	▼
Egedal	84.055	▲
Hjørring	84.389	▼
Kerteminde	84.425	▲
Ringkøbing-Skjern	84.632	▼
Frederiksberg	84.749	▲
Lejre	84.796	▲
Allerød	84.896	▲
Assens	85.078	▲
Varde	85.272	▼
Randers	85.368	▲
Struer	85.545	▼
Aabenraa	85.682	▲
Fano	86.020	▼
Tårnby	86.023	▲
Frederikshavn	86.420	▼
Guldborgsund	86.424	▼
Furesø	87.202	▲
Haderslev	87.544	▲
Mariagerfjord	87.891	—
Odder	88.354	▼
Hørsholm	88.385	▼
Køge	88.457	▼
Billund	88.716	▼
Sønderborg	88.998	▼
København	90.084	▲
Hillerød	90.326	▲
Vordingborg	90.504	▼
Hvidovre	90.885	▲
Gleedsø	91.032	▲
Faaborg-Midtfyn	91.140	▲
Syddjurs	91.589	▲
Fredensborg	91.620	▼
Helsingør	91.676	▲
Svendborg	91.849	▼
Clostrup	91.908	▼
Slagelse	91.973	▲
Lemvig	92.014	▼
Roskilde	93.116	▲
Frederikssund	93.817	▲
Norddjurs	94.142	▲
Ringsted	94.330	▲
Herlev	94.402	▲
Tønder	94.422	▼
Kalundborg	96.132	▼
Rødovre	96.556	▼
Ballerup	96.961	▼
Morsø	97.006	▼
Bornholm	98.665	▼
Gribskov	99.492	▲
Albertslund	99.559	▼
Heje-Taastrup	100.265	▼
Lolland	101.189	▼
Brøndby	102.437	—
Læsø	107.820	▼
Halsnæs	109.084	▼
Odsherred	113.350	—
Ishøj	115.744	▼
Samso	118.416	—
Langeland	124.160	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodriftsudgifter pr. elev til folkeskoler inklusiv specialtilbud**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Udgifter pr. elev til undervisning og befordring" viser kommunens samlede nettodriftsudgifter på hovedfunktion funktion 3.22.01, 3.22.02, 3.22.04, 3.22.06-3.22.09 i 2018. Elevtal fra STIL. 20-pl.
 Figur: Samme kilde.

HVOR MANGE AF JERES ELEVER ER I GANG MED EN UNGDOMS- UDDANNELSE 15 MÅNEDER EFTER 9. KL.?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Den uddannelsespolitiske målsætning er, at alle 25 årige skal have gennemført en uddannelse, være i uddannelse eller være i beskæftigelse. Det er en af folkeskolens centrale opgaver at understøtte, at eleverne er uddannelsesparate, når de forlader folkeskolen. Nye tal viser, at der er store kommunale forskelle på i hvor høj grad det lykkedes. Variationen i om eleverne er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter afsluttet grundskole er fra 79 pct. til 100 pct.

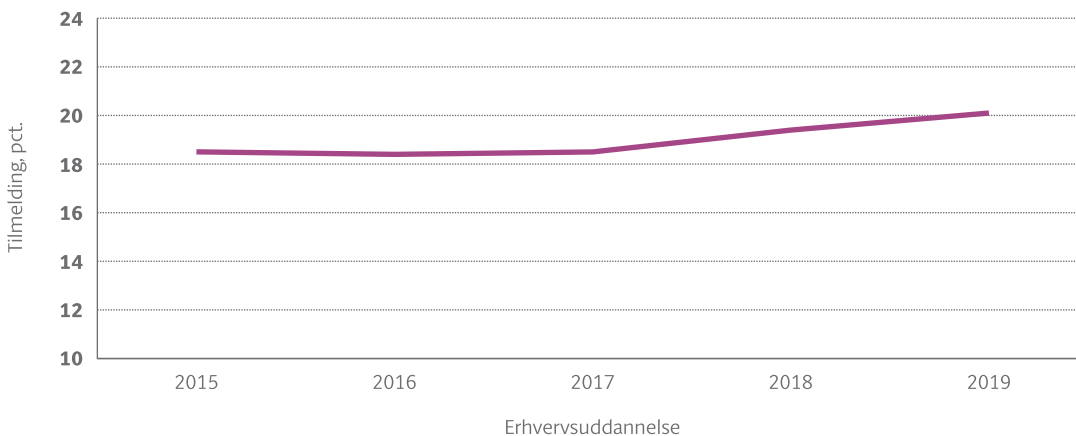
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det kan være relevant at drøfte følgende:

- › Er der en kommunal strategi for, hvordan der sikres en tryk overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse?
- › Hvordan arbejder kommunen med brobygning til ungdomsuddannelserne og erhvervsklasser for de mindre bogligt orienterede unge?
- › Er der et godt samarbejde institutionerne imellem, så der sikres et sammenhængende fokus på overgangen til ungdomsuddannelse fra alle sider?
- › Er der dialog med erhvervsskoler og gymnasier omkring deres arbejde for at nedbringe frafaldet?
- › Hvordan tilrettelægger kommunen sine tilbud til de unge, som ikke umiddelbart er parate til at påbegynde en ungdomsuddannelse?

SØGNINGEN TIL ERHVERVSUDDANNELSERNE STIGER FORTSAT

Med erhvervsuddannelsesreformen blev der sat det klare mål, at "Flere elever skal vælge en erhvervsuddannelse. Mindst 25 pct. skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 pct. i 2025." Nyeste tal viser, at søgningen til erhvervsuddannelserne siden 2017 er steget med næsten et pct. point om året. I 2019 valgte 20,1 pct. en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse. Der er dermed forsat et stykke vej til erhvervsuddannelsesreformens målsætning om mindst 25 pct. i 2020.

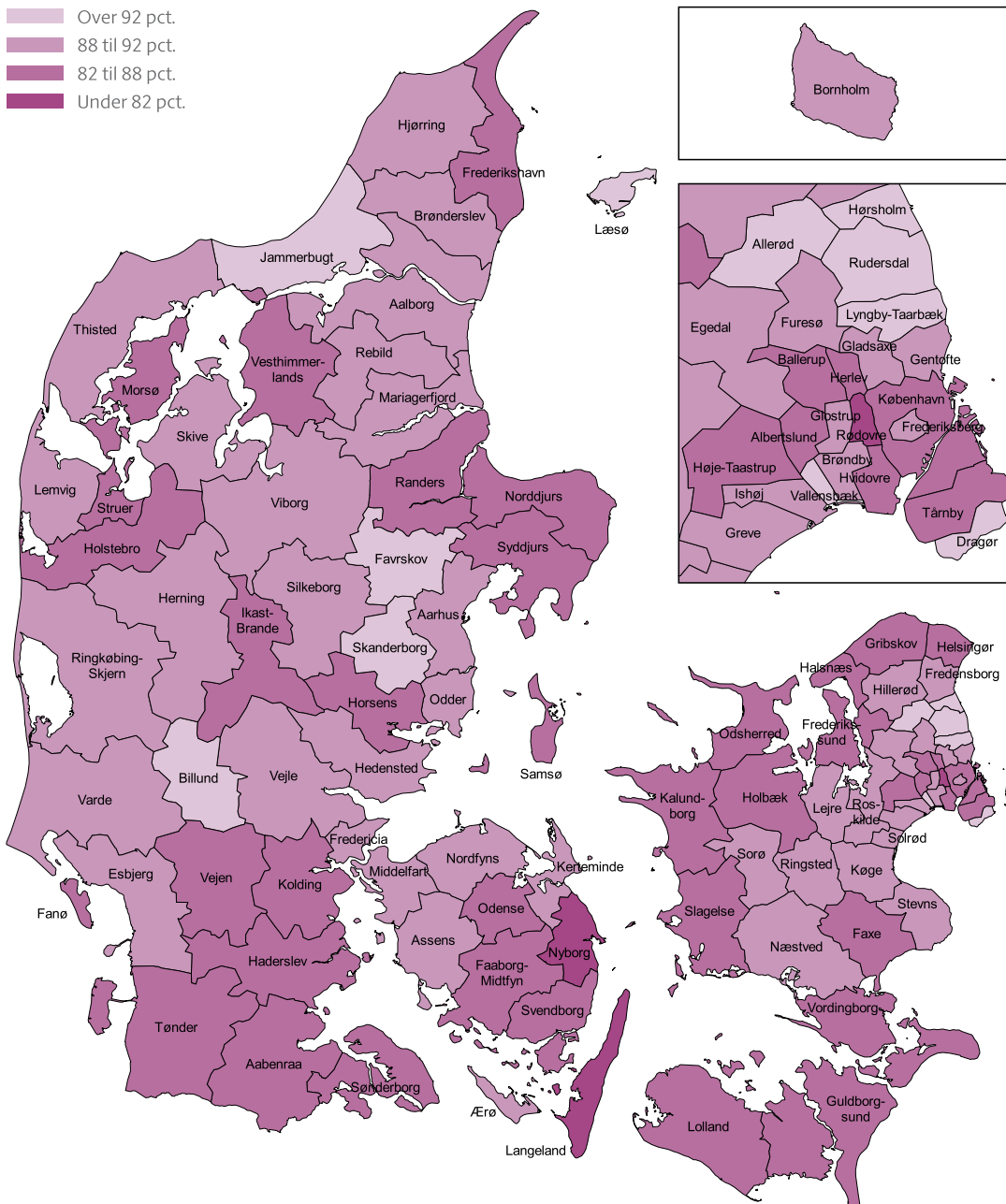

› Andel på ungdomsuddannelse 15 mdr. efter grundskole, årgang 2016/2017, pct.

Læse	100,0	▲
Hørsholm	95,4	▲
Lyngby-Taarbæk	94,0	▲
Favrskov	93,8	▲
Rudersdal	93,6	–
Vallensbæk	93,4	▼
Skanderborg	93,3	▲
Allerød	93,2	▲
Billund	92,6	▲
Dragør	92,5	▼
Jammerbugt	92,2	▲
Hillerød	91,9	▲
Rebild	91,7	▲
Egedal	91,5	▼
Roskilde	91,5	▼
Æro	91,3	▼
Lejre	91,1	▲
Glostrup	91,1	▲
Furesø	91,0	▼
Køge	91,0	▼
Solrød	90,8	▼
Viborg	90,5	▲
Lemvig	90,4	▼
Odder	90,4	▲
Assens	90,0	▼
Gladsaxe	90,0	▲
Fredericia	89,9	▼
Fredensborg	89,9	▲
Bornholm	89,7	▲
Ishøj	89,7	▲
Thisted	89,6	▲
Skive	89,5	▲
Nordfyns	89,4	▲
Gentofte	89,3	▼
Kerteminde	89,3	▼
Greve	89,1	▼
Herning	89,0	▲
Ringsted	88,9	▲
Middelfart	88,9	▼
Brøndby	88,9	▼
Hjørring	88,8	▲
Esbjerg	88,8	–
Brønderslev	88,8	▲
Soro	88,7	▲
Aalborg	88,7	▼
Varde	88,6	▲
Frederiksberg	88,6	▲
Stevns	88,5	▲
Silkeborg	88,4	▼
Næstved	88,4	▲
Hedensted	88,4	▼
Vejle	88,3	▲
Aarhus	88,1	▲
Mariagerfjord	88,1	▼
Ringkøbing-Skjern	88,1	▲
Faaborg-Midtfyn	87,9	▼
Horsens	87,8	▼
Hvidovre	87,8	▼
Kalundborg	87,7	▲
Ikast-Brande	87,6	▲
Struer	87,6	▼
Aabenraa	87,3	▲
Vejen	87,3	▲
Odense	87,2	▼
Frederikssund	86,6	▼
Halsnæs	86,5	▲
Haderslev	86,4	▼
Kolding	86,3	▼
Holstebro	86,3	▼
Herlev	86,1	▼
Vordingborg	86,1	▼
Frederikshavn	86,0	▼
Tårby	85,9	▼
Ballerup	85,8	▲
Odsherred	85,6	▲
Lolland	85,6	▼
Sønderborg	85,5	▼
Guldborgsund	85,3	▲
Morsø	84,9	▲
Faxe	84,8	▼
Svendborg	84,8	▼
Københavns	84,8	▼
Holbæk	84,7	▼
Syddjurs	84,7	▼
Albertslund	84,6	▼
Hoje-Taastrup	84,2	▼
Slagelse	84,0	▼
Vesthimmerlands	83,9	▼
Norddjurs	83,5	▼
Tønder	83,5	▼
Samso	83,3	▼
Helsingør	83,3	▼
Gribskov	83,1	▼
Randers	82,9	▼
Fanø	82,8	▲
Rødovre	81,7	▼
Nyborg	79,7	▼
Langeland	79,2	–

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel på ungdomsuddannelse 15 mdr. efter grundskole**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser hvor stor en andel af eleverne, årgang 2016/2017, som 15 måneder efter 9. klasse, er i gang med en ungdomsuddannelse (erhvervsfaglig uddannelse, gymnasial uddannelse, STU og KUU). Institutionstypen er folkeskoler, specialskoler og dagbehandlingstilbud. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.
 Figur: Samme kilde.

SEGREGERES DER FÆRRE ELEVER I DIN KOMMUNE IFT. SIDSTE ÅR?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Inklusion indebærer, at børn med særlige behov så vidt muligt skal undervises sammen med deres kammerater i den almene undervisning, således at flest mulige børn skal være en del af det almene fællesskab. Efter en årrække med stigende segregeringsgrad, er det lykkedes kommunerne at vende udviklingen. Seneste tal viser dog, at segregeringsgraden igen er begyndt at stige. Der er dog stor variation i, andelen af elever kommunerne segregerer, hvilket tilbud eleverne segregeres til, og på om kommunen segregerer flere eller færre elever end året før, jf. tabellen til højre.

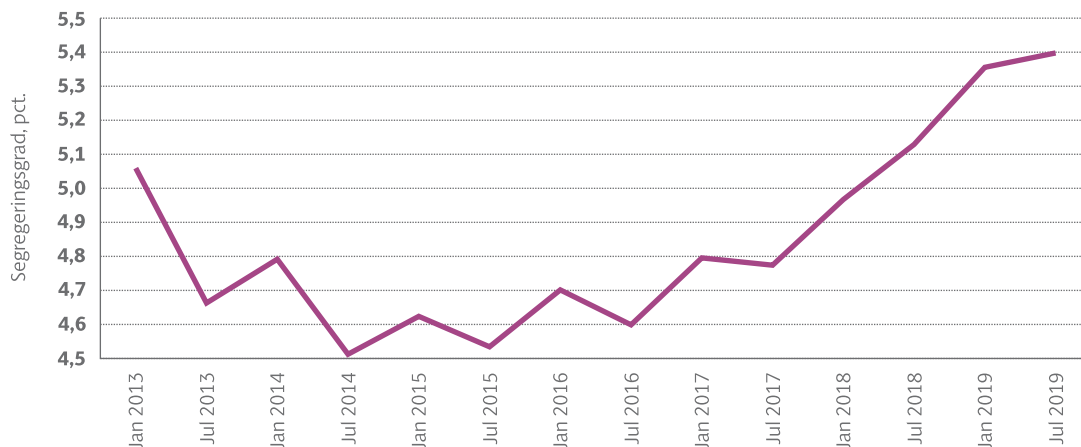
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Det kan være relevant at drøfte følgende:

- › Har kommunalbestyrelsen opstillet tydelige og fælles mål for inklusion i folkeskolen?
- › Hvordan sikrer kommunalbestyrelsen, at der følges op på fastsatte mål for inklusion?
- › Hvilke elevgrupper er særligt overrepræsenterede i de segregerede tilbud (drengene, socialt udsatte elever, elever med anden etnisk herkomst mv.)?
- › Er der på skolerne økonomiske incitamenter til inklusion? Lader kommunen frigjorte midler fra specialtilbuddene forblive på skoleområdet i forbindelse med inklusion af eleverne?
- › Har kommunen afsat midler til kompetenceudvikling i forbindelse med inklusionsindsatsen?
- › Segregeres eleverne til en specialklasse på en almen skole eller til en specialklasse?
- › Følges der løbende op på elevernes progression og trivsel?

SEGREGERINGSGRADEN ER STIGENDE I KOMMUNERNE

Efter flere år, hvor kommunerne har inkluderet flere børn i den almene undervisning, så viser tallene for 2018 og 2019, at andelen af børn, som bliver henvist til et specialtilbud er stigende, og flere børn segregeres til et specialtilbud. Fra august 2016 til august 2019 ses en stigning i segregeringsgraden på 0,8 pct. point.

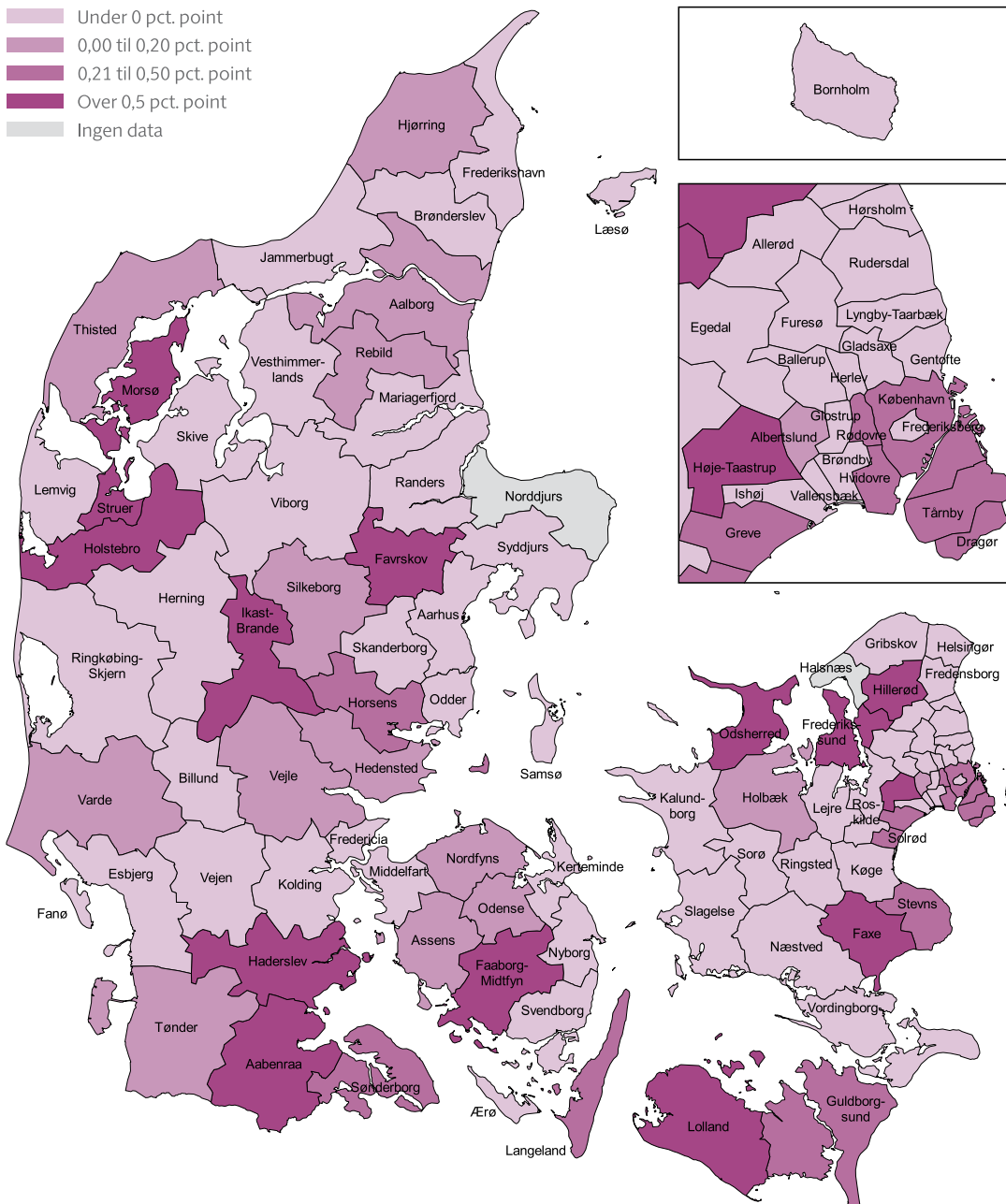

› Udviklingen i segregeringsgrad fra september 2018 til 2019, pct. point

Soro	-1,78	▲
Svendborg	-1,29	▲
Hørsholm	-1,28	▲
Ringsted	-1,11	▲
Fredensborg	-1,07	▲
Ishøj	-1,02	▲
Skanderborg	-0,85	▲
Randers	-0,84	▲
Gladsaxe	-0,80	▲
Køge	-0,80	▲
Fanø	-0,74	▲
Samsø	-0,71	▲
Ballerup	-0,60	▲
Midelfart	-0,59	▲
Odder	-0,59	▼
Viborg	-0,54	▲
Allerød	-0,45	▼
Vordingborg	-0,41	▲
Brønderslev	-0,39	▲
Vallensbæk	-0,38	▲
Vesthimmerlands	-0,35	▼
Mariagerfjord	-0,32	▲
Gribskov	-0,32	▲
Rudersdal	-0,32	▲
Jammerbugt	-0,30	▲
Brøndby	-0,28	▲
Lejre	-0,28	▼
Skive	-0,27	▼
Furesø	-0,26	▲
Lynby-Taarbæk	-0,24	▲
Syddjurs	-0,24	▲
Glostrup	-0,21	▲
Fredericia	-0,20	▲
Helsingør	-0,18	▼
Roskilde	-0,17	▲
Kerteminde	-0,17	▲
Kolding	-0,16	▲
Esbjerg	-0,16	–
Næstved	-0,15	▲
Bornholm	-0,15	▼
Frederiksberg	-0,13	▼
Aarhus	-0,13	▼
Gentofte	-0,11	▲
Kalundborg	-0,11	▲
Ærø	-0,10	▼
Egedal	-0,09	▲
Billund	-0,09	▲
Vejen	-0,08	▼
Lemvig	-0,07	▲
Ringkøbing-Skjern	-0,07	▲
Slagelse	-0,07	▲
Nyborg	-0,05	▼
Herning	-0,04	▼
Herlev	-0,03	▲
Frederikshavn	-0,01	▲
Læsø	0,00	▼
Nordfyns	0,01	▼
Hjørring	0,02	▼
Holbæk	0,03	▼
Vejle	0,03	▼
Hedensted	0,05	▼
Tønder	0,07	▼
Silkeborg	0,07	▼
Albertslund	0,10	▲
Thisted	0,10	▼
Aalborg	0,11	▼
Odense	0,12	▲
Assens	0,17	▼
Varde	0,18	▼
Rebild	0,19	▼
Rødovre	0,21	▼
Hvidovre	0,22	▲
Københavns	0,23	▼
Tårnby	0,27	▼
Horsens	0,28	▼
Solrød	0,31	▲
Langeland	0,35	▼
Sønderborg	0,34	▼
Dragør	0,37	▼
Stevns	0,38	▼
Guldborgsund	0,41	▲
Greve	0,47	▼
Favrskov	0,52	▼
Aabenraa	0,52	▼
Holstebro	0,54	▼
Odsherred	0,57	▼
Hillerød	0,65	▼
Ikast-Brande	0,71	▼
Struer	0,72	▼
Faxe	0,74	▼
Faaborg-Midtfyn	0,80	▼
Frederikssund	0,81	▼
Høje-Taastrup	0,82	▼
Lolland	0,89	▲
Haderslev	1,29	▼
Morsø	1,84	▼
Halsnæs	-	-
Norddjurs	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udviklingen i segregeringsgrad**

› **DATA**

Tabel: Udviklingen er beregnet pba. FLIS-nøgletallet "Seg.pct 0-9 klasse". Nøgletallet viser udviklingen i andelen af elever, der er ekskluderet fra den almene undervisning. Data stammer fra FLIS og er opgjort i september 2018 og september 2019. Figur: Samme kilde.

HVAD ER KARAKTERGENNEMSNITTET PÅ JERES FOLKESKOLER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Der er fokus på elevernes læring og trivsel i folkeskolen. Alle elever skal udfordres, så de bliver så dygtige, de kan. Derudover skal betydningen af social baggrund for de faglige resultater mindskes. Både i den enkelte kommune og nationalt er der stor opmærksomhed på måling af skolernes resultater. Der er store kommunale forskelle på elevernes karaktergennemsnit, og i FLIS er det muligt at se nærmere på forskelle på karaktergennemsnit mellem skoler i kommunen.

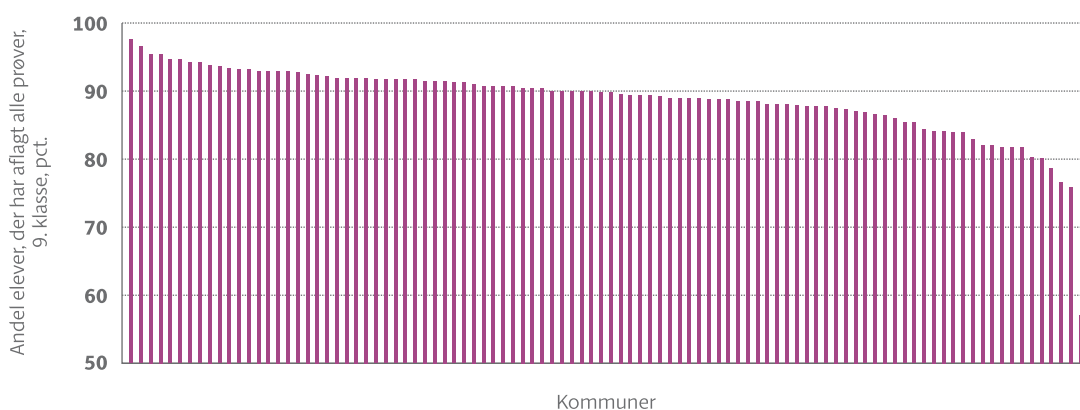
› TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I opstillet kommunalpolitiske mål, der supplerer og uddyber de nationale målsætninger?
- › Hvordan dokumenteres kommunens resultater?
- › Har kommunen faste processer for, hvordan der følges op på elevernes resultater, og hvad resultaterne skal give anledning til? Hvordan er fx opfølgingsprocessen på kvalitetsrapporten?
- › Får man i kommunen flyttet alle elever – både dem, der ikke klarer sig så godt, og dem i toppen?
- › Bruges pengene rigtigt i forhold til at fremme elevernes faglighed og trivsel?
- › Er der stor forskel på skoledistrikter og hvad skyldes det udover socioøkonomi?
- › Følger kommunen op på andelen af elever, der har aflagt prøve?

ANDEL ELEVER DER HAR AFLAGT PRØVE VARIERER

I 2018/2019 aflagde i alt 89,2 pct. af eleverne i 9. klasse en afgangsprøve i alle fag, hvilket er en lille stigning i forhold til de foregående år. Det er vigtigt, at kommunerne har fokus på, at så mange elever som muligt får en afgangseksamen, og dermed får mulighed for at komme videre i uddannelse og job. Tal viser, jf. figuren, at der er stor forskel på i hvor høj grad kommunerne formår at sikre, at eleverne i 9. klasse får en afgangseksamen. I nogle kommuner er det mere end 95 pct., der får en afgangsprøve, mens det i andre kommuner er under 80 pct. af eleverne, der har en afgangseksamen, når de afslutter 9. klasse.

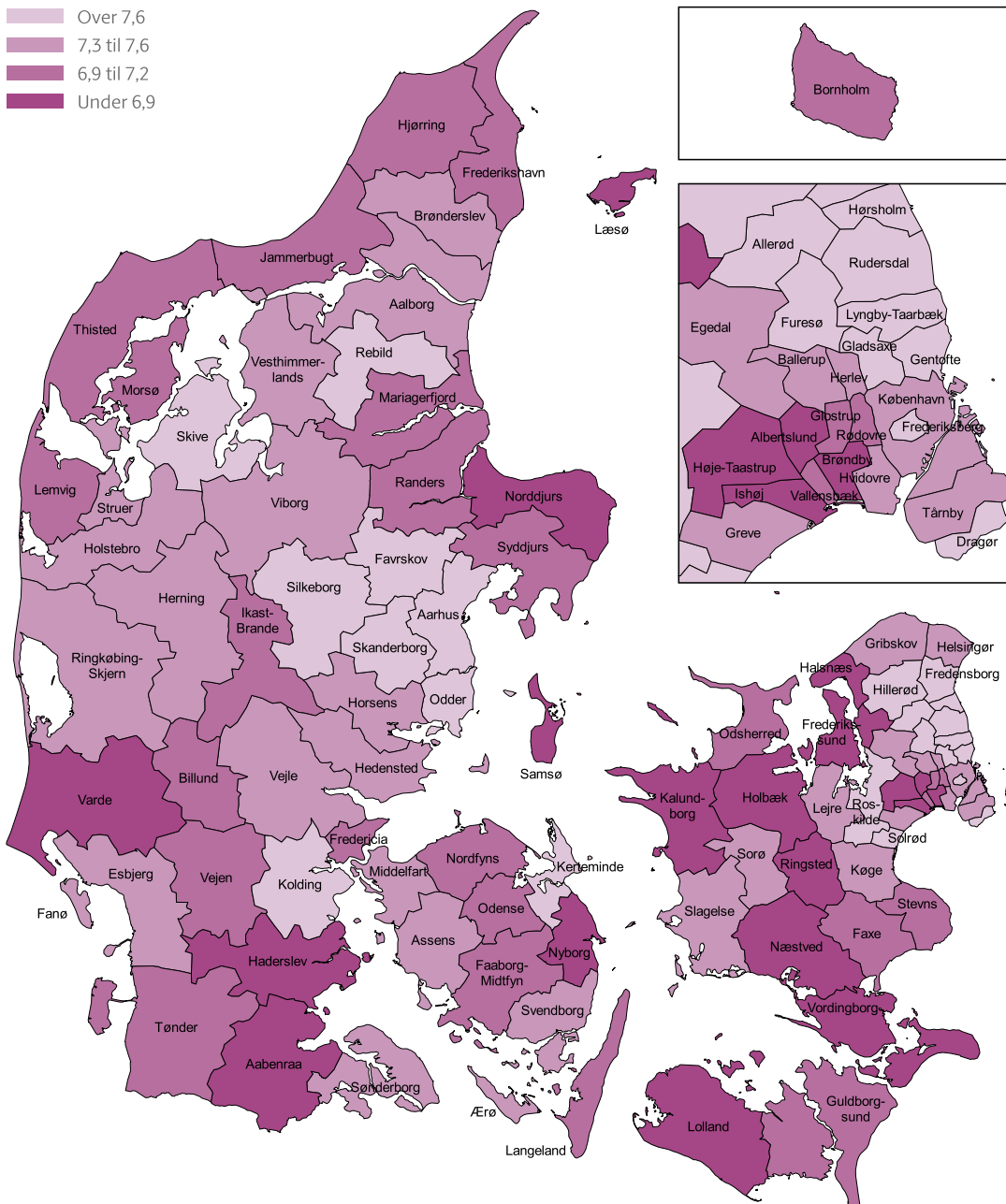

› Karaktergennemsnittet ved folkeskolens afgangsprøve, 2018/2019

Hørsholm	8,55	▲
Lyngby-Taarbæk	8,55	–
Rudersdal	8,49	▲
Gentofte	8,43	▼
Fredensborg	8,21	▲
Allerød	8,17	▼
Frederiksberg	8,04	▲
Dragør	8,01	▼
Kerteminde	7,95	▲
Skanderborg	7,90	▲
Furesø	7,83	▼
Roskilde	7,83	–
Gladsaxe	7,80	▼
Favrskov	7,74	▲
Rebild	7,73	▲
Odder	7,73	▲
Hillerød	7,72	▼
Aarhus	7,68	▼
Kolding	7,66	▲
Skive	7,64	▲
Solrød	7,64	▼
Silkeborg	7,62	▲
Herning	7,60	▲
Ærø	7,59	▼
Brønderslev	7,57	▲
Fano	7,56	▼
Lejre	7,55	–
Helsingør	7,53	▲
Vejle	7,51	▼
Assens	7,51	▲
København	7,50	▲
Holstebro	7,49	▼
Ballerup	7,49	▲
Egedal	7,45	▼
Aalborg	7,45	▲
Middelfart	7,45	▲
Hvidovre	7,45	▲
Tårnby	7,44	▲
Esbjerg	7,43	▼
Svendborg	7,42	▼
Slagelse	7,40	▲
Viborg	7,37	▲
Horsens	7,37	▼
Ringkøbing-Skjern	7,36	▲
Gribskov	7,31	▲
Køge	7,29	▼
Sønderborg	7,28	▲
Struer	7,27	▼
Greve	7,27	▲
Vesthimmerlands	7,26	▲
Herlev	7,25	▲
Soro	7,25	▼
Hedensted	7,23	▼
Randers	7,22	▲
Vallensbæk	7,21	▼
Lemvig	7,20	▲
Odense	7,20	▼
Thisted	7,20	▼
Tønder	7,15	▲
Syddjurs	7,15	▼
Ikast-Brande	7,14	▲
Billund	7,13	▼
Langeland	7,13	▲
Mariagerfjord	7,12	▼
Vejen	7,10	▼
Hjørring	7,09	▼
Faxe	7,09	▲
Rødovre	7,09	▼
Frederikshavn	7,08	▼
Stevns	7,07	▼
Fredericia	7,05	▼
Faaborg-Midtfyn	7,04	▲
Glostrup	7,00	▲
Jammerbugt	6,98	▼
Guldborgsund	6,93	▲
Bornholm	6,92	▲
Nordfyns	6,91	▼
Morsø	6,91	▼
Odsherred	6,91	▲
Norddjurs	6,90	▲
Høje-Taastrup	6,88	▼
Aabenraa	6,87	▼
Næstved	6,82	▼
Haderslev	6,79	▼
Frederikssund	6,71	▼
Ringsted	6,71	▼
Varde	6,70	▼
Halsnæs	6,69	▼
Holbæk	6,68	▼
Vordingborg	6,67	▲
Lolland	6,66	▲
Samsø	6,64	▲
Nyborg	6,62	▼
Albertslund	6,49	▼
Kalundborg	6,38	▼
Ishøj	6,31	▲
Brøndby	6,27	▼
Læsø	5,82	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser karaktergennemsnit i bundne prøvafag for 9. klasse i 2018/2019. De bundne prøver er: Dansk (læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling og mundtlig), matematik (uden/med hjælpemidler), engelsk (mundtlig) og fællesprøven i fysik/kemi, biologi og geografi. Institutionstypen er folkeskoler, specialskoler for børn, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder. Klassetypen er normalklasser – fuldt årgangsoopdelte, normalklasser – ikke fuldt årgangsoopdelte samt specialklasser. Klasseniveauet er 9. klasse. Kilde: Styrelsen for IT og Læring. Figur: Samme kilde.

HVOR MANGE ELEVER I JERES KOMMUNE FÅR MINDST 2 I DANSK OG MATEMATIK?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Ét af de nationale mål for folkeskolen er, at alle elever skal udvikle sig fagligt – både elever i toppen og elever i bunden. Nøgletallet "Andel elever med karakteren 2 eller derover i dansk og matematik" sætter fokus på, hvor stor gruppen af elever med de laveste karakterer er. Der er endvidere kommet fokus på nøgletallet med både EUD- og gymnasireformen, idet der er et krav om, at elever skal have mindst 2 i dansk og matematik i folkeskolens afgangsprøve for at kunne blive optaget på en erhvervsuddannelse eller på gymnasiet.

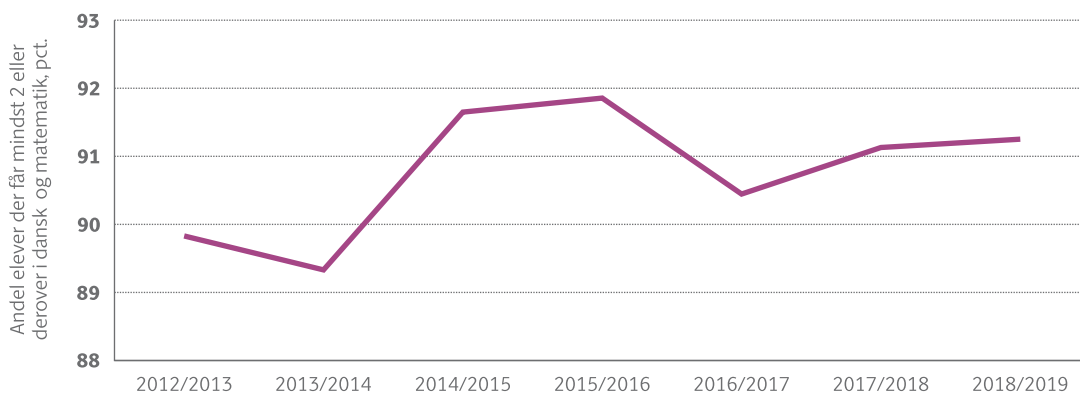
TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan arbejder man på skolerne med at løfte elever, der ikke klarer sig så godt fagligt?
- › Hvordan arbejder kommunen med brobygning til ungdomsuddannelserne og erhvervsklasser til de mindre bogligt orienterede unge?
- › Hvordan tilrettelægger kommunen sine tilbud til unge, som ikke umiddelbart er parat til at påbegynde en ungdomsuddannelse?
- › Er der forskel på kommunes skoledistrikter, og hvad kan forklare denne forskel?
- › Sammenholdes disse data med andelen af elever, som har aflagt prøve på både kommune- og skoleniveau?

LILLE STIGNING I ELEVER DER OPNÅR MINDST 2 I DANSK OG MATEMATIK

I 2018/2019 er det 91,3 pct. af eleverne, der opnår mindst 2 i dansk og matematik. Siden skoleåret 2012/2013 er andelen steget med 1,5 pct. point. Siden 2015/2016 er der sket et fald i andelen med mindst 2 i dansk og matematik på trods af reformens intentioner om det modsatte. Der er desuden kommunale forskelle på skoledistrikter, og det fordrer et fælles fokus på, hvordan kommunerne kan løfte flere elever fra bunden.

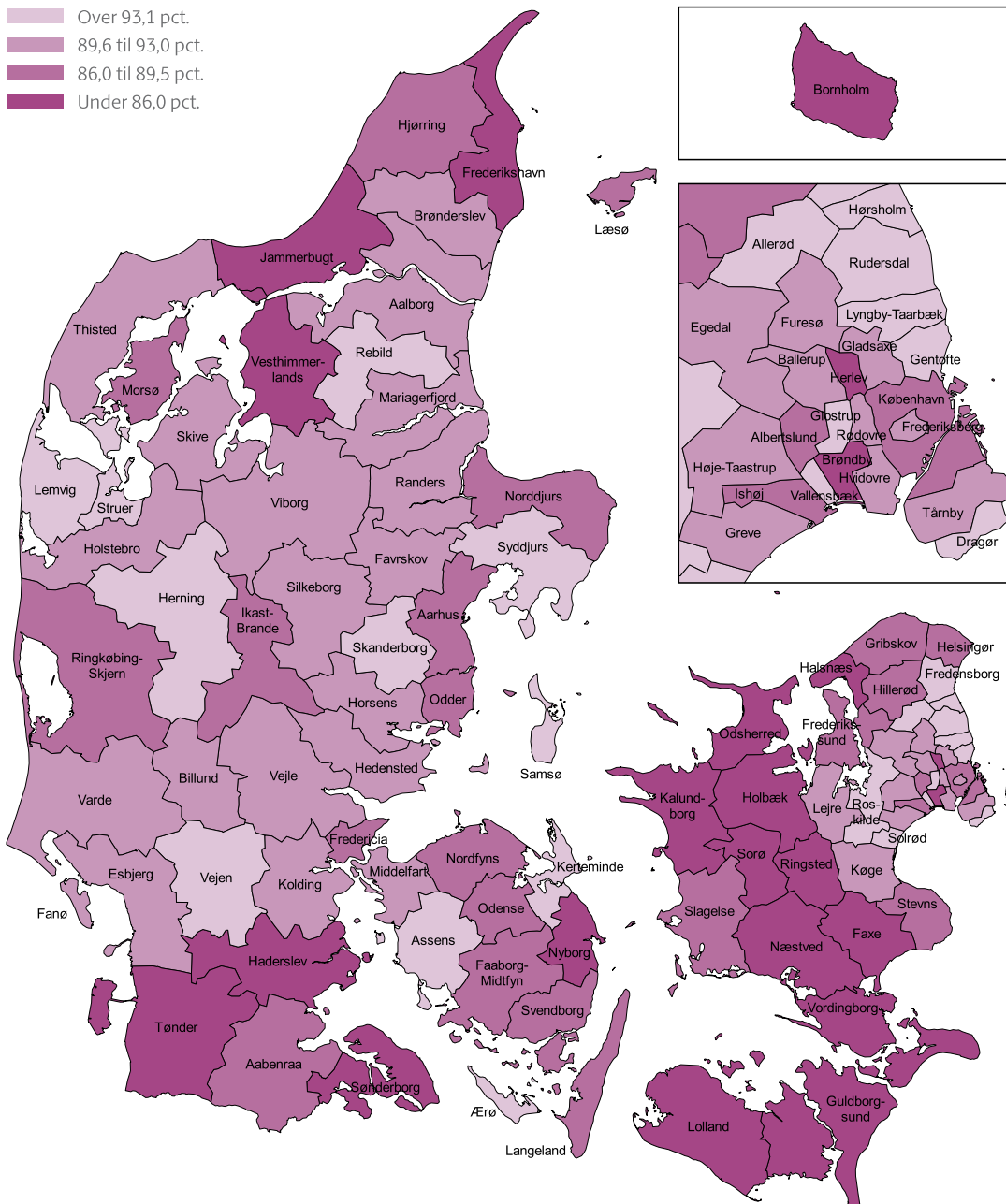

› Andel elever med 2 eller derover i dansk og matematik, 2018/2019, pct.

Samso	100,0	▲
Allerød	96,9	▲
Dragør	96,9	▲
Kerteminde	96,7	▲
Hørsholm	96,4	▼
Gentofte	96,3	▼
Fredensborg	95,1	▲
Glostrup	95,1	▲
Struer	95,0	▲
Skanderborg	94,7	▲
Syddjurs	94,4	▲
Rudersdal	94,4	▼
Lemvig	94,3	▲
Solrød	94,2	▼
Rebild	94,0	▲
Ærø	93,9	▼
Herning	93,8	▲
Assens	93,8	▲
Vejen	93,4	▼
Lyngby-Taarbæk	93,3	▼
Roskilde	93,2	▼
Vallensbæk	93,0	▼
Horsens	93,0	▲
Gladsaxe	93,0	▼
Køge	92,9	▼
Skive	92,9	▲
Billund	92,8	▼
Furesø	92,8	▲
Silkeborg	92,7	▼
Kolding	92,7	▼
Mariagerfjord	92,4	▲
Favrskov	91,9	▼
Egedal	91,9	▼
Middelfart	91,8	▼
Esbjerg	91,4	▲
Rødovre	91,3	▲
Brønderslev	91,2	▲
Frederiksberg	91,1	▲
Aalborg	91,1	▲
Greve	90,9	▼
Viborg	90,7	▼
Thisted	90,4	▼
Vejle	90,4	▲
Holstebro	90,1	▼
Hedensted	90,1	▲
Varde	90,1	▲
Ballerup	90,0	▼
Lejre	89,9	▼
Høje-Taastrup	89,8	▲
Tårnby	89,7	▼
Randers	89,7	▲
Fanø	89,7	▼
Hvidovre	89,6	▲
Albertslund	89,2	▲
København	88,6	▲
Ringkøbing-Skjern	88,5	▲
Nordfyns	88,2	▲
Ishøj	88,1	▲
Norddjurs	88,1	▲
Ikast-Brande	88,1	▲
Aarhus	88,0	▲
Odense	87,9	▼
Gribskov	87,8	▼
Fredericia	87,6	▲
Frederikssund	87,5	▼
Hjørring	87,4	▼
Helsingør	87,4	▼
Morsø	86,9	▼
Faaborg-Midtfyn	86,8	▼
Stevns	86,8	▼
Svendborg	86,8	▼
Aabenraa	86,7	▼
Hilleroed	86,7	▼
Læsø	86,7	▼
Slagelse	86,5	▲
Odder	86,4	▼
Langeland	86,4	▼
Guldborgsund	86,1	▼
Faxe	85,7	▼
Sønderborg	85,7	▼
Soro	85,1	▼
Næstved	85,0	▲
Bornholm	84,6	▲
Jammerbugt	84,4	▼
Haderslev	83,6	▼
Vesthimmerlands	83,5	▼
Frederikshavn	83,1	▼
Brøndby	82,1	▼
Qdsøherred	82,0	–
Vordingborg	82,0	▲
Ringsted	81,8	▲
Tønder	81,6	▼
Hørlev	81,1	▼
Nyborg	79,2	▼
Halsnæs	79,2	▼
Lolland	78,6	–
Holbæk	77,4	▲
Kalundborg	75,6	▼

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel med karakter 2 eller derover i dansk og mat**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andel elever i 2018/2019, som har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2 i begge fag. Institutions-typen er folkeskoler, specialskoler for børn, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder. Klassetyperne er normalklasser – fuldt årgangsopdelte, normalklasser – ikke fuldt årgangsopdelte samt specialklasser. Klasseetnet er 9. klasse. Kilde: Styrelsen for IT og Læring.

Figur: Samme kilde.

HVOR HØJT ER LÆRERNES SYGEFRAVÆR I JERES KOMMUNE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Et lavt sygefravær i folkeskolen er i sig selv godt for medarbejderen, den enkelte skole og kommunens økonomi. Vigtigst af alt er det, at børnene oplever en større stabilitet i deres hverdag, hvilket i sidste ende giver bedre faglige resultater. Kommunerne har de sidste år arbejdet målrettet og systematisk med at nedbringe sygefraværet – også blandt det undervisende personale. Fokus på arbejdsmiljø, støjrreduktion og hygiejne er tiltag, der understøtter nedbringelse af sygefraværet.

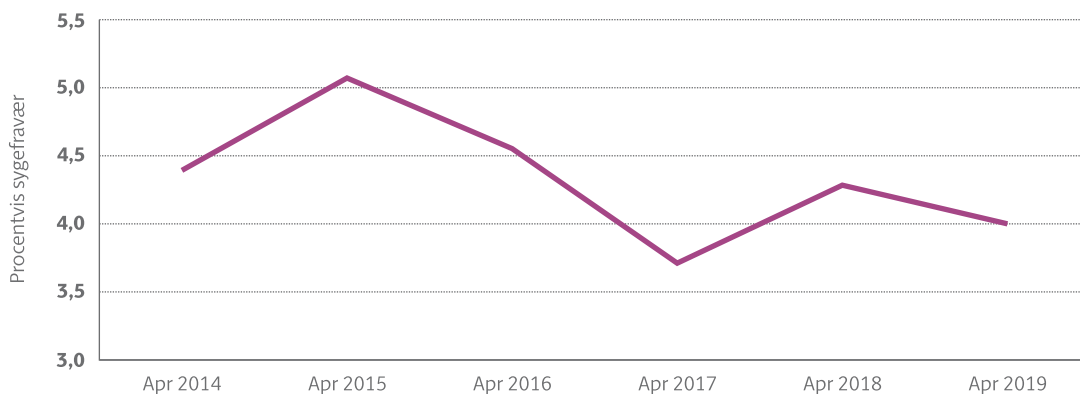
TIL VIDERE DRØFTELSE

En velafstemt systematik i tilgangen til sygefravær er afgørende. Her kan en lokal sygefraværspolitik bidrage og samtidig gøre det lettere at tale om sygefravær. Den kan skabe opmærksomhed og give fælles retningslinjer for forebyggelse og håndtering af sygefravær. Følgende spørgsmål bør stilles lokalt:

- › Har min kommune udarbejdet en sygefraværspolitik?
- › Hvilke metoder anvender vi til at forebygge og nedbringe sygefraværet?
- › Har man beskrevet, besluttet og formidlet en proces for håndtering af sygefravær?
- › Hvad gør kommunen for, at langtidssygemeldte kan komme tilbage på jobbet, fx på nedsat tid?
- › Hvad forventer vi af ledere og medarbejdere ved sygdom?
- › Hvilke mål vil vi nå inden for de næste 2 år?

SYGEFRAVÆRET FALDER IGEN

Efter et år med stigende sygefravær, er udviklingen vendt, og sygefraværet har været faldende de seneste år med undtagelse af april 2018. Siden 2015 er sygefraværet for lærerne faldet med 1,1 pct. point. Faldet i lærernes sygefravær er positivt – både for den enkelte, der er mindre syg, og for arbejdspladsen, der har medarbejderne mere til rådighed.

Lærernes sygefravær (dagsværksprincip), 2018, pct

Lemvig	2,7	–
Skive	2,7	▲
Silkeborg	3,1	▲
Mariagerfjord	3,3	▲
Struer	3,4	▼
Odense	3,4	▲
Vesthimmerlands	3,4	–
Ringkøbing-Skjern	3,5	▲
Jammerbugt	3,5	▲
Herning	3,5	▲
Esbjerg	3,5	▲
Haderslev	3,6	▲
Hjørring	3,6	▲
Allerød	3,6	▼
Varde	3,7	▼
Gentofte	3,7	▲
Viborg	3,7	▼
Favrskov	3,8	▲
Gladsaxe	3,8	▲
Aarhus	3,8	▲
Randers	3,9	▲
Syddjurs	3,9	▼
Vejle	3,9	▲
Hørsholm	3,9	▲
Fredensborg	3,9	▲
Thisted	4,0	▼
Horsens	4,0	▲
Fredericia	4,0	▼
Hedensted	4,1	▼
Soro	4,1	▲
Ballerup	4,1	▲
Frederikshavn	4,1	▲
Skanderborg	4,1	▼
Assens	4,2	▼
Vejen	4,2	▼
Norddjurs	4,2	▲
Svendborg	4,2	▼
Faaborg-Midtfyn	4,2	▼
Rebild	4,2	▼
Køge	4,3	▲
Høje-Taastrup	4,3	▲
Morso	4,3	▲
Rødovre	4,3	–
Lejre	4,3	▲
Kerteminde	4,3	▲
Brønderslev	4,3	▼
Odder	4,3	▼
Tårnby	4,3	▲
Gribskov	4,3	▼
Hvidovre	4,3	▲
Aalborg	4,4	▲
Roskilde	4,4	▲
Bornholm	4,4	▲
Rudersdal	4,5	▲
Ikast-Brande	4,5	▲
Frederiksberg	4,5	▼
Tønder	4,6	▲
Nyborg	4,6	▲
Dragør	4,6	▼
Middelfart	4,6	▼
Billund	4,6	▲
Hillerød	4,7	▲
Furesø	4,7	▼
Brøndby	4,7	▼
Helsingør	4,7	▲
Stevns	4,8	▼
Solrød	5,0	▼
Kalundborg	5,0	▲
Lyngby-Taarbæk	5,0	▼
Næstved	5,1	–
Faxe	5,2	▲
Lolland	5,2	–
Halsnæs	5,3	▼
Egedal	5,3	▲
Albertslund	5,4	▼
Glostrup	5,5	▲
Nordfyns	5,7	▼
Ringsted	5,7	▼
Vallensbæk	5,7	▼
Ishøj	5,8	▲
Holbæk	5,8	▼
Odsherred	6,0	▼
Frederikssund	6,1	▼
Guldborgsund	6,2	▼
Greve	6,2	▼
Vordingborg	6,3	▲
Sønderborg	7,2	▲
Fano	-	-
Herlev	-	-
Holstebro	-	-
Kolding	-	-
København	-	-
Langeland	-	-
Læso	-	-
Samsø	-	-
Slagelse	-	-
Ærø	-	-
Aabenraa	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

HVORDAN HAR UDGIFTER TIL UDSATTE BØRN OG UNGE UDVIKLET SIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Kommunerne melder fortsat om et pres på det specialiserede socialområde. Presset på udgifterne er ikke i samme grad som på voksenområdet, men regnskaberne lever ikke op til ambitionerne i budgetterne. Seneste regnskab for 2018 på 16,4 mia. kr. er en højdespringer ift. foregående år. Spørgsmålet er, hvad overskridelserne skyldes, da mange kommuner fortsat har fokus på styring af området. Klar politisk retning, fokus på visitationspraksis og løbende evaluering af indsatsernes effekt kan være nogle af redskaberne i arbejdet med at styre inden for de budgetterede rammer.

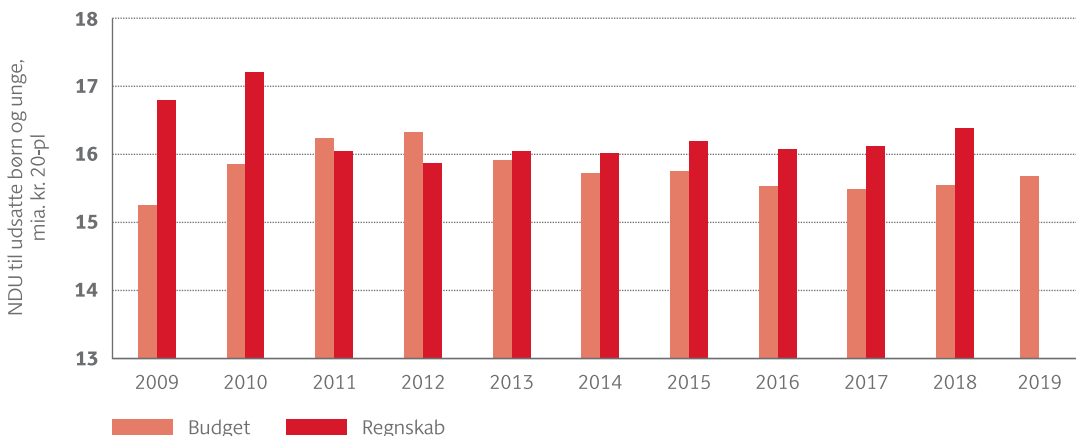
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det er afgørende at følge udviklingen i udgifter og aktivitet på det specialiserede børnesocialområde løbende. Derfor kan følgende drøftelser være relevante i kommunen:

- › Baseres budgettet på realistiske forudsætninger?
- › Er der politisk vedtaget strategier for området, der giver retning for visitationen?
- › Tages der løbende stilling til udviklingen i aktivitet og udgifter i de forgangne måneder og fremskrives de til årets udgang?
- › Sættes der tidligt ind med forebyggende indsatser, som kan mindske dyrere foranstaltninger senere?
- › Følges der systematisk op på indsatsernes effekt og barnets progression?

FORSKELLEN MELLEM BUDGET OG REGNSKAB ØGES FORTSAT

I perioden efter kommunalreformen oplevede kommunerne udgiftsvækst og store budgetoverskridelser på det specialiserede børneområde. I årene efter har fokuserede styringsindsatser vendt udviklingen. Siden 2013 har der dog været budgetoverskridelser på området, og gabet mellem budget og regnskab har været svagt stigende for hvert år siden, senest med lidt over 0,9 mia. kr. i 2018 (20-pl). Budgetterne ligger fortsat i samme leje.

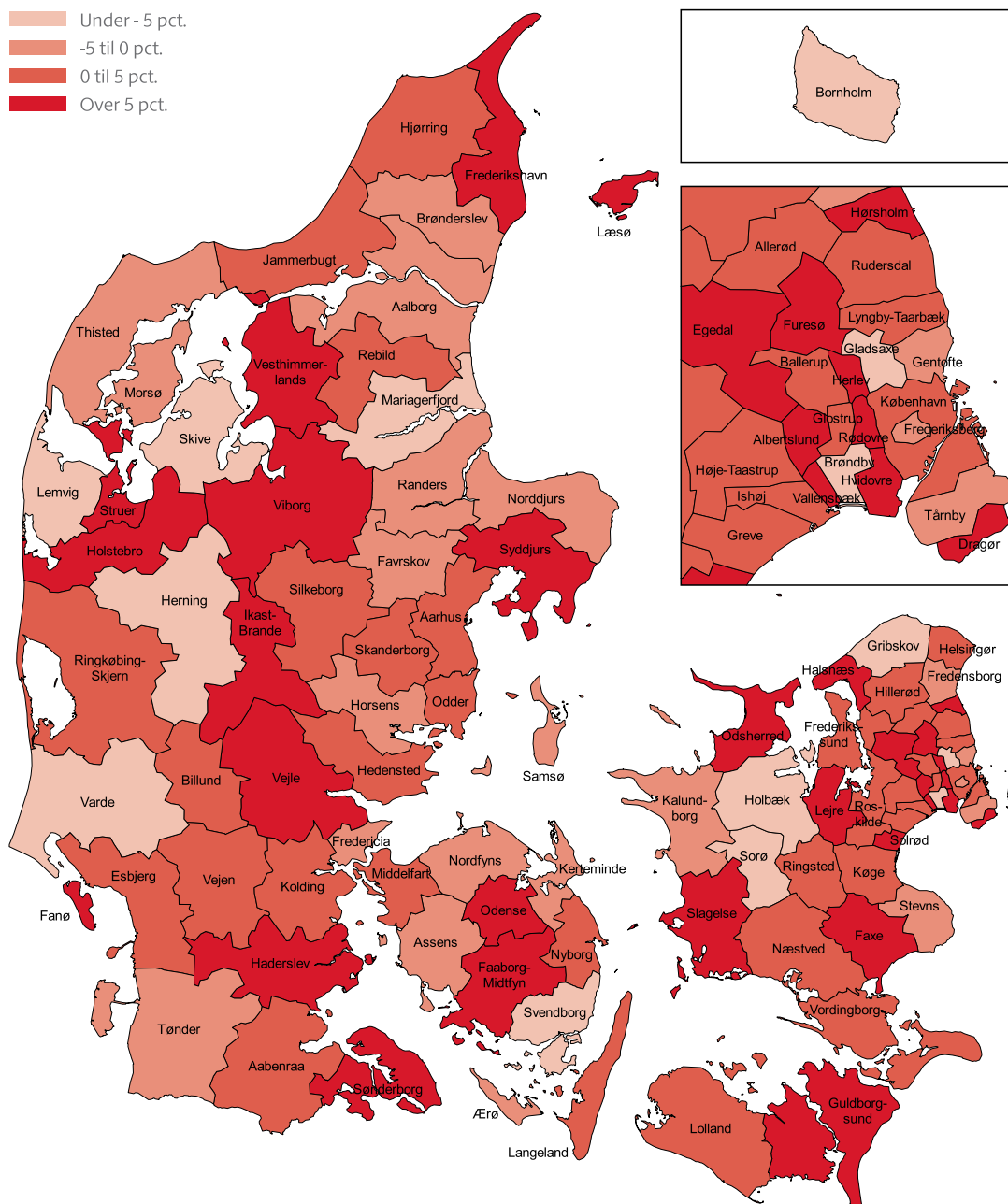

Udviklingen i samlede nettodriftsudgifter til udsatte børn og unge, fra 2017 til 2018, pct

Gribskov	-16,8	▲
Varde	-9,1	▲
Gladsaxe	-8,2	▲
Lemvig	-7,0	–
Skive	-6,9	▲
Brøndby	-6,5	▲
Bornholm	-5,8	▲
Svendborg	-5,5	▲
Herning	-5,3	▲
Mariagerfjord	-5,3	▲
Soro	-5,3	▲
Holbæk	-5,0	▼
Morsø	-4,9	▲
Tønder	-4,6	▲
Brønderslev	-4,0	▲
Æro	-4,0	▲
Randers	-3,8	▲
Aalborg	-3,2	▲
Samso	-3,1	▼
Nordfyns	-2,6	▲
Horsens	-2,6	▲
Frederiksberg	-2,5	▲
Norddjurs	-2,2	▲
Tårby	-1,9	▲
Assens	-1,9	▲
Fredericia	-1,4	▼
Kerteminde	-1,4	▲
Stevns	-1,1	▼
Thisted	-0,5	▼
Kalundborg	-0,5	▲
Gentofte	-0,5	▲
Fredensborg	-0,1	▲
Favrskov	0,0	▼
Kolding	0,0	▼
København	0,1	▲
Ringsted	0,3	▲
Glostrup	0,4	▼
Hilleroed	0,6	▲
Hedensted	0,8	▲
Køge	1,0	▲
Lyngby-Taarbæk	1,0	▲
Rebild	1,2	▲
Høje-Taastrup	1,2	▲
Vejen	1,5	▲
Langeland	1,7	▲
Esbjerg	1,9	▼
Frederikssund	2,0	▲
Lolland	2,1	▲
Næstved	2,1	▲
Silkeborg	2,1	▼
Aabenraa	2,1	▼
Skanderborg	2,4	▼
Ringkøbing-Skjern	2,4	▲
Middelfart	2,6	▲
Odder	2,9	▼
Roskilde	3,0	▼
Vordingborg	3,0	▼
Hjørring	3,3	▼
Ishøj	3,4	▼
Greve	3,5	–
Helsingør	3,7	▼
Jammerbugt	3,9	▼
Billund	4,1	▲
Rudersdal	4,3	▼
Nyborg	4,4	▼
Ballerup	4,5	▼
Allerød	4,5	▼
Aarhus	4,8	▼
Fano	5,2	▲
Viborg	5,6	▼
Egedal	6,0	▲
Syddjurs	6,1	▼
Vallensbæk	6,2	▲
Haderslev	6,2	▼
Struer	6,3	▼
Guldborgsund	6,4	▼
Frederikshavn	6,5	▼
Ikast-Brande	6,6	▼
Vesthimmerlands	6,6	▼
Herlev	7,0	▲
Faaborg-Midtfyn	7,1	▼
Vejle	7,6	▼
Hvidovre	7,7	▼
Odense	7,8	▼
Albertslund	8,0	▼
Sønderborg	8,0	▼
Odsherred	8,1	▼
Lejre	8,1	▼
Slagelse	8,8	▲
Hørsholm	8,8	▼
Solrød	10,0	▼
Rødovre	12,8	▼
Holstebro	13,4	▼
Dragør	13,9	▲
Furesø	15,3	▼
Halsnæs	16,0	▼
Læsø	16,1	▼
Faxe	20,5	▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udviklingen i samlede nettodrifudsudgifter til udsatte børn og unge

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i nettodrifudsudgifterne til udsatte børn og unge fra 2017 til 2018. Data er trukket på funktionerne 5.28.17, 5.28.20, 5.28.21, 5.28.22, 5.28.23, 5.28.24, 5.28.25 samt 5.57.72 (grp. 9, 15 og 16, ekskl. statsrefusion). Tallet kan findes i FLIS som tælleren i nøgletallet "Samlede udg. (serv+overfør.) pr. 0-22 år". 20-pl.
Figur: Samme kilde.

HVOR DYRE ER JERES ANBRINGELSER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Anbringelser er typisk blandt de dyreste og mest indgribende foranstaltninger. I sammenligning med de andre nordiske lande ligger Danmark typisk højt ift. udgifter på anbringelsesområdet. En af grundene kan være, at der i højere grad arbejdes med de forskellige typer af anbringelser i vores nabolande. Det er vigtigt, at der er sat en politisk retning for anbringelsesområdet. Den kan afspejle, at nogle børn og unge vil have behov for omfattende støtte og dermed dyre anbringelsesformer, fx på en døgninstitution, at andre kan få støttebehovet dækket hos en plejefamilie, mens en anbringelse hos familie eller netværk kan give trygge rammer for andre igen.

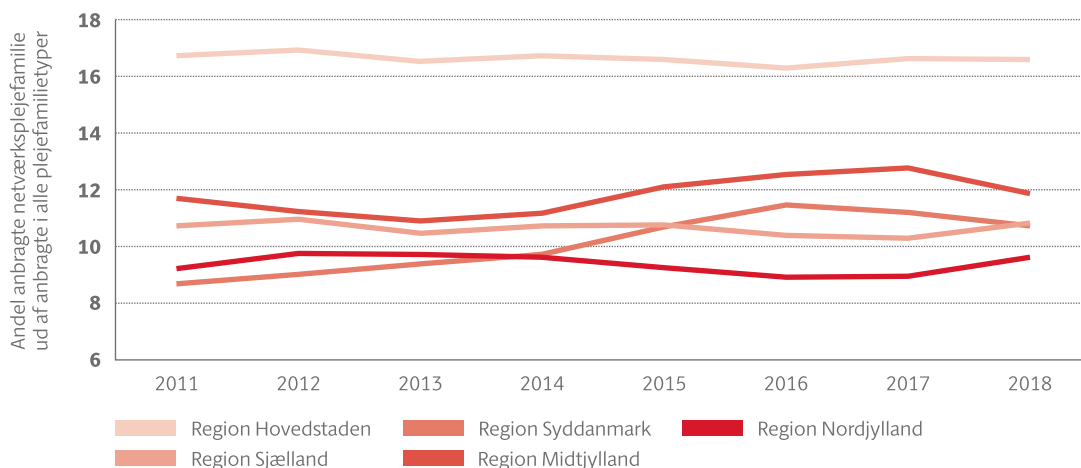
› TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det være relevant at drøfte følgende:

- › Er der politisk vedtagne strategier for anbringelsesområdet, der giver klar retning for visitationen?
- › Fastsættes der målbare mål for det enkelte barn? Følges der op på målene? Og hvad gør man, hvis progressionen udebliver?
- › Følges der overordnet op på erfaringerne med forskellige anbringelsestyper?
- › Arbejdes der også med anbringelser som et 'pit stop' på vejen ned ad indsatsstappen?
- › Inddrages netværkets ressourcer som en del af indsatsen?

REGIONALE FORSKELLE I ANVENDELSEN AF NETVÆRKSPLEJEFAMILIER

Skandinaviske studier viser, at en stor del af de børn og unge, der er anbragt hos slægt eller netværk trives godt og har det bedre helbredsmæssigt ift. andre plejebørn. Figuren viser andelen af anbringelser i netværksplejefamilier ud af anbragte i alle typer af plejefamilier regionsfordelt. Tallene viser, at der er forskel på anvendelsen af denne type plejefamilie regionerne imellem. Kommunerne i hovedstaden anvender denne anbringelsestype lidt oftere end de øvrige kommuner. Men fælles er, at niveauet ligger stort set som for syv år siden. For den enkelte kommune kan det derfor være relevant at overveje, om netværk og familie kan tænkes mere aktivt ind ved anbringelse.

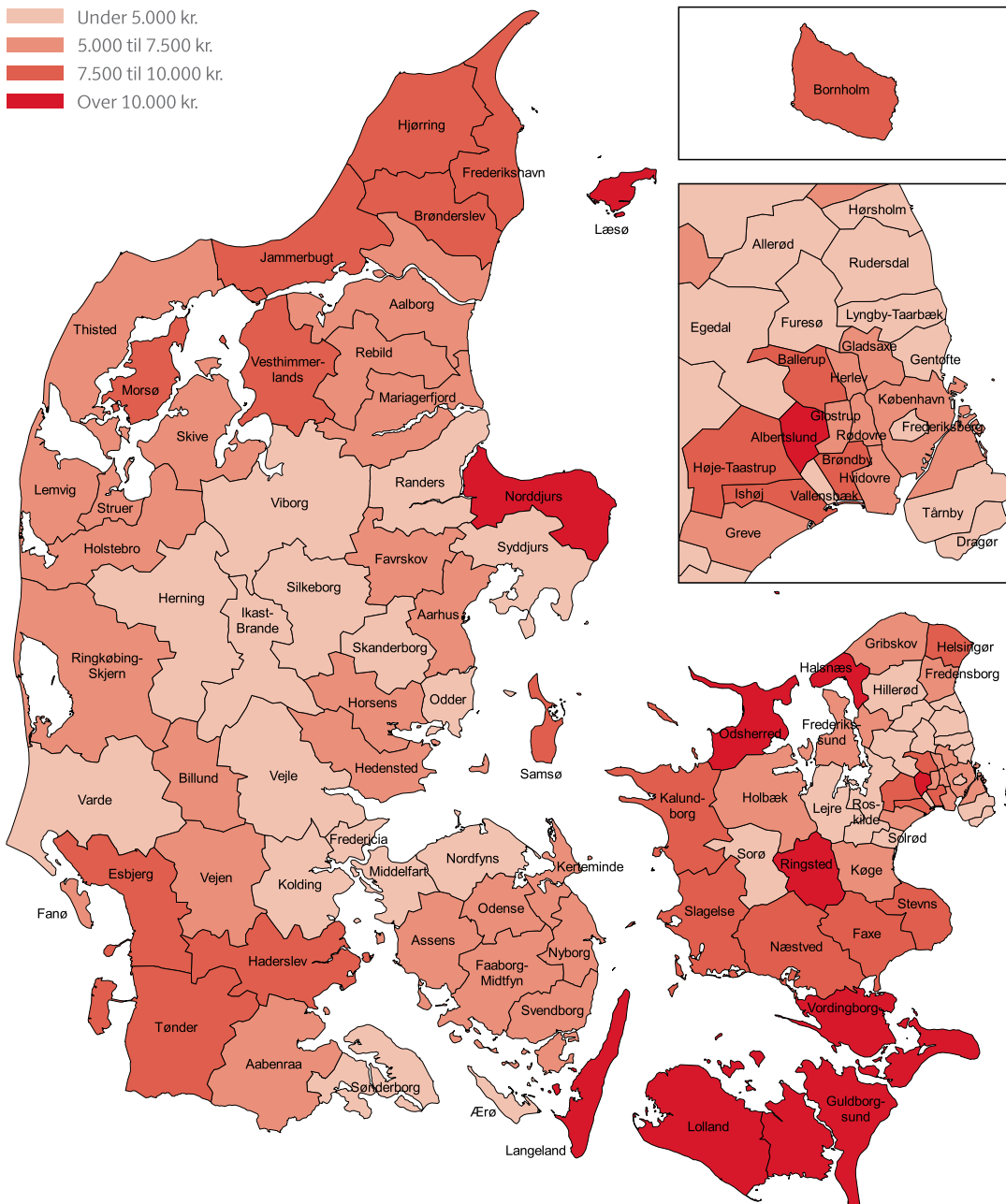

› Nettodriftsudgifter til anbringelser pr. 0-22 årige i 2018, 20-pl, kr.

Vallensbæk	2.764	▲
Furesø	2.821	–
Solrød	3.056	▲
Dragør	3.058	▼
Gentofte	3.214	▼
Tårnby	3.442	▲
Egedal	3.504	▲
Skanderborg	3.553	▼
Hørsholm	3.712	▲
Allerød	3.721	▼
Lejre	3.760	▲
Æro	3.775	▼
Silkeborg	3.811	▼
Kolding	3.842	–
Odder	4.219	▲
Frederiksberg	4.325	▲
Nordfyns	4.354	▲
Middelfart	4.411	▼
Vejele	4.466	▲
Lynby-Taarbæk	4.488	▲
Sønderborg	4.526	▼
Syddjurs	4.540	▲
Varde	4.592	▲
Ikast-Brande	4.602	▼
Fredericia	4.657	▲
Rudersdal	4.688	▼
Soro	4.688	▲
Randers	4.711	▲
Hilleroed	4.774	▲
Herning	4.845	▲
Roskilde	4.976	▼
Viborg	4.979	▼
Fredensborg	5.028	–
Aarhus	5.028	▲
København	5.086	▲
Hedensted	5.169	▼
Glostrup	5.223	▲
Greve	5.258	▼
Gladsaxe	5.292	▲
Rebild	5.301	▼
Horsens	5.511	▲
Skive	5.609	▲
Favrskov	5.686	▲
Aabenraa	5.698	▼
Odense	5.824	▼
Holbæk	5.851	▲
Hvidovre	5.967	▼
Billund	6.010	▲
Lemvig	6.184	▲
Rødovre	6.261	▼
Aalborg	6.313	▲
Fano	6.337	▼
Frederikssund	6.430	▲
Køge	6.487	▼
Holstebro	6.500	▼
Faaborg-Midtfyn	6.653	▼
Vejen	6.752	▲
Nyborg	6.787	▼
Thisted	6.872	▲
Herlev	6.903	▼
Ringkøbing-Skjern	6.948	▼
Struer	6.963	▼
Kerteminde	6.975	▲
Svendborg	7.157	▲
Mariagerfjord	7.347	▲
Assens	7.451	▼
Gribskov	7.479	▲
Stevns	7.523	▲
Haderslev	7.578	▼
Næstved	7.647	▼
Esbjerg	7.750	▼
Slagelse	7.825	▼
Hoje-Taastrup	7.978	▲
Hjørring	7.983	▲
Ballerup	8.017	▼
Helsingør	8.193	–
Faxe	8.257	▼
Morsø	8.368	▲
Jammerbugt	8.411	▼
Vesthimmerlands	8.450	▼
Tønder	9.095	▲
Bornholm	9.148	▲
Frederikshavn	9.169	▼
Brøndby	9.207	▲
Ishøj	9.297	▲
Brønderslev	9.303	▲
Kalundborg	9.784	▲
Samso	9.835	▲
Albertslund	10.119	▼
Ods herred	10.210	▼
Ringsted	10.429	▼
Norddjurs	10.707	–
Vordingborg	10.881	▼
Guldborgsund	12.203	▲
Halsnæs	13.765	▼
Langeland	16.877	–
Lolland	18.413	–
Læso	21.493	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodriftsudgifter til anbringelser pr. 0-22 årig**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne til anbringelser på funktion 5.28.20, 5.28.22 og 5.28.23 pr. 0-22 årige. Tallet inkluderer ikke udgifter til sikrede døgninstitutioner (funk. 5.28.24). Udgiftsdata er baseret på regnskabstal fra Danmarks Statistik. Antallet af 0-22 årige er trukket i FLIS og er opgjort som et gennemsnit over årets måneder. 20-pl.
Figur: Danmarks Statistik.

HVOR MEGET SATSER I PÅ FOREBYGGELSE TIL UDSATTE BØRN OG UNGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Indsatsen over for udsatte børn og unge dækker over forskellige foranstaltninger, herunder anbringelser og forebyggende indsats. Et behov hos et barn eller ung kan ofte imødekommes ved forskellige foranstaltningstyper, og det er en vigtig overvejelse, om den dyreste løsning også er den bedste. Kommunerne er de seneste år begyndt at omlægge indsatsen over for udsatte børn og unge til øget forebyggelse. Det giver både fagligt og økonomisk mening at gribe ind, før problemer vokser sig større med mere indgribende foranstaltninger til følge.

TIL VIDERE DRØFTELSE

Valget af foranstaltning er afgørende både for økonomien og effekten af indsatsen. Alle kommuner bør derfor overveje følgende:

- Hvilke parametre styrer kommunen på? Og hvordan følger man op på, om der er den ønskede effekt af indsatserne på det udsatte børne- og ungeområde?
- Følges der løbende op på indsatserne med henblik på at vurdere, om de giver den forudsatte effekt - hvad gør man, hvis progression udebliver?
- Tænkes den forebyggende indsats på tværs af forvaltninger? Og understøtter organiseringen helheds-tænkning?

MØNSTRE I UNDERRETNINGER

I 2018 blev der underrettet på lidt over 75.000 børn og unge. Antallet af underretninger stiger kraftigt i hhv. det 8. år og 14. år for så at falde i det 18. år. For ca. 50.000 af børnene er der lavet 1 underretning, mens de øvrige har 2 eller flere. I et forebyggelsesperspektiv er det relevant at se på udviklingen, og det er tankevækkende, at de fleste underretninger sker i perioden, hvor børnene går i grundskole. I egen kommune kan det afdækkes undersøges om arbejdet med tidlig opsporing og forebyggelse har en effekt på antallet af underretninger – og om det giver anledning til at arbejde anderledes med området.

Andel af udgifter til anbringelser af de samlede udgifter til forebyggelse og anbringelse, 2018, pct

Tårnby	56,8	▲
Lejre	55,8	▲
Solrød	55,3	▲
Furesø	55,1	▲
Fredensborg	54,6	▼
Gentofte	52,2	▲
Vallensbæk	50,8	▲
Hillerød	50,3	▲
Fano	50,1	▼
Egedal	49,3	▲
Sønderborg	49,3	▲
Ærø	49,2	▼
Syddjurs	48,9	▲
Odder	48,7	▲
Soro	48,7	▼
Varde	48,1	▲
Hørsholm	47,8	▲
Dragør	45,7	▼
Middelfart	45,6	▼
Roskilde	45,3	▼
Høje-Taastrup	45,0	▲
København	44,5	-
Gribskov	44,2	▼
Glostrup	43,9	▲
Skanderborg	43,8	▼
Fredericia	43,5	▲
Billund	43,0	▲
Hedensted	42,7	▲
Rudersdal	42,5	▼
Hvidovre	42,5	▼
Silkeborg	42,3	▲
Frederikssund	42,3	▲
Vejle	42,0	▲
Skive	41,9	▲
Gladsaxe	41,8	▼
Bornholm	41,3	▼
Aabenraa	40,9	▼
Rødovre	40,6	▼
Køge	40,1	▲
Greve	40,0	▼
Ikast-Brande	39,8	▼
Herlev	39,6	▲
Esbjerg	39,5	▼
Herning	39,5	▼
Slagelse	39,3	-
Randers	38,7	▲
Aarhus	38,5	▲
Kolding	38,5	▲
Faaborg-Midtfyn	38,4	-
Holbæk	38,4	▼
Lynby-Taarbæk	37,7	▲
Svendborg	37,3	▼
Allerød	37,2	▼
Rebild	37,1	▲
Nordfyns	37,0	▼
Faxe	36,9	▼
Ballerup	36,7	▲
Stevns	36,5	▲
Albertslund	36,3	▲
Odsherred	36,1	▼
Frederiksberg	36,1	▼
Haderslev	35,7	▼
Ishøj	35,1	▲
Holstebro	34,9	▲
Norddjurs	34,7	-
Mariagerfjord	34,2	▲
Aalborg	33,7	▲
Brønderslev	33,3	▲
Guldborgsund	32,9	▲
Halsnæs	32,7	▼
Horsens	32,4	▲
Assens	32,4	▼
Viborg	32,2	▼
Ringkøbing-Skjern	32,2	▼
Odense	32,0	▲
Samso	32,0	▲
Helsinger	31,9	▲
Hjørring	31,9	▲
Lemvig	31,1	▼
Jammerbugt	30,7	▼
Kerteminde	30,5	▲
Brøndby	29,8	▼
Ringsted	29,4	▼
Tønder	29,2	▲
Vesthimmerlands	28,2	▼
Lolland	28,2	-
Struer	27,9	▼
Frederikshavn	27,4	▼
Favrskov	26,7	▼
Kalundborg	26,4	▲
Næstved	25,8	▼
Langeland	25,5	▼
Vordingborg	25,1	▲
Vejen	25,0	▼
Nyborg	24,8	▼
Morsø	21,9	▲
Thisted	21,0	▼
Læsø	18,0	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

HVOR MANGE AF JERES ANBRAGTE BØRN OG UNGE KOMMER I INSTITUTIONSTILBUD?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Typisk går størstedelen af kommunernes udgifter til udsatte børn og unge til anbringelser. Institutionsanbringelser er i reglen dyrere end plejefamilieanbringelser. Samtidig tyder forskningen på, at plejefamilieanbringelse ofte er den mest effektfulde anbringelse, bl.a. grundet de nære relationer, som ikke findes tilsvarende på institutioner. Mange kommuner har på den baggrund i de senere år arbejdet med at nedbringe andelen af anbragte i institutioner til fordel for anbringelser i plejefamilier. Der er dog fortsat behov for døgnanbringelser af udsatte børn og unge, hvor institutioner i højere grad tænkes ind som intensive og tidsafgrænsede løsninger.

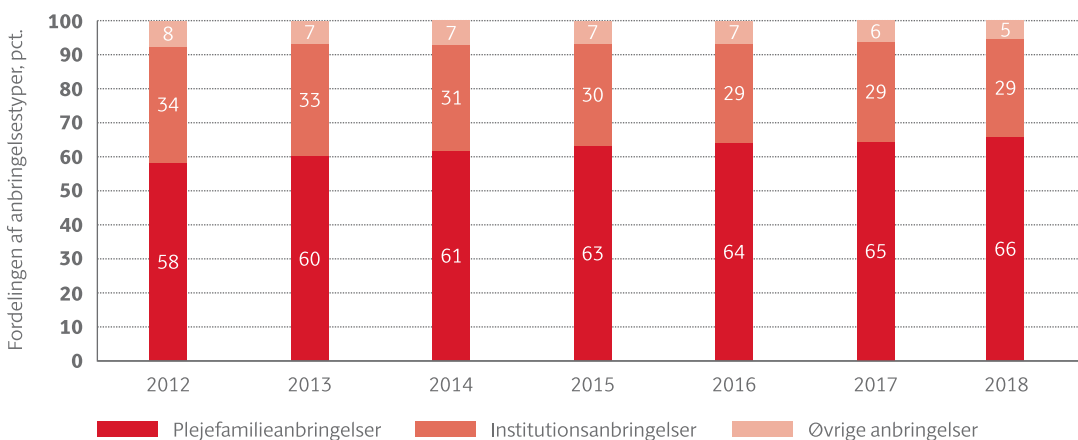
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Anbringelser på institution er ikke blot blandt de dyreste, men også de mest indgribende indsatser på indsatsstrappen. En række spørgsmål kan derfor drøftes:

- › Arbejdes der aktivt med rekruttering af nye plejefamilier?
- › Er der politisk vedtaget et serviceniveau i form af et anbringelsesgrundlag, der giver retning for, hvornår der anbringes på institution?
- › Er der politisk fastsat et mål om at nedbringe andelen af institutionsanbringelser?
- › Fastsættes der i handleplanen målbare mål for effekten af indsatsen? Og følges der op på målene?
- › Arbejder man fortsat med inddragelse af netværkets ressourcer under en institutionsanbringelse?

FLERE PLEJEFAMILIEANBRINGELSER FREMFOR INSTITUTIONSANBRINGELSER

Mange kommuner har haft fokus på øget anvendelse af plejefamilieanbringelser. Nedenstående figur viser, at kommunerne generelt har indfriet disse intentioner og år for år fortsætter den øgede anvendelsen af plejefamilieanbringelser – fra 58 pct. i 2012 til 66 pct. i 2018. I samme periode er andelen af institutionsanbringelser faldet.

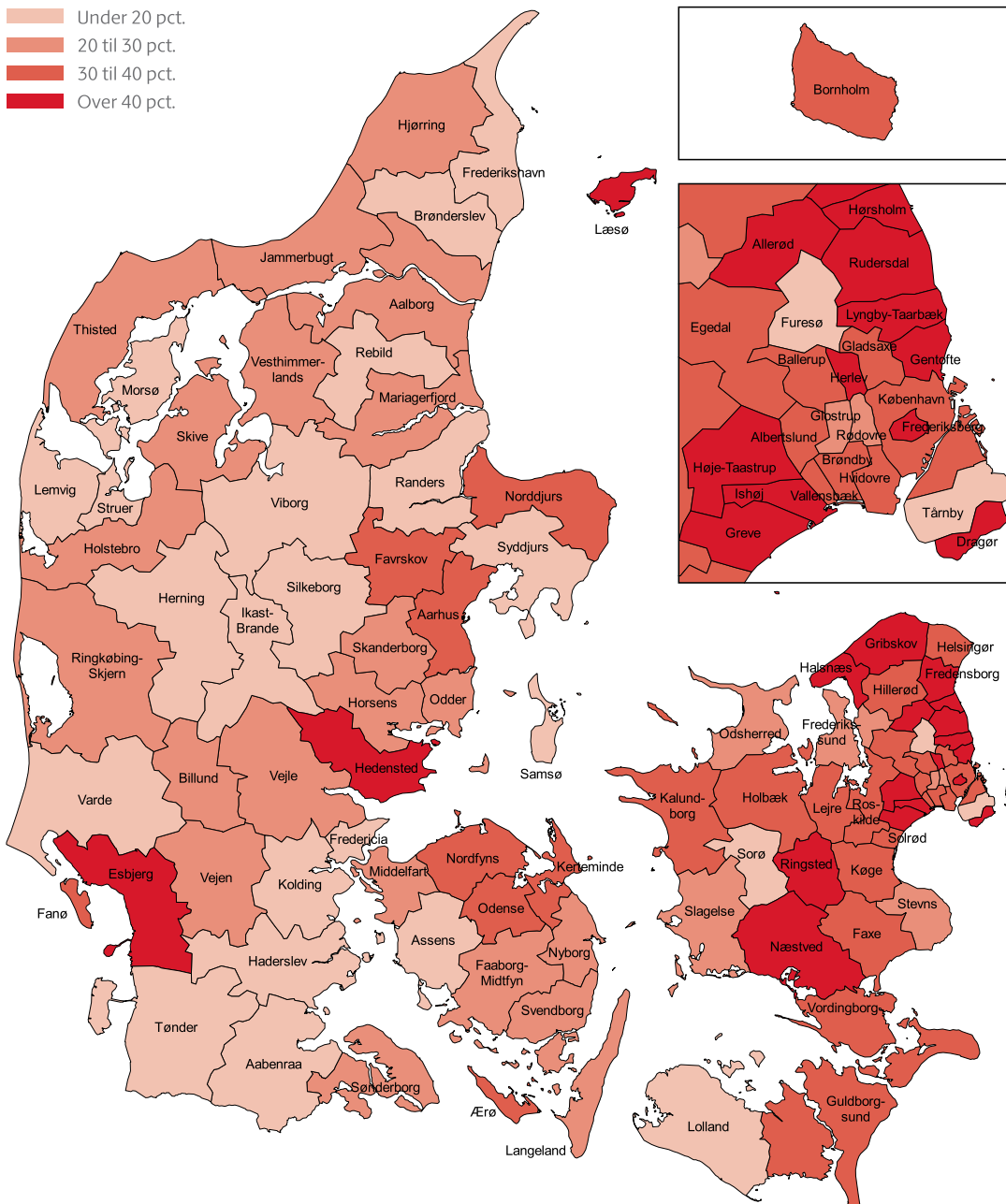

› Andel anbragt i institutionstilbud af alle anbragte, 2018, pct

Samso	7,7	▲
Tønder	10,3	▲
Herning	11,2	▼
Assens	11,8	▲
Syddjurs	12,2	▼
Silkeborg	12,8	–
Varde	13,7	▲
Fredericia	14,0	▼
Haderslev	14,1	▼
Randers	14,4	▲
Lolland	15,2	▲
Struer	16,1	▼
Viborg	17,0	▲
Morsø	17,2	▼
Lemvig	17,3	▼
Sorø	17,5	▲
Brønderslev	17,8	▲
Ikast-Brande	18,2	▲
Rebild	18,8	▲
Tårnby	19,3	▲
Frederikshavn	19,4	▼
Kolding	19,7	▼
Aabenraa	19,9	▼
Furesø	20,0	▲
Hjørring	20,3	▼
Frederikssund	20,9	▲
Vejle	21,0	▼
Skanderborg	22,0	▼
Sønderborg	22,0	▼
Midelfart	22,4	▲
Vejen	22,4	▲
Glostrup	22,6	▲
Holstebro	23,2	▼
Faaborg-Midtfyn	25,2	▲
Langeland	25,5	▲
Thisted	25,5	▼
Ods herred	25,8	▲
Skive	26,3	▲
Aalborg	26,8	▲
Ringkøbing-Skjern	26,8	▲
Mariagerfjord	27,2	▲
Stevns	27,3	▲
Billund	27,3	▼
Vesthimmerlands	28,4	▼
Horsens	28,5	▲
Odder	28,6	▼
Slagelse	28,8	▲
Jammerbugt	29,2	▼
Svendborg	29,3	▼
Rødovre	29,6	▼
Nyborg	29,7	▼
Køge	30,6	▲
Vordingborg	30,9	▼
Faxe	30,9	▼
Holbæk	31,1	▼
København	31,3	▲
Bornholm	31,4	▼
Hvidovre	31,4	▼
Lejre	31,4	▼
Guldborgsund	31,8	▼
Egedal	31,9	▲
Norddjurs	32,1	▲
Kerteminde	32,7	▲
Vallensbæk	33,3	▲
Nordfyns	33,3	▼
Helsingør	33,7	▼
Gladsaxe	34,0	▲
Favrskov	35,4	▲
Odense	36,2	▲
Solrød	36,4	▲
Kalundborg	36,4	▼
Hillerød	36,6	▲
Brøndby	37,0	▲
Albertslund	37,0	▲
Aarhus	37,3	–
Faro	37,5	▲
Roskilde	39,0	▲
Ballerup	39,3	▼
Ærø	40,0	▼
Rudersdal	40,8	▲
Greve	41,9	▼
Gribskov	43,9	▲
Høje-Taastrup	45,1	▲
Halsnæs	45,6	▼
Lyngby-Taarbæk	45,7	▲
Herlev	46,7	▼
Ishøj	46,8	▲
Esbjerg	47,5	–
Ringsted	47,7	▲
Fredensborg	48,0	▼
Næstved	48,7	–
Allerød	50,0	▲
Dragør	53,8	▼
Gentofte	54,1	▼
Hørsholm	56,5	▼
Frederiksberg	58,2	▲
Hedensted	58,3	▲
Læso	100,0	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel anbragte i institutionstilbud af alle anbragte**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af anbragte i institutionstilbud af alle anbragte. Institutionstilbud defineres som døgninstitution (delvis lukket, alm. afd. og sikr. afd.). Data er baseret på Danmarks Statistik og er opgjort for 0-17 årige i 4. kvartal i hhv. 2017 og 2018.

Figur: Danmarks Statistik.

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL VOKSENHANDICAP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

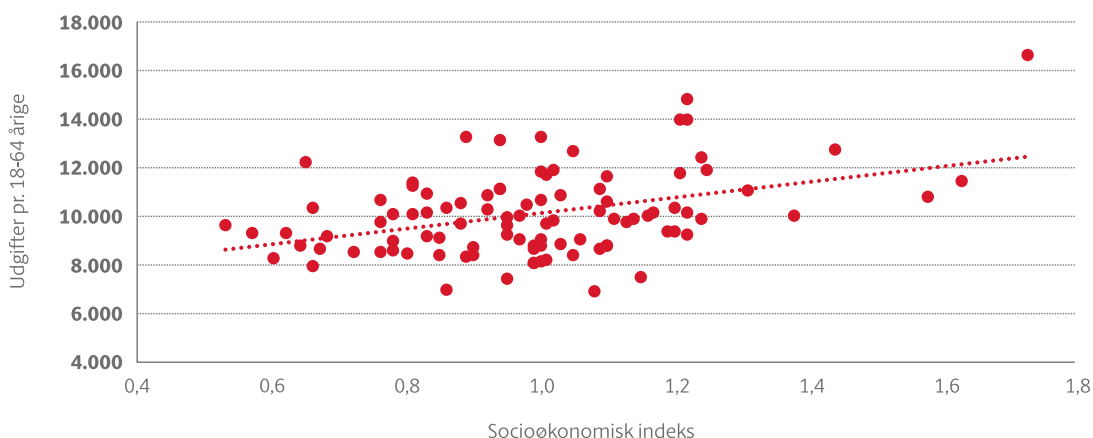
Det specialiserede voksensområde udgør i regnskab 2018 32,6 mia. kr., svarende til 13 pct. af kommunernes samlede serviceudgifter. Der er stor forskel på udgiftsniveauet på tværs af kommunerne. Nøgletallet viser, at udgifter til det specialiserede voksenområde varierer mellem ca. 7.000 kr. og 17.000 kr. pr. 18-64 årig. En del af variationen i udgiftsniveau skyldes eksterne faktorer som eksempelvis socioøkonomi. Men en del af forskellen skyldes også interne faktorer som eksempelvis det valgte serviceniveau og forskellige tilgange til drift og styring af området.

TIL VIDERE DRØTELSE

- Har I en politisk vedtaget strategi, som fastlægger mål og retning på området? Og hvordan sikres det, at strategien får gennemslag i organisationen?
- Hvordan sikres det, at sagsbehandlerne anvender det vedtagne serviceniveau i deres arbejde?
- Hvordan vægtes socialfaglige og økonomiske hensyn i visitationen?
- Hvordan arbejdes der med at sikre en effektiv drift på kommunens egne botilbud?
- I hvilket omfang anvendes I tillægsbevillinger på området?
- Anvender kommunen ramme- eller aktivitetsbudgettering på området?

SOCIOØKONOMI BETYDER NOGET MEN IKKE ALT

Kommunernes socioøkonomi har betydning for udgifterne på det specialiserede voksenområde. Jo hårdere belastet en kommune er socioøkonomisk desto højere udgifter vil kommunen også typisk have til borgere med funktionsnedsættelse og udsatte voksne. Som figuren viser, er der dog langt fra tale om en entydig sammenhæng. Der er kommuner, som på trods af en belastet socioøkonomi har et lavt udgiftsniveau. Det kan skyldes forhold i befolknings sammensætningen, som ikke afspejles i det socioøkonomiske indeks. Det kan også skyldes forskellige serviceniveauer eller tilgange til eksempelvis visitation og styring.

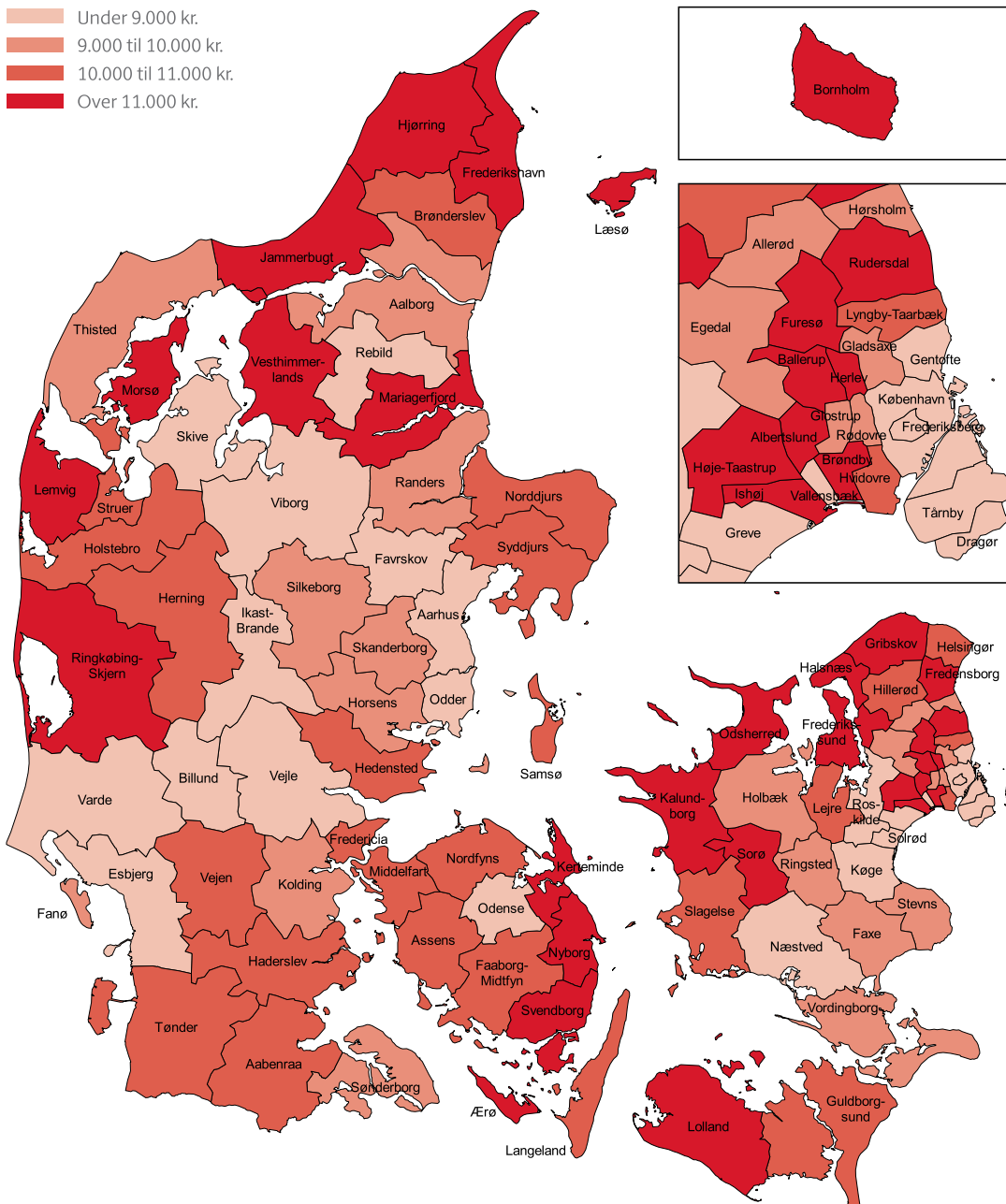

Udgifter til voksenhandicappede pr. 18-64 årige, 2018, 20-pl, kr.

Odense	7.096	▲
Frederiksberg	7.251	▲
Vejle	7.648	▲
København	7.693	–
Rebild	8.218	▲
Billund	8.290	▲
Næstved	8.337	▲
Aarhus	8.349	▼
Tårnby	8.520	▲
Dragør	8.576	▲
Viborg	8.610	▲
Greve	8.665	▲
Varde	8.686	▲
Skive	8.699	▼
Vallensbæk	8.704	▼
Roskilde	8.759	▼
Køge	8.907	▲
Odder	8.913	▼
Gentofte	8.916	▲
Ikast-Brande	8.945	▲
Favrskov	8.949	▼
Solrød	8.969	▲
Esbjerg	8.996	▲
Horsens	9.028	▼
Gladsaxe	9.057	▼
Ringsted	9.085	▼
Vordingborg	9.088	▲
Randers	9.119	▼
Fano	9.240	▲
Holbæk	9.314	▼
Kolding	9.334	▼
Thisted	9.358	▲
Stevns	9.423	▼
Hørsholm	9.443	▲
Silkeborg	9.450	▼
Egedal	9.503	▲
Aalborg	9.539	▼
Skanderborg	9.547	▼
Glostrup	9.554	▲
Rødovre	9.567	▲
Sønderborg	9.669	▲
Allerød	9.857	▲
Faxe	9.920	▼
Herning	10.035	▼
Lyngby-Taarbæk	10.052	▲
Struer	10.065	▼
Helsingør	10.131	▲
Norddjurs	10.140	▼
Hvidovre	10.200	▲
Vejen	10.218	▼
Aabenraa	10.241	▼
Guldborgsund	10.245	▲
Fredericia	10.305	▲
Faaborg-Midtfyn	10.327	▲
Syddjurs	10.373	▼
Hillerød	10.408	▲
Langeland	10.414	▼
Middelfart	10.418	▼
Slagelse	10.485	▲
Tønder	10.493	▲
Haderslev	10.544	▼
Lejre	10.593	▲
Nordfyns	10.596	▲
Holstebro	10.696	▼
Samso	10.734	▲
Assens	10.763	▼
Brønderslev	10.875	▼
Hedensted	10.946	▼
Lemvig	11.000	▼
Svendborg	11.077	▼
Ishøj	11.125	▲
Nyborg	11.201	▲
Ringkøbing-Skjern	11.245	▼
Frederikssund	11.257	▼
Soro	11.465	–
Odsherred	11.492	▲
Mariagerfjord	11.509	▼
Æro	11.591	▼
Gribskov	11.593	▼
Furesø	11.765	▲
Brøndby	11.843	▲
Halsnæs	12.011	▲
Kalundborg	12.057	▼
Bornholm	12.195	▲
Kerteminde	12.248	–
Hoje-Taastrup	12.254	▼
Vesthimmerlands	12.295	▼
Rudersdal	12.531	▼
Ballerup	12.739	▼
Frederikshavn	13.099	▲
Albertslund	13.103	▲
Fredensborg	13.552	–
Jammerbugt	13.674	▼
Hjørring	13.780	▼
Hørlev	14.402	▼
Læsø	14.516	▼
Morsø	15.355	▼
Lolland	17.206	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodriftsudgifter til voksenhandicappede mv. pr. 18-64 årig**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne for regnskab 2018 for hele hovedfunktion 5.38 pr. 18-64 årige. 20-pl. Befolkningstal er fra FLIS.
 Figur: DST og nøgletal.dk.

HVORDAN HAR JERES UDGIFTER UDVIKLET SIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

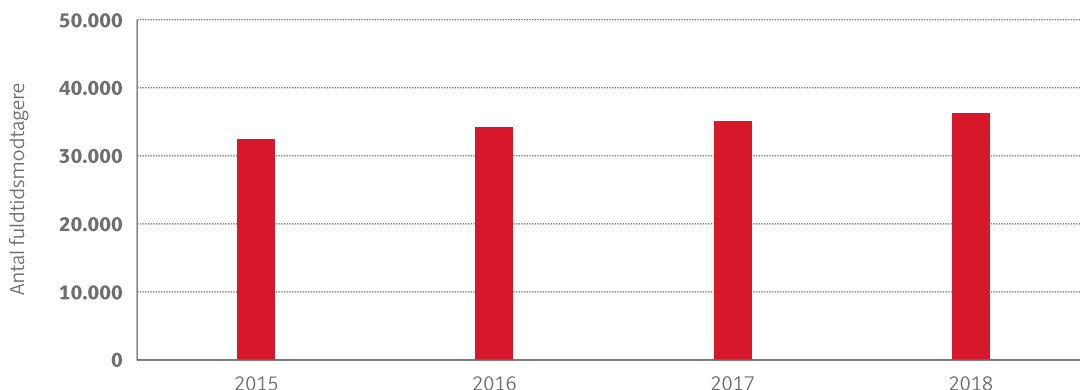
Mange kommuner har de senere år oplevet et stigende udgiftspres på det specialiserede voksenområde. Udgifterne på området er steget med 1,8 mia. kr. fra 2012 til 2017. En ændring i kontoplanen i 2018 gør det vanskeligt at sammenligne udgifterne før og efter 2018. Der er dog ingen tvivl om, at udgiftsvæksten er fortsat. Nøgletallet viser den procentvise udgiftsudvikling i 1. kv. - 3. kv. 2019 ift. samme periode i 2018. Regnskaberne for 3. kvartal viser en udgiftsvækst på landsplan på ca. 800 mio. kr. Udgiftsudviklingen varierer på tværs af kommunerne fra et udgiftsfald på ca. 28 pct. til en udgiftsstigning på ca. 24 pct.

› TIL VIDERE DRØFTELSE

- › Har I overblik over om udgiftsudviklingen skyldes ændringer i brugerandel og/eller enhedspriser?
- › Anvender I rammestyring eller aktivitetsstyring?
- › Har I styr på vores aktivitetsdata?
- › Anvender I aktivitetsdata aktivt i styringen af området?
- › Hvordan arbejder I med regnskabsprognoser på området?
- › Har I en strategi for, hvordan I arbejder med borgere med handicap, når de bliver ældre?
- › Har I et godt samarbejde mellem beskæftigelses- og socialområdet?
- › Har I en strategi for, hvordan I håndterer unge med lettere psykiske vanskeligheder?

PSYKIATRISKE DIAGNOSER HAR STOR BETYDNING FOR UDGIFTSPRESSET

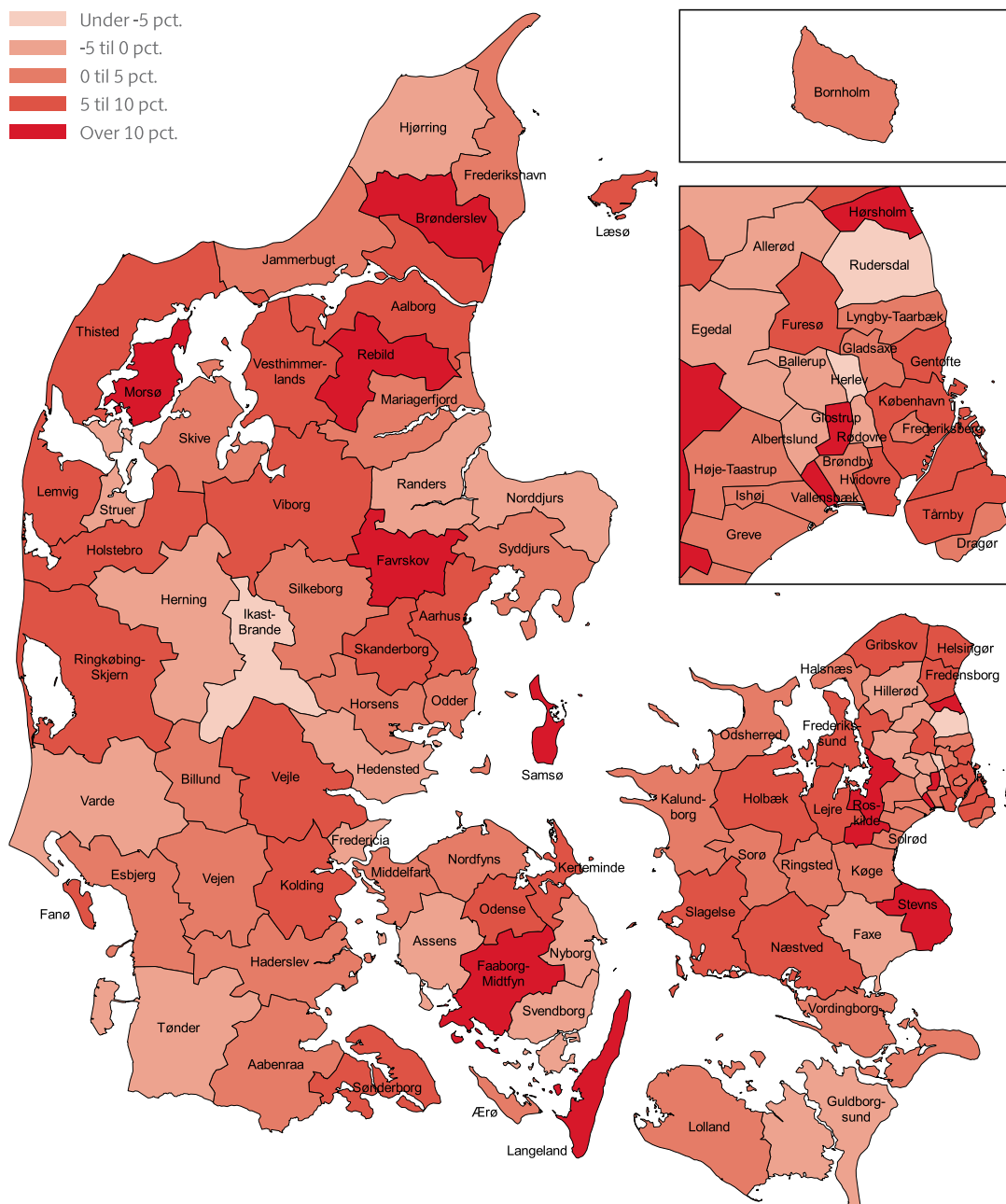
De senere år er antallet af personer med en psykiatrisk diagnose steget kraftigt, hvilket medfører at flere søger om hjælp i socialpsykiatrien. Stigningen i antallet af diagnoser er en af de faktorer med størst betydning for aktivitets- og udgiftsudviklingen. Figuren viser, at antallet af modtagere af botilbud og bostøtte, der samtidig har min. én psykiatrisk diagnose, er steget med ca. 4.000 fra 2015 til 2018. Personer med psykiatriske diagnoser tegner sig dermed for ca. 80 pct. af den samlede aktivitetsstigning, der har været inden for botilbud og bostøtte fra 2015 til 2018. Dette på trods af at personer med psykiatriske diagnoser i 2015 kun udgjorde ca. halvdelen af indsatsmodtagerne.

› Udgiftsudvikling 3. kv. 2018-2019, pct.

Rudersdal	-28,0
Herlev	-9,1
Ikast-Brande	-7,1
Struer	-4,1
Ballerup	-3,8
Norddjurs	-3,5
Allerød	-3,4
Tønder	-3,0
Hillerød	-2,5
Varde	-1,9
Assens	-1,9
Faxe	-1,6
Hedensted	-1,5
Hjørring	-1,2
Egedal	-1,1
Svendborg	-1,1
Fredericia	-0,9
Rødovre	-0,8
Nyborg	-0,8
Randers	-0,8
Albertslund	-0,5
Guldborgsund	-0,3
Herning	-0,1
Brøndby	0,1
Mariagerfjord	0,2
Ærø	0,2
Solrød	0,2
Nordfyns	0,3
Ishøj	0,7
Bornholm	0,8
Dragør	0,8
Greve	1,0
Frederiksberg	1,1
Haderslev	1,1
Billund	1,2
Søre	1,3
Middelfart	1,4
Horsens	1,9
Ringsted	2,0
Halsnæs	2,1
Gladsaxe	2,2
Vordingborg	2,4
Lolland	2,4
Odder	2,7
Kalundborg	3,0
Aabenraa	3,1
Esbjerg	3,3
Syddjurs	3,4
Frederikshavn	3,7
Jammerbugt	3,7
Vejen	3,8
Skive	3,8
Lyngby-Taarbæk	3,9
Høje-Taastrup	4,0
Silkeborg	4,4
Ods herred	4,4
Køge	4,9
Slagelse	5,0
København	5,1
Skanderborg	5,3
Tårnby	5,4
Vesthimmerlands	5,5
Hvidovre	5,6
Gribskov	5,6
Thisted	5,8
Kolding	5,9
Ringkøbing-Skjern	6,1
Viborg	6,1
Aalborg	6,1
Fane	6,2
Helsinger	6,3
Læsø	6,3
Sønderborg	6,3
Holbæk	6,4
Næstved	6,7
Lemvig	6,9
Aarhus	7,3
Lejre	8,0
Frederikssund	8,0
Gentofte	8,3
Fredensborg	8,5
Odense	8,7
Furesø	9,0
Kerteminde	9,1
Vejle	9,7
Holstebro	9,8
Hørsholm	10,1
Morsø	10,6
Favrskov	11,1
Vallensbæk	11,8
Roskilde	12,3
Rebild	12,3
Stevns	12,4
Faaborg-Midtfyn	13,5
Langeland	14,3
Samso	15,1
Brønderslev	18,2
Glostrup	23,8

› **Kort. Udgiftsudvikling 3. kv. 2018-2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i nettodriftsudgifterne fra 3. kvartal 2018 til 3. kvartal 2019 for hele hovedfunktion 5.38. 20-pl. Datakilden er Danmarks Statistik.
 Figur: Grafen stammer fra KLs partnerskabsprojekt og er baseret på en opskrivning af data fra data fra 37 kommuner. Data er fra Danmarks Statistiks forskerservice.

HAR I MANGE BRUGERE PÅ VOKSENHANDICAPOMRÅDET?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

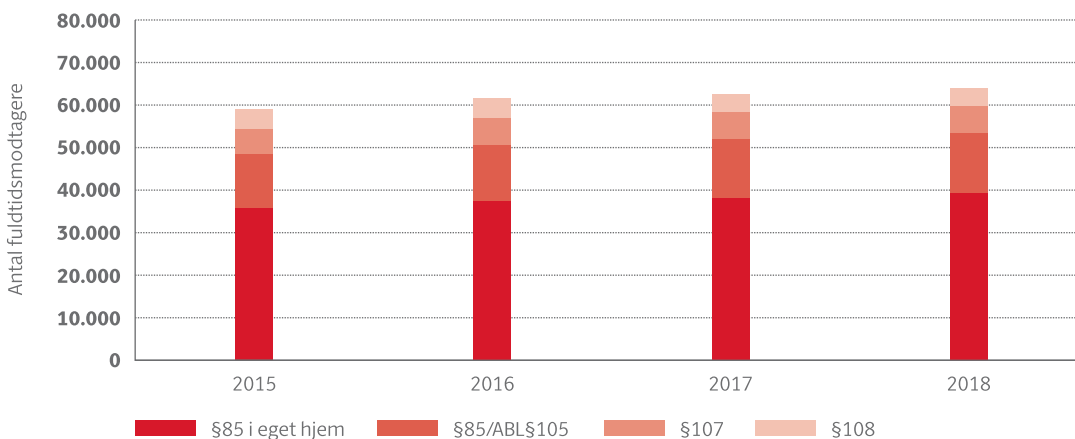
Udgiftsvæksten på det specialiserede voksenområde er i høj grad drevet af en stigning i antallet af personer, der modtager botilbud. Det er derfor afgørende for at styre udgifterne på området, at kommunen har fokus på tilgangen til området gennem bl.a. et klart serviceniveau og en fast visitation. I den forbindelse er brugerandelen et helt centralt nøgletal. Nøgletallet viser antallet af fuldtidsmodtagere af botilbud pr. 1000 18-64 årig i kommunen. Brugerandelen varierer fra 3,6 til 14,3 fuldtidsmodtagere af botilbud pr. 18-64 årig. En del kommuner har ikke indberettet aktivitetsdata på området til Danmarks Statistik, hvorfor nøgletallet ikke kan beregnes for alle 98 kommuner.

TIL VIDERE DRØTELSE

- Har kommunen et klart serviceniveau, som kan guide sagsbehandlernes arbejde?
- Anvender kommunen visitationsudvalg?
- Har kommunen en klar strategi for, hvordan man arbejder med progression i sagerne?
- Er der klare retningslinjer for, hvordan opfølgningen på sagerne skal gribes an, herunder hvordan opfølgningen prioriteres mellem sagstyper.
- Har I styr på aktivitetsdata på området og bliver de brugt aktivt i administrative og politiske beslutningsprocesser?

ANTALLET AF INDSATSMODTAGERE ER STIGENDE

Udgiftsvæksten afspejler i høj grad en stigning i aktiviteten på området. Figuren viser, at antallet fuldtidsmodtagere af botilbud og bostøtte er steget med ca. 5.000 fra 2015 til 2018. Det svarer til en stigning på ca. 8 pct. Stigningen er især sket inden for bostøtte, mens antallet af modtagere af længerevarende botilbud er faldet i perioden. Dette afspejler dels en igangværende omstilling i kommunerne med øget fokus på rehabilitering og midlertidige indsatser, og dels at målgruppen har ændret sig over tid, således at borgere med psykiske problemstillinger fylder mere i den samlede målgruppe.

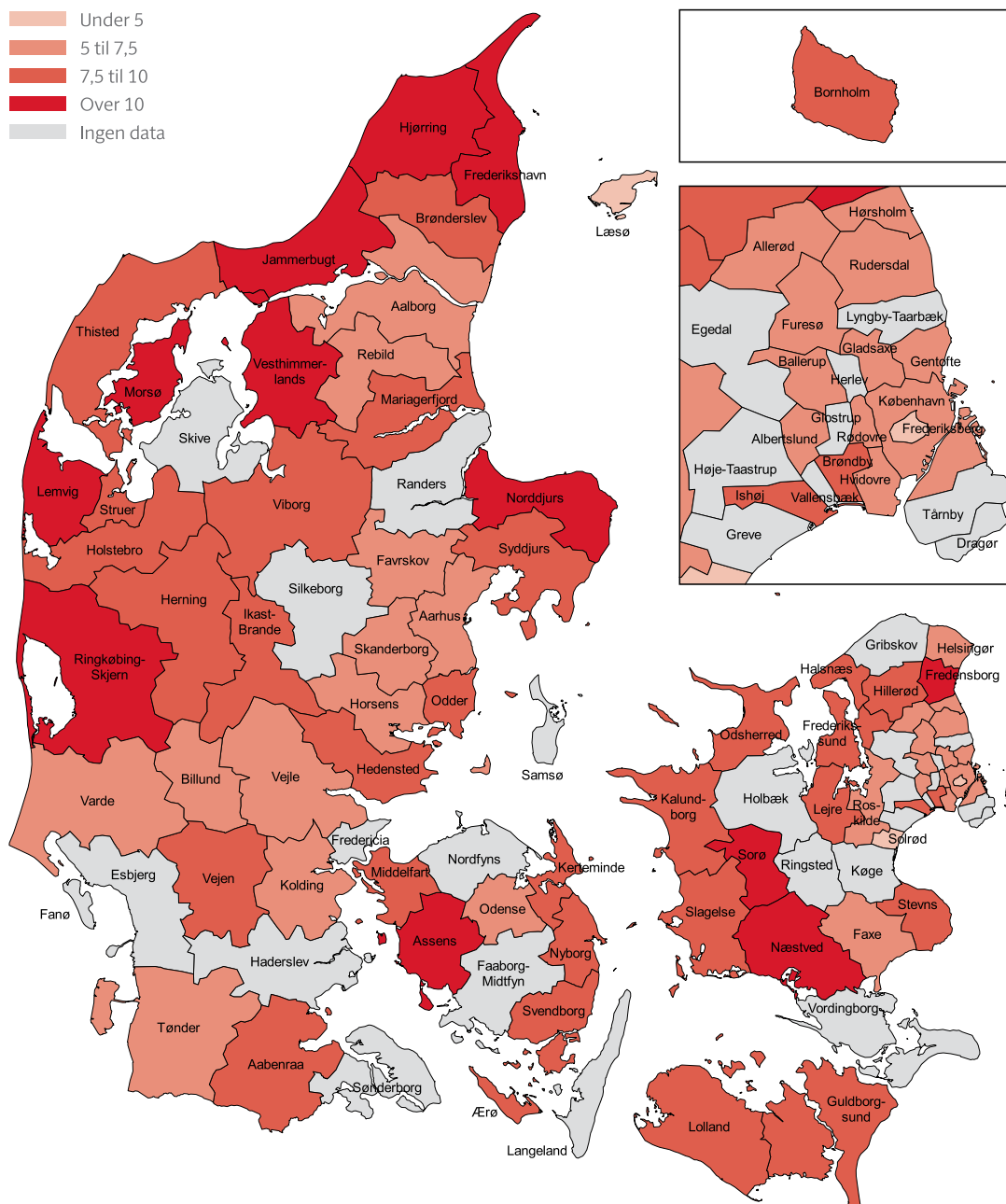

Antal fuldtidsmodtagere af botilbud pr. 1.000 18-64 årig, 2018

Frederiksberg	3,6	▲
Læso	4,2	–
Solrød	4,6	▲
Horsens	5,2	▲
Allerød	5,4	▲
Furesø	5,4	▲
København	5,6	–
Roskilde	5,7	▼
Gentofte	5,7	▲
Favrskov	5,8	▲
Vejele	5,8	▲
Kolding	5,9	▼
Faxe	6,0	▲
Odense	6,0	▲
Aarhus	6,1	▲
Varde	6,2	▲
Gladsaxe	6,3	▼
Rudersdal	6,3	▲
Aalborg	6,3	–
Helsingør	6,4	▼
Skanderborg	6,5	▲
Ballerup	6,6	–
Albertslund	7,0	▲
Rebild	7,0	–
Rødovre	7,1	▲
Billund	7,2	▲
Hvidovre	7,3	▲
Tønder	7,3	▼
Hørsholm	7,4	–
Frederikssund	7,6	▼
Hillerød	7,6	▲
Brønderslev	7,7	▲
Stevns	7,7	▼
Middelfart	7,7	▼
Brøndby	7,7	▼
Lejre	7,8	▼
Hedensted	7,8	▲
Odder	8,0	▼
Guldborgsund	8,0	–
Vejen	8,0	▼
Herning	8,1	▲
Syddjurs	8,2	▼
Mariagerfjord	8,2	▲
Viborg	8,3	▲
Halsnæs	8,4	▼
Aabenraa	8,5	▲
Thisted	8,6	▼
Odsherred	8,7	▼
Bornholm	8,8	▲
Kalundborg	8,8	▼
Slagelse	8,8	▼
Kerteminde	8,8	▼
Ishøj	9,0	▼
Struer	9,1	▼
Ærø	9,2	▲
Lolland	9,4	▼
Nyborg	9,5	–
Holstebro	9,7	▼
Svendborg	9,8	▼
Ikast-Brande	10,0	▲
Næstved	10,0	–
Frederikshavn	10,1	▼
Assens	10,1	▼
Lemvig	10,6	▼
Fredensborg	10,7	▼
Hjørring	10,7	▼
Norddjurs	10,8	▼
Soro	11,0	▼
Jammerbugt	11,5	▼
Ringkøbing-Skjern	11,5	▼
Vesthimmerlands	11,6	▼
Morsø	14,3	▼
Dragør	-	-
Glostrup	-	-
Herlev	-	-
Høje-Taastrup	-	-
Lyngby-Taarbæk	-	-
Tårnby	-	-
Vallensbæk	-	-
Egedal	-	-
Greve	-	-
Køge	-	-
Gribskov	-	-
Holbæk	-	-
Ringsted	-	-
Vordingborg	-	-
Faaborg-Midtfyn	-	-
Nordfyns	-	-
Langeland	-	-
Haderslev	-	-
Sønderborg	-	-
Esbjerg	-	-
Fano	-	-
Fredericia	-	-
Randers	-	-
Silkeborg	-	-
Samso	-	-
Skive	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Antal fuldtidsmodtagere af botilbud pr. 1.000 18-64 årige, 2018**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser antal fuldtids botilbudsmødtagere pr. 18-64 årige i 2018. Oplysninger om antal indsatsmodtagere stammer fra Danmarks Statistik. Botilbud omfatter både tilbud efter Servicelovens §107, §108 og §85 i kombination med almenboliglovens §105. Befolkningstal er fra FLIS.

Figur: Grafen stammer fra KLs partnerskabsprojekt og er baseret på en opskrivning af data fra data fra 37 kommuner. Data er fra Danmarks Statistiks forskerservice.

HAR I DYRE BOTILBUD?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

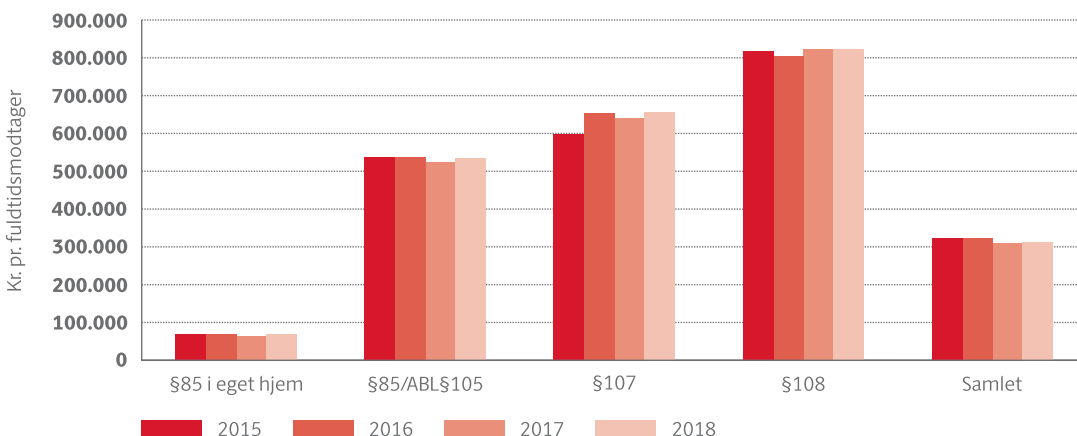
Botilbud tegner sig for lidt over halvdelen af kommunernes udgifter på det specialiserede voksenområde, eller hvad der svarer til 17,8 mia. kr. Der er tale om meget omkostningstunge indsatser, hvor den enkelte plads i mange tilfælde koster mere end én mio. kr. Der er derfor god grund til at interessere sig for enhedsprisen på botilbud. Nøgletallet viser kommunernes udgifter pr. fuldtidsmodtager af botilbud. Enhedsprisen varierer fra 0,4 mio. kr. til 1,1 mio. kr. En del kommuner har ikke indberettet aktivitetsdata på området til Danmarks Statistik, hvorfor nøgletallet ikke kan beregnes for 98 kommuner.

TIL VIDERE DRØFTELSE

- › Har I en strategi der understøtter valg af mindst indgribende indsats?
- › Anvender I forebyggende og gruppebaserede tilbud efter servicelovens §82a og b?
- › Har I en bevidst strategi for anvendelse af interne og eksterne tilbud?
- › Har I fokus på forhandling med leverandørerne?
- › Anvender I kommunens egne kontrakter ved køb af eksterne pladser?
- › Har I fokus på at sikre effektiv drift af egne tilbud?
- › Har I kendskab til kapacitetsudnyttelsen af egne tilbud?

ENHEDSPRISERNES UDVIKLING OVER TID

Enhedsprisen på botilbud har været nogenlunde stabil siden 2015. Mange kommuner har de senere år gennemgået en omlægning med fokus på en mere rehabiliterende tilgang. Det har betydet, at større del af borgere med funktionsnedsættelse visiteres til bostøtte fremfor botilbud. Omlægningen har medført, at den samlede enhedspris på tværs af bostøtte og botilbud er faldende, da bostøtte er markant billigere end botilbud. Omlægningen har derved været med til at afdæmpe den udgiftsvækst, som følger af, at flere søger hjælp i kommunerne.

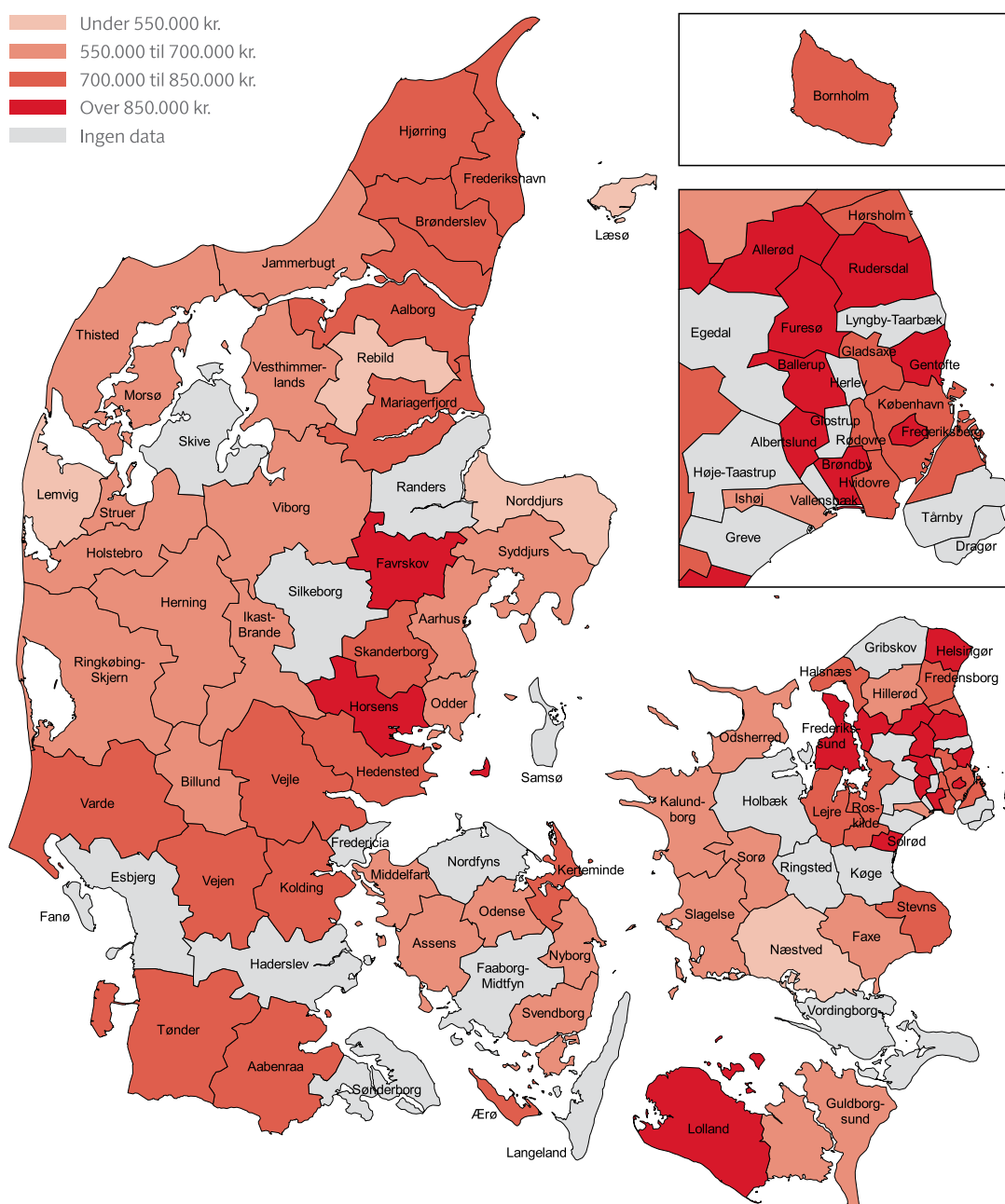

› Udgift pr. fuldtidsmodtager af botilbud, 2018, 2019 pl, 1.000 kr.

Rebild	436	▲
Læso	465	▲
Lemvig	472	▲
Næstved	473	▲
Norddjurs	489	▲
Ishøj	550	▲
Assens	568	-
Svendborg	570	▲
Morsø	574	▲
Ikast-Brande	577	▼
Odder	579	▲
Viborg	580	▼
Slagelse	588	▲
Nyborg	621	-
Sorø	621	▼
Faxe	626	▲
Struer	629	▲
Thisted	633	▼
Ringkøbing-Skjern	643	▼
Bilund	656	▲
Kalundborg	661	▼
Aarhus	665	▼
Odense	677	▼
Syddjurs	679	▼
Odsherred	680	▲
Vesthimmerlands	684	▼
Middelfart	687	▲
Holstebro	688	▼
Hillerød	688	▼
Herning	689	▼
Jammerbugt	698	▼
Guldborgsund	699	-
Mariagerfjord	703	▲
Vejen	705	▼
Rødovre	712	▲
Gladsaxe	714	-
Aabenraa	716	▼
Vejle	717	▲
Hørsholm	723	▲
Stevns	730	▲
Tønder	743	▲
Halsnæs	743	▼
Fredensborg	750	▲
Brønderslev	753	▼
Aalborg	759	▼
Hjørring	761	▼
Varde	762	▲
Ærø	769	▲
Hedensted	769	▼
Skanderborg	770	▼
København	772	-
Kerteminde	786	▲
Bornholm	798	-
Frederikshavn	830	▼
Lejre	834	▼
Hvidovre	839	▼
Kolding	844	▼
Roskilde	849	▲
Gentofte	856	▼
Favrskov	864	▼
Frederiksbund	866	▲
Rudersdal	881	▼
Brøndby	902	▼
Horsens	913	▼
Helsingør	929	▼
Frederiksberg	1032	▲
Lolland	1033	-
Allerød	1055	▼
Albertslund	1064	▼
Ballerup	1085	▼
Solrød	1094	▼
Furesø	1162	▼
Dragør	-	-
Glostrup	-	-
Herlev	-	-
Hoje-Taastrup	-	-
Lyngby-Taarbæk	-	-
Tårnby	-	-
Vallensbæk	-	-
Egedal	-	-
Greve	-	-
Køge	-	-
Gribskov	-	-
Holbæk	-	-
Ringsted	-	-
Vordingborg	-	-
Faaborg-Midtfyn	-	-
Nordfyns	-	-
Langeland	-	-
Haderslev	-	-
Sønderborg	-	-
Esbjerg	-	-
Fano	-	-
Fredericia	-	-
Randers	-	-
Silkeborg	-	-
Samsø	-	-
Skive	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgift pr. fuldtidsmodtager af botilbud, 2018, 2019 pl, 1.000 kr.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udgifterne pr. fuldtids botilbudsmottagere. Udgifterne til botilbud er afgrænset til funktion 5.38.50, 5.38.51, og 5.38.52. Oplysninger om antal indsatsmodtagere stammer fra kommunernes indberetning til Danmarks Statistik. Figur: Grafen er baseret på manuelle indberetninger fra 19 kommuner i KL's partnerskabsprojekt.

HVORDAN HAR JERES UDGIFTER TIL HERBERGER UDVIKLET SIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

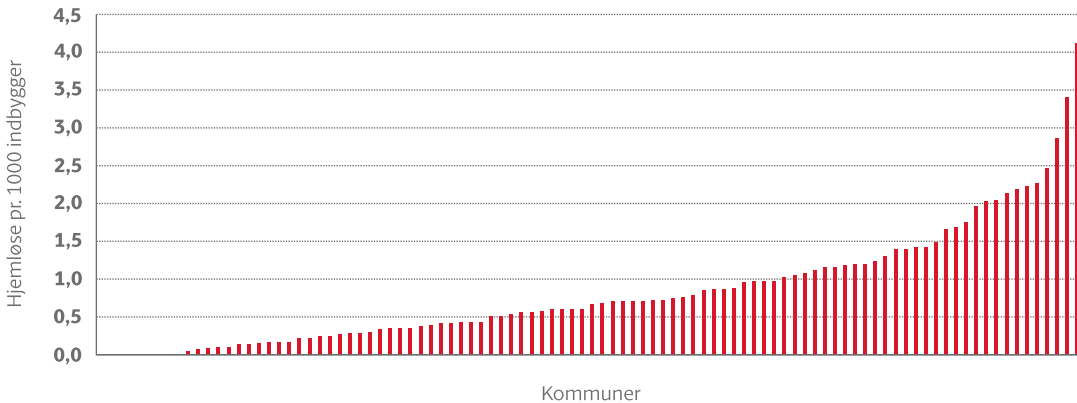
Herberger og varmestuer servicerer nogen af landets mest udsatte borgere. Kommunerne havde i 2018 udgifter for ca. 900 mio. kr. til herberger mv. Området er kendetegnet ved nogle grundlæggende styringsudfordringer, som hænger sammen med, at kommunerne ikke har visitationsretten og dermed ikke kan styre, hvem der modtager tilbuddene samt indhold og pris på de private tilbud. Nøgletallet viser udviklingen i udgifter til herberger mv. pr. 18-64 årig fra 2017 til 2018. Udgiftsudviklingen varierer ganske kraftigt på tværs af kommunerne.

› TIL VIDERE DRØFTELSE

- › Har I en klar strategi for, hvordan I arbejder for at flytte hjemløse fra herberger over i mere permanente boligformer?
- › Anvender I vores anvisningsret til almene boliger aktivt i indsatsen over for hjemløse?
- › Anvender I reglerne om særlig støtte til husleje jf. Aktivlovens §34?
- › Har I kendskab til, hvor mange hjemløse der er hjemmehørende i kommunen? Og har I kendskab til hvilke kommuner de opholder sig i?
- › Har I overblik over dagstaksten på hhv. kommunale og private herberger i kommunen?
- › Har I en dialog med egne og private herberger om indhold af indsatsen?

STOR FORSKEL PÅ OMFANG AF HJEMLØSHEDEN PÅ TVÆRS AF KOMMUNER

Antallet af hjemløse har været stigende gennem flere år. Den seneste hjemløsetælling viser dog et mindre fald i hjemløsheden. Samtidig oplever kommunerne store kapacitetsudfordringer på området, hvilket blandt andet hænger sammen med den enkelte hjemløse opholder sig længere tid på tilbuddet. Dette peger på vigtigheden af, at kommunerne prioriterer at hjælpe deres udsatte borgere ud af hjemløsheden. Figuren viser, at der er meget stor variation i, hvor mange hjemløse borgere, der er tilknyttet den enkelte kommune.

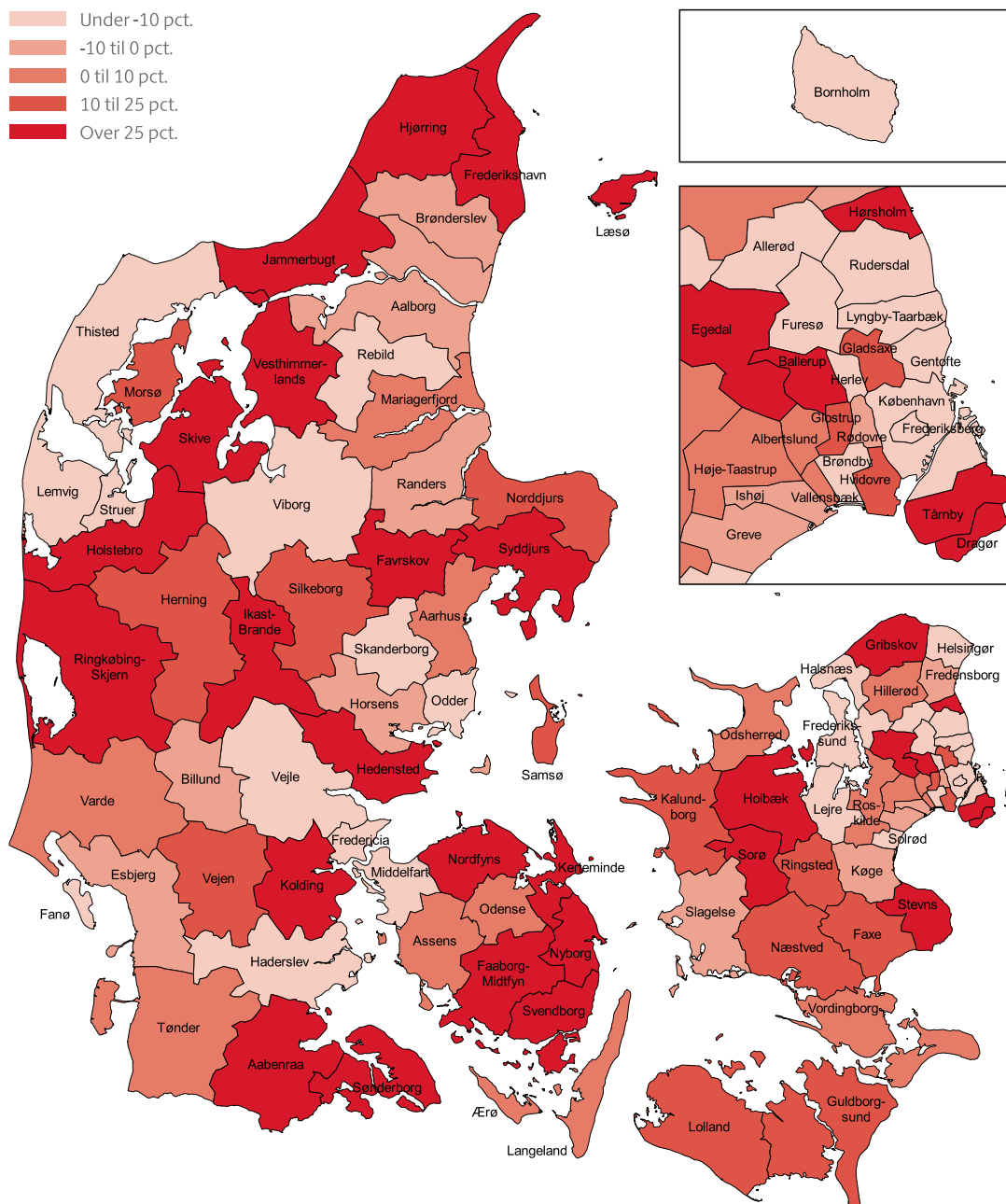

› Udgiftsudvikling for herberger 2017-2018, pct.

Thisted	-81,0	–
Odder	-80,8	▲
Fano	-56,0	▲
Halsnæs	-46,5	▲
Lemvig	-45,5	▲
Solrød	-44,9	▲
Vejle	-44,7	▲
København	-42,7	▲
Middelfart	-42,4	▲
Bornholm	-42,0	▲
Frederikssund	-38,6	▼
Helsingør	-34,9	▲
Rudersdal	-34,7	▲
Lejre	-33,8	▲
Gentofte	-31,0	▲
Skanderborg	-27,5	▲
Brøndby	-27,3	▲
Furesø	-24,4	▲
Viborg	-24,1	▲
Allerød	-22,7	▲
Haderslev	-21,8	▲
Fredericia	-20,3	▲
Lyngby-Taarbæk	-20,0	▼
Herlev	-18,3	▲
Rebild	-13,8	▲
Frederiksberg	-13,2	▼
Struer	-10,2	▲
Rødovre	-8,9	▲
Fredensborg	-8,6	▲
Randers	-8,5	▲
Køge	-7,1	▲
Greve	-6,8	▲
Brønderslev	-6,7	▲
Esbjerg	-6,3	▲
Ishøj	-4,4	▼
Horsens	-4,3	▲
Billund	-3,6	▲
Slagelse	-0,5	▲
Aalborg	-0,3	▼
Assens	1,2	▲
Odsherred	1,2	▲
Hillerød	1,3	▲
Ærø	1,4	▲
Varde	1,6	–
Albertslund	1,8	▲
Vallensbæk	2,6	▲
Langeland	3,1	▲
Vordingborg	4,9	▲
Høje-Taastrup	5,1	▲
Roskilde	5,7	–
Tønder	5,8	▲
Odense	5,8	▼
Aarhus	6,8	▼
Mariagerfjord	7,4	▼
Vejen	10,0	▼
Gladsaxe	12,0	▲
Hvidovre	13,5	▼
Næstved	13,8	▼
Lolland	14,3	▼
Guldborgsund	14,8	▼
Glostrup	15,8	▲
Silkeborg	17,7	▼
Samsø	17,9	▼
Norddjurs	18,5	▼
Morsø	19,6	▲
Herrng	21,8	▼
Faxe	22,0	▼
Ringsted	22,1	▼
Kalundborg	24,6	▼
Holbæk	25,5	▼
Favrskov	29,8	▲
Aabenraa	30,7	▼
Ikast-Brande	31,6	▼
Kolding	32,9	▼
Ringkøbing-Skjern	34,5	▼
Sønderborg	35,6	▼
Tårnby	36,0	▼
Sorø	38,1	▲
Ballerup	40,2	▼
Hørsholm	40,4	▲
Jammerbugt	42,2	▼
Gribskov	42,7	▼
Vesthimmerlands	57,5	▼
Svendborg	58,3	▼
Skive	61,5	▲
Frederikshavn	61,6	▼
Hjørring	73,2	–
Nyborg	74,7	▼
Holstebro	77,8	▼
Faaborg-Midtfyn	79,7	▼
Syddjurs	80,2	▼
Stevns	91,7	▼
Nordfyns	98,4	▲
Hedensted	115,1	▼
Kerteminde	138,9	▼
Egedal	142,1	▼
Dragør	426,7	▼
Læso	468,8	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgiftsudvikling for herberger 2017-2018, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i nettodriftsudgifterne fra 2017 til 2018. Udgifterne til herberger mv. er afgrænset til funktion 5.38.42 grp. 1. 20-pl.

Figur: Oplysninger om antal hjemløse stammer fra VIVE's hjemløsetælling. Opgørelsen er fordelt efter hjem/betalingskommune.

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL PLEJE OG OMSORG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Antallet af ældre har været stigende gennem en længere årrække, og derfor vil kommunernes udgifter til ældreområdet også være stigende. Udgifterne stiger dog ikke i samme grad som antallet af ældre over 65 år. Det skyldes blandt andet, at kommunerne har gennemført en markant omstilling af indsatsen på ældreområdet fra kompenserende støtte til i stedet at støtte de ældre til i størst mulige omfang at kunne klare hverdagsopgaver selv. Det giver selvværd og værdighed at kunne klare sig selv så vidt muligt. Samtidig ses væksten i antallet af ældre primært blandt de ældre under 80 år, hvor plejebehovet typisk er mindst. I de kommende år tager væksten blandt de ældre over 80 år til. Det vil forstærke udgiftspresset de kommende år, og det øger behovet for at forholde sig til kommunens udgifter til ældreområdet pr. 65+ årig.

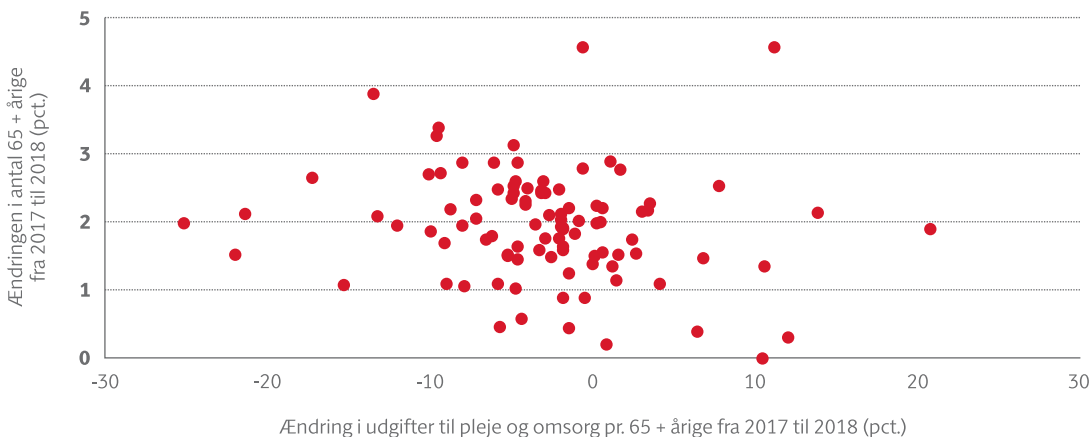
TIL VIDERE DRØTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte:

- › Hvordan har udgifterne til pleje og omsorg udviklet sig i kommunen?
- › Hvilke forventninger er der til udgiftsudviklingen på ældreområdet i de kommende år i kommunen?
- › Indgår det aktuelle forbrug i udarbejdelsen af kommunens budget?
- › Anvendes der i budgetlægningen med demografiregulering? Hvilken betydning har det, når antallet af ældre stiger markant i de kommende år?
- › Tages der i budgetlægningen højde for realiserede og/eller fremadrettede effektiviseringsgevinster?

FLERE ÆLDRE MEDFØRER I VARIERENDE GRAD STØRRE UDGIFTER TIL OMRÅDET

Selvom der er en naturlig sammenhæng mellem, at jo flere der bliver ældre i en kommune, desto mere vokser udgifterne til ældreområdet, er der imidlertid en betydelig gruppe af de 80 årige, 90 årige mv., der klarer sig uden hjælp. Der ses også en betydelig variation mellem kommunerne på, i hvilken grad flere ældre medfører stigende udgifter til området. I nogle kommuner er de ældre sundere end i andre. Og nogle kommuner arbejder massivt med at forebygge funktionsnedsættelse gennem fx fokus på at forebygge ensomhed og tidlig opsporing for hurtigt at kunne igangsætte en forebyggende indsats, akutteams mv. For den enkelte kommune kan det være relevant at forholde sig til, om man i højere grad kan forebygge funktionsnedsættelser til glæde for de ældre og til gavn for kommunens økonomi.

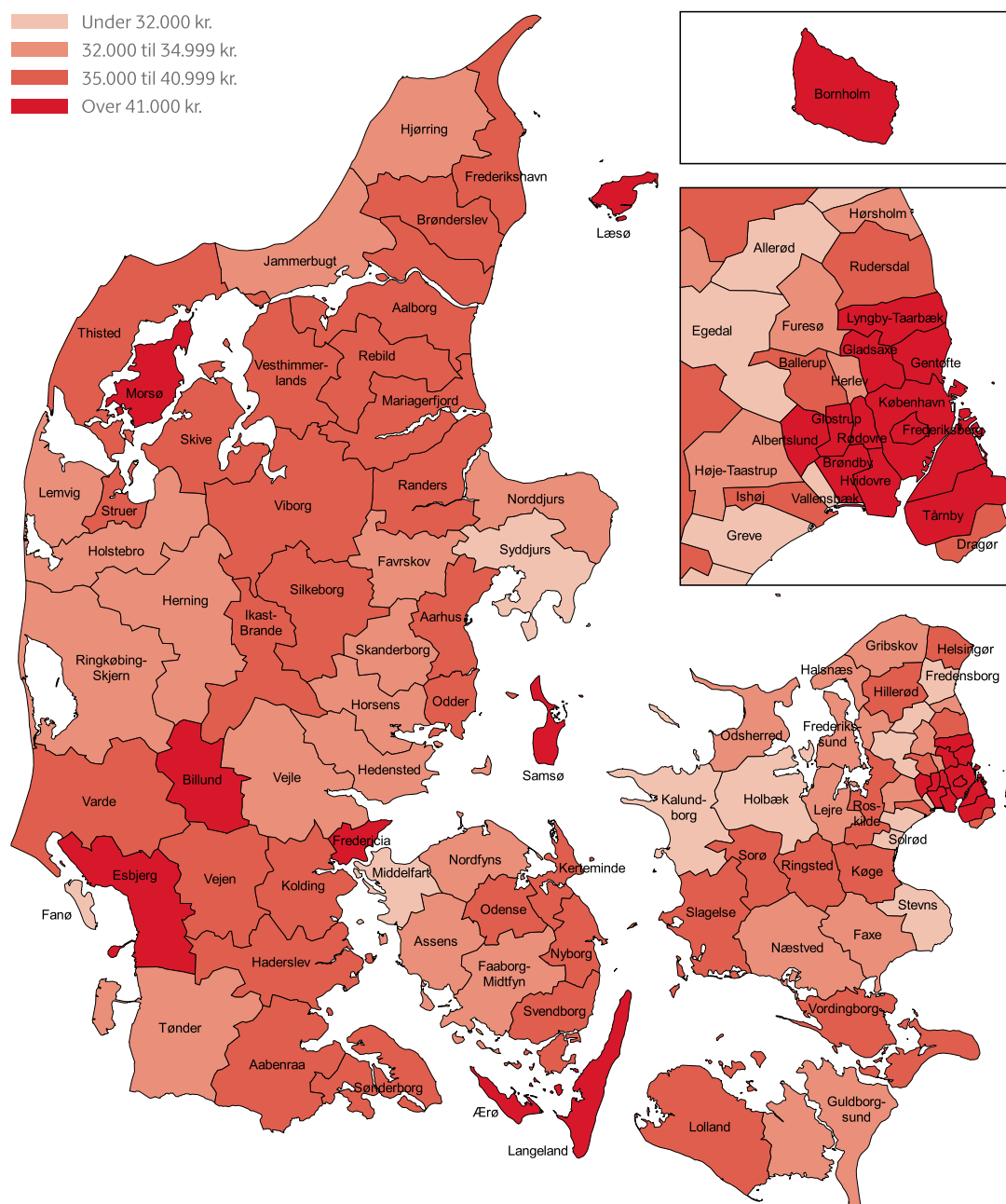

› Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årige i 2018, 20-pl, kr.

Egedal	28.352	▲
Vallensbæk	28.965	▲
Fano	28.992	▼
Greve	29.214	▼
Stevns	30.027	–
Kalundborg	31.029	▲
Syddjurs	31.345	▲
Middelfart	31.520	▲
Holbæk	31.531	▲
Solrød	31.658	▼
Allerød	31.770	▼
Fredensborg	31.977	▲
Faxe	32.397	▼
Nordfyns	32.564	▼
Herning	32.629	▲
Favrskov	32.895	▲
Halsnæs	32.974	▼
Hedensted	33.045	▲
Lejre	33.214	▼
Furesø	33.306	▲
Lemvig	33.366	▲
Odsherred	33.453	▲
Tønder	33.522	▲
Vejle	33.528	▼
Norddjurs	33.557	▲
Ringkøbing-Skjern	33.593	▲
Høje-Taastrup	33.636	▼
Jammerbugt	33.670	▼
Herlev	33.887	▲
Gribskov	33.894	▼
Hjørring	33.923	▲
Assens	34.040	▼
Guldborgsund	34.530	▼
Hørsholm	34.540	▼
Frederikssund	34.582	▼
Næstved	34.756	▼
Holstebro	34.817	▼
Faaborg-Midtfyn	34.831	▼
Skanderborg	34.896	▲
Horsens	34.938	▼
Vordingborg	35.107	▼
Frederikshavn	35.139	▲
Aabenraa	35.309	▲
Varde	35.373	▲
Odder	35.440	▼
Mariagerfjord	35.489	▲
Ringsted	35.521	–
Haderslev	35.565	▼
Brønderslev	35.692	▲
Nyborg	35.785	▼
Kerteminde	35.880	▼
Ishøj	35.953	▼
Sorø	36.343	▼
Slagelse	36.371	▲
Køge	36.557	▼
Roskilde	36.645	–
Struer	36.749	▲
Vesthimmerlands	36.833	▲
Svendborg	36.877	▼
Silkeborg	37.014	▼
Odense	37.420	▲
Rebild	37.719	▼
Vejen	37.734	▲
Hillerød	37.736	▼
Aarhus	37.801	▲
Rudersdal	37.839	▲
Kolding	37.854	–
Viborg	37.904	▼
Dragør	38.052	▼
Lolland	38.211	▼
Helsingør	38.279	▼
Randers	38.693	▲
Skive	38.740	▼
Ikast-Brande	38.809	▼
Thisted	39.975	▼
Aalborg	40.099	▲
Ballerup	40.478	▲
Sønderborg	40.760	▼
Tårnby	41.265	▼
Samsoe	41.508	▼
Billund	41.687	▼
Bornholms	41.712	▼
Fredericia	42.504	▼
Esbjerg	42.749	▼
Frederiksberg	43.179	–
Ærø	43.511	▼
Gladsaxe	44.056	▲
Morsø	44.524	▲
Albertslund	45.113	–
Læsø	45.199	▼
Glostrup	45.984	▼
Gentofte	46.212	▼
Langeland	46.735	▼
Hvidovre	48.897	▼
Lyngby-Taarbæk	50.945	–
Rødovre	53.199	–
Brøndby	53.925	▼
Københavns	55.104	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årig**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Udg. ældrepleje pr. 65+ årig" viser udgifterne til pleje og omsorg er afgrænset til følgende funktioner: 5.32.32 (ekskl. gr. 002-003), 5.32.33 (ekskl. gr. 003-004), 5.32.34, 5.32.35 (ekskl. gr. 001-002, 008 og 091), 5.32.37 for 2018. Udgifterne er opgjort i 20-pl og B20-opgaveniveau.

Figur: Samme nøgletal for 2017 og 2018.

HVAD ER GENNEMSNITSALDEREN FOR NYVISITEREDE TIL HJEMMEHJÆLP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Behovet for hjælp fra den kommunale ældreomsorg stiger med alderen. Når alderen stiger, oplever flere og flere ældre borgere, at de ikke længere kan udføre hverdagsopgaver, som man ellers tidligere har taget for givet. En bedre sundhedstilstand generelt blandt de ældre sammen med øget forebyggelse og rehabilitering udskyder i disse år tidspunktet for, hvornår behovet for hjælp indtræffer. Gennemsnitsalderen for første visitation til hjemmehjælp kan ses som en indikator for sundhedstilstanden blandt de ældre, men nøgletallet siger også noget om det politisk vedtagne serviceniveau. Der er op til fire års forskel mellem kommunerne på, hvornår man modtager hjemmehjælp første gang. Der er derfor potentiale for at undersøge, hvad der driver de kommunale forskelle.

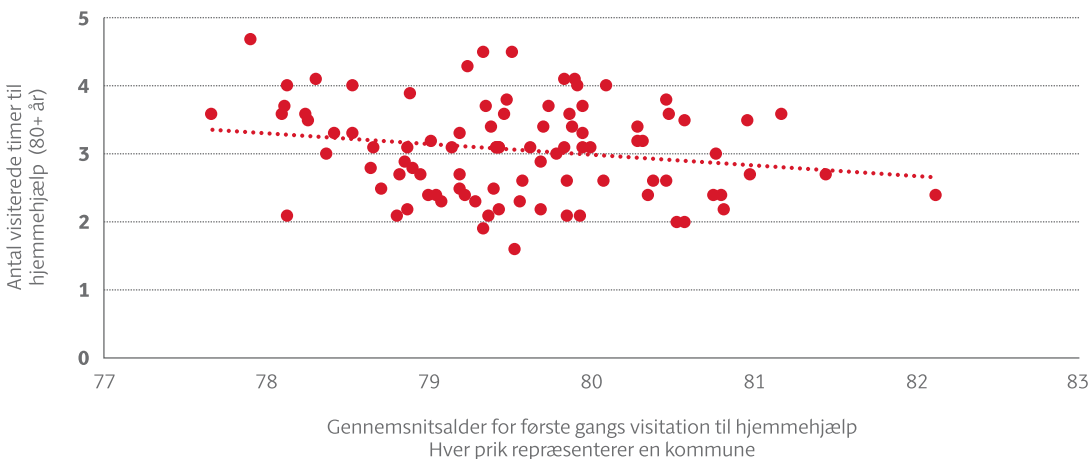
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant for den enkelte kommune at drøfte følgende:

- › Hvilke indsatser visiteres nyvisiterede til?
- › Hvor mange timers hjemmehjælp får nyvisiterede typisk i din kommune?
- › Indgår viden om gennemsnitsalderen og antal hjemmehjælpstimer blandt nyvisiterede i overvejelserne om kommunernes forebyggende indsats?
- › Afspejler udviklingen i gennemsnitsalderen for nyvisiterede kommunens arbejde med forebyggende indsatser?
- › Tages der i budgetlægningen højde for, at gennemsnitsalderen for nyvisiterede bliver højere?

SAMMENHÆNG MELLEM PLEJEBEHOV OG HVORNÅR DE ÆLDRE FÅR HJEMMEHJÆLP FØRSTE GANG?

Der er forskel mellem kommunerne på, hvornår de ældre visiteres til hjemmehjælp første gang. Nogle kommuner arbejder bevidst med en lav alder for førstegangsvisitation for at forebygge funktionsnedsættelse og dermed som et led i at mindste behovet for hjælp senere i livet. I andre kommuner skyldes en lav alder for førstegangsvisitation måske, at der er et større plejebæbehov i ældregruppen end i andre kommuner. Figuren viser ikke en tydelig sammenhæng mellem gennemsnitsalder for nyvisiterede til hjemmehjælp og antal visiterede timer til hjemmehjælp. For den enkelte kommune kan det imidlertid være relevant at forholde sig til, hvilken effekt gennemsnitsalderen for førstegangsvisitation har for plejebæbehovet på langt sigt.

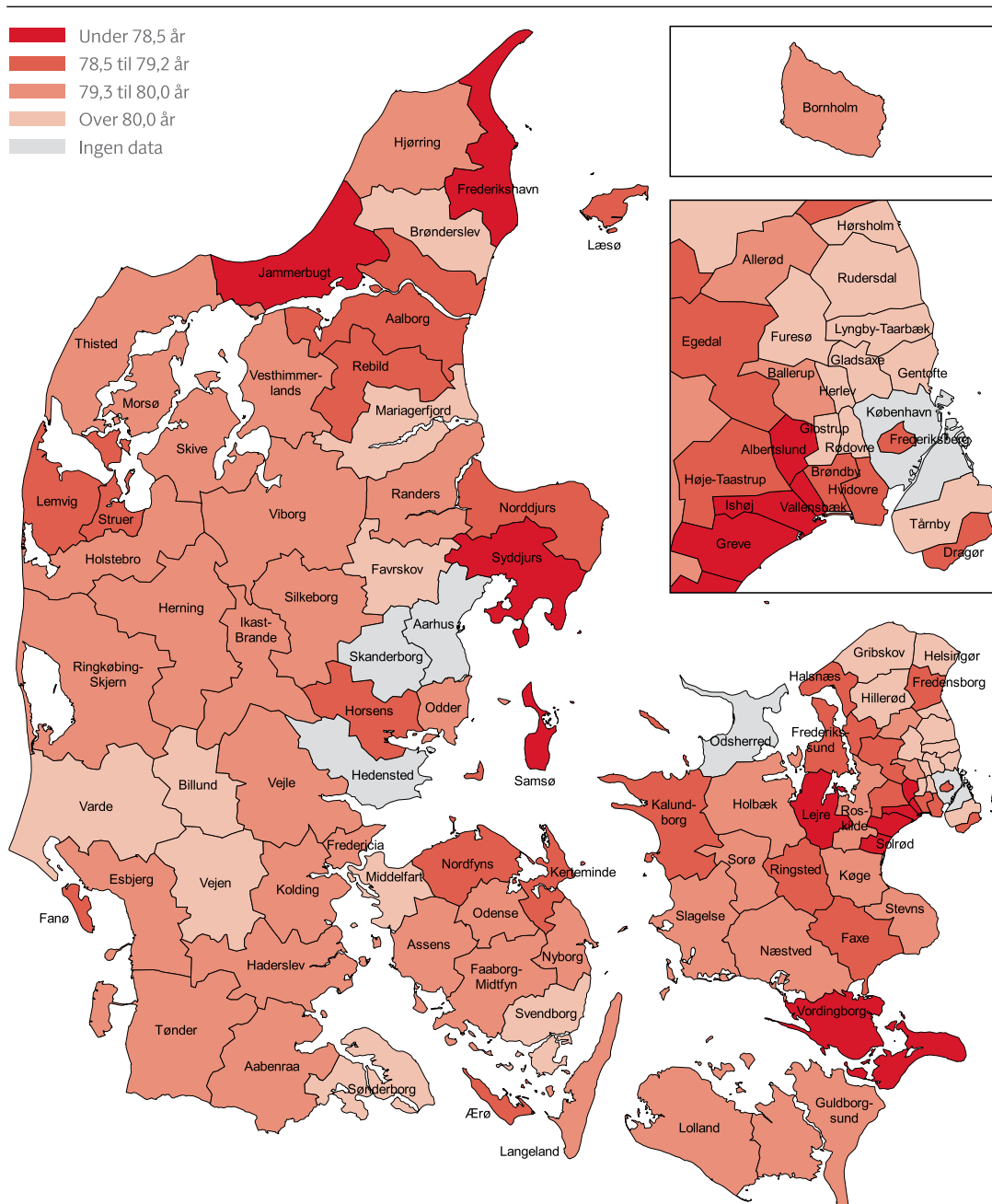

› Gennemsnitsalder for nyvisiterede til hjemmehjælp i egen bolig for 65+ årige, 2018

Tårnby	82,1	–
Hørsholm	81,4	–
Gladsaxe	81,2	–
Lyngby-Taarbæk	81,0	–
Rudersdal	81,0	▲
Billund	80,8	▲
Mariagerfjord	80,8	–
Middelfart	80,8	▼
Gribskov	80,7	–
Rødovre	80,6	▼
Hillerød	80,6	▲
Glostrup	80,5	▲
Sønderborg	80,5	▲
Furesø	80,5	▼
Herlev	80,5	▼
Svendborg	80,4	▲
Varde	80,3	–
Vejen	80,3	▲
Favrskov	80,3	▲
Brønderslev	80,3	▼
Gentofte	80,1	–
Helsingør	80,1	▲
Thisted	80,0	▼
Næstved	80,0	▲
Ikast-Brande	80,0	▲
Veje	79,9	▼
Assens	79,9	▲
Stevns	79,9	▲
Odder	79,9	▼
Guldborgsund	79,9	▲
Ringkøbing-Skjern	79,9	▲
Kolding	79,8	▲
Odense	79,8	▼
Nyborg	79,8	▼
Faaborg-Midtfyn	79,8	▼
Silkeborg	79,8	▼
Fredericia	79,7	▲
Herning	79,7	–
Tønder	79,7	▲
Langeland	79,7	▼
Haderslev	79,6	▲
Aabenraa	79,6	▼
Viborg	79,6	▲
Morsø	79,5	▼
Esbjerg	79,5	▲
Slagelse	79,5	▼
Randers	79,5	▲
Allerød	79,4	▼
Lolland	79,4	–
Bornholm	79,4	▼
Køge	79,4	▲
Hjørring	79,4	▲
Ballerup	79,4	▼
Soro	79,4	▲
Skive	79,4	▼
Roskilde	79,4	▼
Holstebro	79,3	▲
Holbæk	79,3	▲
Vesthimmerlands	79,3	▼
Horsens	79,2	▲
Brøndby	79,2	▲
Norddjurs	79,2	▼
Nordfyns	79,2	▼
Fano	79,2	▲
Dragør	79,1	▲
Rebild	79,1	▲
Lemvig	79,0	▼
Æro	79,0	▼
Frederiksberg	79,0	▼
Fredensborg	78,9	▼
Kalundborg	78,9	▲
Hoje-Taastrup	78,9	▼
Faxe	78,9	▲
Frederikssund	78,9	▲
Struer	78,9	▼
Aalborg	78,8	▼
Kerteminde	78,8	▼
Egedal	78,7	▲
Hvidovre	78,6	▼
Ringsted	78,6	▲
Læso	78,5	▼
Halsnæs	78,5	▼
Samso	78,4	▼
Lejre	78,4	▲
Greve	78,3	▲
Frederikshavn	78,3	▲
Jammerbugt	78,2	▼
Vordingborg	78,1	▼
Vallensbæk	78,1	▲
Solrød	78,1	▲
Albertslund	78,1	▼
Syddjurs	77,9	▼
Ishøj	77,7	–
København	-	-
Odsherred	-	-
Skanderborg	-	-
Aarhus	-	-
Hedensted	-	-

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitsalder for nyvisiterede til hjemmehjælp i eget hjem for 65+ årige**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet ”Gns.alder nyvisiterede hjemmehjælp” viser gennemsnitsalderen for de personer over 65 år, som modtager hjemmehjælp for første gang i 2018.
 Figur: Danmarks Statistik.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES 65-79 ÅRIGE MODTAGER HJEMMEHJÆLP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Den demografiske udvikling har længe været et tema i den offentlige debat. Hidtil er stigningen foregået i et moderat tempo, og væksten er primært sket blandt de yngre ældre. I aldersgruppen 65-79 år er det de færreste ældre, der har behov for hjælp fra kommunens ældrepleje. Omvendt har de borgere i aldersgruppen, der har behov for hjælp, typisk en komplekst og/eller omfattende funktionsnedsættelse, der eksempelvis kan skyldes en kronisk lidelse. Der er en vis forskel mellem kommunerne på, hvor stor en andel af de ældre mellem 65 og 79 år, der modtager hjemmehjælp. Den forskel kan formentlig ikke kun forklares ud fra sundhedstilstanden. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det ønskede niveau.

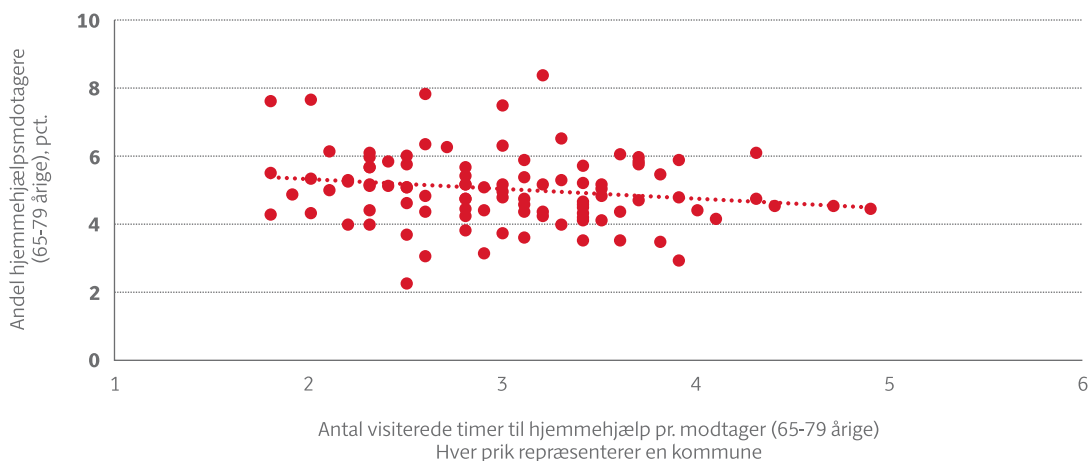
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant for den enkelte kommune at drøfte følgende:

- › Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år?
- › Adskiller deres sygdomsbillede sig fra andre aldersgrupper?
- › Hvilket forebyggelsespotential er der blandt 65-79 årige? Er det muligt at identificere udsatte grupper tidligt?
- › Arbejder kommunen tværgående med at sammentænke hjemmehjælpen med de øvrige indsatser, som hjemmehjælpsmodtageren får?

ANDEL HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE BØR SES I SAMMENHÆNG MED ANTAL HJEMMEHJÆLPSTIMER

En række faktorer spiller ind på antallet af hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år i den enkelte kommune. Fx det politisk fastsatte serviceniveau og plejebehovet blandt målgruppen. Ligeledes kan også adgangen til plejeboliger have en betydning for, hvor mange ældre, der modtager hjemmehjælp. Ikke desto mindre er det relevant for alle kommuner at forholde sig til, om der er det rette forhold mellem andelen af hjemmehjælpsmodtagere og antal visiterede timer til hjemmehjælp, som den enkelte modtager. Nogle kommuner vælger måske at sprede hjemmehjælpen ud, så mange modtager hjemmehjælp, men hver især får relativt få timer. Andre kommuner vælger måske i stedet for at koncentrere hjemmehjælpen på få borgere, men med mange timers hjælp til hver. For den enkelte kommune er det værd at forholde sig til, om man har det rette forhold mellem de to.

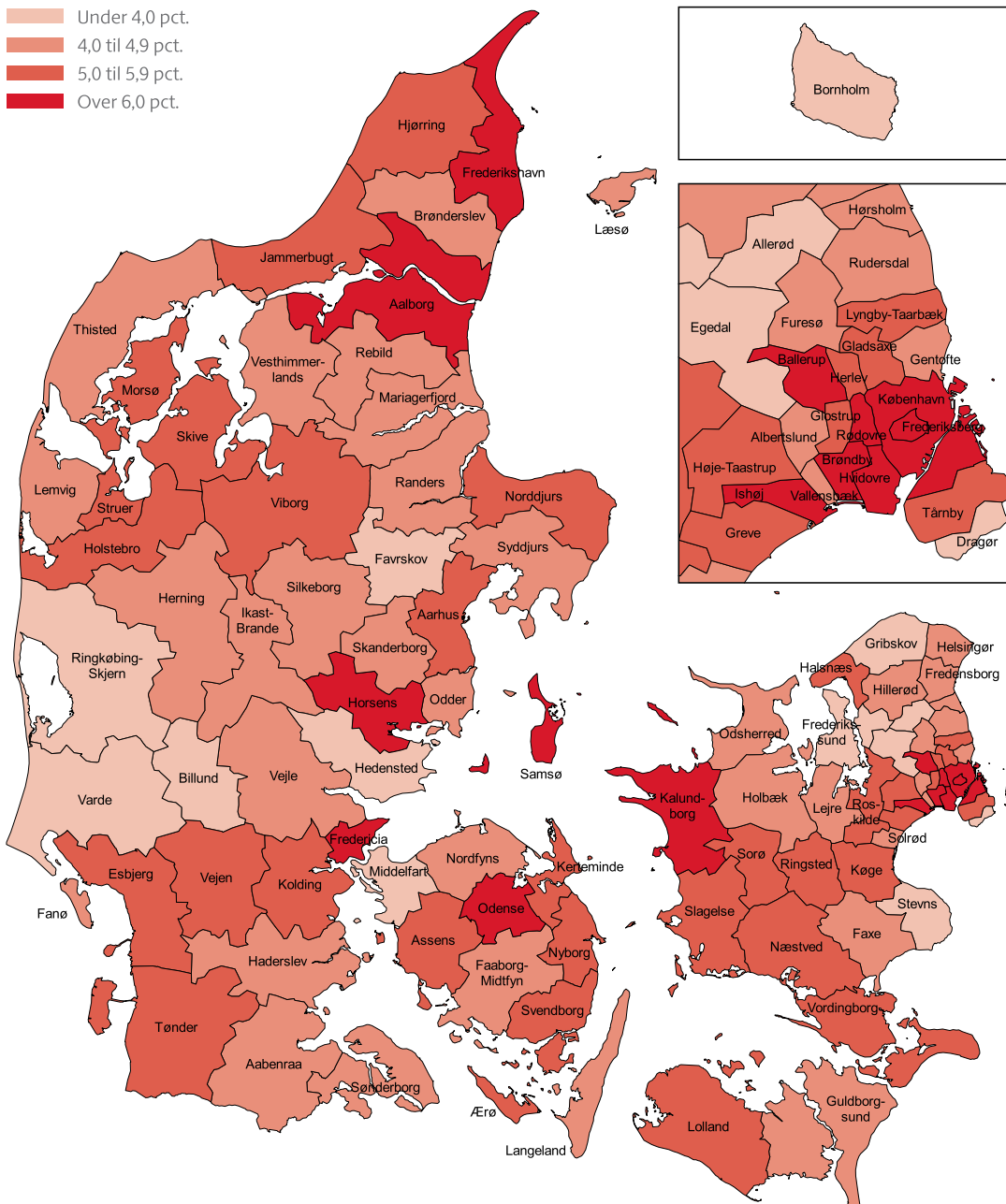

› Andel 65-79 årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2018, pct.

Allerød	2,3	–
Favrskov	2,9	–
Billund	3,1	–
Middelfart	3,2	–
Ringkøbing-Skjern	3,5	▲
Stevns	3,5	▲
Bornholm	3,5	▲
Egedal	3,6	▼
Dragør	3,7	▼
Frederikssund	3,7	▼
Hedensted	3,8	▼
Varde	4,0	▲
Gribskov	4,0	▲
Odder	4,0	▲
Solrød	4,1	▲
Randers	4,1	▼
Skanderborg	4,2	▼
Rudersdal	4,2	▼
Nordfyns	4,2	–
Fano	4,2	▲
Hørsholm	4,3	▼
Hillerød	4,3	▲
Thisted	4,3	▲
Holbæk	4,3	▲
Helsingør	4,4	▲
Faaborg-Midtfyn	4,4	▼
Herning	4,4	▼
Fredensborg	4,4	▼
Gentofte	4,4	–
Mariagerfjord	4,4	▲
Brønderslev	4,5	▼
Lemvig	4,5	▲
Furesø	4,5	▼
Læso	4,5	▼
Vallensbæk	4,5	▼
Langeland	4,6	▲
Albertslund	4,6	▼
Rebild	4,6	▲
Guldborgsund	4,7	–
Haderslev	4,7	▼
Lejre	4,7	▼
Faxe	4,7	▲
Vejele	4,7	▼
Ikast-Brande	4,8	▲
Syddjurs	4,8	▲
Vesthimmerlands	4,8	▲
Sønderborg	4,8	▲
Aabenraa	4,8	▼
Odsherred	4,8	▼
Silkeborg	5,0	▼
Assens	5,0	▼
Vejen	5,1	▲
Ringsted	5,1	▲
Norddjurs	5,1	▲
Hjørring	5,1	▲
Tårnby	5,1	▲
Kolding	5,1	▲
Greve	5,1	▲
Næstved	5,2	▲
Æro	5,2	▼
Lyngby-Taarbæk	5,2	▼
Morsø	5,2	▼
Esbjerg	5,2	▲
Roskilde	5,2	▼
Herlev	5,2	▼
Gladsaxe	5,3	▼
Kerteminde	5,3	▼
Holstebro	5,3	▼
Lolland	5,4	▼
Skive	5,4	▼
Soro	5,5	▼
Tønder	5,5	▲
Struer	5,7	▼
Køge	5,7	▼
Glostrup	5,7	▼
Halsnæs	5,7	▲
Svendborg	5,8	▼
Stagelse	5,8	▼
Vordingborg	5,8	▲
Jammerbugt	5,8	▲
Aarhus	5,9	▼
Nyborg	5,9	▼
Høje-Taastrup	6,0	▼
Viborg	6,0	▼
Kalundborg	6,0	▲
Horsens	6,1	▼
Rødovre	6,1	▼
Frederiksberg	6,1	–
Odense	6,1	▼
Ballerup	6,3	–
Hvidovre	6,3	▲
Brøndby	6,3	▼
Fredericia	6,5	▼
Frederikshavn	7,5	▼
København	7,6	▲
Samso	7,6	▼
Aalborg	7,8	▼
Ishøj	8,4	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel 65-79 årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet er beregnet som andelen af de 65-79 årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem i 2018. Danmarks Statistik.
 Figur: Danmarks Statistik.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES 80+ ÅRIGE MODTAGER HJEMMEHJÆLP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Den demografiske udgiftsvækst har længe været et tema i den offentlige debat. I de kommende år tager væksten blandt de ældre over 80 år for alvor til, hvor en betydelig del har behov for en plejeindsats. Det demografiske udgiftspres kommer således for alvor til at slå igennem i de kommende år. For den enkelte kommune er det vigtigt at forholde sig til, om man har det ønskede niveau af hjemmepleje for andelen af ældre over 80 år, der modtager hjemmehjælp, og om det er tænkt sammen med behovet for plejeboliger.

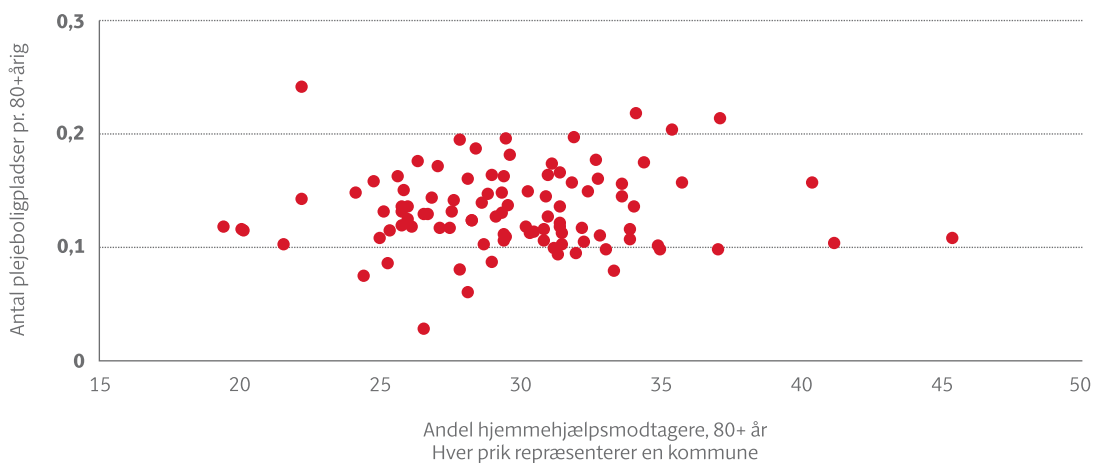
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant for den enkelte kommune at drøfte følgende:

- › Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere over 80 år sig i kommunen?
- › Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder kommune strategisk med dette?
- › Arbejder kommunen med at sammentænke hjemmehjælp med eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?
- › Har kommunen det rette antal plejeboliger til fremtidens behov? Og spiller antallet af plejeboliger ind på andel hjemmehjælpsmodtagere?

ANDEL HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE BØR SES I SAMMENHÆNG MED ANTAL PLEJEBOLIGER

Serviceniveauet i den kommunale hjemmehjælp kan ikke ses adskilt fra plejeboliger. Nogle kommuner foretrækker at give så mange som muligt hjemmehjælp i eget hjem frem for i en plejebolig, mens andre kommuner måske i højere grad foretrækker at tilbyde de ældre en plejebolig. For den enkelte kommune betyder det, at man bør se på tværs af hjemmehjælp og plejeboliger. Nedenstående figur indikerer, at nogle kommuner foretrækker at give mange ældre hjemmehjælp for så at have relativt færre plejeboliger.

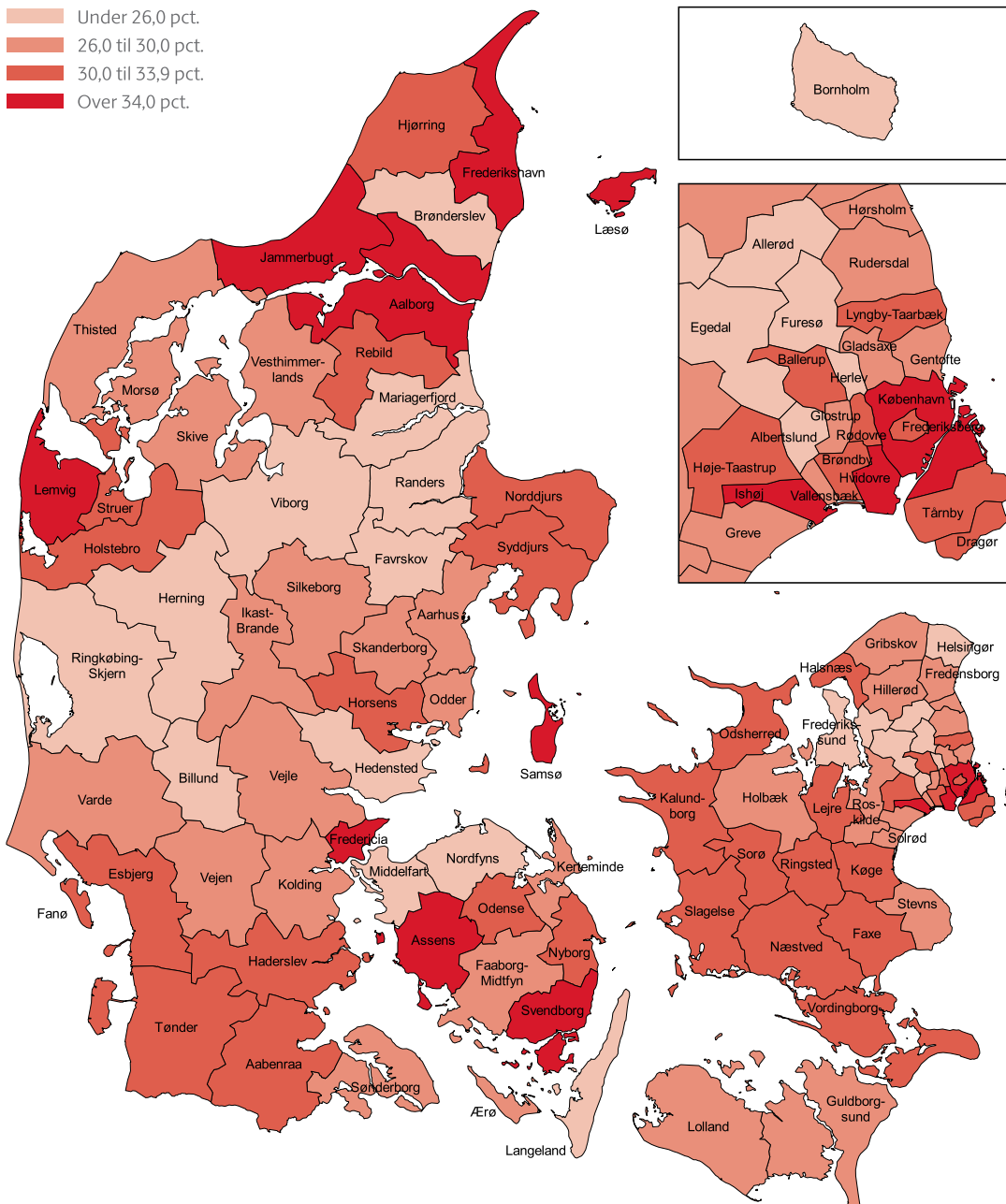

› Andel 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2018, pct.

Allerød	19,4	–
Favrskov	20,1	–
Egedal	20,1	–
Viborg	21,6	▲
Billund	22,2	▲
Randers	22,2	▼
Bornholm	24,1	▲
Albertslund	24,5	▼
Middelfart	24,8	▲
Frederikssund	25,0	▼
Ringkøbing-Skjern	25,1	▲
Herlev	25,3	▲
Furesø	25,4	▼
Herning	25,7	▼
Helesingør	25,8	–
Langeland	25,8	–
Mariagerfjord	25,8	▲
Brønderslev	25,9	▲
Nordfyns	26,0	–
Hedensted	26,0	▲
Stevns	26,1	▼
Gribskov	26,3	▼
Guldborgsund	26,5	▼
Hillerød	26,6	▼
Gladsaxe	26,7	▼
Ikast-Brande	26,9	▼
Vesthimmerlands	27,1	▲
Odder	27,1	▼
Holbæk	27,5	▲
Rudersdal	27,6	▲
Glostrup	27,6	▼
Gentofte	27,8	▼
Vallensbæk	27,8	▼
Hørsholm	28,1	▲
Vejle	28,1	▼
Fredensborg	28,3	▲
Kolding	28,3	▲
Skanderborg	28,4	▼
Skive	28,6	▲
Solrød	28,7	▼
Ærø	28,8	▼
Silkeborg	29,0	▼
Faaborg-Midtfyn	29,0	▼
Varde	29,2	▼
Kerteminde	29,3	▲
Greve	29,4	▲
Vejen	29,4	▼
Thisted	29,4	▼
Roskilde	29,5	▲
Sønderborg	29,5	–
Aarhus	29,5	▼
Lolland	29,5	▼
Morsø	29,6	▼
Ballerup	30,2	▲
Odsherred	30,3	▼
Haderslev	30,3	▼
Hoje-Taastrup	30,5	▼
Ringsted	30,8	▲
Rødovre	30,9	▼
Halsnæs	30,9	▲
Køge	31,0	▼
Rebild	31,0	▼
Brøndby	31,1	▼
Lejre	31,2	▼
Esbjerg	31,3	▲
Odense	31,4	▲
Aabenraa	31,4	▼
Vordingborg	31,4	▲
Tårnby	31,4	▼
Næstved	31,5	▲
Soro	31,5	▼
Norddjurs	31,9	▲
Frederiksberg	31,9	–
Dragør	32,0	▼
Slagelse	32,2	▼
Nyborg	32,2	▲
Holstebro	32,4	▼
Fano	32,7	▼
Faxe	32,8	▼
Syddjurs	32,8	▼
Lyngby-Taarbæk	33,1	▲
Kalundborg	33,3	▲
Tønder	33,6	▲
Struer	33,6	▲
Hjørring	33,9	▼
Horsens	33,9	▲
Lemvig	34,1	▼
København	34,1	▲
Hvidovre	34,4	▲
Fredericia	34,9	▼
Jammerbugt	35,0	▲
Læsø	35,4	▲
Ishøj	35,8	▼
Assens	37,0	▼
Svendborg	37,2	▼
Aalborg	40,4	▼
Frederikshavn	41,2	▼
Samso	45,4	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af de 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik. Plejeboligpladser omfatter plejeboliger, friplejeboliger og plejehjem.

HVOR MANGE TIMERS HJEMMEHJÆLP FÅR JERES 65-79 ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Hidtil har det primært været de yngre ældre – dem under 80 år – der er vokset i antal. Det er ved at skifte, og fremadrettet vil stigningen i højere grad være blandt de ældre over 80 år. De yngre hjemmehjælpsmodtagere er dog typisk kendetegnet ved en kompleks og/eller omfattende funktionsnedsættelse. Samtidig arbejder kommunerne med rehabilitering, øget brug af hjælpemidler og velfærdsteknologi mv., for at gøre de ældre så selvhjulpne som muligt. Der er en vis forskel mellem kommunerne på, hvor mange timers hjemmehjælp de 65-79 årige får. Den forskel kan formentlig ikke alene forklares ud fra sundhedstilstanden. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

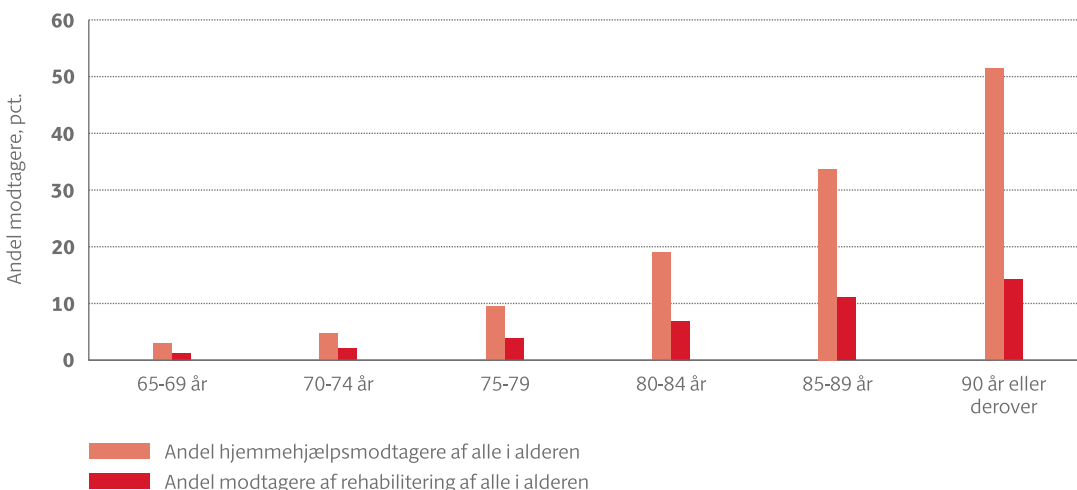
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at drøfte:

- › Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år i jeres kommune? Er der fx en større andel kronikere?
- › Hvilket forebyggelsespotentialer er der blandt de 65-79 årige?
- › Er det muligt at identificere særligt udsatte tidligt? Og hvordan tænkes de forebyggende hjemmebesøg ind i den samlede indsats?
- › Hvordan er sundhedstilstanden blandt de yngre hjemmeboende ældre, og adskiller det sig fra pleje-hjemsbeboere?

HAR ALDEREN BETYDNING FOR REHABILITERINGSPOTENTIALT?

Kommunerne har siden 1. januar 2015 skullet tilbyde et tidsafgrænset rehabiliteringsforløb til personer, hvor det vurderes at kunne forbedre vedkommendes funktionsevne og dermed nedsætte plejebehovet. Kommunerne har forholdsvis frie rammer til at organisere indsatsen. Mange kommuner arbejder dog med en model, hvor rehabiliteringsforløbet tilbydes som det første, og herefter vurderes det, om der er behov for en indsats fra hjemmehjælpen efterfølgende. Som det ses af figuren herunder, udgør rehabiliteringsforløbene cirka en fjerdedel af det antal personer, der har modtaget hjemmehjælp. En del af dem, der har modtaget rehabilitering, vil formentlig fortsætte i hjemmehjælp efterfølgende. For den enkelte kommune er det relevant at forholde sig til, om man får det fulde potentiale ud af rehabiliteringsforløbene.

› Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i egen bolig pr. uge for 65-79 årige, 2018

København	1,8	▲
Hørsholm	1,8	–
Tønder	1,8	▲
Odsherred	1,9	▲
Hillerød	2,0	▲
Holstebro	2,0	▲
Samsø	2,0	▲
Assens	2,1	▲
Odense	2,1	–
Herlev	2,2	▲
Gribskov	2,2	–
Kerteminde	2,2	▲
Frederiksberg	2,3	▲
Glostrup	2,3	▲
Tårnby	2,3	▲
Varde	2,3	▲
Struer	2,3	▲
Morsø	2,3	▼
Viborg	2,3	▼
Mariagerfjord	2,3	▲
Vordingborg	2,4	▲
Kolding	2,4	▼
Dragør	2,5	▼
Allerød	2,5	▲
Kalundborg	2,5	▼
Ringsted	2,5	▼
Svendborg	2,5	▲
Norddjurs	2,5	▲
Rebild	2,5	▲
Brøndby	2,6	▲
Helsingør	2,6	▲
Billund	2,6	▼
Aabenraa	2,6	▲
Aalborg	2,6	▼
Ballerup	2,7	▲
Lyngby-Taarbæk	2,8	▼
Køge	2,8	▲
Faxe	2,8	▼
Lejre	2,8	▲
Nordfyns	2,8	▲
Ærø	2,8	▲
Lemvig	2,8	▼
Hedensted	2,8	▲
Skive	2,8	▼
Fredensborg	2,9	▼
Middelfart	2,9	▲
Hjørring	2,9	▲
Hvidovre	3,0	▼
Frederikssund	3,0	▼
Næstved	3,0	▼
Silkeborg	3,0	▲
Frederikshavn	3,0	▼
Vesthimmerlands	3,0	▼
Egedal	3,1	▲
Lolland	3,1	▼
Faaborg-Midtfyn	3,1	▲
Langeland	3,1	▼
Vejle	3,1	▼
Aarhus	3,1	▼
Ishøj	3,2	▼
Greve	3,2	▲
Fano	3,2	▼
Herning	3,2	▼
Gladstaxe	3,3	▲
Fredericia	3,3	▲
Odder	3,3	▲
Albertslund	3,4	▼
Furesø	3,4	▼
Rudersdal	3,4	▼
Halsnæs	3,4	▼
Roskilde	3,4	▼
Guidborgsund	3,4	–
Bornholm	3,4	▲
Randers	3,4	▲
Thisted	3,4	▼
Solrød	3,5	▼
Sønderborg	3,5	▲
Esbjerg	3,5	▼
Vejen	3,5	▼
Holbæk	3,6	▼
Stevns	3,6	▼
Horsens	3,6	▲
Høje-Taastrup	3,7	▼
Slagelse	3,7	▼
Haderslev	3,7	▼
Jammerbugt	3,7	▲
Soro	3,8	▼
Ringkøbing-Skjern	3,8	▼
Nyborg	3,9	▼
Syddjurs	3,9	▼
Favrskov	3,9	▼
Gentofte	4,0	▼
Skanderborg	4,1	–
Rødovre	4,3	▲
Ikast-Brande	4,3	▼
Læsø	4,4	▼
Vallensbæk	4,7	▼
Brønderslev	4,9	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

HVOR MANGE TIMERS HJÆLP FÅR JERES 80+ ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Tidligere har vi primært set en stigning i de yngre ældre – dem under 80 år. Det er ved at skifte, og fremadrettet vil stigningen i højere grad være blandt de ældre over 80 år. Det medfører, at det demografiske udgiftspres for alvor vil tage til de næste år. For den enkelte kommune vil det være relevant at se på, hvor mange timers hjælp de ældre over 80 år får. Nøgletallet er dels påvirket af sundhedstilstanden hos de ældre, men også af det kommunale serviceniveau. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

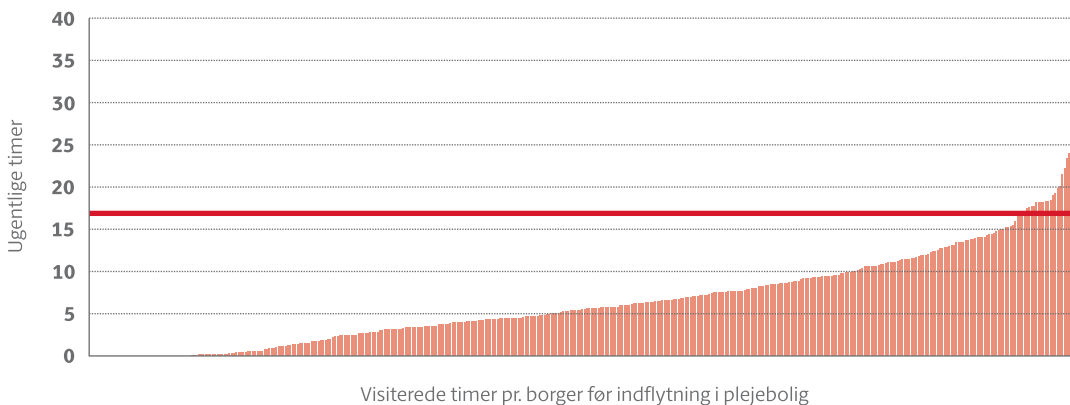
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at drøfte:

- › Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere sig i gruppen af de 80+ årige?
- › Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder kommunen strategisk med dette?
- › Hvordan arbejder kommunen med at sammentænke hjemmehjælpsindsatsen med de eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?

Får borgeren nok hjælp inden visiteringen til plejebolig?

Nedenstående graf viser de antal timers hjælp, en gennemsnitskommunes borgere i plejebolig har modtaget fire uger før, de blev visiteret til plejebolig. Grafen er udarbejdet af KL's Konsulentvirksomhed på baggrund af analyser gennemført for 20 kommuner. Analysen viser, at en del borgere slet ikke eller næsten ingen hjælp modtog, før de kom i plejebolig. Derudover modtog langt hovedparten et omfang af hjælp, der omregnet til udgifter ligger et stykke under udgifterne til en plejebolig. Kun en lille gruppe borgere modtog over 25 timers hjælp ugentligt. Analysen giver anledning til at overveje, om nogle borgere kan hjælpes med andre tilbud end en plejebolig. Søjlerne viser den ugentlige hjælp i timer. Borgere, der ikke modtog hjælp før indflytning, står til venstre og har ingen streg, mens borgere, der modtog massiv hjælp før indflytning, står til højre. Den røde linje angiver det antal timers hjemmepleje, som svarer til udgifterne til en plejebolig.

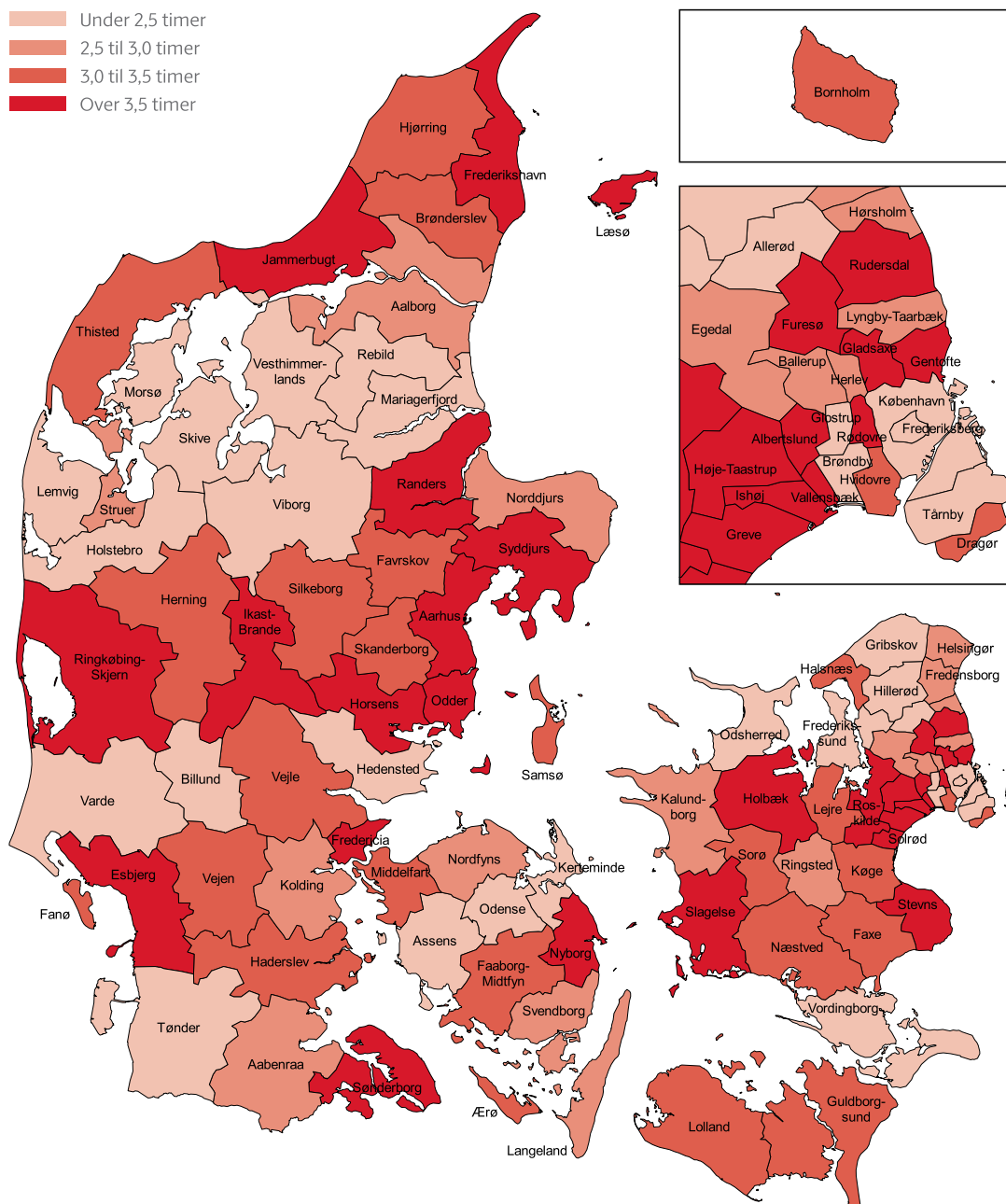

› Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i egen bolig pr. uge for 80+ årige, 2018

Morse	1,6	▲
København	1,7	▲
Odsherred	1,9	▲
Holstebro	1,9	▲
Glostrup	2,0	▼
Hillerød	2,0	▼
Vordingborg	2,1	▲
Assens	2,1	▲
Kerteminde	2,1	▲
Odense	2,1	▲
Skive	2,1	▲
Allerød	2,2	▲
Frederikssund	2,2	▼
Billund	2,2	▼
Tønder	2,2	▼
Hedensted	2,2	▲
Viborg	2,3	▼
Vesthimmerlands	2,3	▲
Rebild	2,3	▲
Frederiksberg	2,4	▲
Brøndby	2,4	▲
Tårnby	2,4	▲
Gribskov	2,4	▲
Varde	2,4	▲
Lemvig	2,4	▼
Mariagerfjord	2,4	▲
Ballerup	2,5	▲
Egedal	2,5	▲
Norddjurs	2,5	▼
Herlev	2,6	▼
Helsingør	2,6	▲
Svendborg	2,6	▲
Aabenraa	2,6	▲
Kolding	2,6	▼
Lyngby-Taarbæk	2,7	▼
Fredensborg	2,7	▼
Hørsholm	2,7	▼
Nordfyns	2,7	▲
Aalborg	2,7	▼
Kalundborg	2,8	▼
Ringsted	2,8	▼
Langeland	2,9	▼
Struer	2,9	▼
Lejre	3,0	▲
Middelfart	3,0	▼
Silkeborg	3,0	▲
Dragør	3,1	▲
Hvidovre	3,1	▲
Køge	3,1	▲
Faxe	3,1	▼
Lolland	3,1	▲
Næstved	3,1	▼
Bornholm	3,1	▲
Faaborg-Midtfyn	3,1	▲
Haderslev	3,1	▼
Skanderborg	3,1	▲
Thisted	3,1	▲
Hjørring	3,1	▼
Æro	3,2	▼
Vejen	3,2	▼
Brønderslev	3,2	▼
Halsnæs	3,3	▲
Fanø	3,3	▼
Vejle	3,3	▼
Samsoe	3,3	▼
Soro	3,4	▼
Guldborgsund	3,4	▲
Herning	3,4	▲
Favrskov	3,4	▼
Rødovre	3,5	▲
Rudersdal	3,5	▲
Aarhus	3,5	▼
Frederikshavn	3,5	▼
Gladsaxe	3,6	▲
Albertslund	3,6	▼
Ishøj	3,6	▼
Sønderborg	3,6	▲
Randers	3,6	▲
Ringkøbing-Skjern	3,6	▲
Jammerbugt	3,6	▼
Roskilde	3,7	▼
Solrød	3,7	▼
Fredericia	3,7	▼
Ikast-Brande	3,7	▼
Furesø	3,8	▼
Slagelse	3,8	▲
Høje-Taastrup	3,9	▼
Gentofte	4,0	▼
Vallensbæk	4,0	▼
Stevns	4,0	▼
Læso	4,0	▲
Greve	4,1	▲
Nyborg	4,1	▼
Odder	4,1	▼
Horsens	4,3	▲
Holbæk	4,5	▼
Esbjerg	4,5	▼
Syddjurs	4,7	▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp pr. 80+ årig i egen bolig**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet er opgjort som gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge blandt hjemmehjælpsmodtagere over 80 år. Danmarks Statistik.
 Figur: KLK.

HVOR MEGET BRUGER JERES KOMMUNE PÅ SUNDHED?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Kommunerne spiller en væsentlig rolle i forhold til den borgernære sundhed. Indsatserne spænder bredt fra sundhedspleje og tandpleje til børn og unge, over forebyggende indsatser for borgere med kroniske lidelser til genoptræning. Fælles for indsatserne er, at de har sigte på at forbedre borgernes sundhedstilstand – på kort og lang sigt. Med den rette indsats kan kommunerne påvirke borgernes sundhedstilstand, og dermed medvirke til at forbedre borgernes livskvalitet og samtidig reducere trækket på andre kommunale ydelser. Sundhedsudgifterne varierer relativt meget mellem kommunerne, fra ca. 1.000 kr. per borger til knap 3.000 kr. per borger. Det skal bemærkes, at forebyggelse i vid udstrækning også sker som en integreret del af ydelser på andre sektorområder, herunder fx i ældreplejen med rehabiliterende indsats og tidlig opsporing.

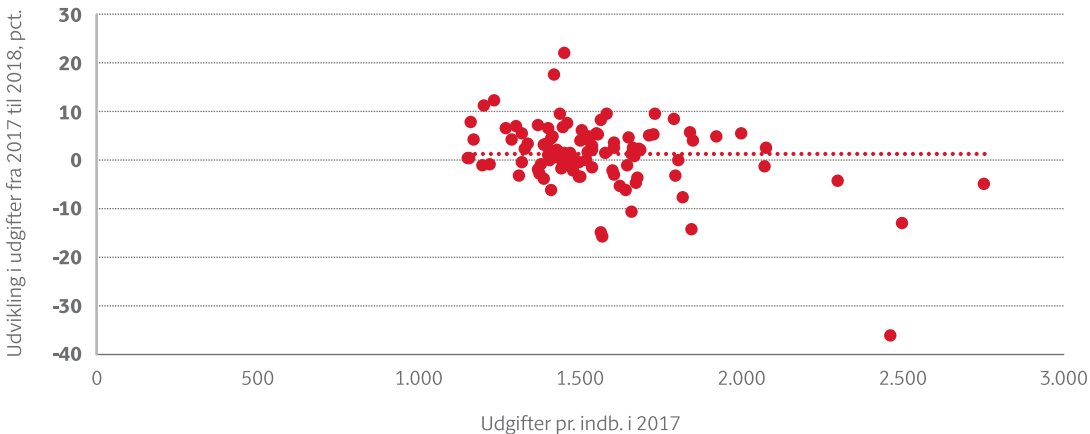
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at overveje:

- › Afspejler udviklingen i udgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller kan der være andre årsager til udviklingen i kommunen?
- › Er kommunens udgifter til sundhedsområdet særligt høje på udvalgte områder sammenlignet med andre kommuner?
- › Er der en sammenhæng mellem aktiviteten i sygehusvæsenet og kommunens udgifter til sundhedsområdet (ekskl. KMF)?
- › Er overgangen mellem sygehus og kommune tilrettelagt hensigtsmæssig?
- › Kan prioritering af forebyggende indsatser reducere udgiftsbehovet på andre områder fx ældreområdet?

STOR SPREDNING I UDGIFTSUDVIKLING

Figuren viser en relativ stor spredning i udgiftsudviklingen. Både kommuner med et højt og lavt udgiftsniveau har vækst i sundhedsudgifterne. Der er ikke en entydig sammenhæng mellem niveau og udvikling således, at fx kommuner med et lavt udgiftsniveau også har stor vækst i sundhedsudgifterne. Det skal bemærkes, at der er en relativ stor spredning i udgiftsniveauet pr. borger.

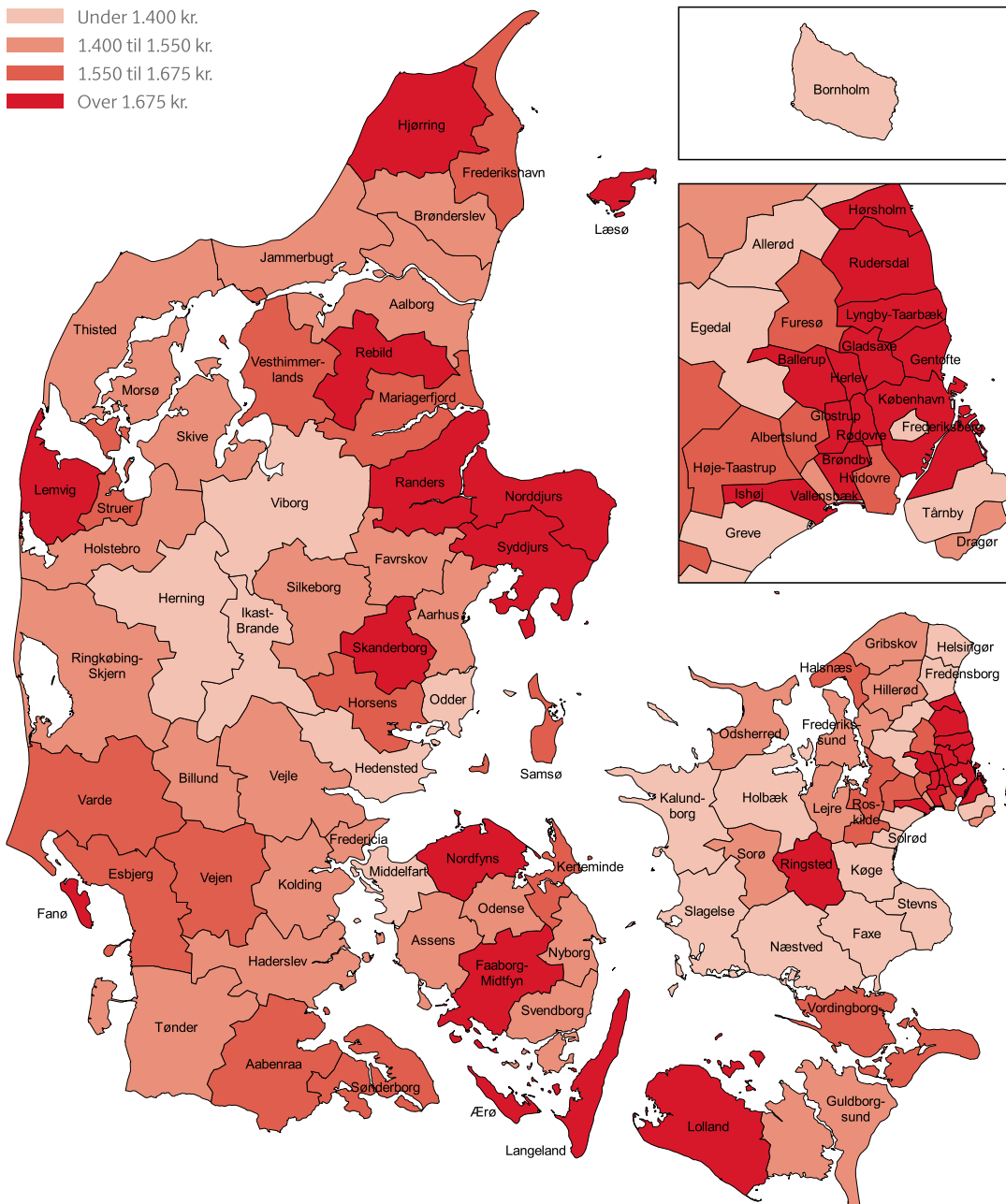

› NDU på hovedkonto 4 ekskl. Fkt. 4.62.81 pr. indb, 2018, 20-pl

Greve	1.156	–
Herning	1.161	–
Holbæk	1.184	▲
Næstved	1.207	▲
Kalundborg	1.221	▼
Fredensborg	1.258	▼
Egedal	1.267	▲
Allerød	1.312	▲
Odder	1.327	▲
Tårnby	1.335	▲
Solrød	1.336	▲
Hedensted	1.342	▼
Slagelse	1.343	▲
Stevns	1.351	▼
Helsingør	1.354	▲
Køge	1.359	▼
Faxe	1.359	▲
Bornholm	1.361	▼
Middelfart	1.368	▲
Ikast-Brande	1.386	▼
Frederiksberg	1.395	▼
Viborg	1.397	▼
Dragør	1.405	▼
Ods herred	1.405	▲
Gribskov	1.411	–
Silkeborg	1.415	▲
Fredericia	1.431	▼
Brønderslev	1.433	▲
Morsø	1.436	▲
Skive	1.438	▼
Søre	1.444	▼
Thisted	1.445	▲
Holstebro	1.446	▲
Tønder	1.449	▲
Aalborg	1.455	▲
Ringkøbing-Skjern	1.455	▲
Haderslev	1.459	▼
Guldborgsund	1.470	▲
Odense	1.475	▼
Nyborg	1.476	▼
Favrskov	1.485	▲
Aarhus	1.486	▼
Svendborg	1.489	▲
Frederikssund	1.492	▼
Vejle	1.495	▼
Vallensbæk	1.498	▲
Hillerød	1.513	▲
Kolding	1.517	▲
Jammerbugt	1.542	▲
Billund	1.544	▲
Lejre	1.548	▲
Assens	1.549	▼
Kerteminde	1.555	▲
Varde	1.562	▼
Struer	1.566	▲
Samsoe	1.570	▲
Vejen	1.576	▼
Roskilde	1.581	▼
Albertslund	1.589	▼
Esbjerg	1.593	▼
Aabenraa	1.596	▲
Halsnæs	1.601	▲
Furesø	1.603	▲
Mariagerfjord	1.605	▼
Høje-Taastrup	1.615	▲
Hvidovre	1.618	▲
Vesthimmerlands	1.627	▲
Frederikshavn	1.638	▼
Sønderborg	1.640	▼
Vordingborg	1.646	▼
Horsens	1.664	▼
Skanderborg	1.678	▲
København	1.679	▲
Herlev	1.689	▲
Lyngby-Taarbæk	1.705	▼
Rudersdal	1.706	▼
Gentofte	1.719	▼
Randers	1.720	▲
Rebild	1.721	–
Glostrup	1.729	▼
Rødovre	1.737	▲
Lemvig	1.750	▼
Faaborg-Midtfyn	1.800	▲
Hjørring	1.802	▼
Ballerup	1.807	▲
Ringsted	1.822	▼
Læso	1.855	▼
Nordfyns	1.914	▼
Hørsholm	1.926	▲
Æro	1.953	▼
Langeland	1.953	▼
Gladsaxe	2.016	▼
Norddjurs	2.046	–
Ishøj	2.118	▼
Brøndby	2.127	▼
Lolland	2.205	▼
Syddjurs	2.209	–
Fano	–	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodrifudgifter på hovedkonto 4 (ekskl. Fkt. 4.62.81)**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodrifudgifter på hovedkonto 4 (ekskl. KMF) og indbyggertal er fra FLIS for 2018. 20-pl.
 Figur: FLIS.

HVOR MANGE FÆRDIGBEHANDLEDE SENGEDAGE PR. FÆRDIGBEHANDLINGSFORLØB HAR I?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Kommunerne har ansvaret for, at borgere der bliver udskrevet fra sygehuset, modtager den nødvendige opfølgende støtte. Det kan fx være et midlertidigt aflastningstilbud. I tilfælde hvor kommunerne ikke modtager borgere, forbliver de indlagt, og kommunen afregner 2.077 kr. (2019-pl) pr. sengedøgn de første to dage. Fra og med tredje dag og frem fordobles taksten pr. sengedøgn. Kommunerne har således en økonomisk interesse i at nedbringe antallet af dage, hvor borgerne er færdigbehandlede. Samtidig er det bedst for borgerne at påbegynde en målrettet, rehabiliterende indsats, fremfor at blive liggende på sygehuset.

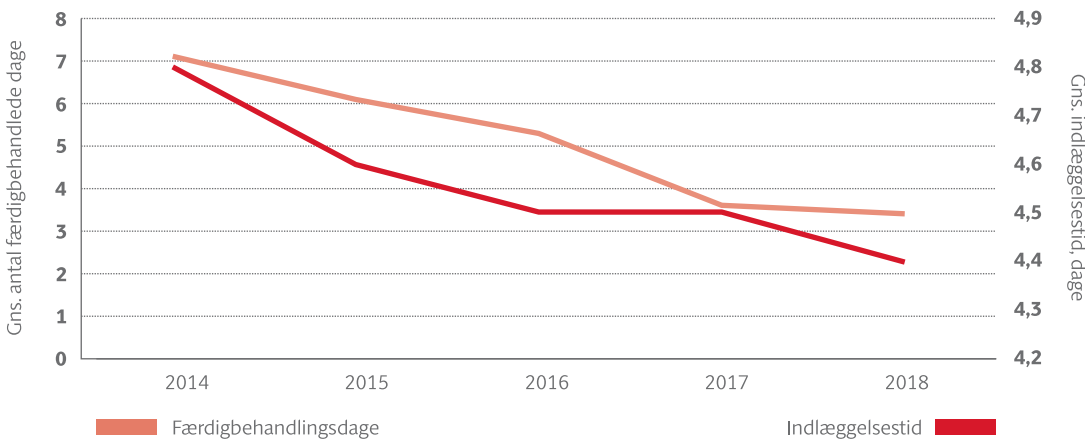
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at overveje:

- › Modtager kommunen rettidig og tilstrækkelig information fra sygehuset om udskrivning?
- › Anvender kommunen systematisk information om forventet tidspunkt for udskrivning i planlægningen?
- › Har kommunen overblik over længden af et gennemsnitligt forløb på de midlertidige pladser?
- › Har decentrale ledere mulighed for med løbende og tidstro information at få et aktuelt overblik over hvor lang tid borgerne har været i de midlertidige pladser?
- › Er det udskrivninger fra bestemte sygehuse eller afdelinger, der især genererer færdigbehandlede dage?

KOMMUNERNE NEDBRINGER FÆRDIGBEHANDLINGS-DAGE

Kommunerne har nedbragt antallet af dage, hvor borgerne ligger på sygehuset, mens de er færdigbehandlet. Antallet af gennemsnitlige færdigbehandlede dage per 1.000 borgere er nedbragt fra 7,1 dage til 3,4 dage siden 2014 (venstre akse). Dette samtidig med, at den gennemsnitlige indlæggelsestid på sygehuse (ny def.) er blevet forkortet fra 4,8 til 4,4 dage (højre akse). En indlæggelse er defineret som et sygehusophold af 12 times varighed eller derover. Indlæggelsestiden er beregnet i timer og derefter omregnet til antal dage (hvor 12 timer = 0,5 dage etc.).

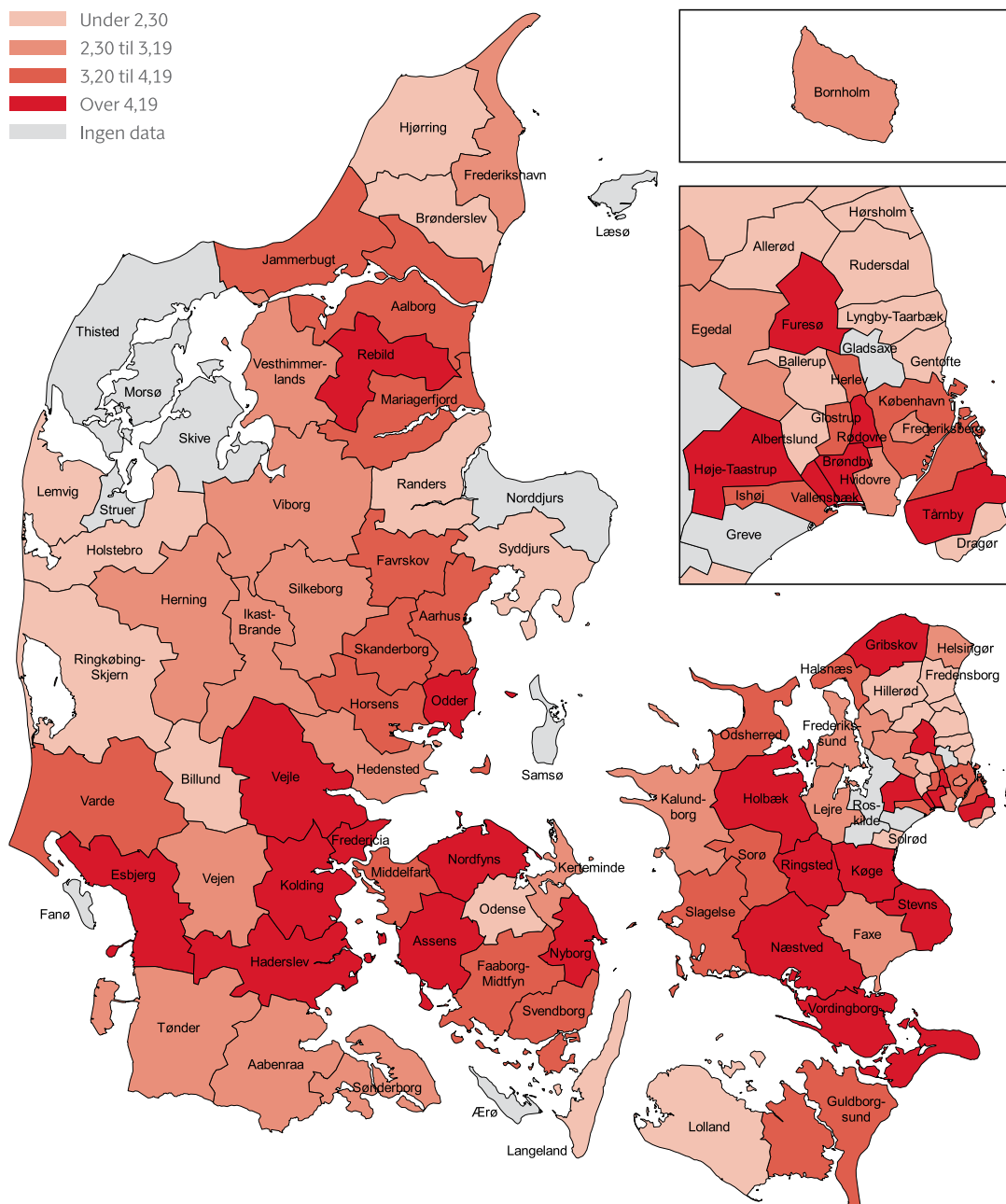

› Antal færdigbehandlede sengedage pr. færdigbehandlingsforløb

Hørsholm	1,0
Albertslund	1,2
Rudersdal	1,5 ▲
Lyngby-Taarbæk	1,5 ▲
Holstebro	1,7 ▼
Billund	1,8 ▲
Ballerup	1,8 ▲
Lemvig	1,8 ▼
Gentofte	1,9 ▲
Hjørring	1,9 ▼
Lolland	2,0 ▲
Fredensborg	2,1 ▲
Ringkøbing-Skjern	2,1 ▲
Hillerød	2,1 ▲
Brønderslev	2,1 ▲
Syddjurs	2,2 ▲
Solrød	2,2 ▲
Odense	2,2 ▲
Langeland	2,3 ▲
Dragør	2,3 ▼
Randers	2,3 ▲
Allerød	2,3 ▲
Hedensted	2,3 ▼
Frederiksberg	2,3 ▼
Viborg	2,3 ▲
Vesthimmerlands	2,4 ▼
Kalundborg	2,5 ▲
Bornholm	2,6 ▲
Sønderborg	2,6 ▲
Ikast-Brande	2,7 ▼
Faxe	2,7 ▲
Vejen	2,8
Lejre	2,8 ▲
Hvidovre	2,9 ▼
Frederikshavn	2,9 ▼
Helsingør	3,0 ▼
Kerteminde	3,0 ▲
Aabenraa	3,0 ▼
Frederikssund	3,0 ▼
Silkeborg	3,1 ▼
Egedal	3,1 ▼
Tønder	3,1 ▼
Herning	3,2 ▲
Sore	3,2
Svendborg	3,3
København	3,3 ▼
Halsnæs	3,3 ▼
Aarhus	3,3 ▲
Aalborg	3,4 ▲
Middelfart	3,5 ▼
Odsherred	3,6 ▲
Herlev	3,6 ▲
Favrskov	3,7 ▲
Varde	3,7 ▲
Guldborgsund	3,7 ▲
Skanderborg	3,8
Mariagerfjord	3,8 ▼
Horsens	3,9
Slagelse	3,9 ▲
Faaborg-Midtfyn	4,0 ▼
Ishøj	4,0 ▲
Jammerbugt	4,1 ▲
Glostrup	4,1 ▼
Kolding	4,2 ▲
Vejle	4,2 -
Odder	4,4 ▼
Gribskov	4,5 ▼
Tårnby	4,5 ▼
Haderslev	4,5 ▼
Vallensbæk	4,6
Rebild	4,6 ▼
Furesø	4,6 ▼
Næstved	4,8 ▼
Ringsted	4,8 ▼
Brøndby	4,8 ▲
Hoje-Taastrup	5,1
Nordfyns	5,1 ▼
Stevns	5,2 ▼
Rødovre	5,3 ▼
Holbæk	5,7 ▼
Fredericia	5,7 ▼
Vordingborg	5,8 ▼
Esbjerg	6,2 ▲
Assens	7,6
Nyborg	7,9 ▼
Køge	11,0 ▼
Fano	-
Gladsaxe	-
Greve	-
Læsø	-
Morsø	-
Norddjurs	-
Roskilde	-
Samsø	-
Skive	-
Struer	-
Thisted	-
Æro	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Antal færdigbehandlede sengedage pr. færdigbehandlingsforløb

› DATA

Tabel: Data om færdigbehandlede dage og forløb er trukket i eSundhed, KØS, for 2018. Indbyggertal er fra DST. Takstniveau findes på Sundhedsdatastyrelsens hjemmeside, afregning-og-finansiering, DRG-takster 2018. Data over indlæggelser stammer fra Nationale mål, og baseres på LPR.

Figur: Landspatientregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.

HVORDAN ER UDVIKLINGEN PÅ GENOPTRÆNINGSSOMRÅDET?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Genoptræning er en vigtig del af den opfølgende indsats efter et sygehusforløb. Men genoptræning koster i kommunerne. Den øgede aktivitet på genoptræningsområdet kan aflæses i de kommunale udgifter (sundheds- og servicelov jf. HK4), som fra 2007-2018 steget med ca. 1,1 mia. kr. i faste priser (2018). Det er en stigning på 76 pct. Væksten var i 2018 på ca. 53 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på godt 2 pct. siden 2017. Siden 2013 er antallet af specialiserede planer faldet. Dette billede følger den generelle udvikling på sundhedsområdet, hvor opgaverne flytter fra det specialiserede sundhedsvæsen til det nære sundhedsvæsen.

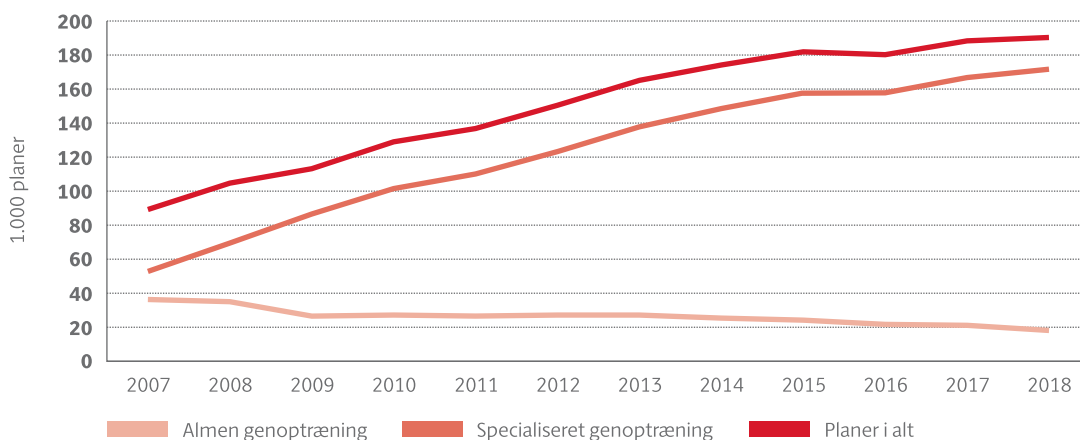
TIL VIDERE DRØFTELSE

Kommunerne udvikler genoptræningsområdet, så kommunerne bliver i stand til at varetage flere genoptræningsopgaver:

- Sammentænker kommunen genoptræningsindsatsen efter sundhedsloven med øvrige genoptrænings- og forebyggelsesindsatser
- Er indsatsen helhedsorienteret ift. borgernes øvrige indsatser
- Der er krav til kommunerne om, at terapeuternes kompetencer skal være forskellige på basalt og avanceret niveau – hvordan sikrer kommunen det?

UDVIKLING I ANTALLET AF PLANER

Siden kommunerne overtog genoptræningsopgaven fra sygehusene i 2007, har området været kendetegnet ved en markant vækst. Således er antallet af genoptræningsplaner i alt steget med 115 pct. siden kommunalreformen trådte i kraft i 2007. Fra 2015 til 2016 var der et mindre fald, men antallet er igen steget med 6 pct. fra 2016 til 2018. Fra 2017 til 2018 har det været en stigning på 1,3 pct. Den specialiserede genoptræning, som udføres på sygehusene, har overordnet været faldende siden 2007 med regionale forskelle.

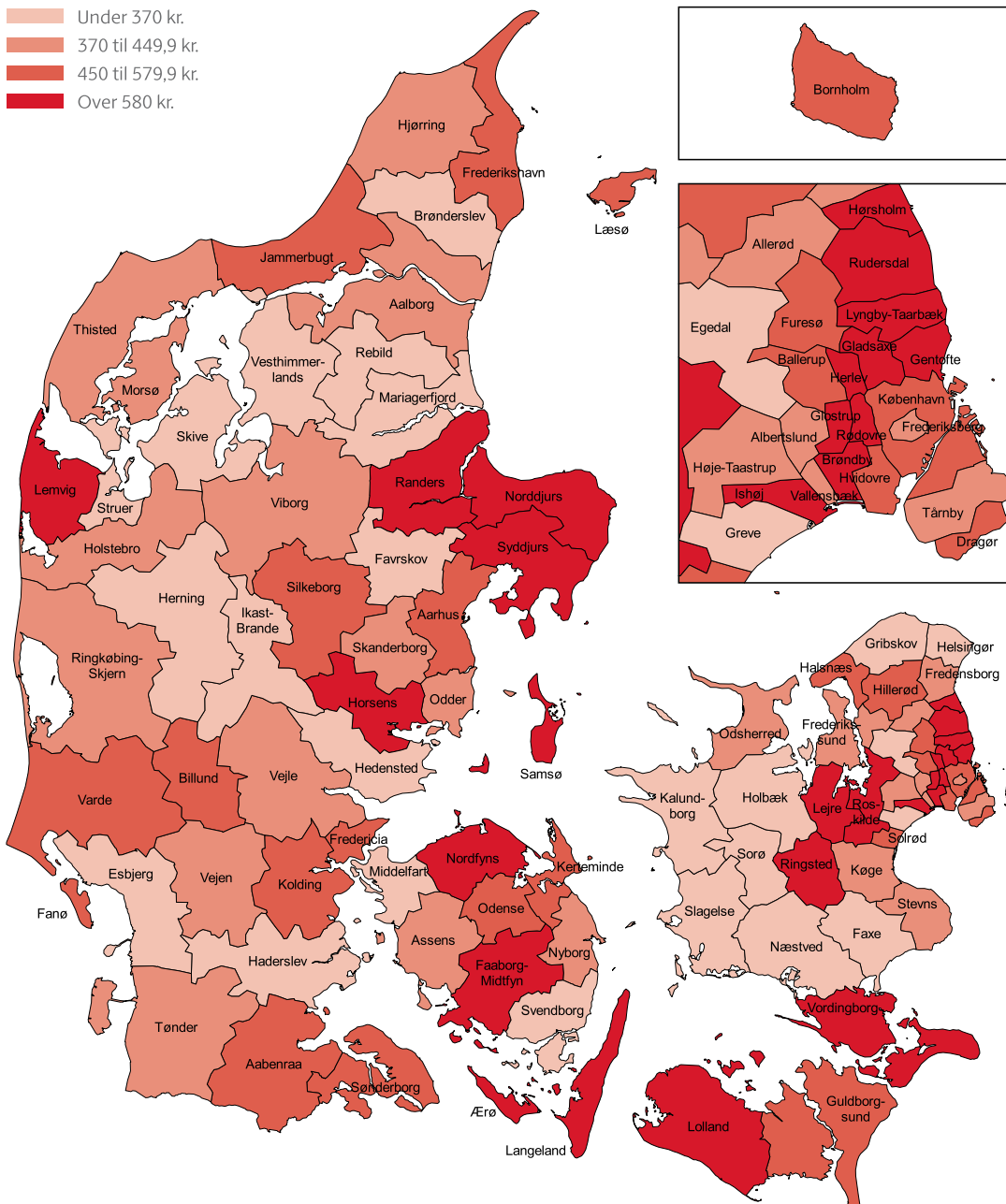

Udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning pr. indbygger, 2018, 20-pl

Esbjerg	101	—
Rebild	186	▲
Herning	217	▲
Greve	260	▲
Næstved	262	—
Holbæk	264	▲
Mariagerfjord	267	▲
Middelfart	272	▲
Slagelse	277	▲
Haderslev	286	▲
Struer	293	▼
Brønderslev	294	▲
Egedal	295	▲
Faxe	297	—
Vesthimmerlands	305	▲
Kalundborg	309	▼
Ikast-Brande	314	—
Skive	323	▼
Hedensted	323	▼
Svendborg	329	▲
Helsingør	337	▲
Gribskov	346	▲
Soro	359	▼
Favrskov	366	▲
Frederikssund	370	▲
Vejen	372	▲
Tønder	379	▲
Odsherred	379	▲
Allerød	380	▲
Aalborg	381	▲
Stevns	384	▼
Holstebro	386	▲
Høje-Taastrup	391	▲
Frederiksberg	391	▼
Odder	392	▲
Morsø	392	▼
Viborg	394	▼
Vallensbæk	394	▲
Tårnby	395	▼
Albertslund	398	—
Ringkøbing-Skjern	402	▲
Thisted	406	▲
Hjørring	408	—
Nyborg	410	▼
Assens	411	—
Vejle	416	▼
Køge	439	▼
Skanderborg	445	▲
Fredensborg	446	▼
Aarhus	452	—
Odense	453	▼
Hvidovre	455	▲
Varde	459	▼
Aabenraa	463	▼
Silkeborg	472	▲
Fredericia	480	—
Frederikshavn	481	▼
Guldborgsund	482	▼
Furesø	482	▼
Jammerbugt	482	▼
Bornholm	483	▼
Dragør	494	▼
Solrød	495	▲
Kerteminde	507	▲
Fanø	514	▼
Hillerød	515	▲
Kolding	518	▼
København	518	▼
Ballerup	529	▲
Læsø	546	▼
Billund	550	▲
Halsnæs	563	▼
Sønderborg	576	▼
Roskilde	592	▲
Vordingborg	593	▼
Rødovre	602	—
Samsø	611	▲
Herlev	619	▲
Ringsted	647	▼
Horsens	663	▼
Randers	667	▲
Lejre	678	▲
Glostrup	685	▼
Lemvig	721	—
Lyngby-Taarbæk	721	▼
Ishøj	729	▼
Faaborg-Midtfyn	772	▲
Nordfyns	778	▲
Gentofte	783	▼
Rudersdal	784	▼
Langeland	796	▼
Æro	807	▼
Brøndby	837	—
Norddjurs	955	—
Syddjurs	996	—
Gladsaxe	1024	—
Hørsholm	1061	—
Lolland	1078	—

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning pr. indbygger**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning funktion 4.62.82 pr. indbygger, 2018. 20-pl.
 Danmarks Statistik.
 Figur: eSundhed.

HVORDAN GÅR DET MED SUNDHEDSFREMME OG FOREBYGGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Cirka 1,7 millioner danskere – hver tredje af os – lever i dag med en eller flere kroniske sygdomme. Blandt ældre har op mod halvdelen kronisk sygdom og hver fjerde lider af mere end én kronisk sygdom. De sygdomme, som befolkningen hyppigst dør af, er hjertekarsygdom, lungesygdom, kræft, diabetes og demenssygdom. De sygdomme, som flest lider af, er muskelskeletlidelser, migræne og mentale sundhedsudfordringer, og det er disse sygdomme, der er årsag til flest sygedage. Vi lever generelt længere, og det har stor betydning for, at stadig flere får kroniske sygdomme. Sygdommene kan dog i vid udstrækning forebygges – ikke mindst ved ændringer i borgernes livsstil.

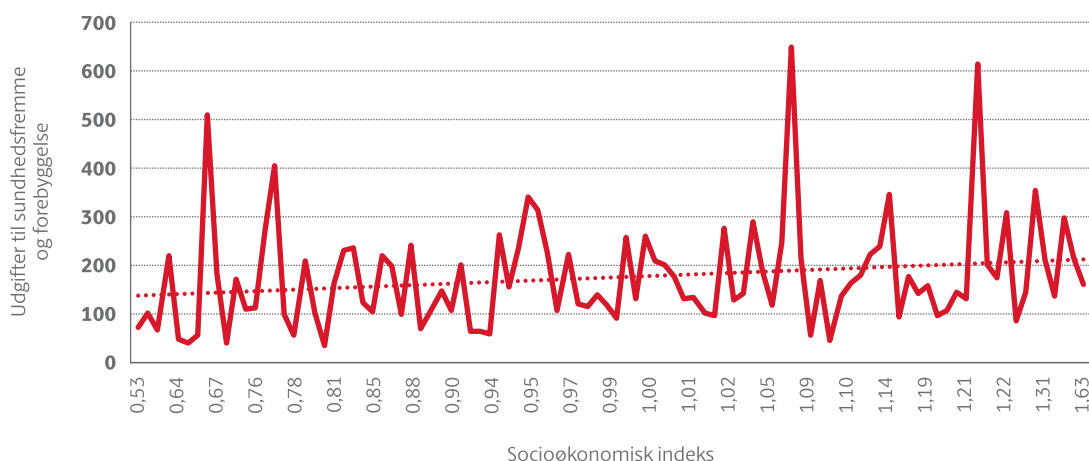
TIL VIDERE DRØTELSE

Ryging er den enkeltfaktor, der har størst negativ betydning for folkesundheden, men også fysisk inaktivitet og for meget alkohol har stor betydning for, om borgerne dør for tidligt. Desuden kan en betydelig del af muskelskeletlidelser forebygges ved at undgå fysisk inaktivitet, overvægt og rygning:

- Arbejder kommunen bredt med sundhedsfremmende indsatser på tværs af forvaltningsområder?
- Bruger kommunen Sundhedsprofilen aktivt til at arbejde populationsbaseret ift. sundhedsfremme og forebyggelse?

ANALYSE SOCIAL ULIGHED PÅVIRKER UDGIFTERNE

Der er stor social ulighed i sygdom. Borgere med kort uddannelse dør cirka seks år tidligere end dem med lang uddannelse. De får langt oftere lungesygdom, diabetes og hjertekarsygdom og rammes oftere af misbrug og leversygdom. De har også betydelig oftere muskelskeletlidelser og mentale lidelser end den øvrige befolkning. Op imod 2/3 af den sociale ulighed i dødelighed kan tilskrives tobak og alkohol.

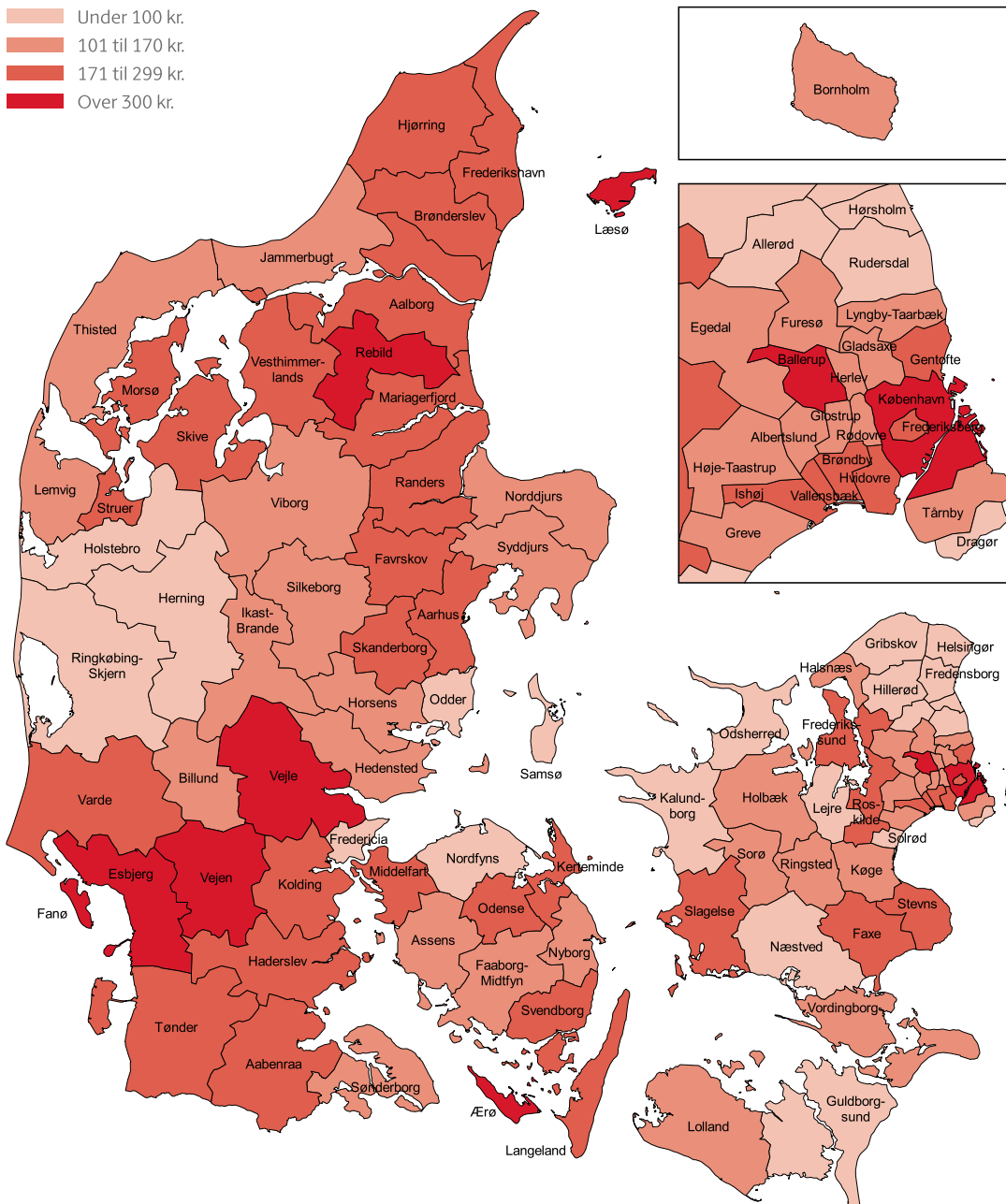

Udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse pr. indbygger, 2018, 20-år

Gribskov	34,7	▲
Hørsholm	38,2	▲
Rudersdal	39,9	▲
Kalundborg	43,8	▲
Solrød	47,8	▼
Lejre	56,1	▼
Odder	56,5	▼
Odsherred	57,0	▲
Fredensborg	57,2	▼
Nordfyns	63,7	▲
Ringkøbing-Skjern	65,0	▼
Dragør	66,4	▲
Herning	70,3	▼
Allerød	72,1	▲
Guldborgsund	86,5	▲
Næstved	90,8	▲
Fredericia	93,3	▼
Helsingør	94,7	–
Samsø	95,8	▲
Holstebro	97,8	▼
Hillerød	98,6	▼
Egedal	100,5	▲
Furesø	100,9	▼
Tårnby	102,5	▲
Greve	102,7	▼
Jammerbugt	103,7	▲
Bornholm	105,5	▼
Faaborg-Midtfyn	105,7	▲
Ikast-Brande	106,1	▼
Hedensted	108,2	▲
Lyngby-Taarbæk	111,7	▼
Billund	115,2	▲
Køge	116,8	▲
Thisted	118,6	▲
Assens	120,8	▼
Silkeborg	124,1	▼
Nyborg	128,7	–
Halsnæs	129,7	▼
Glostrup	129,8	▲
Holbæk	131,7	▲
Norddjurs	134,5	▲
Lemvig	135,1	▼
Albertslund	136,5	▼
Horsens	140,2	▼
Sønderborg	140,6	▲
Ringsted	142,9	▼
Høje-Taastrup	144,9	▼
Herlev	145,1	▲
Viborg	146,2	▼
Sorø	154,0	–
Rødovre	157,4	–
Lolland	161,3	▲
Syddjurs	162,6	▼
Vordingborg	163,1	▲
Gladsaxe	167,5	▲
Gentofte	170,5	▼
Tønder	174,6	▲
Århus	175,8	▼
Slagelse	176,5	▼
Aabenraa	179,2	▲
Favrskov	180,7	▼
Skive	186,7	▼
Frederiksberg	198,8	▲
Morsø	199,6	▲
Svendborg	200,9	▼
Varde	201,8	▲
Roskilde	207,7	▼
Randers	208,4	▼
Langeland	212,5	▲
Brøndby	214,5	▼
Haderslev	215,5	▼
Skanderborg	218,9	▼
Stevns	220,3	▼
Struer	221,7	▲
Kolding	222,6	▲
Aalborg	224,9	▼
Frederikssund	230,5	▲
Middelfart	234,6	▼
Faxe	236,6	▲
Hvidovre	238,0	▲
Brønderslev	240,8	▲
Odense	245,5	▼
Hjørring	257,8	▼
Kerteminde	259,1	▲
Mariagerfjord	261,5	▼
Vallensbæk	269,3	–
Vesthimmerlands	276,0	▲
Frederikshavn	288,9	▼
Ishøj	297,6	▲
Ballerup	307,6	▼
Vejle	313,5	▼
Vejen	339,8	▼
København	346,5	▼
Årø	353,3	▼
Fano	406,1	▼
Rebild	509,8	–
Læsø	614,4	▲
Esbjerg	648,5	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse pr. indbygger**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning funktion 4.62.88 pr. indbygger, 2018. 20-pl.
 Danmarks Statistik.
 Figur: eSundhed.

HVORDAN ER UDVIKLINGEN I SYGE- OG SUNDHEDSPERSONALE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Udvikling i det samlede antal af ansatte i kommunerne er fra 2007 til 2016 faldet med 4 pct. På samme tid er der været en kontinuerlig vækst indenfor ansættelser af autoriseret sundhedsfagligt personale. Stigningen er sket jævnt fra 2007 til nu og indikerer en vækst i opgaver i det kommunale sundhedsområde. Antallet af kommunalt ansatte med en sundhedsfaglig autorisation er steget med 50 pct. Dette er fordelt med 60 pct. vækst i sosu-assistent, 25 pct. vækst i sygeplejersker og 10 pct. vækst i sundhedsplejersker.

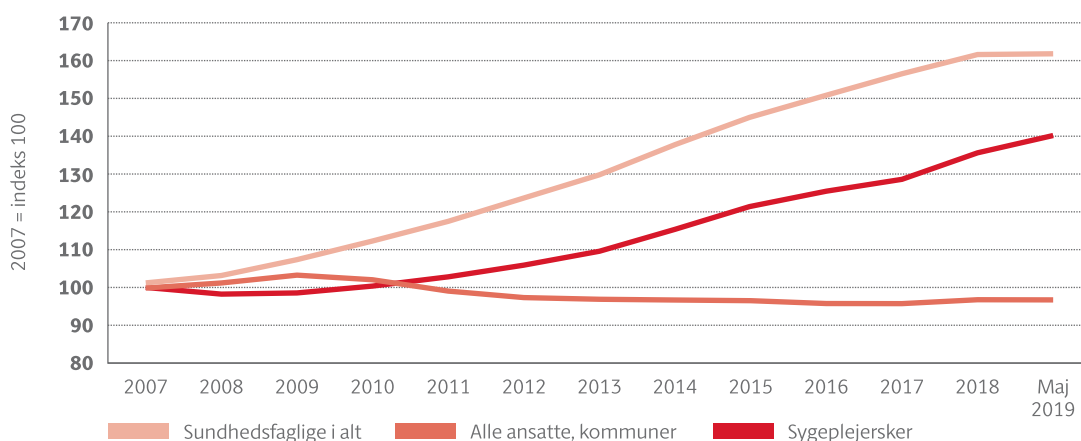
TIL VIDERE DRØFTELSE

Prioriteringen af sundhedsfagligt personale kan blandt andet være et udtryk for opgaveglidning og en øget kompleksitet i behandlingsindsatsen:

- Er der en god dialog med regionerne om opgavevaretagelsen
- Hvordan understøtter kommunen styringen af sundhedsområdet på tværs af sektorer

ANALYSE UDVIKLINGEN I KOMMUNERNES ANSÆTTELSE

Antallet af årsværk i det kommunale syge- og sundhedspersonale er siden 2007 steget, men med en markant udvikling, især fra 2010 med mere end 2.300. Det svarer til en stigning på 23 pct. Nedenfor illustreres udviklingen i antallet af ansatte fra 2007-2019. Her ses at antallet af sygeplejersker (basis) er steget med 40 pct. i perioden, og en samlet vækst i autoriseret sundhedspersonale på 60 pct.

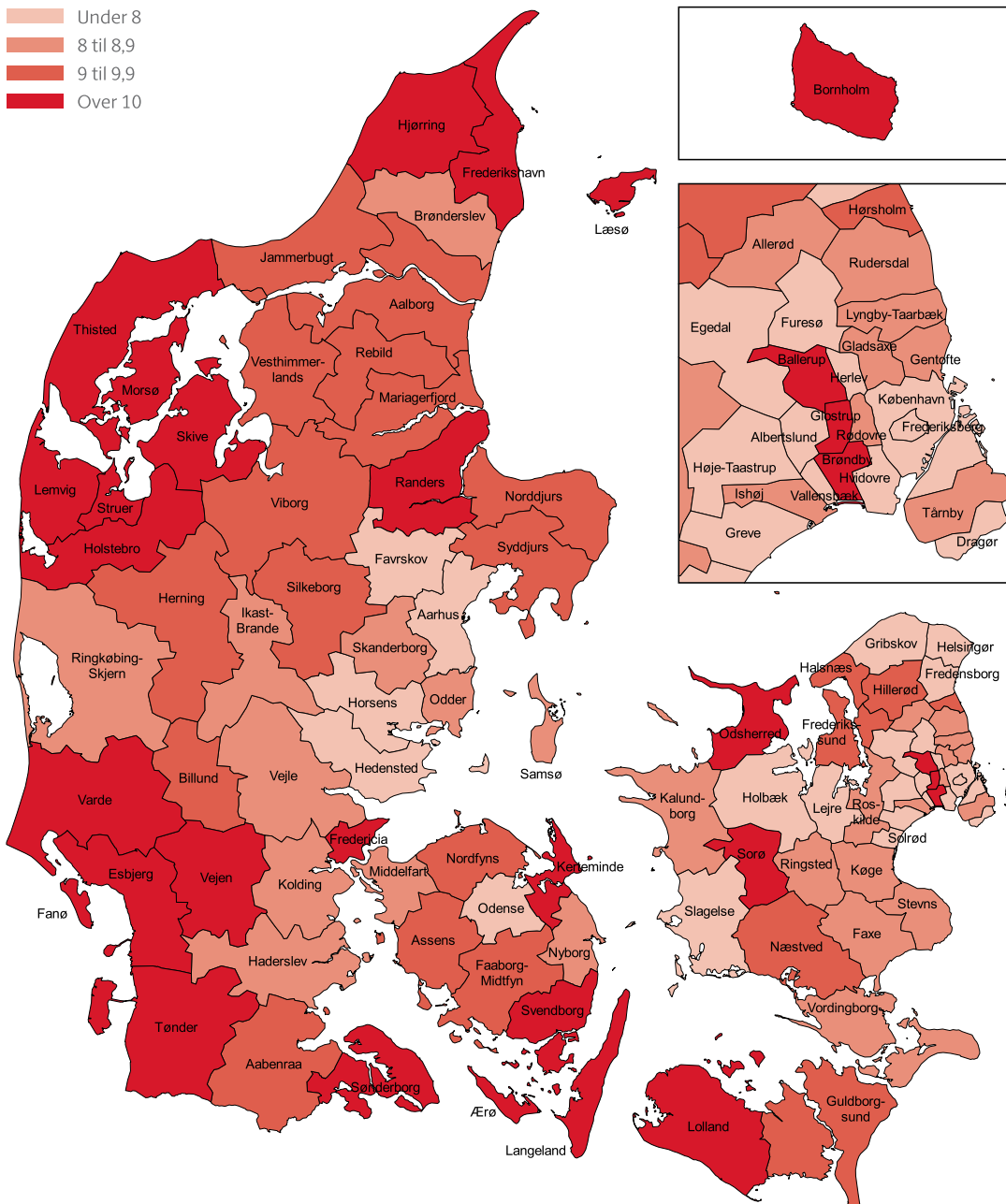

Autoriseret sundheds-personale pr. 1.000 indbyggere, 2018

Gribskov	5,2	—
Frederiksberg	5,8	▲
Holbæk	6,0	▼
Furesø	6,0	▲
Dragør	6,1	▲
Vallensbæk	6,1	▼
København	6,3	▲
Greve	6,3	▲
Fredensborg	6,5	▲
Hvidovre	6,5	▼
Slagelse	6,6	▲
Egedal	6,9	—
Aarhus	7,0	▲
Solrød	7,1	▼
Albertslund	7,1	▲
Horsens	7,2	▼
Favrskov	7,2	▼
Helsingør	7,4	—
Hedensted	7,4	▲
Herlev	7,4	▲
Lejre	7,8	▲
Høje-Taastrup	7,8	▼
Odense	8,0	▲
Skanderborg	8,0	▼
Kalundborg	8,1	▲
Odder	8,2	▼
Vejle	8,2	▲
Ikast-Brande	8,3	▲
Gentofte	8,3	▲
Gladsaxe	8,4	—
Nyborg	8,4	▲
Stevns	8,5	▼
Roskilde	8,5	▲
Ishøj	8,5	▲
Brønderslev	8,5	▲
Allerød	8,5	▼
Tårnby	8,6	▲
Rødovre	8,7	▲
Samsoe	8,7	▲
Haderslev	8,7	▲
Ringsted	8,7	▼
Faxe	8,7	▲
Køge	8,7	▼
Rudersdal	8,8	▼
Lyngby-Taarbæk	8,8	▼
Kolding	8,9	▲
Ringkøbing-Skjern	8,9	▼
Vordingborg	8,9	▲
Middelfart	8,9	▲
Næstved	9,0	▼
Hillerød	9,1	▼
Halsnæs	9,2	▲
Faaborg-Midtfyn	9,3	▲
Herning	9,3	▼
Mariagerfjord	9,3	▲
Hørsholm	9,4	▼
Frederikssund	9,4	▲
Syddjurs	9,4	▼
Viborg	9,4	▼
Aabenraa	9,5	▼
Norddjurs	9,5	▲
Vesthimmerlands	9,6	▲
Guldborgsund	9,6	▲
Rebild	9,6	▼
Jammerbugt	9,6	▼
Nordfyns	9,7	▲
Aalborg	9,8	—
Billund	9,8	▼
Silkeborg	9,9	▼
Assens	9,9	▲
Vejen	10,1	—
Fredericia	10,1	▼
Odsherred	10,2	▲
Svendborg	10,2	—
Holstebro	10,2	▼
Brøndby	10,2	▼
Hjørring	10,2	▲
Randers	10,5	▼
Esbjerg	10,6	▼
Sønderborg	10,7	▲
Lemvig	11,0	▼
Lolland	11,2	—
Soro	11,2	▲
Tønder	11,5	▲
Skive	11,7	▲
Ballerup	11,7	▲
Varde	11,7	▼
Glostrup	11,8	▼
Frederikshavn	12,0	▲
Æro	12,6	▲
Struer	12,6	▲
Fano	12,7	—
Kerteminde	12,9	▲
Thisted	13,1	—
Langeland	13,5	▼
Bornholm	14,4	▲
Morsø	14,5	▼
Læso	15,7	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Autoriseret sundhedspersonale pr. 1.000 indbyggere

› DATA

Tabel. Nøgletallet viser autoriseret sundhedspersonale pr. 1.000 indbygger. KRL og DST.

Figur: KRL.

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL OFFENTLIG FORSØRGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

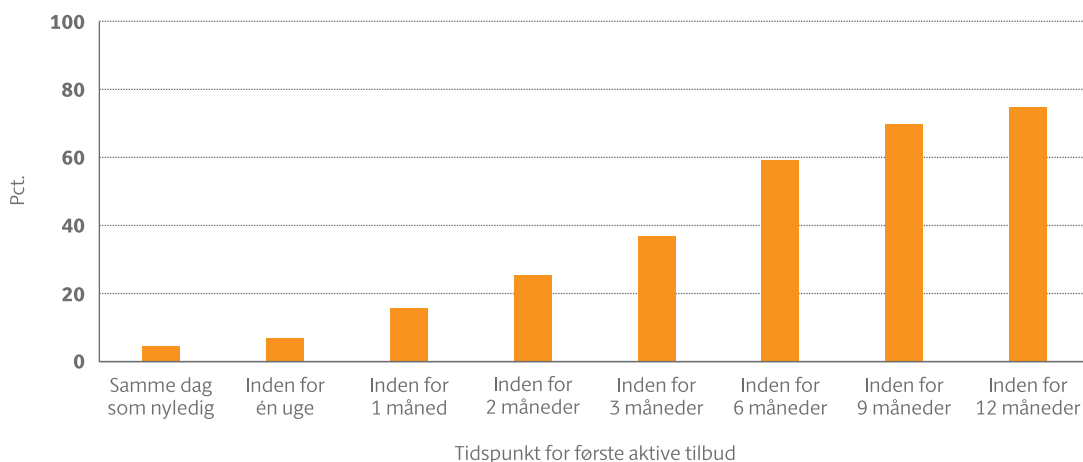
Køen af ledige bliver fortsat kortere og kortere. Men for borgere, de lokale virksomheder og kommunens økonomi kan en effektiv beskæftigelsesindsats fortsat gøre en forskel. Der er imidlertid stor forskel på de kommunale udgifter til offentlig forsørgelse, hvilket fremgår af tabellen til højre. Rammevilkårene på tværs af kommunerne er naturligvis ikke ens, men vilkårene vil ikke alene kunne forklare den forskel der er blandt kommunerne.

› TIL VIDERE DRØFTELSE

- › Har kommunen en række fastsatte resultat- og effektmål for indsatsen?
- › Følges der aktivt op på målene med anvendelse af ledelsesinformation fra eksempelvis FLIS?
- › Har kommunen fokus på progression for den enkelte borger?
- › Sikrer kommunen at alle reformeffekter er indarbejdet i budgetterne?
- › Har kommunen en prioritering af indsatser der varierer fra målgruppe til målgruppe?
- › Anvender kommunen analyser til at vurdere om timingen af indsatser er korrekt, og om resultaterne af indsatsen står mål med udgifterne?

TIMER KOMMUNEN SIN INDSATS I FORHOLD TIL REFUSIONSREFORMEN?

Samlet er gruppen af fuldtidspersoner på overførselsindkomster faldet med 19.382 fra 3. kvartal 2015 til 3. kvartal 2019. I samme periode er der dog sket en forskydning i sammensætningen af målgruppen for jobcenteret. Der er sket en stigning i gruppen der har andre udfordringer end blot ledighed. Refusionstrappen gør, at kommunen bør have fokus på hvornår borgeren modtager en indsats. De borgere der vurderes at være tæt på arbejdsmarkedet, skal modtage en indsats hurtigst muligt, mens andre borgere skal modtage en indsats når det vurderes at være det rette tidspunkt.

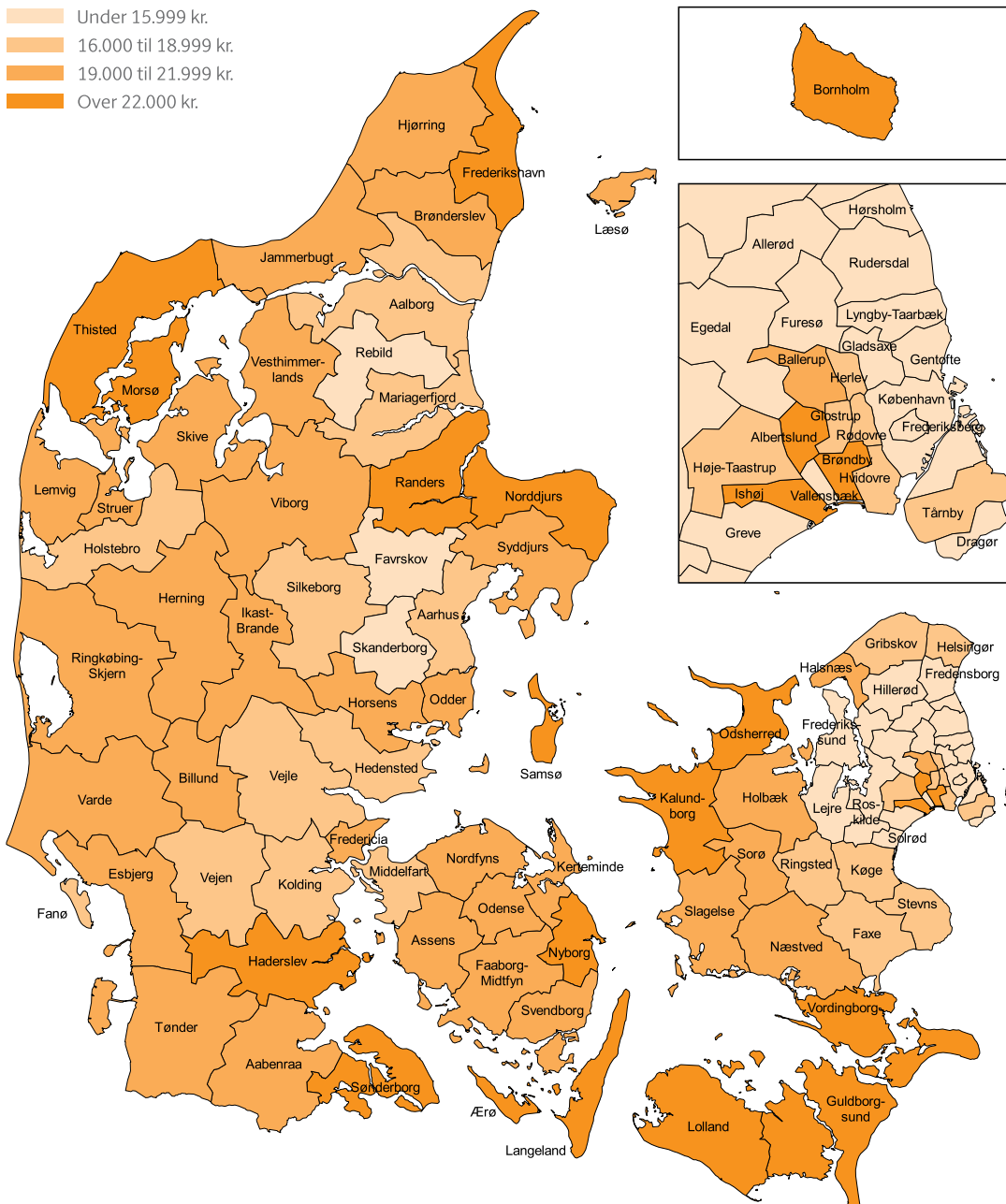

› Kommunale udgifter til forsørgelse pr. person i befolkningen (16-66 årige), 2018, 20-pl

Gentofte	9.789	–
Allerød	10.380	–
Rudersdal	10.542	–
Lyngby-Taarbæk	10.641	–
Vallensbæk	10.832	▲
Egedal	10.963	▼
Dragør	11.009	▼
Hørsholm	11.081	▼
Furesø	12.083	–
Frederiksberg	12.250	–
Solrød	12.647	–
Roskilde	13.894	–
Lejre	14.077	–
København	14.259	▲
Gladsaxe	14.283	▼
Hillerød	14.380	▼
Skanderborg	14.798	▼
Favrskov	15.172	▼
Rebild	15.193	–
Fredensborg	15.411	–
Frederikssund	15.811	–
Greve	15.913	–
Hedensted	16.026	–
Tårnby	16.415	–
Gribskov	16.453	–
Vejle	17.270	▲
Fanø	17.330	▼
Holstebro	17.427	–
Vejen	17.477	–
Glostrup	17.760	–
Helsingør	17.957	–
Middelfart	17.976	–
Herlev	18.006	–
Køge	18.058	–
Aalborg	18.106	–
Rødovre	18.140	▲
Hvidovre	18.294	▼
Ringsted	18.361	–
Kolding	18.400	▼
Silkeborg	18.487	–
Stevns	18.818	▲
Faxe	18.844	▼
Høje-Taastrup	18.904	▲
Mariagerfjord	18.950	▼
Aarhus	18.957	▲
Odder	19.210	▲
Herning	19.250	▲
Varde	19.265	▼
Lemvig	19.382	▼
Sorø	19.440	▼
Syddjurs	19.545	▲
Holbæk	19.690	–
Halsnæs	19.747	▼
Vesthimmerlands	19.830	–
Ikast-Brande	19.866	▲
Ballerup	19.901	▼
Viborg	19.902	▼
Næstved	20.002	–
Ringkøbing-Skjern	20.179	▲
Billund	20.230	▼
Struer	20.406	–
Aabenraa	20.492	▲
Esbjerg	20.506	–
Jammerbugt	20.599	▼
Brønderslev	20.696	–
Horsens	20.836	▲
Skive	20.843	▼
Slagelse	20.860	▼
Assens	21.092	–
Nordfyns	21.163	–
Kerteminde	21.451	–
Faaborg-Midtfyn	21.518	▲
Svendborg	21.544	▲
Odense	21.635	▲
Hjørring	21.804	–
Læsø	21.830	▼
Tønder	21.900	–
Fredericia	21.976	▲
Thisted	22.010	▼
Ærø	22.057	▼
Norddjurs	22.164	–
Ishøj	22.187	▲
Sønderborg	22.277	▼
Randers	22.397	–
Albertslund	22.411	▼
Brøndby	22.582	–
Haderslev	22.777	–
Vordingborg	22.815	–
Frederikshavn	23.684	–
Kalundborg	23.746	▲
Odsherred	23.772	–
Morsø	23.804	▼
Samsoe	24.461	–
Nyborg	24.697	–
Bornholm	25.148	–
Guldborgsund	25.552	–
Langeland	28.192	–
Lolland	32.156	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Kommunale udgifter til forsørgelse**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser de kommunale udgifter til forsørgelse pr. 16-66 årige, 2018. 20-pl. Danmarks Statistik.
 Figur: Jobindsats, 2. kv. 2018 (seneste fulde år i data).

HVOR GODE ER I TIL AT FÅ A-DAGPENGE-MODTAGERE I SELVFORSØRGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

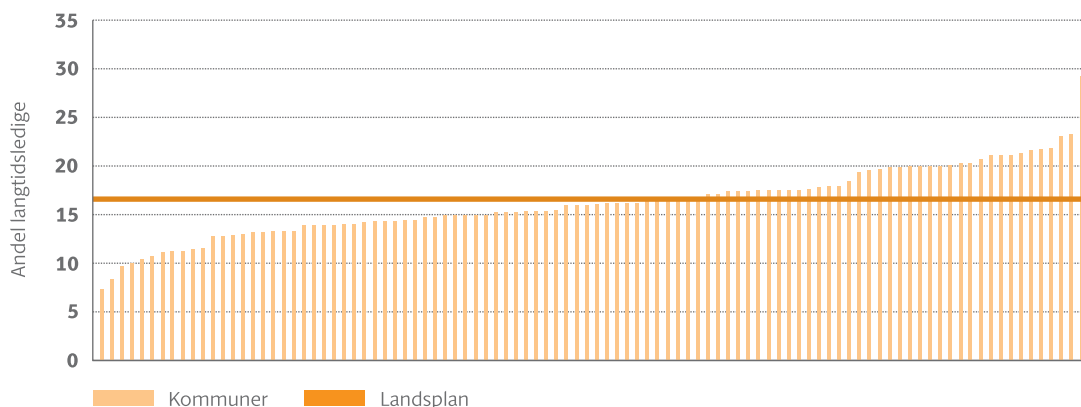
I et kommunaløkonomisk perspektiv er det bedre, at borgere på offentlig forsørgelse imødekommer virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft, end at det sker ved udenlandsk arbejdskraft. Kommunernes fælles ledelsesinformationssystem – FLIS, stiller nøgletal til rådighed på beskæftigelsesområdet. Nøgletallet til højre kan være et pejlemærke for om kommunen får flyttet borgere fra ydelse til selvforsørgelse, og dermed møder en del af efterspørgslen efter arbejdskraft.

› TIL VIDERE DRØFTELSE

- › Har kommunen overblik over virksomhedernes kompetenceefterspørgsel på både kort og længere sigt?
- › Sikrer kommunen, at der er et effektivt samarbejde med det lokale arbejdsmarked og nabokommunerne?
- › Hvordan klarer kommunen sig i forhold til andre kommuner med lignende rammevilkår
- › Anvender kommunen data aktivt til at følge op på beskæftigelsesindsatsen?
- › Søger kommunen inspiration hos de kommuner der klarer sig bedre end kommunen selv?

HAR DIN KOMMUNE FOKUS PÅ AT FOREBYGGE LANGTIDSLEDIGHED?

Selvom refusionstrappens incitamenter peger i retning af, at jobcentrene skal få stærke ledige ”vendt i døren” og ud på arbejdsmarkedet hurtigst muligt, så er der stadig en risiko for langtidsledighed blandt dagpengemodtagerne. Udover at søge, at få hjulpet borgere ind på arbejdsmarkedet igen, så hurtigt som muligt, så ligger der også en opgave i at sikre, at borgeren forbliver på arbejdsmarkedet så længe som muligt. Det er både det bedste for borgeren og for kommunens økonomi.

› Andel i selvforsørgelse, men 52 uger forinden var på a-dagpenge, august 2019, pct.

Rebild	70,6	▲
Vejle	69,9	▲
Middelfart	69,1	▲
Esbjerg	68,5	▲
Aabenraa	68,4	▲
Skive	68,4	▲
Varde	68,1	▲
Lemvig	67,9	▼
Lejre	67,8	▲
Hedensted	67,8	▲
Rudersdal	67,7	▲
Herning	67,5	▲
Allerød	67,4	▼
Frederikssund	67,3	▲
Furesø	67,2	▼
Assens	66,7	▲
Egedal	66,5	▲
Kolding	66,5	▲
Ringsted	66,4	▲
Solrød	66,3	▲
Vallensbæk	66,2	▲
Silkeborg	65,9	▲
Mariagerfjord	65,9	▲
Jammerbugt	65,9	▼
Lyngby-Taarbæk	65,7	▼
Aarhus	65,6	▲
Ikast-Brande	65,6	▲
København	65,4	▲
Fredensborg	65,4	▲
Favrskov	65,2	▼
Frederiksberg	65,0	▲
Roskilde	65,0	▲
Vordingborg	65,0	▲
Thisted	65,0	▼
Vejen	64,9	▼
Kerteminde	64,8	▲
Horsens	64,8	▲
Skanderborg	64,3	▼
Søre	64,2	▲
Svendborg	64,1	▲
Tønder	64,1	▲
Struer	64,0	▼
Holbæk	63,7	▲
Sønderborg	63,7	▼
Gribskov	63,6	▲
Vesthimmerlands	63,6	▼
Herlev	63,5	▲
Odense	63,5	▲
Billund	63,5	▼
Odder	63,4	▼
Hilleroed	63,2	▲
Ringkøbing-Skjern	63,1	▼
Fåre	63,0	▲
Nyborg	62,9	▲
Gladsaxe	62,7	▲
Aalborg	62,7	▼
Bornholm	62,6	▲
Syddjurs	62,6	▼
Morsø	62,6	▼
Hørsholm	62,5	▲
Næstved	62,5	▼
Holstebro	62,5	▼
Halsnæs	62,4	▼
Brønderslev	62,4	▼
Gentofte	62,3	▲
Greve	62,2	▲
Faaborg-Midtfyn	62,2	▼
Slagelse	61,9	▲
Fredericia	61,9	▲
Kalundborg	61,7	▲
Hjørring	61,6	▼
Tårnby	61,5	▲
Køge	61,5	▼
Helsingør	61,3	—
Langeland	61,1	▼
Rødovre	61,0	▲
Viborg	60,9	▼
Nordfyns	60,7	▼
Haderslev	60,7	▼
Faxe	60,4	▼
Randers	60,4	▼
Lolland	60,1	▲
Hvidovre	59,9	▲
Ods herred	59,2	▲
Ishøj	59,0	▲
Høje-Taastrup	58,7	▲
Guidborgsund	58,6	▼
Brøndby	58,5	▼
Stevns	58,5	▼
Albertslund	58,4	▲
Glostrup	58,0	▼
Ballerup	57,9	▼
Norddjurs	57,9	▼
Frederikshavn	52,9	▼
Dragør	50,7	▼
Læsø	50,0	▲
Ærø	48,3	▼
Samso	46,7	▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

HVOR GODE ER I TIL AT FÅ JERES MODTAGERE AF KONTANTHJÆLPSYDELSE I SELVFORSØRGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

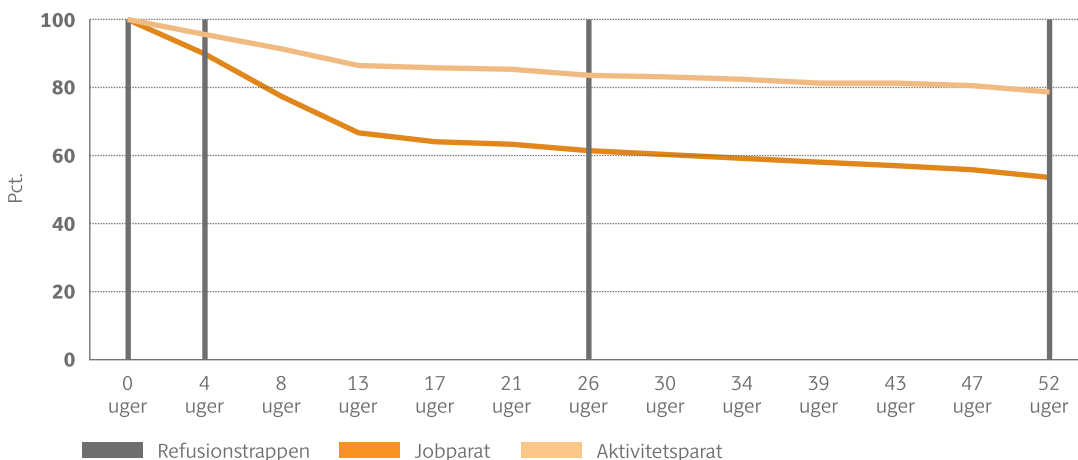
Det er dyrt at have mange borgere på offentlig forsørgelse især hvis de forbliver længe på ydelsen. Kommunerne bør derfor have for øje hvordan de performer ift. at sikre borgeren igen kan forsørge sig selv. Derfor er der introduceret en række nøgletal i FLIS – kommunernes fælles ledelsesinformationssystem der kan understøtte resultatopfølgningen. Nøgletallet i tabellen til højre viser andelen der er i selvforsørgelse, men som 52 uger forinden var på kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse, 2. kv. 2018, pct.

› TIL VIDERE DRØFTELSE

- › Har kommunen overblik over virksomhedernes kompetenceefterspørgsel på både kort og længere sigt?
- › Sikrer kommunen, at der er et effektivt samarbejde med det lokale arbejdsmarked og nabokommunerne?
- › Hvordan klarer kommunen sig i forhold til andre kommuner med lignende rammevilkår
- › Anvender kommunen data aktivt til at følge op på beskæftigelsesindsatsen?
- › Søger kommunen inspiration hos de kommuner der klarer sig bedre end kommunen selv?

DET HANDLER OGSÅ OM AT SIKRE, AT BORGERNE FASTHOLDES UDEN FOR YDELSESSYSTEMET

Udover at have et ledelsesmæssigt fokus på hvor mange borgere der ender som selvforsørgede uden for overførselsydelserne er det lige så essentielt at have sig for øje om borgerne også fastholdes som selvforsørgede. Nedenstående figur viser overlevelseskurven for 8.200 jobparate og 5.500 aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. Jo længere borgerne forbliver på ydelser, des lavere bliver refusionssatsen. Overlevelseskurven gælder derfor med tilbagefald til alle ydelser, og ikke kun kontanthjælp.

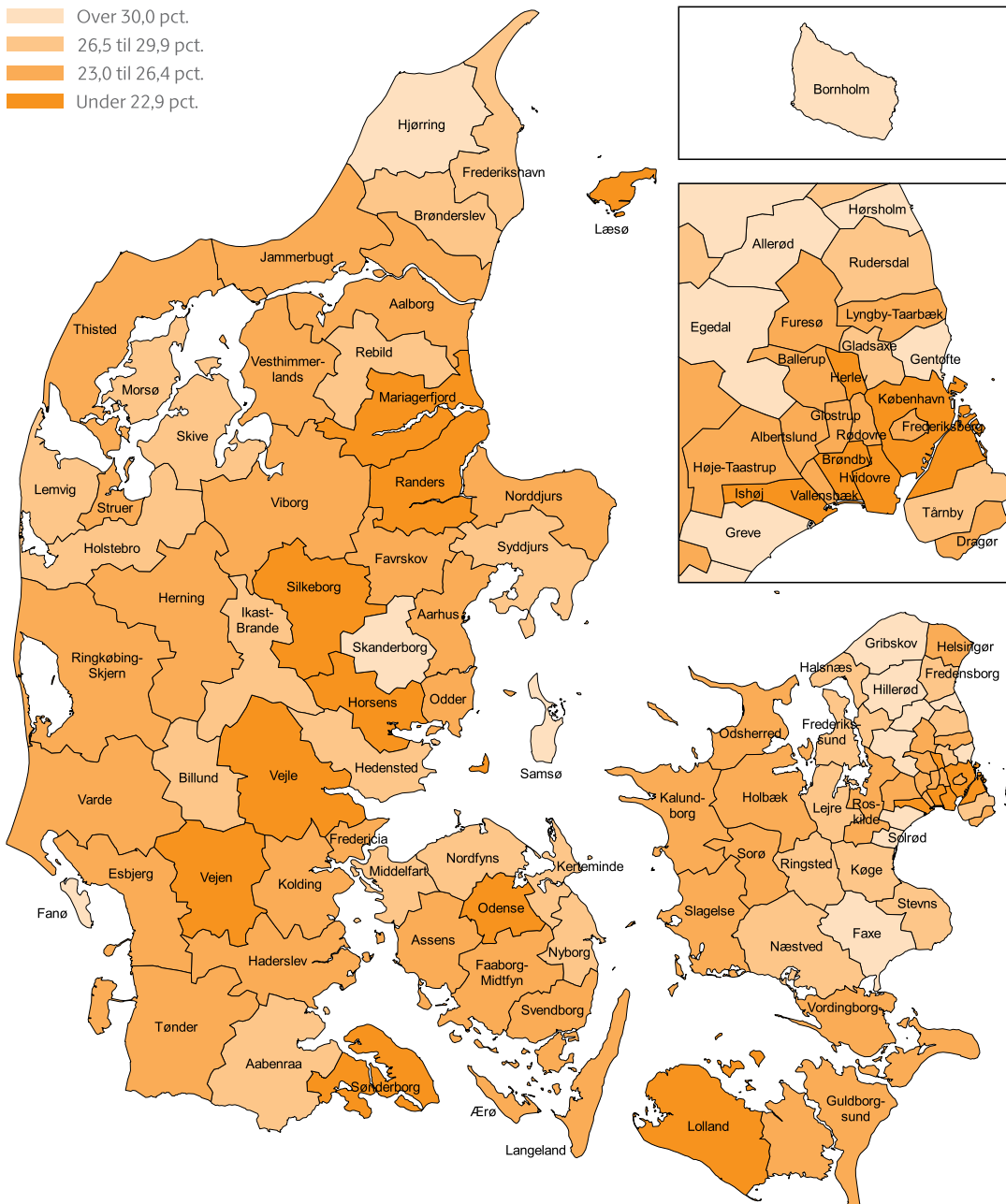

› Andel i selvforsørgelse, men som 52 uger forinden var på kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse, 2. kv. 2018, pct.

Fano	36,7	▲
Samsø	34,8	▼
Allerød	34,5	–
Greve	34,3	▲
Egedal	33,8	▲
Bornholm	33,7	▲
Hillerød	32,6	▲
Faxe	31,4	▲
Solrød	31,0	▼
Skanderborg	30,6	▲
Gentofte	30,3	▲
Hørsholm	30,2	▼
Gribskov	30,2	▼
Hjørring	30,1	▼
Rebild	29,9	▲
Middelfart	29,8	▲
Skive	29,5	▲
Kerteminde	29,4	▲
Morsø	29,1	▲
Køge	29,0	▲
Brønderslev	28,7	▼
Ikast-Brande	28,4	▲
Frederikssund	28,3	▲
Syddjurs	28,3	▲
Nordfyns	28,1	▲
Fredensborg	27,9	▼
Rudersdal	27,8	▼
Lejre	27,8	▼
Næstved	27,7	▲
Lemvig	27,7	▼
Frederikshavn	27,5	▼
Stevns	27,4	▲
Holstebro	27,3	▼
Halsnæs	27,2	▲
Billund	27,2	▲
Gladsaxe	27,0	▼
Tårnby	27,0	▲
Aabenraa	26,8	▼
Nyborg	26,7	▲
Hedensted	26,7	▼
Ringsted	26,5	▼
Frederiksberg	26,4	▲
Thisted	26,3	▲
Vallensbæk	26,2	▼
Roskilde	26,2	▲
Varde	26,2	▲
Furesø	26,1	▼
Soro	26,1	▼
Herning	26,1	▲
Favrskov	26,0	▼
Glostrup	25,7	▼
Svendborg	25,7	▲
Vesthimmerlands	25,7	▲
Jammerbugt	25,7	▼
Albertslund	25,6	▼
Odder	25,6	▼
Assens	25,4	▼
Lyngby-Taarbæk	25,1	▲
Ballerup	25,0	▼
Viborg	25,0	▼
Kalundborg	24,7	▼
Guldborgsund	24,6	▲
Ringkøbing-Skjern	24,6	▼
Rødovre	24,5	▼
Faaborg-Midtfyn	24,5	▲
Esbjerg	24,5	▲
Holbæk	24,3	▲
Aalborg	24,3	▲
Ærø	24,1	▲
Tønder	24,0	▼
Helsingør	23,9	▲
Aarhus	23,8	▲
Langeland	23,5	▲
Haderslev	23,5	▲
Dragør	23,4	–
Odsherred	23,4	▲
Slagelse	23,4	▲
Kolding	23,4	▼
Norddjurs	23,3	▲
Vordingborg	23,2	–
Struer	23,1	▼
Hoje-Taastrup	23,0	▼
Fredensborg	23,0	▼
Hvidovre	22,9	▼
Ishøj	22,9	▼
Vejle	22,6	▼
Silkeborg	22,4	▼
Horsens	22,2	▼
Mariagerfjord	22,2	▲
Vejen	22,1	▼
Brøndby	21,9	▲
Odense	21,1	▲
Sønderborg	21,1	▼
Lolland	21,0	▼
Randers	20,0	▼
Herlev	19,5	▼
København	19,1	▼
Læsø	17,6	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel i selvforsørgelse, men som 52 uger forinden var på kontakthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen i selvforsørgelse, men som 52 uger forinden var på kontakthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse ift. populationen, august 2019. DREAM.

Figur: Overlevelseskurve for job- og aktivitetsparate kontakthjælpsmodtagere, 2. kv. 2018. Jobindsats.

HVOR MANGE BORGERE HAR BEHOV FOR EN UDDANNELSESRETTET INDSATS?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

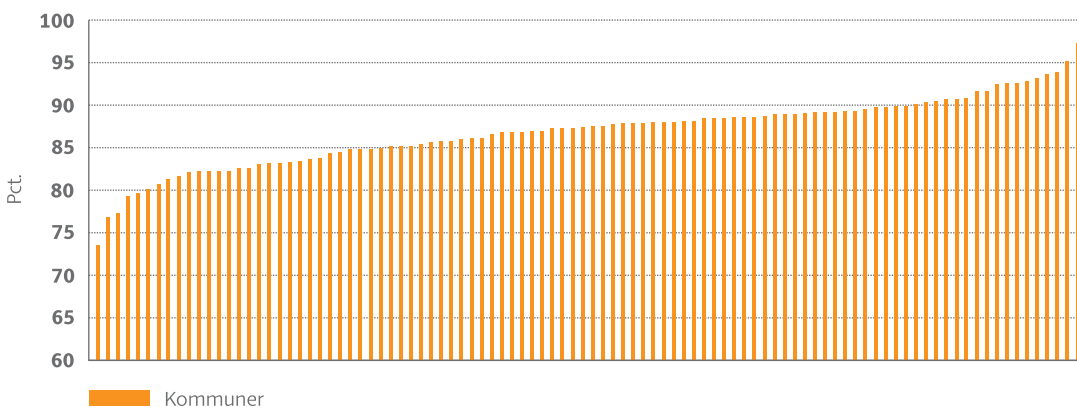
Rigtigt mange unge har ikke en uddannelse og de er heller ikke i gang med at få en. Hvis de samtidigt heller ikke har et job, så er der en risiko for, at de bliver en del af en meget udsat gruppe i jobcenteret, og så længe der er færre og færre ufaglærte jobs, så efterlader det en gruppe unge med få muligheder på hånden. Det er derfor der er en målsætning om, at alle under 25 skal have eller være i gang med en uddannelse, hvis ikke de har et job. Et af midlerne i den kommunale ungeindsats der kan hjælpe på at nå målsætningen vil være FGU'en. Men der er andre veje og kommunerne skal lykkedes med opgaven, så det undgås at borgerne bliver faste klienter på jobcenteret.

TIL VIDERE DRØFTELSE

- › Hvordan kan kommunen bedst organisere den fremadrettede koordinering af den samlede ungeindsats på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen?
- › Har kommunen sat sig en klar visiteringsstrategi for FGU'en og virker den allerede nu som tilsigtet?
- › Differentierer kommunen sin indsats alt efter hvor ressourcestærk den unge er?
- › Søger kommunen viden og inspiration hos de kommuner der er dygtige til at lykkes med deres ungeindsats?
- › Følges der kontinuerligt op i forhold til hvad der virker bedst for hvilke målgrupper?
- › Er kommunen opmærksom på den lokale efterspørgsel efter arbejdskraft når den unge rådgives om uddannelsesmuligheder?

ER KOMMUNEN OPMÆRKSOM PÅ AT SÆTTE TIDLIGT IND FOR AT UNDGÅ AT UNGE ENDER PÅ UDDANNELSESHJÆLP

Figuren nedenfor viser andelen af elever der er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse. Der er forholdsvis stor spredning mellem kommunerne når det kommer til de unges vej gennem uddannelsessystemet. Det er klart, at der er en række faktorer kommunen skal tage højde for, når det skal vurderes hvor godt de unge klarer sig, men ikke desto mindre understreger figuren at der er en risiko for, at unge ender med ikke at få fodfæste i uddannelsessystemet, hvilket senere hen kan blive til et problem med at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Kommunerne bør derfor være opmærksomme på hvordan de unge klarer sig både før og efter de kommer på uddannelseshjælp. Der er i opgørelsen ikke taget højde for elever der efter 9. klasse fortsætter i 10. klasse. De unge vil fremgå som ikke værende startet på en ungdomsuddannelse.

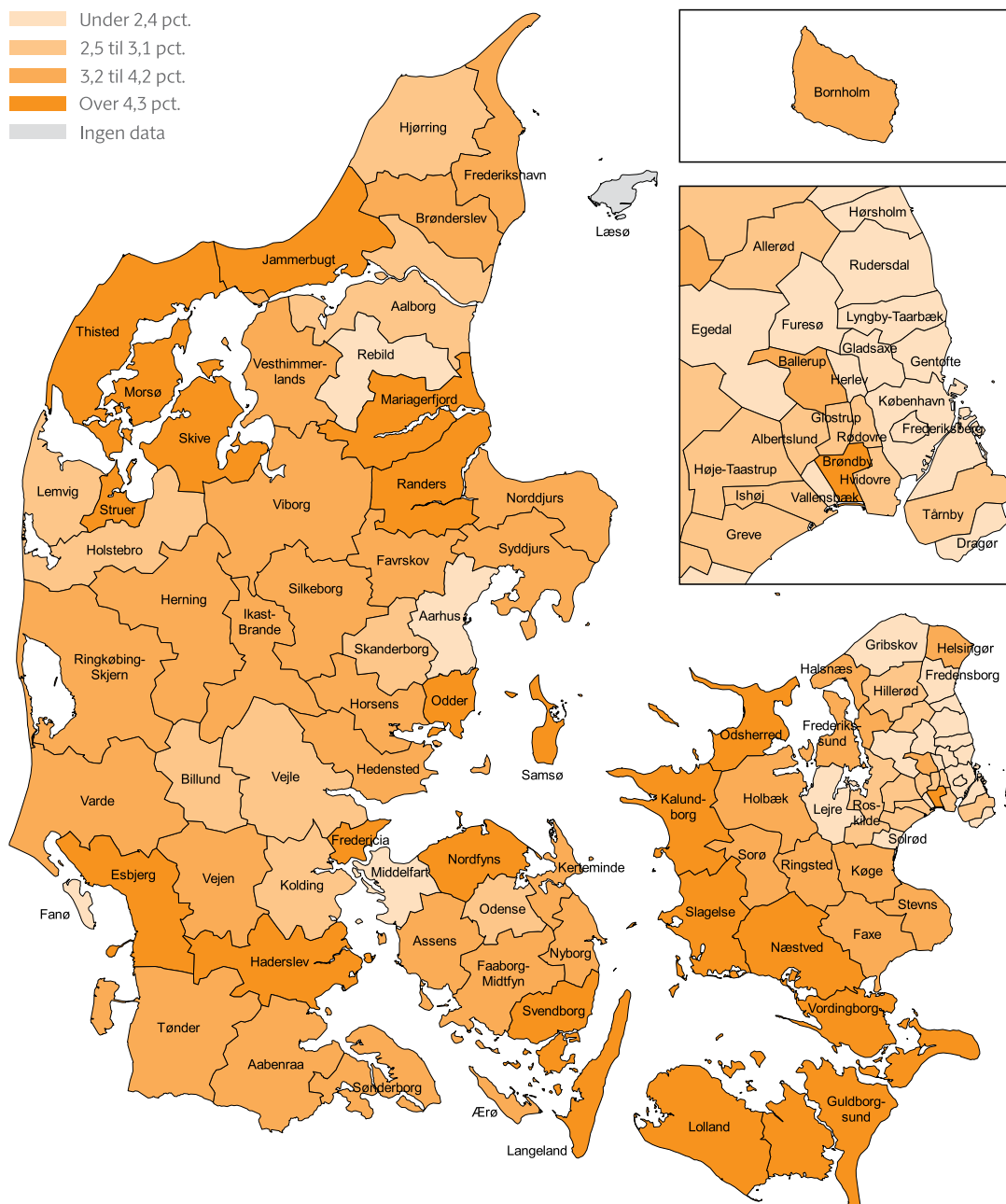

› Andelen af borgere i alderen 16-30 år der er på uddannelseshjælp, 3. kv. 2019, pct.

Frederiksberg	1.0	▲
Gentofte	1.1	▲
Dragør	1.2	▼
Egedal	1.3	▼
København	1.3	–
Lyngby-Taarbæk	1.3	▼
Hørsholm	1.4	▼
Rudersdal	1.5	▲
Fredensborg	1.7	▼
Vallensbæk	1.8	▼
Lejre	1.8	▲
Solrød	1.8	–
Gladsaxe	1.9	▼
Herlev	2.1	▲
Middelfart	2.3	▲
Aarhus	2.4	▼
Gribskov	2.4	▲
Fano	2.4	▼
Rebild	2.4	▲
Furesø	2.4	▼
Allerød	2.5	▼
Vejle	2.5	▲
Lemvig	2.5	▼
Hoje-Taastrup	2.6	▲
Odense	2.6	▲
Albertslund	2.7	▲
Greve	2.7	▼
Holstebro	2.7	▲
Rødovre	2.7	▼
Skanderborg	2.7	▼
Tårnby	2.7	▲
Glostrup	2.8	▼
Hjørring	2.8	▼
Hvidovre	2.9	▼
Aalborg	2.9	▼
Hillerød	2.9	▼
Billund	2.9	▲
Kolding	2.9	▲
Roskilde	3.1	–
Ishøj	3.1	▼
Frederikssund	3.2	▲
Ringkøbing-Skjern	3.2	▼
Hedensted	3.2	▲
Ikast-Brande	3.3	–
Aabenraa	3.3	▲
Soro	3.3	▲
Favrskov	3.3	–
Kerteminde	3.4	▼
Herning	3.5	▲
Norddjurs	3.5	▼
Brønderslev	3.5	▼
Silkeborg	3.5	▲
Køge	3.6	▼
Faxe	3.6	▲
Bornholm	3.6	▲
Ballerup	3.7	▼
Viborg	3.7	▼
Syddjurs	3.7	▼
Ringsted	3.7	▲
Horsens	3.7	▲
Helsingør	3.9	▲
Vejen	3.9	▲
Halsnæs	4.0	▲
Tønder	4.0	▲
Vesthimmerlands	4.0	▼
Sønderborg	4.0	▼
Nyborg	4.1	▼
Holbæk	4.1	▼
Varde	4.1	▼
Stevns	4.1	▲
Ærø	4.1	▲
Faaborg-Midtfyn	4.2	▲
Frederikshavn	4.2	▲
Assens	4.2	▲
Jammerbugt	4.2	▲
Næstved	4.2	▼
Odder	4.3	▼
Nordfyns	4.3	▼
Skive	4.3	▲
Brøndby	4.3	▼
Mariagerfjord	4.3	▼
Fredericia	4.4	▲
Svendborg	4.4	▼
Haderslev	4.4	▲
Esbjerg	4.4	▼
Thisted	4.5	▼
Slagelse	4.5	▼
Morsø	4.8	▼
Randers	4.9	▼
Struer	5.0	▼
Samso	5.1	▼
Guldborgsund	5.3	▼
Kalundborg	5.4	▼
Vordingborg	5.6	–
Ods herred	5.9	–
Langeland	7.7	–
Lolland	8.9	–
Læso	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel borgere med behov for en uddannelsesrettet indsats**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af indbyggere i alderen 16-30 år der er på uddannelseshjælp, 3. kv. 2019. Jobindsats.
 Figur: Beregninger af Styrelsen for It og Læring, baseret på Danmarks Statistiks registre.

HAR KOMMUNEN MANGE BORGERE MED ANDRE UDFORDRINGER END LEDIGHED?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

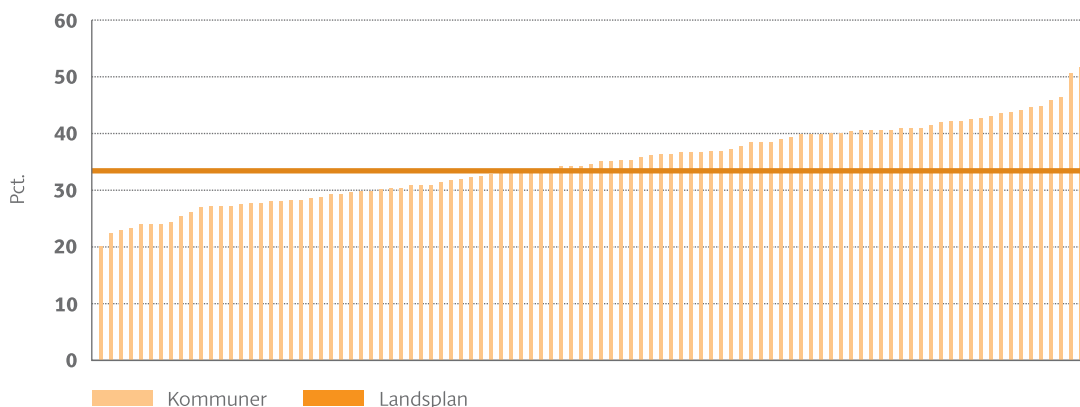
Behovet for at udvide arbejdsstyrken er fortsat aktuelt, fordi virksomhederne stadig ser mangel på arbejdskraft. Der er god økonomi i, at kommunerne ser på hvordan de kan afhjælpe de borgere der er lidt længere fra arbejdsmarkedet ind på arbejdsmarkedet igen. Nogle borgere skal mødes af en beskæftigelsesrettet indsats kombineret med en sundheds- og/eller socialfaglig indsats. Men der er ikke kun god økonomi i det. Det er også godt for den enkelte borger, at komme ud på arbejdsmarkedet igen. Nøgletallet til højre bør vurderes sammen med det lokale arbejdskraftbehov.

TIL VIDERE DRØFTELSE

- > Har kommunen en strategisk tilgang til den tværfaglige indsats?
- > Vurderes effekterne af indsatser i forhold til udgifterne?
- > Anvender kommunen progressionsmålinger i forhold til om borgeren kommer tættere på arbejdsmarkedet?
- > Har kommunen fokus på borgerens mestring af eget liv?
- > Søger kommunen aktivt at få borgerne ud på de lokale virksomheder?
- > Anvender kommunen data aktivt i ledelsesinformationer?

EN AF VEJENE TIL AT GENFINDE FODFÆSTE PÅ ARBEJDS- MARKEDET ER GENNEM DE LOKALE VIRKSOMHEDER

Kommunerne både kan og skal lykkes med deres indsats overfor de udsatte grupper i jobcenteret. Borgerne kan have behov for indsatser målrettet mestring af eget liv eksempelvis gennem social- og sundhedsindsatser. Men det er ude på virksomhederne, at borgerne kan få trænet deres jobkompetencer og genopbygget deres arbejdsidentitet. Figuren nedenfor viser andelen af ydelsesmodtagere med en ancienitet på mindst 3 sammenhængende år på ydelser der i september 2019 havde modtaget en virksomhedsrettet indsats inden for de seneste 6 måneder.

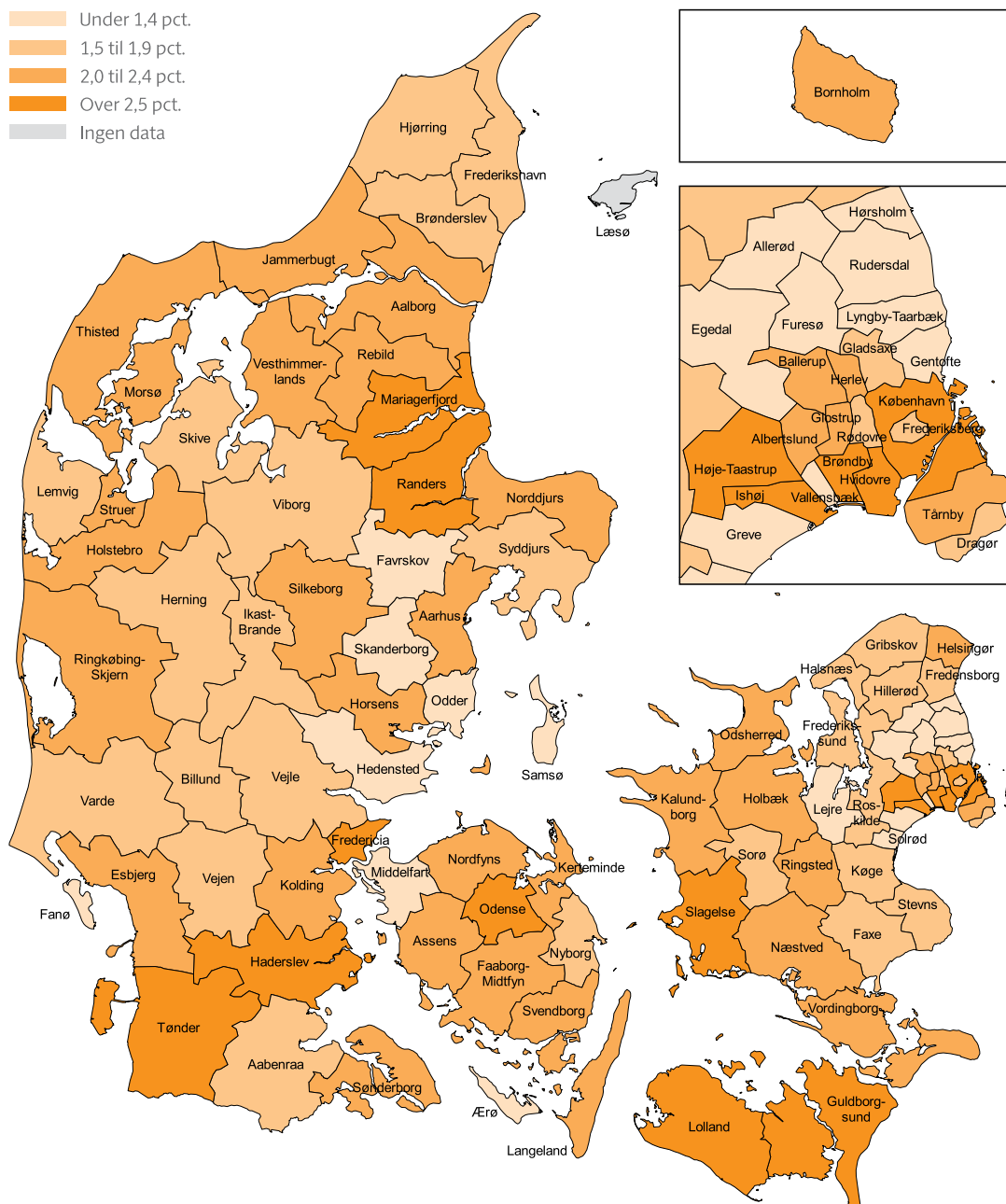

› Andel borgere med andre problemer end ledighed, 3. kv. 2019, pct.

Allerød	0,5	—
Samsø	0,7	▲
Fano	0,8	▲
Rudersdal	0,9	▼
Hørsholm	1,0	▲
Egedal	1,0	—
Lejre	1,1	▼
Vallensbæk	1,1	▼
Gentofte	1,1	—
Greve	1,1	▼
Solrød	1,2	▲
Furesø	1,3	▼
Odder	1,3	▲
Skanderborg	1,4	▲
Favrskov	1,4	▲
Ærø	1,4	▼
Hedensted	1,4	▲
Lynby-Taarbæk	1,4	▼
Middelfart	1,4	▲
Dragør	1,5	▼
Frederiksberg	1,5	▼
Hjørring	1,5	▲
Lemvig	1,5	▲
Hillerød	1,5	▼
Fredensborg	1,6	▲
Roskilde	1,6	▼
Varde	1,6	▼
Gladsaxe	1,6	▼
Herning	1,6	▼
Billund	1,6	▲
Søre	1,7	▼
Faxe	1,7	▲
Frederikshavn	1,7	▼
Køge	1,7	▲
Gribskov	1,8	▲
Aabenraa	1,8	▲
Viborg	1,8	▼
Stevns	1,8	▲
Rødovre	1,8	▲
Syddjurs	1,8	▲
Brønderslev	1,9	—
Nyborg	1,9	▲
Halsnæs	1,9	▲
Vejen	1,9	▲
Frederikssund	1,9	▼
Ikast-Brande	1,9	▲
Skive	1,9	▼
Vejle	2,0	▲
Rebild	2,0	▼
Holstebro	2,0	▼
Ringsted	2,0	▲
Aarhus	2,0	▲
Jammerbugt	2,0	▼
Struer	2,0	▲
Vesthimmerlands	2,0	▲
Glostrup	2,0	▼
Morsø	2,0	▼
Nordfyns	2,0	▲
Kolding	2,0	▲
Thisted	2,1	▲
Kerteminde	2,1	▲
Norddjurs	2,1	▲
Ballerup	2,1	▼
Langeland	2,1	▲
Silkeborg	2,1	▼
Ringkøbing-Skjern	2,1	▼
Helsingør	2,1	▲
Bornholm	2,1	▲
Sønderborg	2,2	▼
Næstved	2,2	▼
Albertslund	2,2	—
Assens	2,2	▲
Herlev	2,2	▲
Vordingborg	2,2	▼
Tårnby	2,2	▼
Horsens	2,3	▲
Kalundborg	2,3	▲
Ods herred	2,3	▼
Holbæk	2,3	▲
Aalborg	2,3	▼
Esbjerg	2,3	▲
Faaborg-Midtfyn	2,4	▼
Svendborg	2,4	▼
Mariagerfjord	2,5	▼
Hvidovre	2,5	—
Ishøj	2,5	▼
København	2,6	▲
Høje-Taastrup	2,6	▼
Tønder	2,7	▼
Haderslev	2,8	▲
Randers	2,9	▼
Fredericia	2,9	▼
Slagelse	3,0	▼
Brøndby	3,0	▲
Guldborgsund	3,1	▼
Odense	3,2	—
Lolland	4,1	—
Læsø	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel borgere med andre problemer end ledighed**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af borgere med andre udfordringer end ledighed ift. 16-66 årige i befolkningen, 3. kv. 2019 fra Jobindsats og Danmarks Statistik.

Figur: Andel ydelsesmodtagere med en ancienittet på mindst 3 sammenhængende år på ydelse der i september 2019 havde modtaget et virksomhedsrettet tilbud indenfor de seneste 6 måneder. Jobindsats.

HVOR DYGTIG ER JERES KOMMUNE TIL AT FÅ FLYGTNINGE OG FAMILIESAMMENFØRTE TIL FLYGTNINGE I BESKÆFTIGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

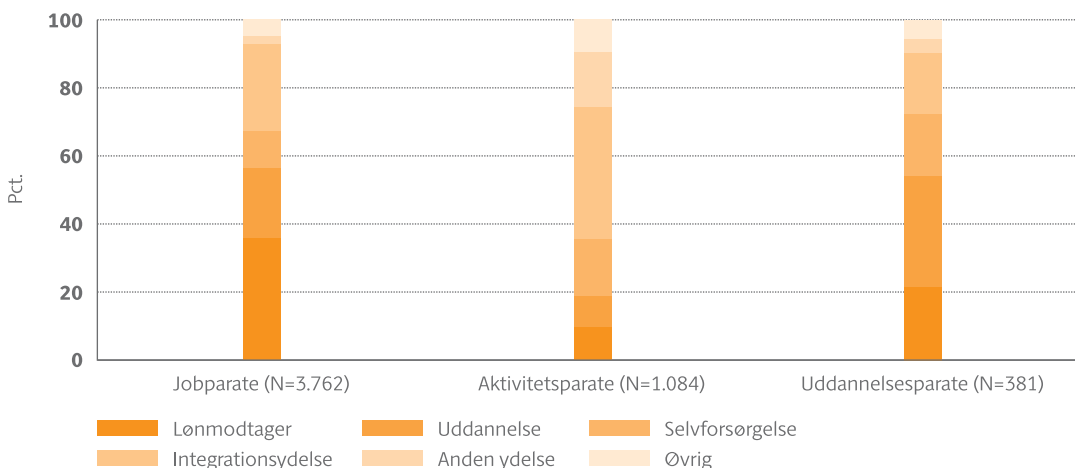
Den faste gang på en arbejdsplads er et stærkt middel til at lære det danske sprog og blive en integreret del af det danske samfund. Det er derfor helt essentielt, at kommunerne lykkes med beskæftigelsesindsatsen over de flygtninge og familiesammenførte, der kommer til landet. Det er vigtigt, at der i beskæftigelsesindsatsen bliver stillet klare krav om, at det skal ende med at borgeren kan forsørge sig selv via et arbejde. Selvom gruppen af flygtninge og familiesammenførte afgjort ikke er homogen, så er der stadig store forskudninger kommunerne i mellem i forhold til at lykkes med deres indsats.

TIL VIDERE DRØFTELSE

- Er kommunen opmærksom på det lokale arbejdsmarkeds efterspørgsel efter arbejdskraft?
- Anvender kommunen brancheværktøjer til at vække borgerens interesse for forskellige brancher?
- Er kommunen opmærksom på om der kan være barrierer som borgeren kan have behov for hjælp til at overkomme?
- Anvender kommunen igu-forløb som en vej til erfaring på det danske arbejdsmarked?
- Sikrer kommunen at der er en tidlig og kontinuert virksomhedsindsats overfor de borgere der kommer tættere på arbejdsmarkedet?
- Sikrer kommunen at der sker progression i borgerens situation?

KOMMUNERNES INDSATS SER UD TIL AT BÆRE FRUGT. MEN DER ER FORTSAT PLADS TIL SUCCES

Kommunernes beskæftigelsesrettede integrationsindsats ser ud til at lykkes. 12 måneder efter at have afsluttet et forløb på integrationsydelse i 2. kvartal 2018 har 35,8 pct. af de jobparate fortsat en lønmodtagerbeskæftigelse mens 20,6 er i et SU-berettiget uddannelsesforløb. Yderligere 11,1 pct. er selvforsørgende, hvilket betyder, at succesraten 12 måneder efter det endte ydelsesforløb er på 67,4 pct. Den samme historie gør sig gældende for de uddannelsesparate. For de aktivitetsparate er der fortsat plads til forbedringer, men der er tale om en målgruppe der har behov for andet end blot en beskæftigelsesrettet indsats.

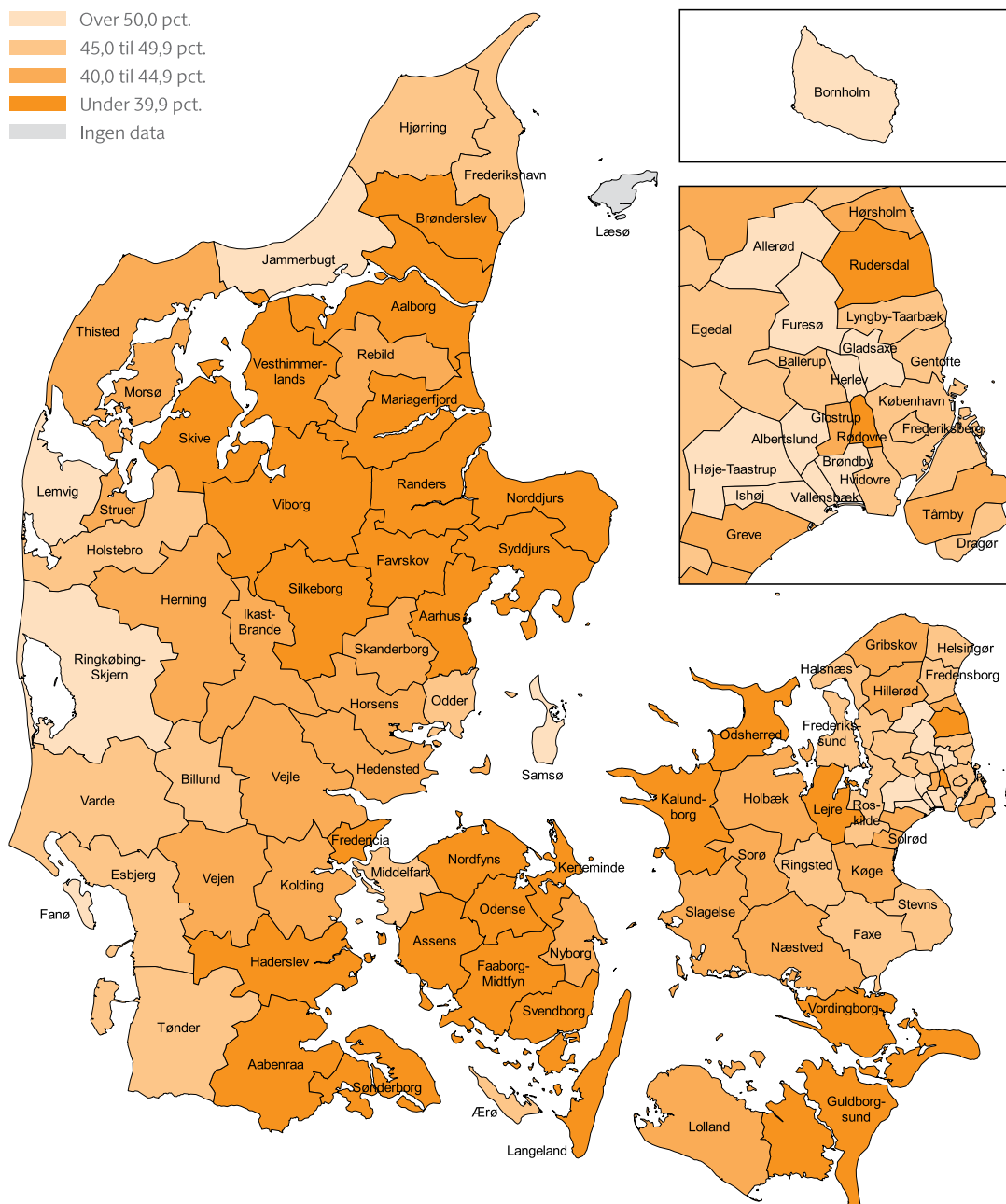

Andelen af de 16-66 årige flygtninge og familiesammenførte til flygtninge der er i beskæftigelse, september 2019, pct.

Fåne	70,3	▲
Bornholm	68,2	–
Isføj	61,4	▼
Samso	60,0	▲
Albertslund	55,8	▼
Gladsaxe	54,8	▲
Furesø	54,7	▲
Herlev	54,4	▲
Brøndby	54,3	▼
Høje-Taastrup	53,8	▲
Allerød	53,5	▼
Jammerbugt	52,8	▲
Ringkøbing-Skjern	52,8	▲
Lemvig	52,2	▲
Vallensbæk	51,9	▼
København	50,8	▲
Helsingør	50,6	▲
Halsnæs	50,3	▲
Ballerup	49,3	▼
Varde	49,2	▼
Billund	49,2	▼
Ringsted	49,1	▲
Odder	48,8	▲
Lyngby-Taarbæk	48,4	▲
Hvidovre	48,4	▼
Hjørring	48,1	▼
Gentofte	47,8	▲
Esbjerg	47,8	▼
Faxe	47,8	▲
Stevns	47,1	▲
Holstebro	47,0	▼
Egedal	47,0	▲
Frederiksberg	46,8	▼
Dragør	46,5	▲
Roskilde	46,4	▼
Fredensborg	46,2	▲
Tønder	46,0	▲
Frederikssund	45,9	▲
Ærø	45,7	▼
Frederikshavn	45,5	▼
Middelfart	45,2	▼
Thisted	45,1	▲
Ikast-Brande	44,7	▼
Vejen	44,7	▲
Næstved	44,5	▲
Lolland	44,1	▲
Greve	44,1	▼
Herning	43,9	▲
Tårnby	43,6	▲
Hillerød	43,6	▼
Vejle	43,5	▲
Hørsholm	43,3	▼
Skanderborg	43,2	▲
Struer	42,5	▼
Nyborg	42,5	▼
Holbæk	42,4	▲
Morsø	42,2	▲
Glostrup	42,2	▼
Køge	42,1	–
Slagelse	41,9	▼
Solrød	41,7	▼
Gribskov	41,6	▼
Hedensted	41,6	▼
Rebild	41,6	▲
Horsens	41,6	▼
Kolding	41,5	▼
Sorø	41,3	▲
Lejre	41,2	▼
Skive	40,9	▲
Rudersdal	40,6	▼
Svendborg	40,2	▲
Fredericia	39,7	▲
Rødovre	39,7	▼
Odsherred	39,6	–
Aalborg	39,5	▲
Faaborg-Midtfyn	39,4	▼
Vesthimmerlands	39,3	▼
Syddjurs	39,2	▼
Aarhus	38,7	▼
Sønderborg	38,7	▲
Silkeborg	38,6	▲
Aabenraa	37,4	▼
Odense	37,2	▲
Brønderslev	36,9	▲
Nordfyns	36,8	▼
Randers	36,7	▼
Haderslev	35,9	▼
Assens	35,2	▲
Kalundborg	35,1	▲
Langeland	35,0	▲
Viborg	35,0	▼
Favrskov	34,6	▼
Vordingborg	34,5	▼
Kerteminde	33,3	▼
Guldborgsund	33,2	▲
Norddjurs	33,2	▼
Mariagerfjord	32,6	▼
Læsø	–	–

▲ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel selvforsørgende flygtninge og familiesammenførte, der modtager SU eller løn**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af de 18-66 årige flygtninge og familiesammenførte til flygtninge der er i beskæftigelse, september 2019. Jobindsats.

Figur: Integrationsydelsesmodtageres arbejdsmarkedsstatus 12 måneder efter endt forløb i 2. kv. 2018. Jobindsats.

HVOR MEGET PERSONALE BRUGER I PÅ LEDELSE OG ADMINISTRATION?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Det er naturligt, at politikerne ønsker at flytte udgifter fra administration til velfærd, når ressourcerne er knappe. Administrative effektiviseringer vil derfor altid være i høj kurs. Digitalisering og automatisering af arbejds-gange, centrale indkøb, konkurrence, færre chef- og ledelseslag mv. har været en væsentlig kilde til effektivise-ring af kommunernes administration i de senere år. Administrative støttefunktioner er dog en forudsætning for effektiviseringer, så det kan være dyrt at skære for dybt.

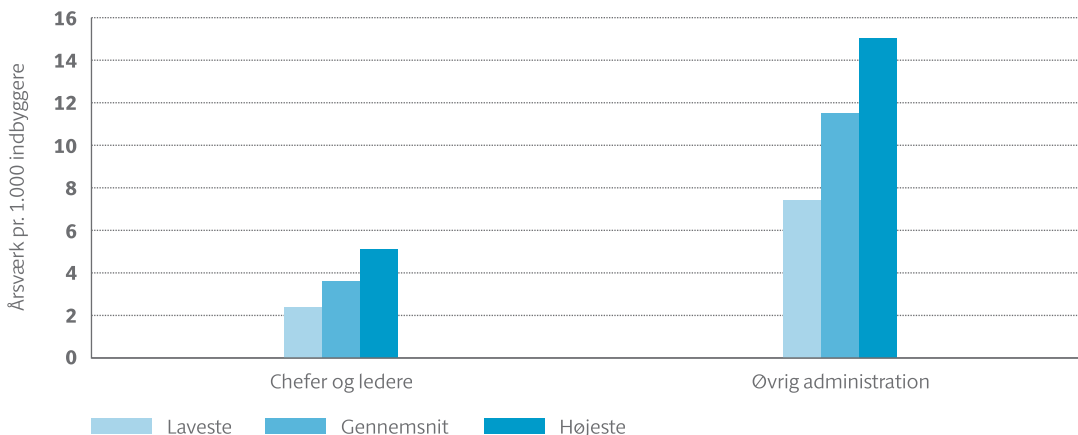
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan sammen med en udgiftsbaseret opgørelse tegne et mere nuanceret billede af kommunens administrative ressourceforbrug. Nøgletallet er baseret på udvalgte stillinger, som antages at indeholde en overvejende grad af administration og/eller ledelse. Stillingerne tælles med som 100 pct. administration og ledelse uanset det faktiske omfang. Der er derfor en vis usikkerhed, men det kan være relevant som grund-lag for drøftelse af følgende spørgsmål:

- › Hvordan har kommunens personale til administration og ledelse udviklet sig de senere år?
- › I hvilken grad adskiller personaleforbruget sig fra sammenlignelige kommuner?
- › Kan sociodemografiske faktorer eller udlicitering af administrative opgaver forklare eventuelle forskelle?
- › Giver opgørelsen anledning til at se nærmere på forholdet mellem chefer og administrativt personale i den centrale administration eller ledere i den decentrale organisation?
- › Udnytter kommunen stordriftsmuligheder, fx ift. it, løn og personale, indkøb og ejendomsdrift?

FORSKELLE I KOMMUNERNES ADMINISTRATION

Siden 2014 er kommunernes personaleforbrug til administration og ledelse øget med knap 1.700 årsværk (2 pct.). Antallet af chefer og ledere er faldet med hhv. ca. 380 (12 pct.) og 3.550 årsværk (16 pct.), mens den øvrige administration er steget med 5.100 årsværk (8 pct.) i perioden 2014-2019. Der er dog stor forskel på kommu-nernes personaleforbrug. Figuren viser fx, at antallet af årsværk til hhv. chefer/ledere og øvrig administration pr. 1.000 indbyggere er mere end dobbelt så højt i kommunen med den højeste normering sammenlignet med kommunen med den laveste normering. Forskelle i demografi og socioøkonomiske forudsætninger kan forklare en del af variationen, men andre faktorer som fx organisering og tilrettelæggelse af opgaver har også betydning.

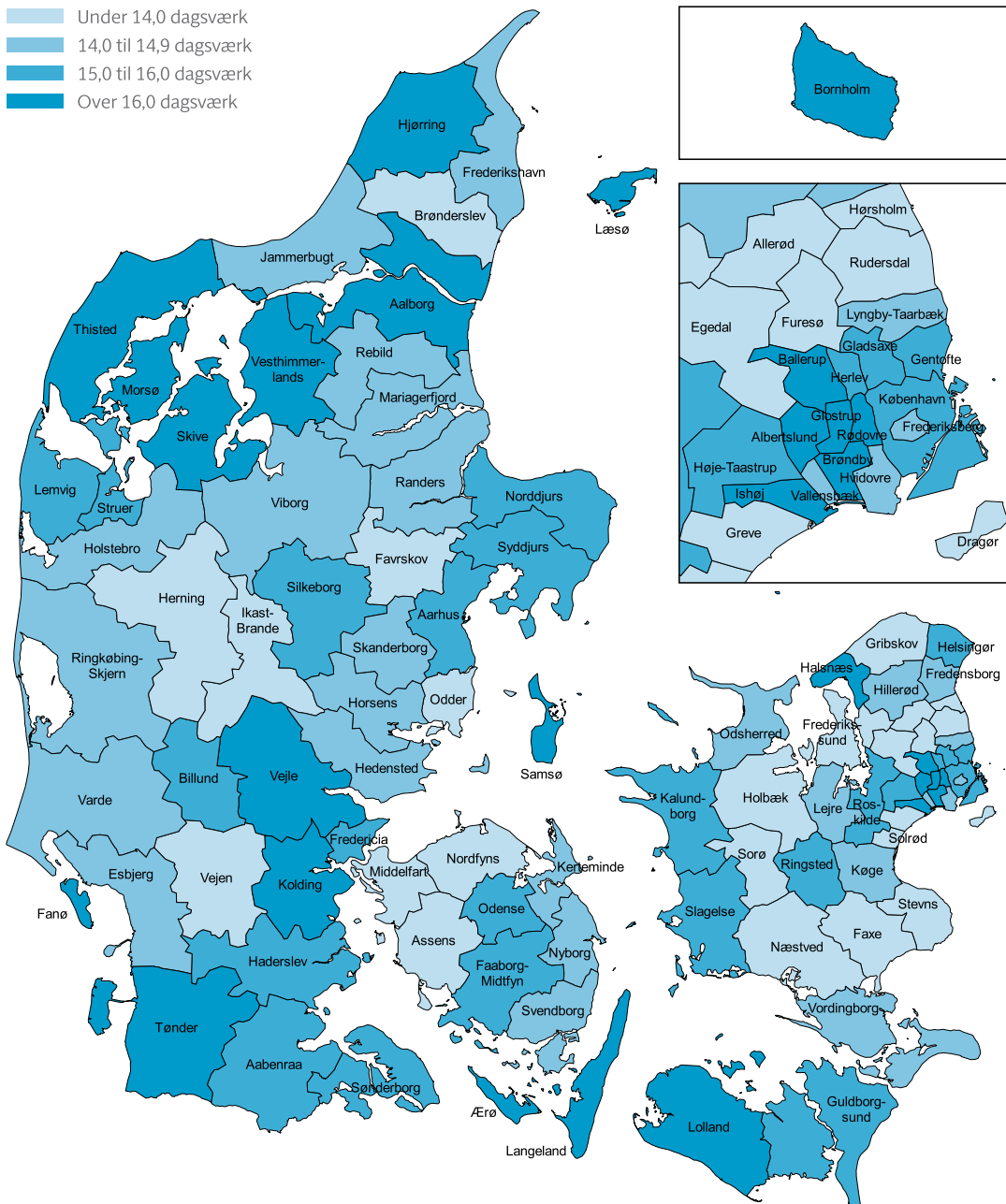

› Årsværk til ledelse og administration pr. 1.000 indbygger, juni 2019

Greve	12,0	▲
Dragør	12,0	–
Nordfyn	12,8	▼
Herning	12,9	–
Hørsholm	13,2	▲
Favrskov	13,2	▲
Stevns	13,2	▼
Gribskov	13,3	▲
Assens	13,3	▲
Allerød	13,4	–
Faxe	13,4	–
Furesø	13,4	▲
Frederikssund	13,5	▲
Solrød	13,5	▼
Egedal	13,6	▼
Holbæk	13,6	▼
Næstved	13,7	▲
Soro	13,7	▼
Vejen	13,7	▲
Odder	13,7	▼
Middelfart	13,8	▼
Rudersdal	13,8	▼
Brønderslev	13,8	▼
Ikast-Brande	13,9	▲
Frederiksberg	14,0	▼
Kerteminde	14,1	▲
Rebild	14,1	▼
Hillerød	14,2	▲
Ringkøbing-Skjern	14,3	▼
Lejre	14,3	▲
Horsens	14,3	▼
Nyborg	14,3	▲
Viborg	14,4	▼
Holstebro	14,5	▼
Mariagerfjord	14,5	▲
Fredensborg	14,5	▼
Svendborg	14,6	▲
Skanderborg	14,6	▲
Køge	14,6	▲
Jammerbugt	14,7	▲
Randers	14,7	▲
Hedensted	14,7	▲
Varde	14,8	▲
Lynby-Taarbæk	14,8	▼
Esbjerg	14,8	▲
Ods herred	14,9	▲
Frederikshavn	14,9	–
Vordingborg	14,9	▼
Hvidovre	14,9	▲
Vallensbæk	15,0	▼
Tårnby	15,0	▼
Aabenraa	15,0	▼
Sønderborg	15,0	▲
Roskilde	15,0	▲
Silkeborg	15,1	▼
Guldborgsund	15,2	▼
Faaborg-Midtfyn	15,3	▲
København	15,3	▲
Gentofte	15,4	▼
Billund	15,4	▼
Odense	15,4	▲
Haderslev	15,5	–
Kalundborg	15,5	▼
Syddjurs	15,6	▼
Struer	15,7	▼
Gladsaxe	15,7	▲
Høje-Taastrup	15,7	▼
Aarhus	15,7	▲
Slagelse	15,8	▼
Fredericia	15,8	▲
Ringsted	15,8	▼
Norddjurs	15,8	▲
Helsingør	15,8	–
Herlev	15,8	▲
Lemvig	16,0	▼
Kolding	16,1	▲
Hjørring	16,1	▼
Lolland	16,1	▼
Thisted	16,2	▲
Vesthimmerlands	16,2	▼
Aalborg	16,4	▲
Halsnæs	16,4	▼
Vejle	16,4	▼
Morsø	16,5	▼
Skive	16,8	▼
Langeland	17,3	▲
Fano	17,4	▼
Bornholm	17,5	–
Rødovre	17,6	▲
Ballerup	17,9	▲
Tønder	18,2	–
Brøndby	18,5	▼
Ishøj	18,7	▼
Glostrup	19,2	–
Albertslund	19,3	–
Ærø	20,6	–
Læsø	23,0	–
Samso	23,3	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Årsværk til ledelse og administration pr. 1.000 indbygger

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser personaleforbruget opgjort som fuldtidsansatte (årsværk) og baseret på særudtræk fra KRL, juni 2019. Personalet er afgrænset til overenskomstansatte og tjenestemænd samt ansatte i fleksjob. Institutioner mv., der ikke anvender de kommunale lønanvisningssystemer, indgår ikke. Indbyggertallet er fra FLIS og opgjort pr. 1. januar 2019. Figur: KRL.

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL CENTRAL ADMINISTRATION?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Administrative effektiviseringer og besparelser er et fast fokusområde i næsten alle kommuner. Siden kommunalreformen er der derfor også sket væsentlige ændringer i kommunernes administrative organisering og opgaveløsning gennem fx organisationsomlægninger, fælleskommunale samarbejde, digitalisering, udbud mv. Store dele af den kommunale administration har dog en tæt sammenhæng med den borgernære velfærd, og man skal være opmærksom på, at rent administrative funktioner, som fx digitaliserings- og indkøbskonsulenter, kan være en forudsætning for effektivisering på de borgernære velfærdsområder og andre områder.

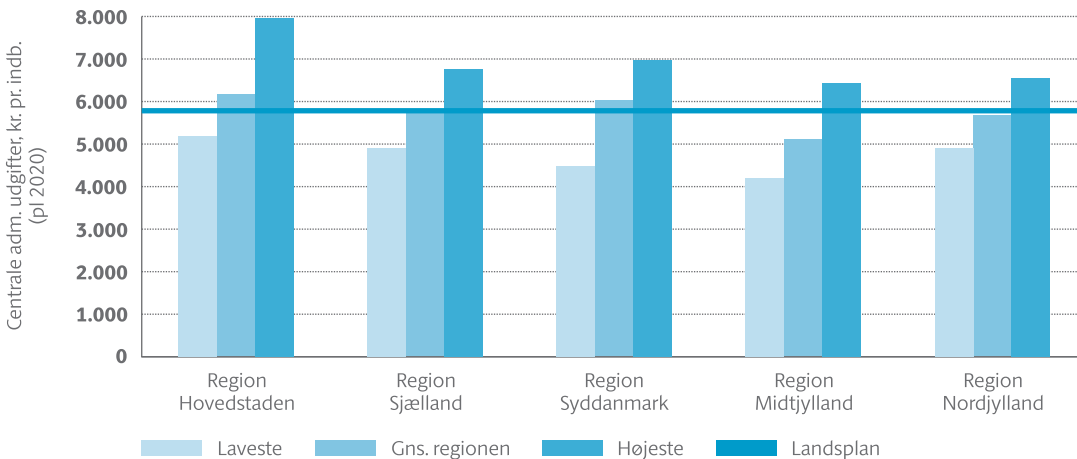
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan sammen med en personalebaseret opgørelse af administration og ledelse bruges til at stille skarp på kommunernes administrative ressourceforbrug. Det kan fx give anledning til følgende spørgsmål:

- › Hvordan har kommunernes administrative udgifter udviklet sig i de senere år?
- › I hvilken grad adskiller udgiftsniveauet sig fra andre kommuner?
- › Kan sociodemografiske faktorer forklare forskelle i de administrative udgifter?
- › Hvor stor en andel af kommunens administrative opgaver løses og konteres centralt?
- › Udnytter kommunen stordriftsfordele på det administrative område, fx ift. it, løn og personale, boghol-deri, indkøb, ejendomsdrift mv.?

FORSKELLE I UDGIFTER TIL DEN CENTRALE ADMINISTRATION

Der er væsentlige forskelle i kommunernes udgifter til den centrale administration. Forskellen mellem den billigste og dyreste kommune i Region Hovedstaden er fx mere end 2.700 kr. pr. indbygger, og kommunerne i Region Syddanmark bruger i gennemsnit 918 kr. pr. indbygger mere end kommunerne i Region Midtjylland. Organisatoriske forskelle og forskellig registrering af udgifter kan forklare en del af udgiftsvariationen. Nogle kommuner løser fx flere administrative opgaver decentralt på de enkelte institutioner end andre. Demografi og socioøkonomisk sammensætning af kommunernes borgere har også betydning. Men forskellene i de administrative udgifter kan også skyldes forskelle i produktivitet og effektivitet.

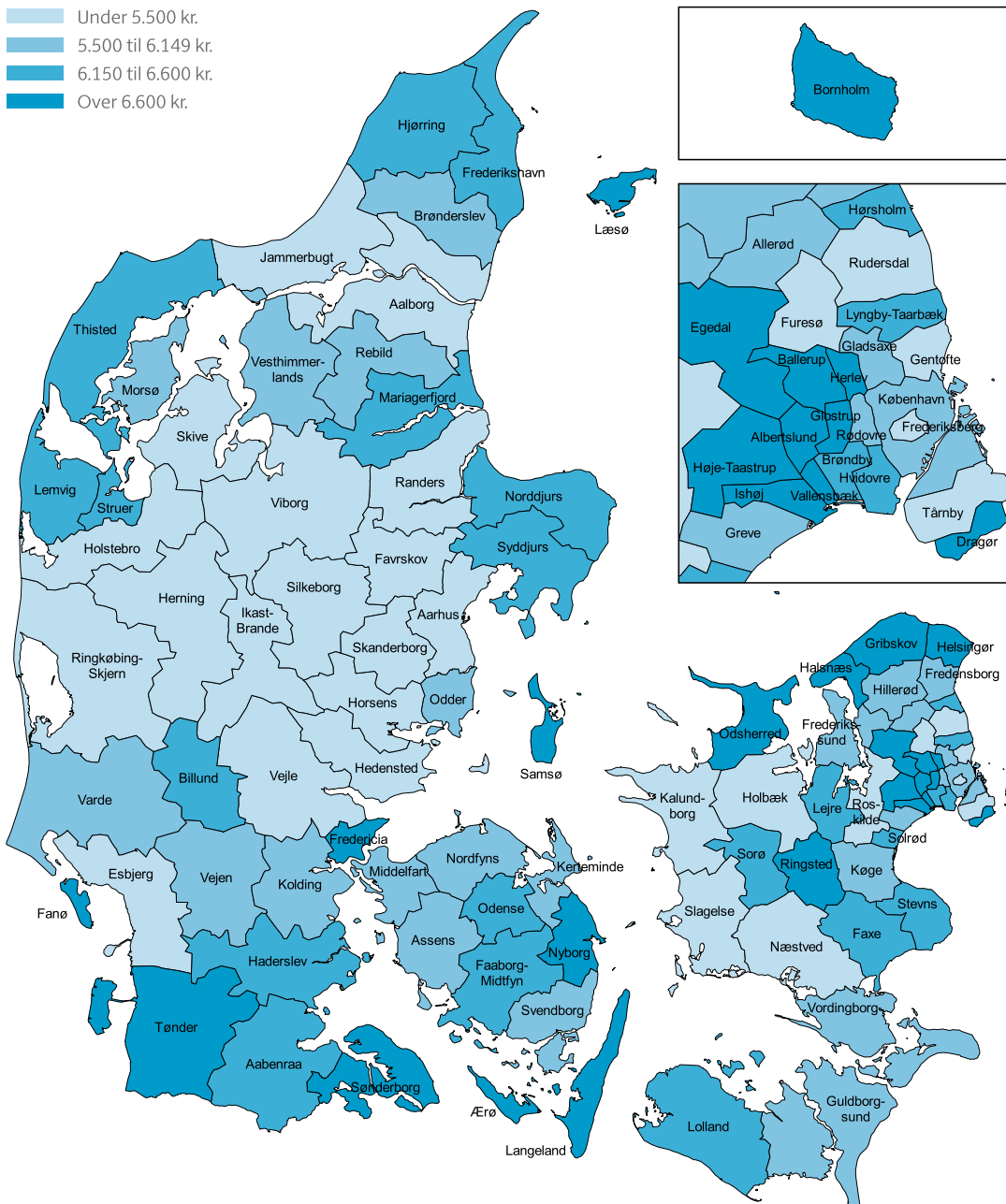

› Udgifter til central administration i regnskab 2018, kr/indb., 20-pl

Holstebro	4.203	▲
Viborg	4.248	▲
Vejle	4.473	–
Tårnby	4.560	▼
Herning	4.669	–
Gentofte	4.698	–
Randers	4.740	–
Aarhus	4.880	▲
Aalborg	4.894	▼
Roskilde	4.896	▲
Skanderborg	4.954	▼
Frederiksberg	4.978	▼
Silkeborg	5.065	▼
Næstved	5.079	▲
Rudersdal	5.181	▼
Slagelse	5.216	▲
Ringkøbing-Skjern	5.283	▲
Hedensted	5.308	▼
Favrskov	5.339	–
Ikast-Brande	5.349	▲
Furesø	5.366	–
Jammerbugt	5.380	▲
Kalundborg	5.387	–
Horsens	5.425	▼
Esbjerg	5.430	▼
Holbæk	5.457	▼
Skive	5.463	▼
Middelfart	5.521	▼
Allerød	5.526	▼
Guldborgsund	5.692	▲
Rebild	5.715	▲
Nordfyns	5.729	–
Kolding	5.741	▼
Frederikssund	5.792	▲
Vordingborg	5.814	▼
Greve	5.864	▲
Vejen	5.883	▲
Brønderslev	5.899	▲
Varde	5.917	▲
Vesthimmerlands	5.942	▼
Køge	5.950	▲
Morsø	6.050	▼
Assens	6.059	▲
Rødovre	6.064	▼
Svendborg	6.068	▼
Odder	6.071	▼
Kerteminde	6.078	▼
Hillerød	6.113	▲
Fredensborg	6.117	▼
Gladsaxe	6.118	▼
Københavns	6.147	▼
Stevns	6.186	▼
Faxe	6.215	▼
Aabenraa	6.229	–
Hjørring	6.229	▲
Mariagerfjord	6.248	–
Brøndby	6.250	▼
Lyngby-Taarbæk	6.272	▼
Lolland	6.307	▲
Sorø	6.315	–
Odense	6.319	▼
Lemvig	6.325	▼
Lejre	6.326	▼
Thisted	6.331	▼
Norddjurs	6.417	▲
Hvidovre	6.423	▲
Faaborg-Midtfyn	6.441	▲
Solrød	6.467	–
Struer	6.523	▼
Haderslev	6.528	▲
Frederikshavn	6.534	▼
Syddjurs	6.543	▼
Hørsholm	6.577	▲
Billund	6.581	▲
Helsingør	6.638	▲
Fredericia	6.646	▲
Ringsted	6.674	▲
Sønderborg	6.685	▲
Nyborg	6.697	▼
Ishøj	6.740	▲
Tønder	6.746	▲
Vallensbæk	6.752	▲
Odsherred	6.765	▼
Høje-Taastrup	6.906	▲
Herlev	6.907	▼
Bornholm	6.913	▼
Glostrup	6.936	▼
Langeland	6.966	▼
Egedal	7.106	▼
Halsnæs	7.145	▲
Gribskov	7.346	▼
Dragør	7.528	–
Albertslund	7.648	▲
Ærø	7.823	▲
Ballerup	7.951	▼
Fano	9.607	–
Samsoe	11.136	▲
Læso	12.398	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgifter til central administration i regnskab 2018, kr./indbygger, 20-pl**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Hovedfk. 0645 – Adm.orgn." viser kommunernes samlede nettodrifudsudgifter på hovedfunktion 6.45 pr. indbygger, 2018. 20-pl.
Figur: Samme kilde.

HVOR HØJT ER JERES MEDARBEJDERES SYGEFRAVÆR?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Et lavt sygefravær er godt for medarbejdere. Det er også godt for kommunen. Det giver mere velfungerende arbejdspladser og en bedre økonomi. Sygefraværet har ligget forholdsvis stabilt i de senere år, men der er store forskelle på tværs af kommunerne og inden for de enkelte personalegrupper. Der er derfor potentiale for et lavere sygefravær. Det kan frigive mange ressourcer. Et fald på ét dagsværk pr. medarbejder vil frigøre ca. 1.700 årsværk eller 700 mio. kr. på landsplan.

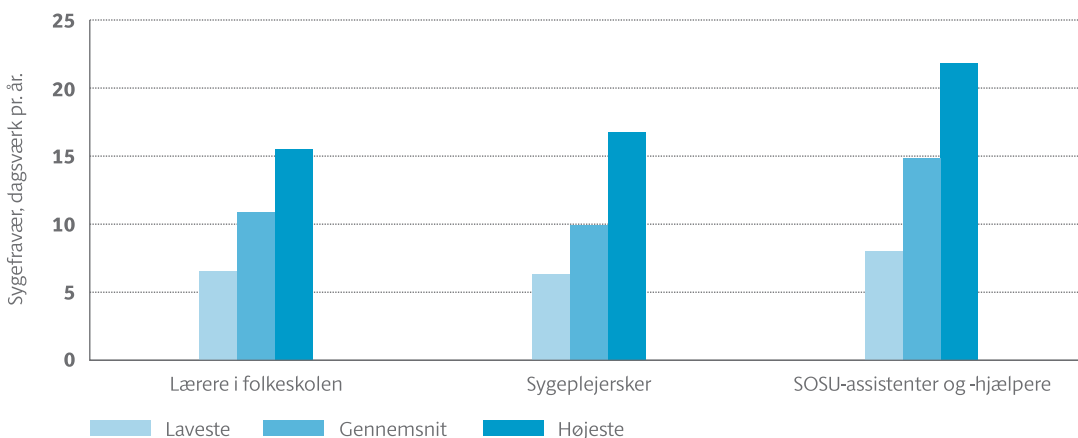
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det kan være svært at tale om sygefravær. Men netop det at tale om det er afgørende, hvis man vil gøre noget ved det. En sygefraværspolitik kan gøre det lettere at tale om det. Det skaber opmærksomhed og giver fælles retningslinjer for at forebygge og håndtere sygefravær. For at virke skal politikken suppleres med en plan for den konkrete handling. Planen kan fx forholde sig til følgende spørgsmål:

- › Hvilke metoder anvender vi?
- › Hvordan kan vi lære noget af andre kommuner eller institutioner i kommunen, der har et lavt sygefravær?
- › Hvad forventer vi af ledere og medarbejdere ift. at nedbringe sygefraværet?
- › Hvilke mål for sygefravær vil vi nå hvornår?
- › Hvordan vil vi nå målene, og hvem har ansvaret?
- › Hvordan og hvornår følger vi op på målene?

FORSKELLE I KOMMUNERNES SYGEFRAVÆR

Selvom sygefraværet i kommunerne er faldet, er der store forskelle mellem faggrupperne i landets kommuner. Personalet i daginstitutioner, skoler og ældreplejen har typisk et højere sygefravær end kontorpersonale og akademikere. Det er næppe muligt for alle grupper at nedbringe sygefraværet til samme niveau, men der er også store forskelle på tværs af faggrupperne. For eksempel er der 9 dages forskel på lærernes gennemsnitlige sygefravær i kommunerne med det højeste og laveste sygefravær. For sygeplejerskerne er der en forskel på 10,5 dage om året, mens forskellen for SOSU-assistenten og -hjælpere er knap 14 dage.

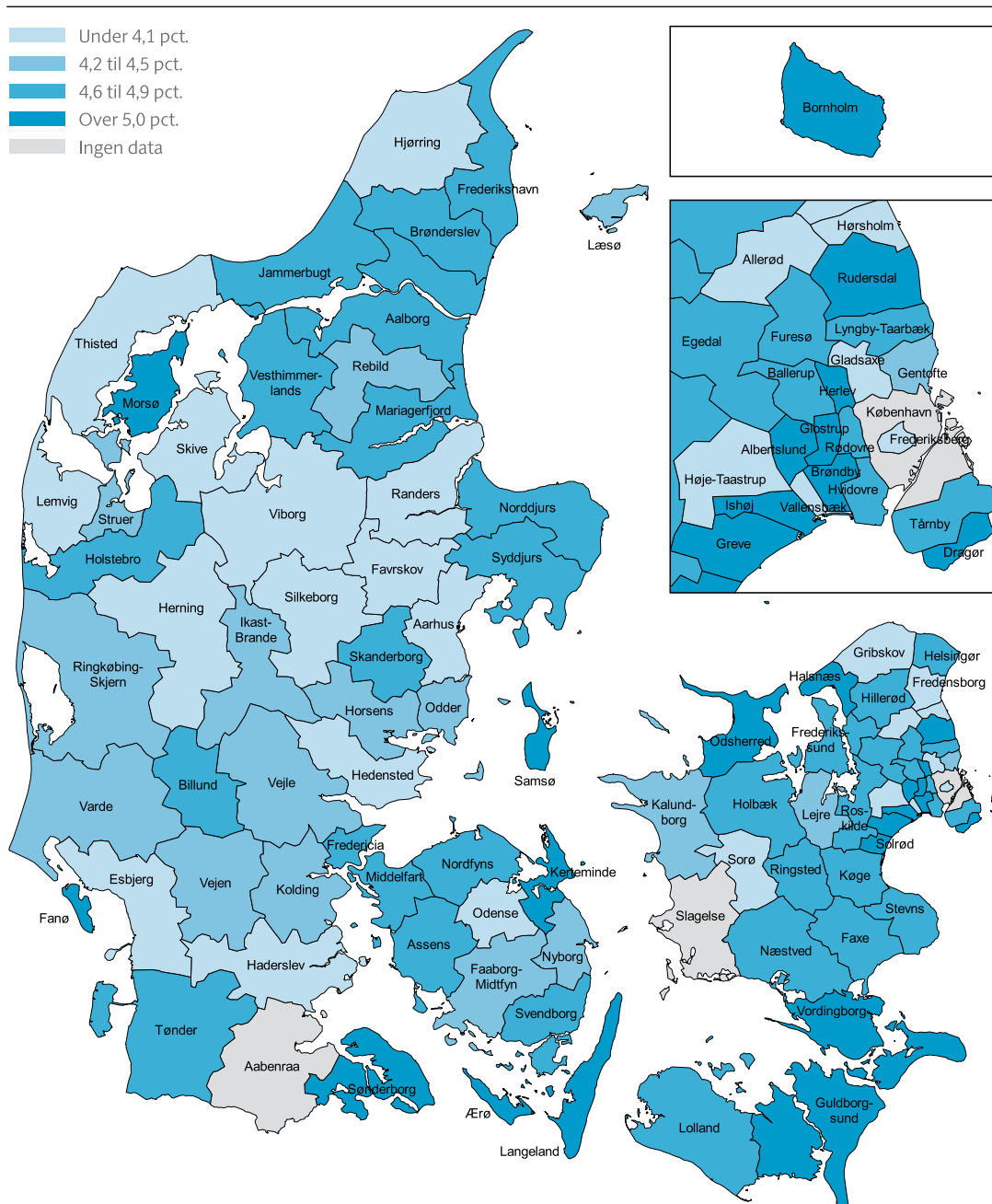

› Sygefravær målt i andel sygefraværsgange ift. aktive dage (dagsværksprincippet), 2018, pct.

Esbjerg	2,89	▲
Viborg	3,40	–
Silkeborg	3,52	▼
Allerød	3,55	▲
Høje-Taastrup	3,62	▲
Odense	3,68	▼
Gladsaxe	3,72	▲
Randers	3,85	▲
Lemvig	3,88	–
Gribskov	3,90	▼
Hørsholm	3,95	▼
Favrskov	3,95	▲
Hedensted	3,95	▲
Skive	3,99	▲
Vallensbæk	4,01	▲
Haderslev	4,01	▼
Thisted	4,02	▲
Frederiksborg	4,03	▲
Fredensborg	4,06	▲
Hjørring	4,07	▼
Herning	4,07	–
Soro	4,10	▲
Aarhus	4,14	▲
Læsø	4,14	▲
Kalundborg	4,20	▼
Vejen	4,23	–
Struer	4,26	▼
Ringkøbing-Skjern	4,28	▼
Odder	4,28	▲
Kolding	4,29	▲
Ikast-Brande	4,30	–
Vejle	4,32	▼
Faaborg-Midtfyn	4,35	▲
Rebild	4,37	▼
Varde	4,39	▼
Gentofte	4,40	▲
Lejre	4,43	▲
Nyborg	4,44	▼
Horsens	4,44	▼
Tønder	4,47	–
Jammerbugt	4,50	▲
Billund	4,51	▲
Køge	4,51	▲
Holbæk	4,53	▲
Mariagerfjord	4,53	▼
Ballerup	4,55	▼
Nørddjurs	4,56	▲
Svendborg	4,57	▼
Tårnby	4,58	▲
Holstebro	4,59	–
Lolland	4,59	▼
Syddjurs	4,60	▲
Skanderborg	4,61	▼
Hillerød	4,61	▲
Vesthimmerlands	4,62	▼
Ringsted	4,64	▼
Middelfart	4,64	▼
Fredericia	4,67	▼
Hvidovre	4,67	▲
Frederikshavn	4,67	▲
Helsingør	4,68	▲
Aalborg	4,68	▲
Egedal	4,75	▲
Stevns	4,79	▼
Brønderslev	4,81	▼
Faxe	4,82	▲
Furesø	4,82	▲
Lyngby-Taarbæk	4,86	▲
Assens	4,87	▼
Rødovre	4,87	▼
Næstved	4,90	▼
Roskilde	4,90	▲
Frederikssund	4,94	▼
Nordfyns	4,95	▼
Herlev	4,95	–
Ærø	5,02	▼
Ishøj	5,04	▲
Vordingborg	5,06	▼
Rudersdal	5,11	▲
Greve	5,11	–
Solrød	5,13	▼
Langeland	5,13	▼
Brøndby	5,14	▲
Albertslund	5,17	▲
Bornholm	5,19	▼
Kerteminde	5,20	▼
Halsnæs	5,20	▼
Glostrup	5,21	▼
Dragør	5,22	▼
Guldborgsund	5,24	▲
Samso	5,25	▼
Ods herred	5,29	▼
Morsø	5,29	▼
Fano	5,39	▼
København	-	-
Slagelse	-	-
Sønderborg	-	-
Aabenraa	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitligt sygefravær**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Sygefravær i alt, pct." viser sygefraværprocenten baseret på fraværskategorierne sygefravær (SY) og tilskadekomst (TT). Det samlede antal fraværdsdage og det samlede antal aktive dage er beregnet ud fra et dagsværksprincip, og tallet inkluderer tjenestemænd, overenskomstansatte og elever for 2018. Sygefraværprocenten er derefter beregnet som antallet af fraværdsdage i forhold til antallet af aktive dage.

Figur: FLIS.

HVORDAN HAR JERES PERSONALEFORBRUG UDVIKLET SIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Efter en periode med markant faldende personaleforbrug i kommunerne har der i de senere år været svagt stigende beskæftigelse. Kommunerne tilpasser løbende personaleforbruget i forhold til de lokale behov og prioriteringer, herunder den demografiske udvikling. Digitalisering og ibrugtagning af nye teknologier kan også føre til ændringer i personalet. Det er vigtigt at følge personaleudviklingen, da lønudgiften tegner sig for næsten 70 pct. af kommunens samlede serviceudgifter og dermed er klart den største udgiftspost i budgettet.

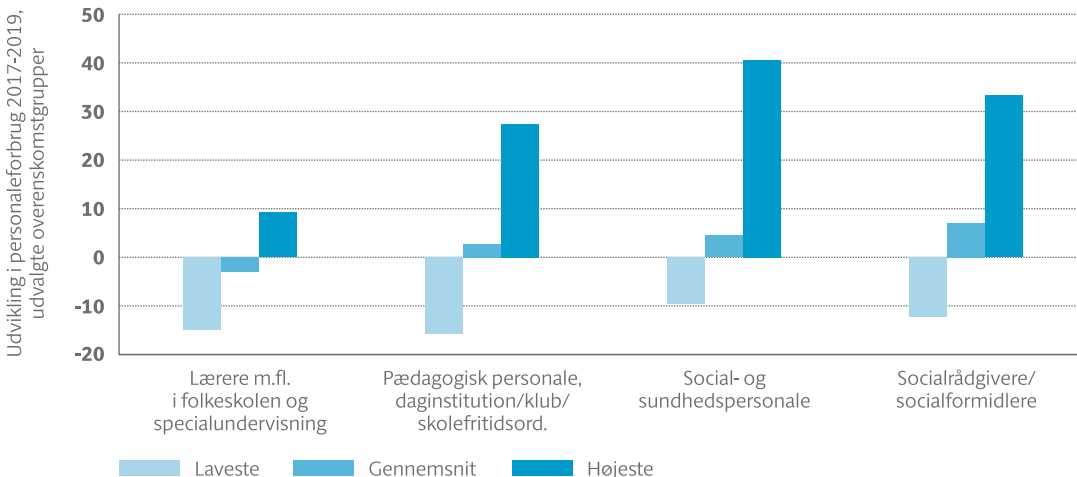
TIL VIDERE DRØFTELSE

I forhold til udviklingen i personaleforbruget kan en række spørgsmål med fordel overvejes:

- › Hvad ligger bag udviklingen i personaleforbruget – både samlet og på sektorområder?
- › Kan der realiseres effektivisering i personaleforbruget gennem ændret organisering eller anvendelse af ny teknologi?
- › Stemmer personaleudviklingen overens med efterspørgslen efter de ydelser, der leveres? I hvilken grad er udviklingen fx påvirket af den demografiske udvikling?
- › Er personalesammensætningen den rigtige ift. det politisk besluttede serviceniveau og de økonomiske rammer?

PERSONALEUDVIKLING MED STORE KOMMUNALE FORSKELLE

Kommunerne foretager løbende ændringer i personalet. Fra august 2017 til august 2019 er beskæftigelsen (ordinært ansatte) øget med 4.095 fuldtidsstillinger. Ser man de største overenskomstgrupper, er tilgangen især sket inden for pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter samt syge- og sundhedspersonale. Udviklingen dækker dog over store variationer kommunerne imellem. Som figuren viser, har en kommune fx reduceret antallet af socialrådgivere/-formidlere med ca. 12 pct., mens denne personalegruppe i en anden kommune er øget med ca. 33 pct.

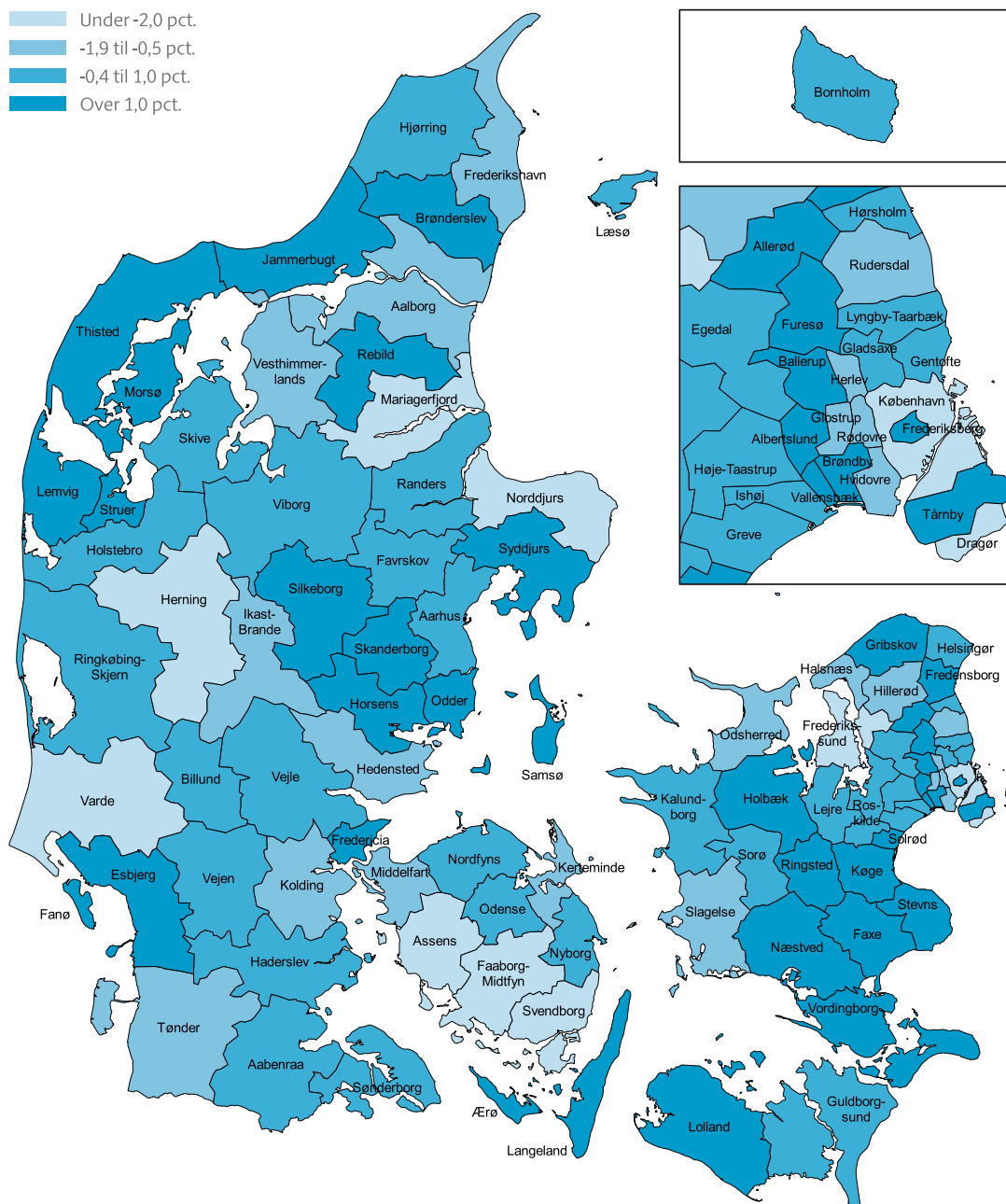

› Udvikling i samlet antal ansatte pr. 1.000 inbygger, august 2017-2019

Assens	-4,8	▲
Norddjurs	-3,9	▲
Frederikssund	-3,4	▲
Varde	-2,8	▲
Svendborg	-2,6	▲
Mariagerfjord	-2,3	▲
Dragør	-2,2	▲
Herning	-2,2	▲
København	-2,0	▲
Faaborg-Midtfyn	-2,0	▲
Halsnæs	-1,9	▲
Kolding	-1,8	▲
Vesthimmerlands	-1,7	▼
Middelfart	-1,6	▲
Odsherred	-1,5	▲
Aalborg	-1,4	▲
Kerteminde	-1,4	▲
Frederikshavn	-1,3	▼
Herlev	-1,2	▲
Hedensted	-1,1	▼
Rødovre	-1,0	▲
Glostrup	-0,9	▲
Ikast-Brande	-0,9	▲
Tønder	-0,8	▼
Hillerød	-0,7	▼
Hvidovre	-0,6	▼
Slagelse	-0,6	▼
Rudersdal	-0,5	▼
Vejen	-0,5	▲
Randers	-0,4	▲
Guldborgsund	-0,4	▲
Lyngby-Taarbæk	-0,4	▲
Viborg	-0,3	▲
Høje-Taastrup	-0,3	▼
Greve	-0,3	▲
Nyborg	-0,3	▲
Helsingør	-0,3	▼
Hjørring	-0,2	▲
Hørsholm	-0,2	▼
Skive	-0,1	–
Aarhus	0,0	▲
Læsø	0,0	▲
Ishøj	0,0	▼
Sønderborg	0,1	▲
Gladsaxe	0,1	▼
Lejre	0,2	▲
Søre	0,2	▲
Nordfyns	0,4	▲
Haderslev	0,4	▲
Roskilde	0,5	▲
Gentofte	0,5	▼
Holstebro	0,5	▼
Egedal	0,5	▼
Odense	0,7	▼
Bornholm	0,8	▲
Vejle	0,9	▲
Ringkøbing-Skjern	0,9	▲
Aabenraa	0,9	▲
Favrskov	0,9	▼
Billund	0,9	▼
Kalundborg	1,0	▲
Frederiksberg	1,0	▲
Fredensborg	1,1	▼
Faxe	1,1	▲
Thisted	1,2	▼
Næstved	1,2	▲
Brønderslev	1,2	▼
Vallensbæk	1,4	▼
Morsø	1,4	▲
Køge	1,5	▲
Esbjerg	1,6	▲
Solrød	1,6	▲
Ringsted	1,6	▼
Ballerup	1,6	▲
Horsens	1,7	▼
Furesø	1,7	▼
Jammerbugt	1,7	▼
Skanderborg	1,8	▼
Fredericia	1,8	▼
Rebild	1,8	▲
Gribskov	1,9	▲
Holbæk	1,9	▼
Silkeborg	2,1	▼
Tårby	2,2	▼
Langeland	2,2	▼
Albertslund	2,6	▼
Samso	2,7	▼
Syddjurs	2,8	▲
Vordingborg	2,8	▼
Allerød	2,8	▼
Struer	3,3	▲
Brøndby	3,3	▼
Odder	3,7	▼
Stevns	3,9	▼
Lolland	4,0	▼
Lemvig	4,1	▼
Fano	4,4	▼
Æro	6,4	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udvikling i samlet personaleforbrug**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i personaleforbruget baseret på KRL tal fra august måned 2017 og 2019, og er opgjort som antallet af tjenestemand- og overenskomstansatte omregnet til antal fuldtidsstillinger. Elever, ekstraordinært ansatte og personer i fleksjob indgår således ikke. Indbyggertallet er opgjort pr. 1. august i det pågældende år fra FLIS.

Figur: KRL.

HVOR MEGET KONKURRENCEUDSÆTTER I?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Konkurrenceudsættelse af kommunernes serviceopgaver kan være et nyttigt redskab til at fremme både kvalitet, effektivitet og innovation i opgaveløsningen. Langt de fleste kommuner overvejer løbende, hvornår det styringsmæssigt, organisatorisk og økonomisk giver værdi at overlade driften af konkrete serviceopgaver til private leverandører. Det rejser dog samtidig en række dilemmaer og udfordringer, og en lang række lokale forhold spiller ind i vurderingen af potentialet for konkurrenceudsættelse af den konkrete opgave. Konkurrenceudsættelsesgraden måles gennem Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU), der opgøres årligt. IKU måler andelen af opgaver, der udbydes. Den fanger derved ikke alt samarbejde mellem kommuner og private. IKU'en var i 2018 på landsplan 26,9 pct. Det er et fald på 0,2 pct. point ift. 2017.

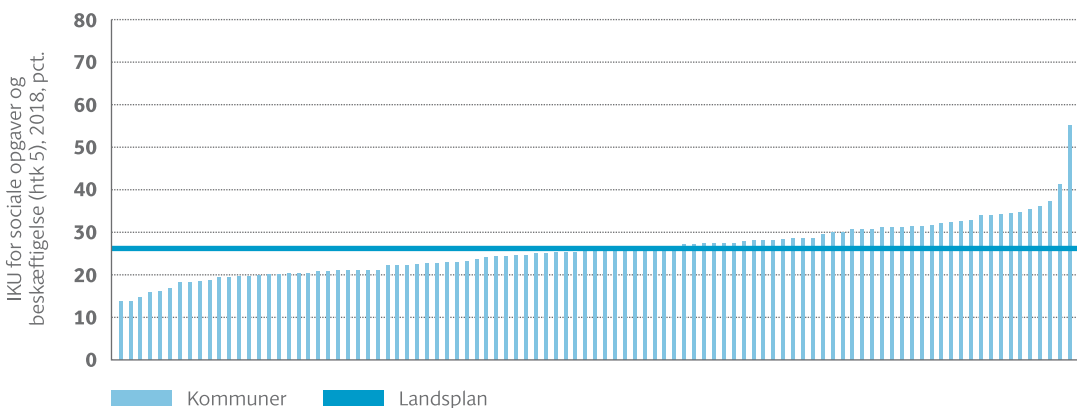
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Der kan være forskellige årsager til at til- eller fravælge udbud af konkrete serviceopgaver. Det vil dog være relevant for kommunen at forholde sig til, hvorvidt opgaver skal udbydes. Derfor bør den enkelte kommune drøfte følgende:

- › I hvilken grad er konkurrenceudsættelse et fokusområde i jeres kommune?
- › Har kommunen taget stilling til den enkelte opgavevaretagelse på hver hovedkonto i forhold til, om kommunen i dag varetager opgaver, som med fordel kan konkurrenceudsættes?
- › I hvilken grad er kommunen i dialog med markedet omkring opgaveløsninger?
- › Hvilke positive/negative erfaringer har I gjort jer med konkurrenceudsættelse i din kommune?

STOR VARIATION I KOMMUNERNES KONKURRENCEUDSÆTTELSE

Hvis IKU fremadrettet for alvor skal hæves, er der behov for at øge konkurrenceudsættelsen på områder, hvor det store forbrug ligger. Det største potentiale findes typisk på sociale opgaver og beskæftigelse (hovedkonto 5) – selvom der også er væsentlige hindringer på disse områder. Der er stor variation i kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad på social og beskæftigelsesområdet – fra 13,5 pct. til 67,3 pct. med et landsgennemsnit på 26,2 pct. Se kommunens IKU på de forskellige områder i KL's IKU-værktøj på www.kl.dk/IKU.

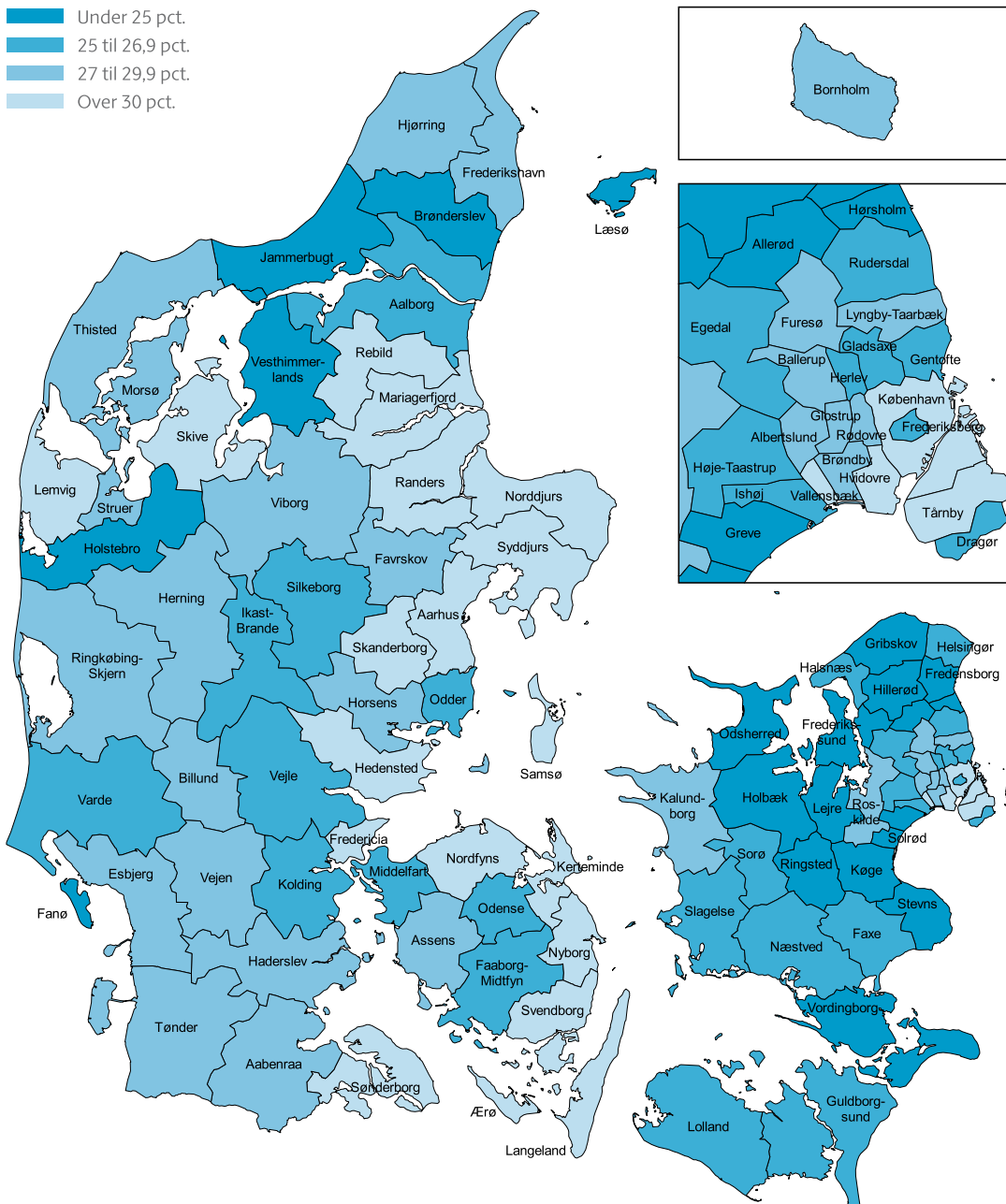

› Indikator for konkurrenceudsættelse 2018, pct.

Gribskov	52,5	–
Fano	42,9	–
Jammerbugt	39,6	▲
Læse	37,8	▼
Holbæk	36,9	▲
Hørsholm	36,4	▼
Greve	33,6	▲
Stevns	33,6	▼
Vordingborg	33,5	▲
Solrød	33,4	▼
Køge	32,3	▲
Ringsted	32,0	▲
Odsherred	31,9	–
Vesthimmerlands	31,5	▲
Allerød	31,4	▼
Brønderslev	31,4	▼
Hilleroed	31,1	▲
Holstebro	30,8	▲
Fredensborg	30,2	▼
Frederikssund	30,1	▼
Lejre	30,0	▲
Guldborgsund	29,8	▲
Slagelse	29,5	▲
Odense	29,2	▲
Aalborg	29,1	▲
Høje-Taastrup	28,9	▲
Odder	28,9	▼
Næstved	28,8	▲
Veje	28,8	▲
Varde	28,7	▼
Gentofte	28,6	▼
Faaborg-Midtfyn	28,5	▲
Halsnaes	28,2	▼
Helsingør	28,1	▲
Ishøj	27,8	▲
Kolding	27,8	▲
Gladsaxe	27,7	▼
Egedal	27,6	▼
Lolland	27,6	▲
Soro	27,6	▲
Ikast-Brande	27,5	▼
Dragør	27,4	▲
Middelfart	27,4	▼
Frederiksberg	27,3	▼
Faxe	27,2	▼
Herlev	27,0	▼
Rudersdal	27,0	▲
Silkeborg	27,0	▼
Glostrup	26,8	▲
Horsens	26,8	▲
Tønder	26,8	▲
Albertslund	26,7	▼
Kalundborg	26,7	▼
Aabenraa	26,7	▲
Herning	26,6	▼
Brøndby	26,4	▲
Billund	26,3	▲
Viborg	26,1	▼
Assens	26,0	▼
Favrskov	26,0	▼
Ballerup	25,9	▲
Furesø	25,9	▼
Rødovre	25,9	▲
Morsø	25,8	▼
Vejen	25,8	▼
Esbjerg	25,6	▼
Ringkøbing-Skjern	25,5	▲
Struer	25,5	▲
Hjørring	25,4	▼
Roskilde	25,4	▲
Thisted	25,4	▼
Frederikshavn	25,0	▲
Lyngby-Taarbæk	25,0	▼
Bornholm	24,7	▼
Haderslev	24,7	▼
Hedensted	24,4	▼
Syddjurs	24,1	▼
Skanderborg	24,0	▲
Fredericia	23,9	▲
Langeland	23,9	▼
Svendborg	23,8	▼
Aarhus	23,6	▼
Vallensbæk	23,4	▼
Kerteminde	23,2	▲
Lemvig	23,1	▲
Mariagerfjord	23,1	▲
København	22,8	▼
Nordfyns	22,5	▲
Randers	22,5	▼
Hvidovre	22,4	▲
Sønderborg	22,3	▲
Rebild	22,2	▼
Nyborg	22,1	▼
Skive	21,9	▲
Norddjurs	21,7	▼
Samsø	20,9	▼
Tårby	20,1	–
Ærø	19,6	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad (IKU)**

› **DATA**

Tabel: Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU) måler i regnskabet summen af de faktisk konkurrenceudsatte udgifter i kommunerne som andel af summen af kommunens faktiske udgifter i 2018, der jf. IKU's definition er muligt at konkurrenceudsætte. Der er korrigeret for kommunens egne vundne udbud. Økonomi- og Indenrigsministeriet. Figur: SKI.

HVOR MANGE FÆLLES FORPLIGTENDE INDKØBSAFTALER TILSLUTTER I JER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Fællesindkøb er en hjørnesteen i kommunernes effektiviseringsindsats. Når kommunerne køber ind sammen, opnår kommunerne de bedste priser og undgår hver især at bruge ressourcer på at gennemføre selve udbudet. Kommunerne kan således prioritere nogle ressourcer til andre indkøbsrelaterede og borgernære opgaver. Derfor er det en målsætning i den fælleskommunale indkøbsstrategi (2017-2020), at kommunerne som udgangspunkt tilslutter sig de fælles forpligtende aftaler. Størstedelen af kommunerne tilslutter sig de forpligtende aftaler, og tilslutningen er stigende ved 2. og 3. genudbud. Kommunernes tilslutning varierer, hvilket bl.a. afspejler, at nogle kommuner har truffet politisk beslutning om som udgangspunkt at tilslutte sig alle aftaler.

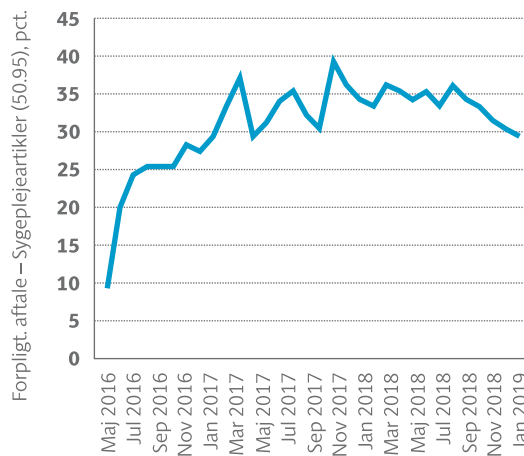
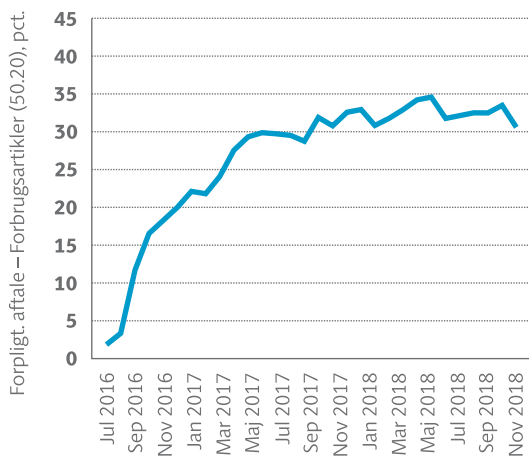
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Da anvendelsen af de forpligtende aftaler kan bidrage til at hente effektiviseringsgevinster og frigøre ressourcer, der kan bruges på andre opgaver, er det vigtigt, at man overvejer følgende:

- › Har kommunen en politisk, strategisk beslutning om tilslutning til af fælles forpligtende aftaler?
- › Hvem i kommunen træffer beslutning om, hvorvidt kommunen skal tilslutte sig en aftale eller ej?
- › Hvordan skal kommunen hente effektiviseringsgevinster på indkøb fremover?
- › Hvordan sikrer kommunen anvendelse af egne og fælles aftaler i hele organisationen?

UDVIKLING I KOMMUNERNES AFTLEANVENDELSE VARIERER

Først når en indkøbsaftale anvendes i hele kommunen, opnås det fulde potentiale ved at samle indkøbsvolumen i fælles aftaler. Er aftaleanvendelsen lav, betyder det, at der handles meget uden for aftalen i kommunen. Det fremgår af indeksovgørelsen i figurerne nedenfor, at udviklingen i kommunernes samlede anvendelse af de fælles aftaler for forbrugsartikler og sygeplejeartikler varierer. Analyser af indkøbsdata viser endvidere entydigt, at kommunerne betaler relativt højere priser, når de køber ikke-aftalevarer, sammenlignet med når de køber aftalevarer.

› Andel fælleskommunale forpligtende indkøbsaftaler som kommunen er tilmeldt, 2018, pct.

Fredensborg	100,0	–
Rødovre	100,0	–
Vallensbæk	100,0	–
Albertslund	96,0	▲
Frederikssund	96,0	▲
Norddjurs	96,0	▲
Ringsted	96,0	▲
Rudersdal	96,0	▲
Soro	96,0	▲
Tårby	96,0	▼
Dragør	92,0	–
Næstved	92,0	–
Slagelse	92,0	–
Syddjurs	92,0	▼
Brøndby	88,0	▼
Favrskov	88,0	▼
Gribskov	88,0	▼
Holbæk	88,0	▲
Lejre	88,0	▼
Viborg	88,0	▼
Vordingborg	88,0	▲
Billund	84,0	▲
Gentofte	84,0	▲
Glostrup	84,0	▼
Helsingør	84,0	▼
Hvidovre	84,0	▲
Køge	84,0	▲
Odense	84,0	▼
Vejen	84,0	▲
Vesthimmerlands	84,0	▼
Brønderslev	80,0	▲
Egedal	80,0	▼
Gladsaxe	80,0	▲
Haderslev	80,0	▲
Halsnæs	80,0	▼
Herlev	80,0	▲
Hillerød	80,0	▲
Høje-Taastrup	80,0	▼
København	80,0	▼
Stevns	80,0	▲
Varde	80,0	▲
Greve	76,0	▲
Guldborgsund	76,0	▼
Hjørring	76,0	▲
Hørsholm	76,0	▲
Lyngby-Taarbæk	76,0	▲
Mariagerfjord	76,0	▼
Nyborg	76,0	▲
Odsherred	76,0	▲
Roskilde	76,0	▼
Aabenraa	76,0	▲
Allerød	72,0	▼
Bornholm	72,0	▲
Faxe	72,0	▼
Faaborg-Midtfyn	72,0	▼
Kalundborg	72,0	▼
Kerteminde	72,0	▲
Langeland	72,0	▲
Ringkøbing-Skjern	72,0	▲
Skanderborg	72,0	▼
Solrød	72,0	▼
Tønder	72,0	▲
Assens	68,0	▼
Nordfyns	68,0	▼
Rebild	68,0	▼
Silkeborg	68,0	▼
Vejle	68,0	▼
Ballerup	64,0	▼
Frederiksberg	64,0	▲
Jammerbugt	64,0	▲
Lolland	64,0	▲
Svendborg	64,0	▲
Frederikshavn	60,0	▲
Furesø	60,0	▼
Hedensted	60,0	▼
Horsens	60,0	▼
Aalborg	60,0	▼
Aarhus	60,0	▼
Esbjerg	56,0	–
Fredericia	56,0	▼
Skive	56,0	▼
Sønderborg	56,0	▲
Ishøj	52,0	▲
Kolding	52,0	▼
Thisted	52,0	▼
Odder	48,0	▼
Randers	48,0	▲
Struer	48,0	▼
Læso	44,0	▲
Midelfart	44,0	▼
Holstebro	32,0	–
Ikast-Brande	28,0	▼
Samso	24,0	▲
Fano	20,0	–
Herning	20,0	▼
Lemvig	16,0	–
Ærø	16,0	–
Morsø	12,0	–

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

HVOR MEGET KØBER I IND FOR PR. INDBYGGER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Indkøb griber ind i rigtig mange af de opgaver, som kommunerne varetager: Køb af aktiveringsforløb, proteser til en borger, mad til kommunens daginstitutioner og meget mere. Mange medarbejdere i en kommune varetager således indkøbsopgaver. Der findes ikke et objektivt eller optimalt niveau for en kommunes samlede indkøb pr. indbygger. En række forhold kan påvirke kommunens indkøb, fx hvorvidt et område er udbudt eksternt eller om opgaverne løses i kommunalt regi. Men det er afgørende at have fokus på kommunens samlede indkøb, da det giver anledning til at bryde indkøbet ned i kategorier og se på, om kommunen har et højt forbrug på udvalgte områder, og hvor i organisationen, der købes ind.

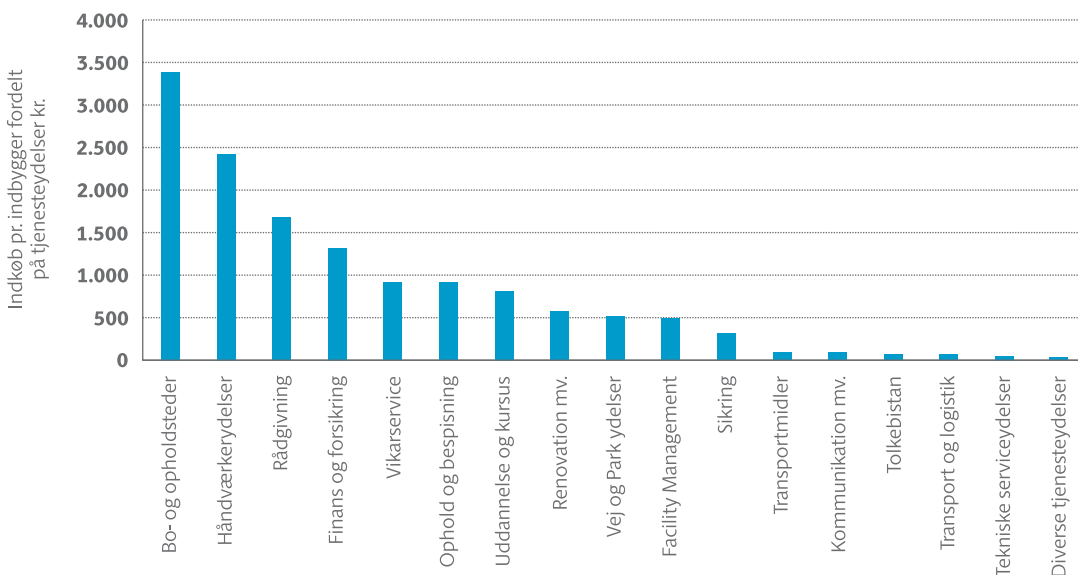
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens samlede forbrugs- og indkøbsmønstre samt prioritering af indsatser, der kan understøtte, at kommunen reducerer sit forbrug, hvor det er relevant og muligt. Det kan fx være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Køber kommunen ind for store beløb på bestemte indkøbskategorier i forhold til andre?
- › Kan kommunen arbejde med at nedbringe indkøbet på relevante indkøbskategorier?
- › Kan kommunen aftaledække indkøb, der i dag ikke er aftaledækket?
- › Hvem i organisationen varetager indkøbsopgaver, og er medarbejderne klædt på til at løfte opgaven?

STOR INDKØBSVOLUMEN PÅ DET SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE

Kommunerne køber mange ydelser hos private leverandører på et år. Det gælder både ydelser, der indgår i den kommunale drift, men også ydelser der købes direkte til den enkelte borger, fx pladser på bo- og opholdssteder eller forløb på beskæftigelsesområdet. Figuren nedenfor viser, at køb af pladser på bo- og opholdssteder bl.a. fylder meget i kommunernes samlede ydelseskøb på årsbasis. Derfor har Holbæk Kommune indarbejdet et fokus på at styrke køberollen på det specialiserede socialområde. Der er indført standardkontrakter og kontinuerlig genforhandling af priser, hvilket indtil nu har givet positive gevinster.

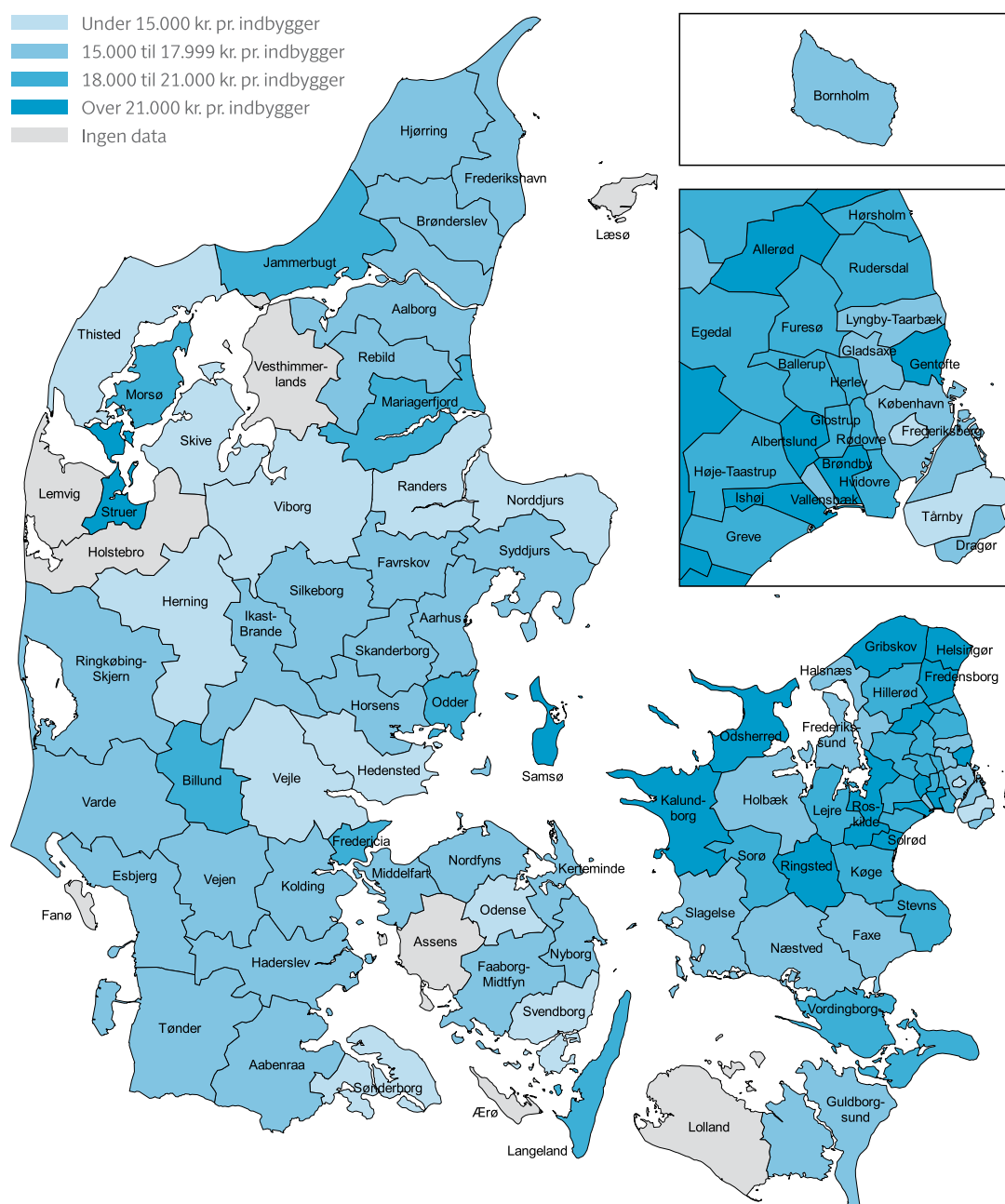

› Indkøb pr. 1.000 indbygger, 20-pl, 2018

Randers	11.933	▲
Svendborg	12.611	▲
Odense	12.631	▲
Herning	12.756	▲
Frederiksberg	13.009	▲
Thisted	13.861	▲
Norddjurs	14.114	▲
Sønderborg	14.185	▲
Vejle	14.562	▲
Tårnby	14.792	▲
Skive	14.798	▲
Viborg	14.918	▲
Hedensted	14.998	▲
Varde	15.073	-
Nordfyns	15.075	▲
Faxe	15.195	▼
Hjørring	15.340	▼
Nyborg	15.448	▲
Ikast-Brande	15.485	▲
Dragør	15.497	▲
Holbæk	15.608	▼
Kolding	15.656	▲
Faaborg-Midtfyn	15.765	▲
Frederikshavn	15.819	▲
Skanderborg	15.859	▼
Ringkøbing-Skjern	15.898	▼
Tønder	15.976	▲
Silkeborg	16.072	▲
Favrskov	16.117	▼
Middelfart	16.128	▲
Haderslev	16.137	▲
Aabenraa	16.192	▲
Kerteminde	16.235	▲
Esbjerg	16.710	▲
Rebild	16.779	▼
Gladsaxe	16.865	▲
Brønderslev	16.995	▼
Lyngby-Taarbæk	17.073	▲
Bornholm	17.076	▲
Københavns	17.191	▲
Aarhus	17.265	▼
Halsnæs	17.288	▲
Guldborgsund	17.342	▲
Syddjurs	17.479	▼
Vejen	17.599	▼
Næstved	17.613	▲
Horsens	17.696	▼
Aalborg	17.794	▼
Vallensbæk	17.850	▼
Slagelse	17.942	▲
Frederikssund	17.988	▼
Rødovre	18.021	▲
Billund	18.064	▲
Odder	18.106	▲
Rudersdal	18.184	▼
Langeland	18.215	▼
Hillerød	18.616	▼
Morsø	18.623	▲
Hvidovre	18.639	▼
Stevns	18.875	▲
Egedal	19.075	▼
Herlev	19.079	▼
Fredericia	19.185	▼
Hoje-Taastrup	19.328	▼
Søre	19.385	▼
Greve	19.397	▼
Mariagerfjord	19.529	▼
Jammerbugt	19.546	▲
Vordingborg	19.607	▼
Glostrup	19.762	▲
Hørsholm	19.810	▼
Ballerup	19.947	▼
Køge	20.451	▲
Furesø	20.601	▲
Lejre	20.664	▲
Ringsted	21.179	▼
Roskilde	21.204	▼
Struer	21.301	▼
Allerød	21.522	▼
Odsherred	21.565	▼
Solrød	21.710	▼
Fredensborg	21.818	▼
Gentofte	21.877	▼
Brøndby	21.956	▼
Helsingør	23.168	▼
Kalundborg	23.796	▼
Gribskov	24.013	▼
Ishøj	24.465	▼
Albertslund	24.757	▼
Samsø	36.634	▼
Holstebro	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Assens	-	-
Fano	-	-
Lemvig	-	-
Lolland	-	-
Læsø	-	-
Ærø	-	-

▲ ▼ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Indkøb pr. 1.000 indbygger

› DATA

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2018. 90 ud af 92 kommuner, der er en del af indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har godkendt at vise udvalgte indkøbsdata. Kommunerne har hver især valideret data, hvilket kan betyde forskelle i datavalideringen. Nøgletallene kan på overordnet niveau anvendes til at sammenligne kommuner og give anledning til at analysere egne indkøbsdata yderligere. Dette nøgletal er beregnet pba. kommunens samlede køb af varer og tjenesteydelser i 2018, 20-pl. SKI.

Figur: SKI.

HVOR MANGE LEVERANDØRER HAR I PR. 1.000 INDBYGGERE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Kommunerne har en bred opgaveportefølje og samarbejder derfor naturligt med mange leverandører fra forskellige brancher. En gennemsnitskommune samarbejder årligt med omkring 3.500 leverandører. Der findes ikke et optimalt antal leverandører for en kommune, men hver gang en kommune køber ind hos en leverandør, følger der et ressourcetræk med i form af fakturahåndtering og kontraktstyring. Dette ressourcetræk kan reduceres, hvis antallet af leverandører nedbringes. Ligesom der kan opnås bedre priser og leveringsbetingelser, når købet samles hos udvalgte leverandører.

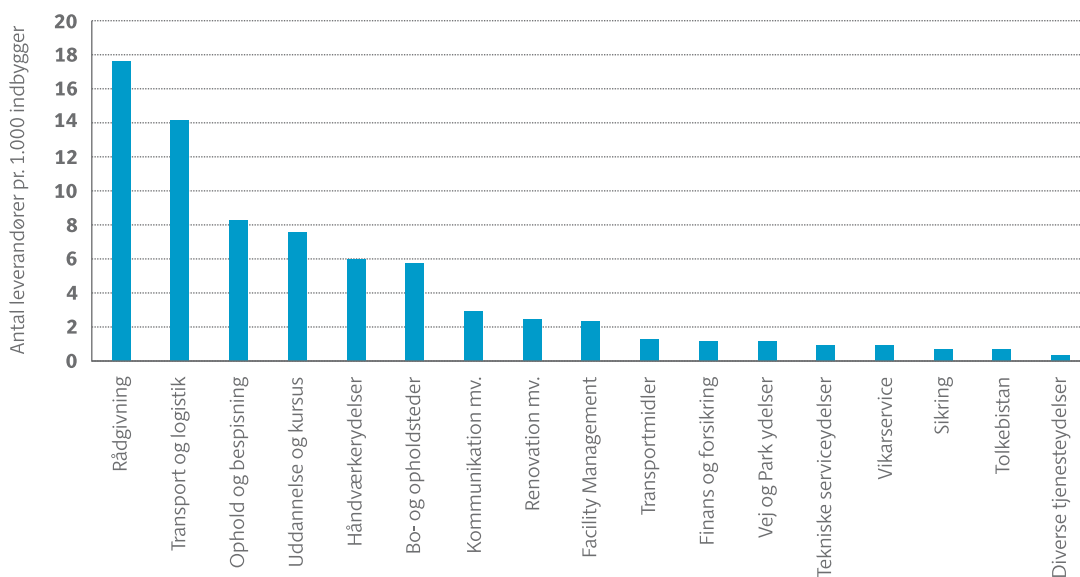
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens samlede strategi for samarbejdet med kommunens leverandører. Det kan fx være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har kommunen et samlet kontraktoverblik på tværs af organisationen?
- › Har kommunen en strategi for, hvordan kommunen samarbejder med sine leverandører?
- › Kan kommunen med fordel nedbringe antallet af leverandører?
- › Afregner kommunen den samme leverandør til forskellige priser på tværs af organisationen?
- › Samarbejder kommunen med leverandører, hvor kontrakten er indgået på leverandørens kontraktvilkår?

ANTALLET AF LEVERANDØRER VARIERER FRA INDKØBSOMRÅDE TIL INDKØBSOMRÅDE

Antallet af leverandører, som kommunerne samarbejder med, varierer fra indkøbsområde til indkøbsområde. Håndværkerydelser og rådgivning er samtidig nogle af de områder, hvor kommunerne køber mest ind på årsbasis. Det kan give anledning til at se på, hvordan kommunens samlede forbrug fordeler sig på leverandører på disse områder, og om der er potentiale forbundet med at tænke købet på tværs af organisationen anderledes.

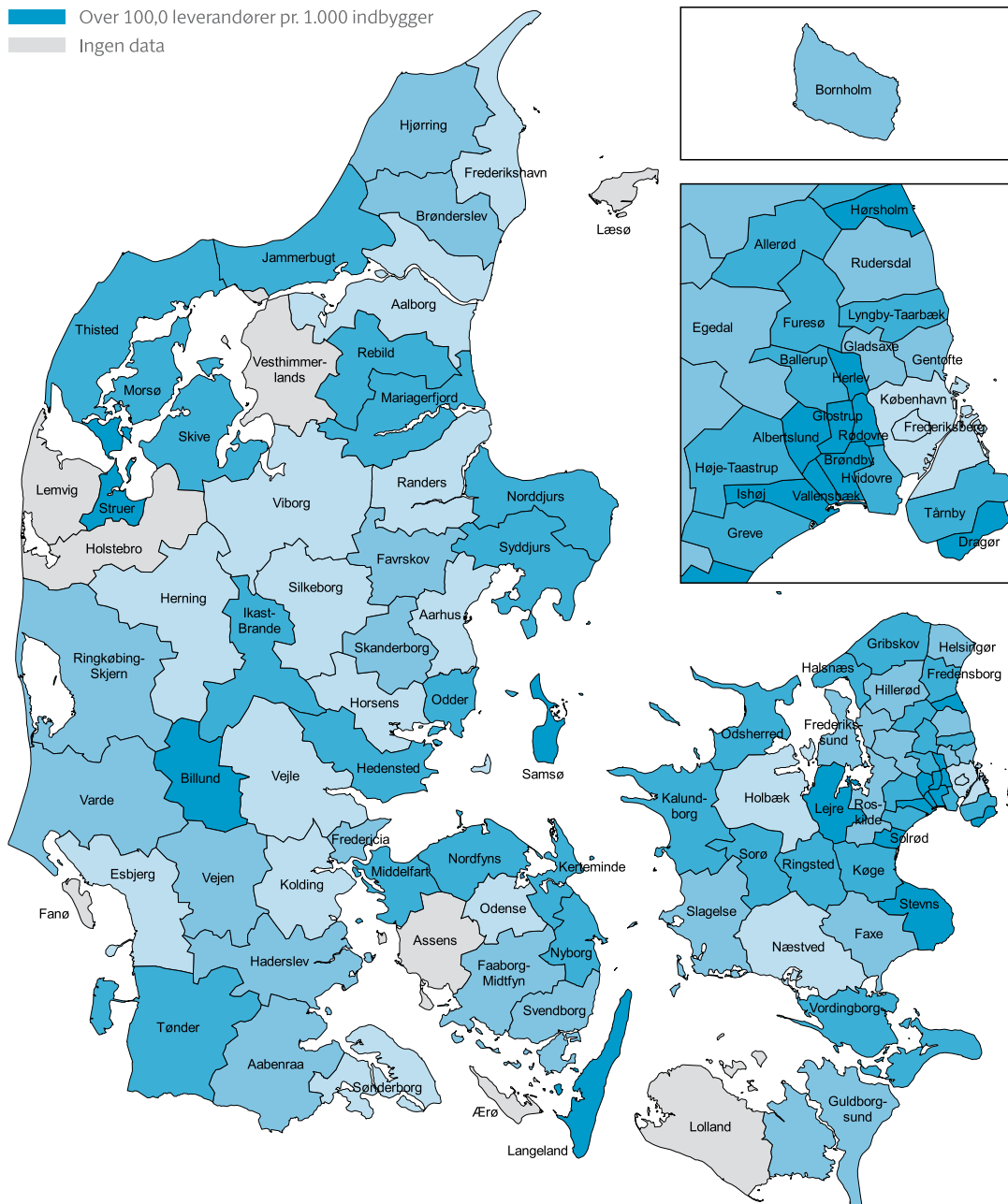
Antal leverandører pr. 1.000 indbygger, 2018

København	25	▲
Aarhus	31	–
Odense	34	▲
Aalborg	38	–
Esbjerg	45	▲
Silkeborg	52	▲
Randers	53	▼
Frederiksberg	53	▲
Holbæk	53	▲
Næstved	54	▲
Kolding	55	▲
Viborg	55	▲
Herning	55	▼
Frederikshavn	56	▼
Horsens	57	▲
Vejle	57	–
Sønderborg	59	–
Slagelse	60	▲
Svendborg	61	▲
Hjørring	62	▼
Guidborgsund	65	▲
Haderslev	66	▲
Bornholm	67	–
Aabenraa	67	▲
Roskilde	69	–
Varde	71	▲
Gladsaxe	71	▲
Ringkøbing-Skjern	73	▲
Frederikssund	73	▼
Brønderslev	73	▲
Favrskov	74	▼
Gentofte	74	▲
Skanderborg	74	▼
Fredericia	74	▲
Faaborg-Midtfyn	74	▼
Helsingør	74	▼
Faxe	74	▼
Rudersdal	75	▼
Egedal	75	▲
Hillerød	75	▼
Vejen	75	▼
Hedensted	75	▲
Lynby-Taarbæk	75	▼
Greve	76	▲
Thisted	76	–
Gribskov	77	▼
Køge	77	▼
Skive	77	▲
Tønder	78	▼
Ikast-Brande	78	▲
Vordingborg	79	▼
Høje-Taastrup	79	▼
Tårby	80	▲
Syddjurs	82	▲
Mariagerfjord	82	▲
Fredensborg	82	–
Hvidovre	82	▼
Jammerbugt	82	▼
Kalundborg	83	▼
Nordfyns	84	▼
Norddjurs	84	▼
Middelfart	85	▼
Nyborg	86	▼
Halsnæs	86	▲
Ballerup	88	▲
Furesø	89	▲
Søre	90	▼
Rebild	91	▲
Odsherred	92	▲
Kerteminde	93	▼
Ringsted	93	▲
Allerød	93	▼
Odder	95	▲
Morsø	95	▼
Billund	100	▼
Stevns	100	–
Rødovre	101	▲
Solrød	102	▼
Hørsholm	102	▼
Lejre	102	▼
Struer	105	▼
Brøndby	108	▼
Herlev	108	▼
Dragør	119	–
Albertslund	120	▼
Vallensbæk	132	▼
Langeland	133	▼
Glostrup	136	▲
Ishøj	138	▼
Samso	262	▼
Holstebro	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Assens	-	-
Fano	-	-
Lemvig	-	-
Lolland	-	-
Læsø	-	-
Æro	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Antal leverandører pr. 1.000 indbygger

- Under 60,0 leverandører pr. 1.000 indbygger
- 60,0 til 74,9 leverandører pr. 1.000 indbygger
- 75,0 til 100,0 leverandører pr. 1.000 indbygger
- Over 100,0 leverandører pr. 1.000 indbygger
- Ingen data

› DATA

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2018. 90 ud af 92 kommuner, der indgår i indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Det unikke antal leverandører af varer og tjenesteydelser i 2018 for hver kommune er holdt op imod indbyggertallet. SKI.

Figur: SKI.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES FAKTURAER HAR EN VÆRDI PÅ UNDER 250 KR.?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Hver gang en medarbejder i en kommune køber ind, er der omkostninger forbundet med selve indkøbet og den efterfølgende fakturahåndtering. Det er afgørende at begrænse de ressourcer, der bruges på indkøb, så ressourcerne kan blive brugt på kerneopgaverne. Knap 24 pct. af en gennemsnitkommunes fakturaer er på under 250 kr. Når der i en kommune foretages mange små indkøb, går der unødigt meget tid med at bestille varer og betale fakturaer. Omkostningerne forbundet med små indkøb, kan ofte overstige det beløb, der er købt ind for. Jo færre små indkøb, der gennemføres, jo mere begrænses unødigt ressourceforbrug på indkøbsopgaven.

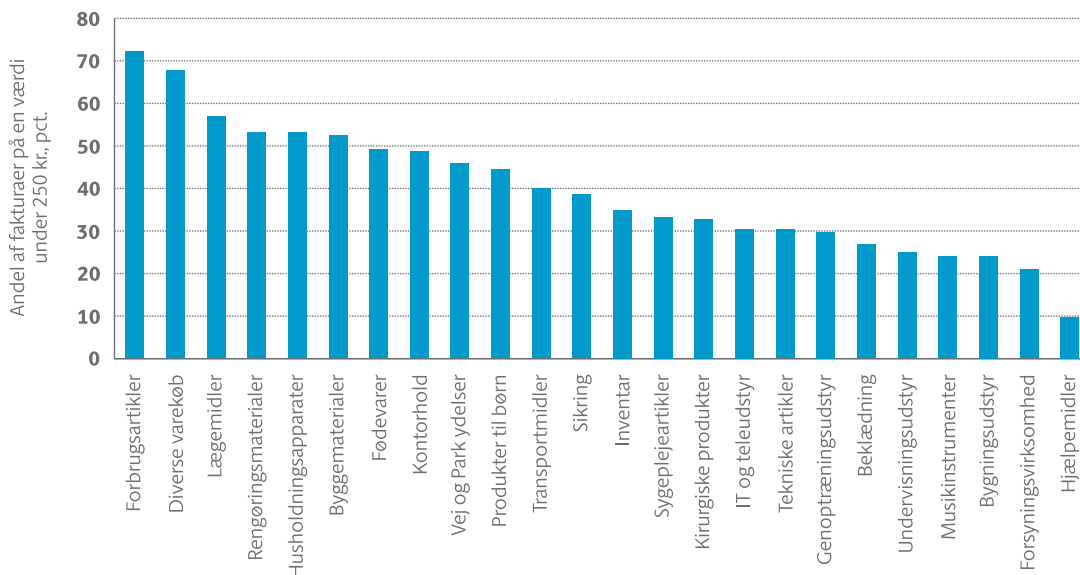
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens effektiviseringsindsats på indkøbsområdet og prioritering af indsats målrettet de medarbejdere, der køber ind decentralt. Det kan fx være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan kan kommunen nedbringe antallet af små fakturaer?
- › Er der behov for dialog med fagkontorer/institutioner om deres mange, små indkøb og evt. hyppige leverancer?
- › Har kommunen en strategi for, hvordan der sikres en professionel indkøbsadfærd i hele organisationen?
- › Arbejder kommunen med at skabe en enkel indkøbsorganisering, så indkøbsansvar- og kompetence samles på færre hænder?

PROCESOMKOSTNINGERNE KAN NEDBRINGES VED AT KØBE STØRRE IND

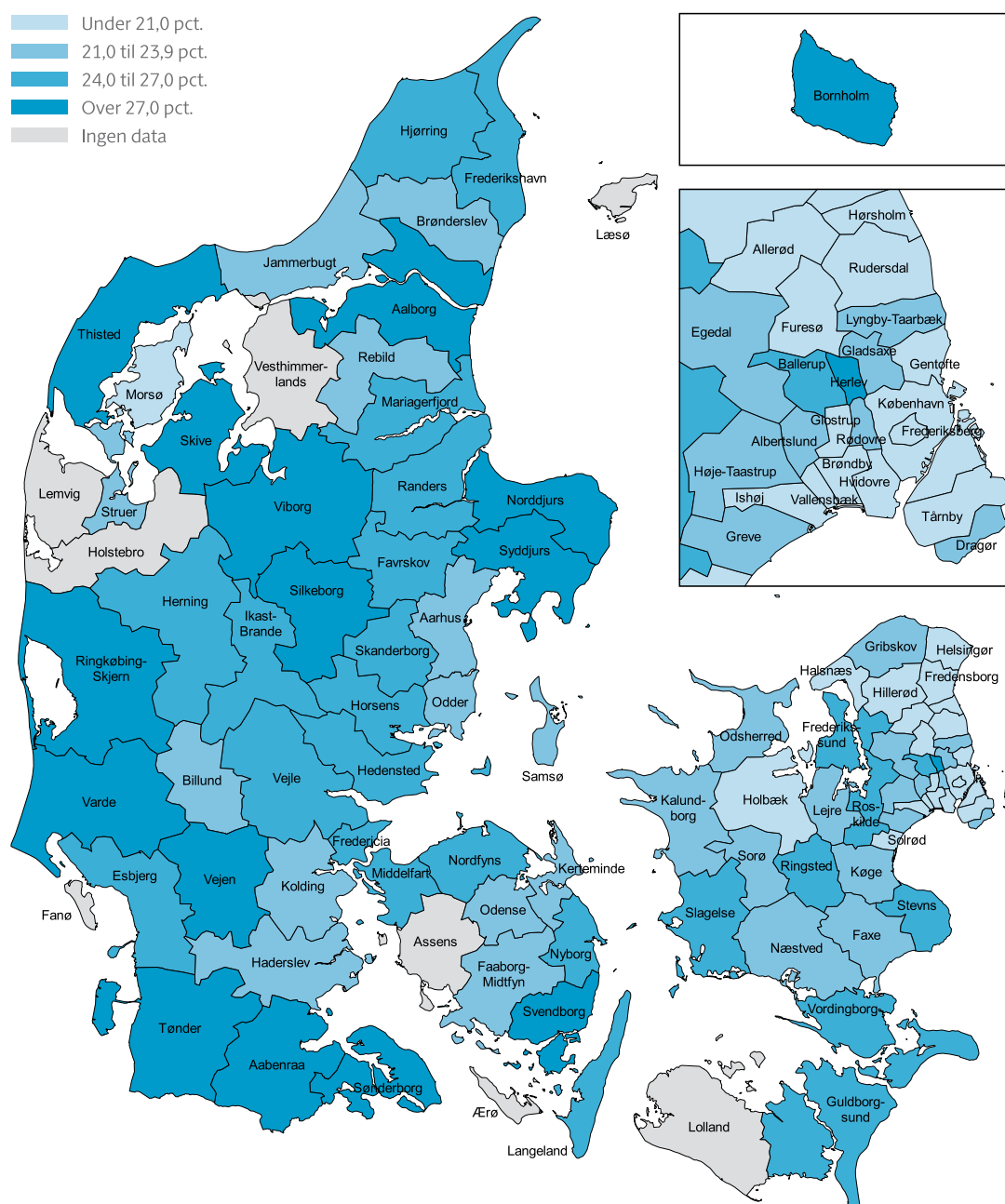
Det fremgår af figuren nedenfor, at der særligt på nogle vareindkøbsområder foretages rigtig mange små indkøb. Det kan både være et udtryk for, at der er tale om vareområder, hvor der ofte købes ind, men også at indkøbet bliver foretaget af mange forskellige medarbejdere, som ikke nødvendigvis har øje for at koordinere deres indkøb. Der er store procesbesparelser forbundet med at gennemføre få, større bestillinger fremfor mange små.

› Andel indkøb under 250 kr., 2018, pct.

Furesø	16,6
Hilleroed	17,0
Tårby	17,3
Solrød	17,4
Fredensborg	17,8
Rudersdal	17,8
Halsnæs	18,1
Gentofte	18,2
Vallensbæk	18,3
Allerød	18,6
Hørsholm	18,6
Frederiksberg	18,9
Helsingør	18,9
Morsø	19,0
Ishøj	19,4
Glostrup	19,6
København	20,0
Holbæk	20,5
Hvidovre	20,5
Brøndby	21,0
Dragør	21,1
Struer	21,3
Gribskov	21,4
Ods herred	21,7
Rødovre	21,7
Faxe	21,8
Faaborg-Midtfyn	21,9
Næstved	22,2
Billund	22,4
Brønderslev	22,4
Køge	22,5
Egedal	22,7
Greve	22,7
Hoje-Taastrup	22,7
Lejre	22,7
Sorø	22,7
Odder	22,9
Jammerbugt	23,1
Samso	23,1
Kalundborg	23,3
Kolding	23,3
Lynby-Taarbæk	23,4
Odense	23,4
Aarhus	23,5
Albertslund	23,6
Haderslev	23,7
Kerteminde	23,7
Rebild	23,8
Gladsaxe	23,9
Slagelse	24,0
Stevns	24,0
Favrskov	24,1
Vordingborg	24,3
Hedensted	24,9
Ringsted	25,0
Skanderborg	25,0
Ballerup	25,1
Nyborg	25,1
Guldborgsund	25,4
Nordfyns	25,4
Roskilde	25,6
Hjørring	25,7
Fredericia	25,9
Esbjerg	26,0
Randers	26,1
Frederikshavn	26,2
Frederikssund	26,2
Mariagerfjord	26,2
Horsens	26,3
Middelfart	26,4
Herning	26,5
Vejle	26,7
Ikast-Brande	26,8
Langeland	26,8
Silkeborg	27,0
Vejen	27,0
Tønder	27,4
Norddjurs	27,5
Ringkøbing-Skjern	27,5
Viborg	27,5
Herlev	27,6
Aalborg	27,6
Thisted	27,7
Syddjurs	27,8
Aabenraa	28,3
Sønderborg	29,5
Skive	29,6
Bornholm	29,7
Svendborg	29,9
Varde	33,3
Holstebro	-
Vesthimmerlands	-
Assens	-
Fano	-
Lemvig	-
Lolland	-
Læsø	-
Æro	-

› Kort. Andel indkøb under 250 kr.

› DATA

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2018. 90 ud af 92 kommuner, der indgår i indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Nøgletallet opgør andelen af kommunens fakturaer for køb af varer og tjenesteydelser i 2018 med en værdi på under 250 kr. holdt op imod det samlede antal fakturaer i 2018. SKI. Figur: SKI.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES INDKØB ER E-HANDLET?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

E-handel er et værktøj til at minimere ressourceforbruget forbundet med indkøb og betaling, så der kan frigives tid til kerneopgaven. Derfor er det en målsætning i den fælleskommunale indkøbsstrategi (2017-2020), at alle kommuner inden udgangen af 2020 har implementeret e-handel. Som det ses af tabellen og på kortet, varierer kommunernes e-handelsgrad. Det skyldes bl.a., at kommunerne har implementeret e-handel på forskellige tidspunkter. Den 1. januar 2021 træder lovgivning vedr. e-handel (e-orde og e-kataloger) i kraft. Læs mere her: <https://erhvervsstyrelsen.dk/krav-til-offentlige-myndigheder>.

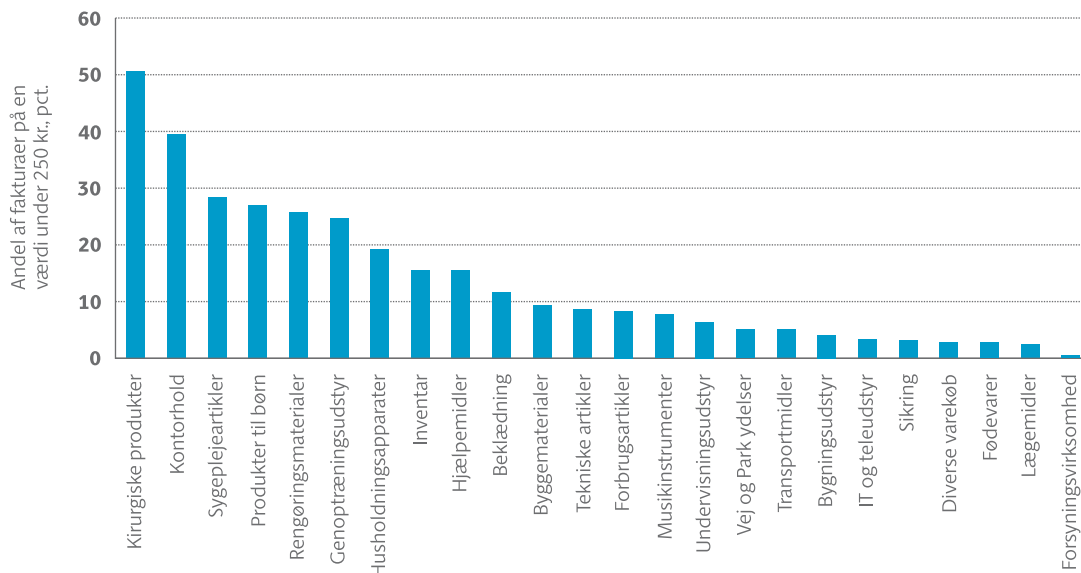
TIL VIDERE DRØFTELSE

E-handel er et vigtigt værktøj til at optimere indkøbsprocesserne, derfor er det relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har kommunen et e-handelssystem, der bliver anvendt i tilstrækkeligt omfang til at hente de store procesbesparelser forbundet med e-handel?
- › Er alle relevante medarbejdere klædt på til at e-handle?
- › Kommunikerer kommunen tydeligt om, hvilke procesbesparelser der er forbundet med at e-handle?
- › E-handler kommunen alle relevante indkøbskategorier?
- › Hvordan kan kommunen arbejde med at understøtte e-handel af tjenesteydelser?

STOR VARIATION I E-HANDEL PÅ TVÆRS AF VAREKATEGORIER

Nedenfor fremgår den samlede e-handelsgrad for 24 overordnede typer af vareindkøb. Figuren viser, at der er stor forskel på, hvilke varer kommunerne e-handler. Det hænger bl.a. sammen med, at det ikke er muligt at e-handle alle typer af varer. I lyset af de procesbesparelser, der er forbundet med e-handel, er det dog afgørende at have fokus på at øge e-handelen, hvor det er muligt og udbrede e-handel til nye områder.

› Andel e-handler pr. indkøb, 2018, pct.

Fredericia	27,2	▲
Holbæk	27,1	–
Randers	26,8	▼
Silkeborg	26,6	▲
Frederikssund	25,8	▲
Vejen	22,5	▲
Herrning	22,4	▼
Aarhus	20,1	▲
Ikast-Brande	19,4	–
Hjørring	17,3	▲
Gladsaxe	17,2	–
Odense	17,2	▲
Vallensbæk	16,7	▼
Roskilde	15,9	▲
Esbjerg	15,7	▼
Svendborg	14,7	–
Rudersdal	14,6	▲
Frederikshavn	14,3	▲
Kolding	14,1	–
Centofte	14,0	▼
Nordfyns	13,4	▲
Rebild	13,3	▲
Albertslund	13,2	▲
Skive	12,9	▼
Syddjurs	12,6	▲
Struer	12,2	–
Aalborg	12,2	▲
Hvidovre	12,0	–
Viborg	11,9	▼
Næstved	11,3	▼
Allerød	11,1	▼
Langeland	11,1	▲
Lyngby-Taarbæk	10,8	–
Middelfart	10,6	▲
Køge	10,4	▲
Mariagerfjord	10,3	–
Thisted	10,3	▲
Varde	10,3	▼
Solrød	10,1	▼
Ringsted	10,0	▼
Bornholm	9,8	▼
Ringkøbing-Skjern	9,8	▼
Faaborg-Midtfyn	9,7	▼
Helsingør	9,7	▼
Haderslev	9,4	–
Herlev	9,4	▼
Morsø	8,9	▼
Gribskov	8,6	–
Aabenraa	8,5	▼
Sønderborg	8,4	▲
Kalundborg	8,3	–
Favrskov	8,0	▼
Hillerød	8,0	▲
Nyborg	8,0	–
Odsherred	7,7	–
Horsens	7,4	–
Kerteminde	7,4	–
Odder	7,2	▼
Tønder	7,1	▼
Norddjurs	6,9	▼
Glostrup	6,3	▼
Hedensted	5,9	▼
Rødovre	5,8	–
Sorø	5,8	▼
Slagelse	5,5	▼
Guldborgsund	4,9	–
Vordingborg	4,9	–
Faxe	4,8	–
Ballerup	4,7	▼
Greve	4,5	▼
Halsnæs	4,5	▼
Billund	4,2	▼
Høje-Taastrup	3,9	▼
Frederiksberg	2,3	–
Samsø	0,2	▼
Holstebro	-	–
Vesthimmerlands	-	–
Assens	-	–
Brøndby	-	–
Brønderslev	-	–
Dragør	-	–
Egedal	-	–
Fanø	-	–
Fredensborg	-	–
Furesø	-	–
Hørsholm	-	–
Ishøj	-	–
Jammerbugt	-	–
København	-	–
Lejre	-	–
Lemvig	-	–
Lolland	-	–
Læsø	-	–
Skanderborg	-	–
Stevns	-	–
Tårnby	-	–
Vejle	-	–
Årø	-	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

KL

KL

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.kl.dk

 @kommunerne

 facebook.com/kommunerne

Produktionsnr. 830544

ISBN 978-87-93950-00-9

ISBN 978-87-93950-01-6-pdf